TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

31'inci Birleşim
11 Aralık 2024 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	Sayfa
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**243**
II.- GELEN KÂĞITLAR	**246**
III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	**247,275,347,414,428,443**
A) KANUN TEKLİFLERİ	*247:267,275:347,347:408,414:427,428:430,443:457*
1.- 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 162)	247:267,275:347,347:408,414:427,428:430,443:457

Sayfa

2.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2023 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 225 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2023 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2023 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/922) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 163) 247:267,275:347,348:408, 414:427,428:430,443:457

A) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI *247:267,276:347,348:408, 414:427,428:430,443:445*

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 247:267,276:347,348:408, 414:427,428:430,443:445

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 247:267,276:347,348:408, 414:427,428:430,443:445

B) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ *247:267,276:347,348:408, 415:427,428:430,443:445, 445:446*

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 247:267,276:347,348:408, 415:427,428:430,443:445, 445:446

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 247:267,276:347,348:408, 415:427,428:430,443:445, 446

C) MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ *247:267,276:347,348:408, 415:427,428:430,444:445, 446:447*

Sayfa

1) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 247:267,276:347,348:408, 415:427,428:430,444:445, 446:447

2) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 247:267,276:347,348:408, 415:427,428:430,444:445, 447

Ç) TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU *248:267,276:347,348:408, 415:427,428:430,444:445, 447:448*

1) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 248:267,276:347,348:408, 415:427,428:430,444:445, 447

2) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 248:267,276:347,348:408, 415:427,428:430,444:445, 448

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU *248:267,276:347,348:408, 415:427,428:430,444:445, 448:449*

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 248:267,276:347,348:408, 415:427,428:430,444:445, 448

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 248:267,276:347,348:408, 415:427,428:430,444:445, 449

E) NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU *248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 449:450*

Sayfa

1) Nükleer Düzenleme Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 449

2) Nükleer Düzenleme Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 450

F) ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI *248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 450:451*

1) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 450

2) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 450:451

G) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ *248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 451*

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 451

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 451

Ğ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ *248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 452*

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 452

Sayfa

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 452

H) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU *248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 453*

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 453

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 453

I) SAĞLIK BAKANLIĞI *248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 454*

1) Sağlık Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 454

2) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 248:267,276:347,348:408, 415:427,429:430,444:445, 454

İ) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ *248:267,276:347,349:408, 415:427,429:430,444:445, 454:455*

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 248:267,276:347,349:408, 415:427,429:430,444:445, 454

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 248:267,276:347,349:408, 415:427,429:430,444:445, 455

Sayfa

J) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU *248:267,276:347,349:408, 415:427,429:430,444:445, 455:456*

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 248:267,276:347,349:408, 415:427,429:430,444:445, 455

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 248:267,276:347,349:408, 415:427,429:430,444:445, 456

K) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI *248:267,277:347,349:408, 415:427,429:430,444:445, 456:457*

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi 248:267,277:347,349:408, 415:427,429:430,444:445, 456

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı 248:267,277:347,349:408, 415:427,429:430,444:445, 457

IV.- AÇIKLAMALAR **267,274,347,408,432,435, 439**

1.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, yenidoğan ölümlerine ve Sağlık Bakanına Plan ve Bütçe Komisyonunda sorulan sorulara ilişkin açıklaması 267:269

2.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Suriye'de yaşanan gelişmelere ilişkin açıklaması 269:270

3.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, yenidoğan çetesiyle ilgili 2016 yılında hazırlanan inceleme raporuna ilişkin açıklaması 270:271

4.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, yenidoğan çetesiyle ilgili 2016 yılında hazırlanan inceleme raporuna ilişkin açıklaması 271

5.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Ankara Milletvekili Murat Emir, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin ile Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 271:273

6.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve birleşimi yöneten Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 274:275

Sayfa

7.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Çatalca'daki bir fabrikanın işçilerinin taleplerine ilişkin açıklaması 347

8.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 408:409

9.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 409:410

10.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 411:412

11.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu ile Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 412:413

12.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Ankara Milletvekili Murat Emir, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 414

13.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinin soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 432:433

14.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Ankara Milletvekili Murat Emir'in sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 435:436

15.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 437:438

Sayfa

16.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Genel Kuruldaki üsluba, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'ndan taleplerine ve birleşimi yöneten Başkan Vekili Bekir Bozdağ'a ilişkin açıklaması 438,439:440

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI 273,428,431,438

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini bundan sonraki oturumlarda sadece sataşma olması hâlinde karşılayacağına, açıklama mahiyetindeki söz taleplerini karşılamayacağına ilişkin konuşması 273:274

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nu saygın bir dil kullanması için uyardığına ilişkin konuşması 428

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Genel Kurulda güzel bir dille konuşmanın, kimseyi incitmeden hitap etmenin mümkün olduğuna ilişkin konuşması 431:432

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, milletvekillerini temiz bir dille konuşmaya, tekrar, davet ettiğine ilişkin konuşması 438:439

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR 430,433,441

1.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinin soru-cevap kısmında yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 430:431

2.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinin soru-cevap kısmında yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 433:435

3.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 441:442

4.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Ankara Milletvekili Murat Emir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 443

VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI 458

1.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, yüksek teknolojili sanayi üretimine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/19352) 458:462

2.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, 2024 yılında Bolu'da yatırım teşvik belgesi alan firmalara ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/19353) 463:466

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.02'de açılarak beş oturum yaptı.

2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 162), 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2023 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 225 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2023 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2023 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/922) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 163) görüşmelerine devam edilerek,

Türkiye Büyük Millet Meclisi,

Kamu Denetçiliği Kurumu,

Anayasa Mahkemesi,

Sayıştay,

Adalet Bakanlığı,

Yargıtay,

Danıştay,

Hâkimler ve Savcılar Kurulu,

Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu,

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu,

Türkiye Adalet Akademisi,

Kişisel Verileri Koruma Kurumu,

Dışişleri Bakanlığı,

Avrupa Birliği Başkanlığı,

Türk Akreditasyon Kurumu,

2025 yılı merkezî yönetim bütçeleri ve 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesapları kabul edildi.

Muş Milletvekili Sezai Temelli, bugün Van-Erciş yolunda yaşanan trafik kazasına ve Dünya İnsan Hakları Günü'ne,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'ne, 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına konuşma yapan milletvekillerinin bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'ne, Türkiye'deki tutuklu ve hükümlü sayısına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'ne, 10 Aralık 2016'da Beşiktaş'ta şehit olanlara ve Sivas Milletvekili Abdullah Güler'in 29'uncu Birleşimde 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, bugün bütçesi görüşülen kurumlara, bütçenin Genel Kurulda görüşülme usulüne, Van-Erciş yolunda meydana gelen kazaya ve İnsan Hakları Günü'ne,

Ankara Milletvekili İdris Şahin, bugün Van-Erciş, dün Çankırı-Ankara kara yolunda meydana gelen kazalarda vefat edenlere; Isparta'daki helikopter kazasında şehit olan askerlere ve Dünya İnsan Hakları Günü'ne,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş'a ve kendisine sormak istedikleri sorulara,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama ve denetleme fonksiyonlarına, Şerafettin Can Atalay'ın milletvekilliğinin düşürülmesine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, cezaevinde yaşamını yitiren Garibe Gezer'e, hasta tutsaklara ve mahpuslara, Rojin Kabaiş'in katledilmesine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine, 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde Saadet Partisi Grubu adına konuşma yapan milletvekillerinin bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya,

Muş Milletvekili Sezai Temelli,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın;

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Amasya Milletvekili Hasan Çilez, yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, Amasya Milletvekili Hasan Çilez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, yasama kalitesine, Anayasa Mahkemesine ve ASAL adlı kuruluşun kurumların güvenilirliğiyle ilgili araştırmasına,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Adalet Bakanlığı ile Dışişleri Bakanlığının bütçelerinin aynı gün görüşülmesine ve geri gönderme merkezlerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Meclis Başkanının Gazze konusunda yaptığı çalışmalara,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına konuşma yapan milletvekillerinin bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Kadim Durmaz, Niksar Halk Eğitimi Merkezi Müdürü Şakir Bolat'ın sosyal medyadan yaptığı paylaşıma,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Meclis TV'nin 30'uncu yaş gününe,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, DEM PARTİ'li milletvekillerin bugün yaptıkları konuşmalara ve dış politikaya,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu,

Muş Milletvekili Sezai Temelli,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın;

Adalet Bakanı Yılmaz Tunç ile Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin birinci tur görüşmelerinde yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, bugün bütçesi görüşülen kurumlara, yeni anayasa ve iç tüzük çalışmalarına, cezasızlık algısına, Türkiye'nin dış politikasına ve Suriye'deki gelişmelere,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, birleşimi yöneten Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'ya ve bütçenin Genel Kurulda görüşülme usulüne, bugün bütçesi görüşülen kurumlara ve bütçe sürecinde emeği geçenlere,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca;

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Genel Kuruldaki yönetim tarzına,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

11 Aralık 2024 Çarşamba günü saat 11.00'de toplanmak üzere 01.17'de birleşime son verildi.

Gülizar BİÇER KARACA
Başkan Vekili

Sibel SUİÇMEZ
Trabzon
Kâtip Üye

Mahmut Atilla KAYA
İzmir
Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 49

11.12.2024 Çarşamba

Milletvekili Teklifleri

1.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in; Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2764) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:10.12.2024)

2.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün; Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2765) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:10.12.2024)

3.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in; Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2766) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:10.12.2024)

11 Aralık 2024 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Adil BİÇER (Kütahya)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündemimize göre, 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün ikinci turdaki görüşmeleri yapacağız.

İkinci turda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Nükleer Düzenleme Kurumu, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Sağlık Bakanlığı, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu ve Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 162) [1]

2.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2023 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 225 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2023 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2023 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/922) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 163) [2]

A) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

[1] *162 S. Sayılı Basmayazı ve Cetveller 9/12/2024 tarihli 29'uncu Birleşim Tutanağı'na eklidir.*

[2] *163 S. Sayılı Basmayazı ve Cetveller 9/12/2024 tarihli 29'uncu Birleşim Tutanağı'na eklidir.*

Ç) TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU

1) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU

1) Nükleer Düzenleme Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Nükleer Düzenleme Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI

1) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) SAĞLIK BAKANLIĞI

1) Sağlık Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince tur üzerindeki görüşmelerde siyasi parti gruplarına ve istemi hâlinde İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye yetmişer dakika söz verilecek. Bu süreler birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilecek ve şahısları adına

yapılacak konuşmaların süresi beşer dakika olacaktır. Ayrıca, konuşmalar tamamlanınca soru-cevap işlemi on beş dakika soru, on beş dakika cevap olarak yapılacak ve sorular gerekçesiz olarak yerlerinden sorulacaktır.

Bilgilerinize sunulur.

İkinci turda siyasi parti grupları, yürütme ve şahısları adına söz alanların adlarını sırasıyla okuyorum:

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Mustafa Erdem, Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz, Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, Ankara Milletvekili Deniz Demir, Mersin Milletvekili Gülcan Kış, Sivas Milletvekili Ulaş Karasu, Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız, Bursa Milletvekili Kayıhan Pala, İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi, Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko, Samsun Milletvekili Murat Çan.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Kurtcan Çelebi, Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan, Şırnak Milletvekili Arslan Tatar, Mersin Milletvekili Ali Kıratlı, Giresun Milletvekili Ali Temür, İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım, Konya Milletvekili Orhan Erdem, Ardahan Milletvekili Kaan Koç, Nevşehir Milletvekili Süleyman Özgün, Trabzon Milletvekili Yılmaz Büyükaydın, Uşak Milletvekili İsmail Güneş, Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı, Sivas Milletvekili Hakan Aksu, İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk.

Saadet Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun, Bursa Milletvekili Mehmet Atmaca, Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün, Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, İzmir Milletvekili Mustafa Bilici, Konya Milletvekili Hasan Ekici.

İYİ Parti Grubu adına Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz, İstanbul Milletvekili Burak Akburak, Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın, İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbababa.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter, Ankara Milletvekili Abdurrahman Başkan, Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver, Giresun Milletvekili Ertuğrul Gazi Konal, Mersin Milletvekili Levent Uysal, Çankırı Milletvekili Pelin Yılık, Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili İbrahim Akın, Tunceli Milletvekili Ayten Kordu, Mersin Milletvekili Perihan Koca, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi, Van Milletvekili Mahmut Dindar, Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş, Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik, Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ, Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan.

Şahısları adına, lehinde, Ankara Milletvekili Orhan Yegin.

Yürütme adına Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu.

Şahısları adına, aleyhinde, İzmir Milletvekili Mehmet Salih Uzun.

Soru-cevap işlemi, oylamalar ve kapanışla gündemimiz sona erecektir.

Değerli milletvekilleri, şimdi ilk sözü Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Mustafa Erdem'e veriyorum.

Sayın Erdem, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA ERDEM (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımız; bütçe görüşmelerinin ikinci turunda Ulaştırma ve Altyapı, Enerji ve Tabii Kaynaklar ile Sağlık Bakanlıklarının 2025 bütçesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, başta şunu söylemeliyim: Bu bütçede bir lokma ekmek için sabahın kör karanlığında yollara düşen işçi yok, aç yatan öğrenci yok, emekli yok, siftah yapmadan dükkân açıp kapatan esnaf yok, canını dişine takıp çalışan öğretmen yok, doktor yok, kamu emekçisi yok çünkü bu iktidarın bütçesinde halk yok, halk! Bu bütçede daha fazla doğa katliamı, daha fazla ağaç kıyımı var. Bu bütçede yoksulluk var, bu bütçede yalan var, bu bütçede talan var. Bu bütçede tek adam rejiminin dayattığı acı var, acı! Yine, ne var? Geçilmeyen köprülere ve uçulmayan havalimanlarına ödenen milyonlar var. Kısaca, bu bütçede halkın refahı dışında ne ararsan var çünkü AKP iktidarı bu ülkenin vatandaşının, emekçisinin, gencinin, kadınının, ağacının, akan suyunun karşısında. Peki, bu iktidar kimin yanında? Bütçede de görüleceği üzere uluslararası sermayenin, yandaş şirketlerin, kıyak geçtikleri patronların yanında.

Değerli milletvekilleri, iktidarın enerji politikasına bakıyoruz özelleştirme, usulsüzlük ve kamu zararları üzerine kurulu. Enerjide özel şirketleri tekel yaptılar, Türkiye'de elektriği özel şirketlere devrettiler, doğal gaz da yine aynı. Seçim döneminde BOTAŞ üzerinden doğal gaz destekleri veriliyor; seçim bitiyor, buradaki zarar ya siliniyor ya da vergi borcundan mahsup ediliyor; sonra çıkıp "Faturada yüzde 60 destek veriyoruz." diye vatandaşı kandırıyorsunuz. Siz desteği kamu kurumlarını peşkeş çektiğiniz sermayeye veriyorsunuz, faturalara zam üstüne zam yapıyorsunuz; yetmiyor, kademeli tarifeye geçiyorsunuz, faturalar 2 katına çıkıyor ama ücretler açlık sınırının altında. Vatandaşı bu kış günü sokakta karanlığa mahkûm ediyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, AKP döneminde maden faaliyetlerine bakıyoruz, ülkenin kaynakları yandaş ve uluslararası maden ve enerji tekellerine peşkeş çekiliyor. Adrese teslim ihalelerle, rant hırsıyla bu ülkenin ormanını, suyunu yok ediyorsunuz. İliç maden katliamının hesabını vermediniz daha ama "altın" "para" deyince her şey serbest oluyor. "ÇED Gerekli Değildir" kararıyla pek çok il maden ruhsat arama sahası ilan edildi. Antalya Akseki'den Artvin'e, Muğla'dan Kaz Dağları'na her yeri talana açtınız. Zaten Cengiz Holding sevdanız hiç bitmedi, siz holdinglerin iktidarısınız. O yüzden, FERNAS işçisine düşmansınız; o yüzden, kamuya ait kârlı bir işletme olan Çayırhan'ı haraç mezat satmaya çalışıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, yine, bir akıl dışı uygulama, AKP iktidarı sekiz yıldır kalıcı yaz saati uygulamasıyla tüm ülkeye psikolojik şiddet uyguluyor.

Sayın Bakanım, göremiyorsanız mutlaka karanlıktan göremiyorsunuzdur. (CHP sıralarından alkışlar) Bu uygulama nedeniyle çocuklar, çalışanlar ve vatandaş sabahları karanlıkta uyanmakta, okula ve işe karanlıkta gitmektedir. Bu inat uğruna enerji tasarrufuna hiç katkısı olmayan uygulamadan ne zaman vazgeçmeyi düşünüyorsunuz? Halk bunun cevabını bekliyor.

CAVİT ARI (Antalya) - Bize göster, bize.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bize göster.

MUSTAFA ERDEM (Devamla) - Size de göstereyim arkadaşlar, bütçeye sahip çıkanlar yok ama.

CAVİT ARI (Antalya) - AK PARTİ'lilere göster.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Herkes görsün.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Akbaşoğlu falan.

OSMAN SAĞLAM (Karaman) - Resim küçük olmuş, göremiyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Görsün, o da görsün.

CAVİT ARI (Antalya) - Karanlık, göremezsiniz.

MUSTAFA ERDEM (Devamla) - Değerli milletvekilleri, 2025 bütçesinin yüzde 87'si vergi gelirlerinden oluşuyor yani vatandaşın aldığı nefesten vergi alıyorsunuz. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı en çok pay ayrılan bakanlıklardan biri. Peki, bu bütçe nereye gidiyor? Kamu-özel iş birlikleri ve yap-işlet-devretle yapılan projeler aracılığıyla 5'li çetelere, yandaş müteahhitlere.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Boğazlarında kalsın!

MUSTAFA ERDEM (Devamla) - Yol mu yapılacak, köprü mü yapılacak, havaalanı mı yapılacak; hemen madde 21/b'yle vatandaşın vergiyle oluşturulan kaynakları yandaşlara peşkeş çekiliyor. Antalya-Alanya otoyolu bu uygulamaların en son örneklerinden bir tanesi. Kamu eliyle yapılsa dörtte 1'ine mal olacak yollara, köprülere, havalimanlarına milyarlarca dolar para ödeniyor.

Değerli milletvekilleri, 2023 yılında yap-işlet-devret modeliyle yapılan köprü ve otoyollara 56 milyar TL'yi aşan garanti ödemeleri yapıldı. 2025-27 yılları arasında bütçeden yapılacak garanti ödemelerin toplam tutarı 328 milyar TL'yi aşıyor. Yine, uçak uçmayan, yolcu geçmeyen Zafer Havaalanı'nın maliyeti 50 milyon euro; 2012-23 yılları arası 66 milyon euro ödenmiş, daha 2044 yılına kadar garanti ödemesi devam edecek; yazıktır, günahtır!

Bu iktidarda yandaşa para var ama emekliye, işçiye, çocuklara okulda bir öğün yemek vermeye para maalesef yok. Bunlar sözde yerli ve millî ama bunların sözleşmeleri bile Londra mahkemelerine bağlı.

Değerli milletvekilleri, her yer sorun yumağı. Bu iktidar araç sahiplerinin haraca bağladı. Araç muayenesi TÜVTÜRK isimli bir şirkete devredildi, 2025'te bir araç muayenesi 2.620 TL olacak. Beş dakikalık bir kontrole bu kadar para yazık değil mi Sayın Bakanım? Vatandaş artık buna "Yeter!" diyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Zam yağmurundan telefon ve internet faturaları da nasibini alıyor. GSM operatörleri tarifelere yüzde 200-300 dolayında zam yaptı. Sayın Bakanım, siz "Serbest piyasa." dediniz, siz bu ülkeyi şirketlere teslim ettiniz.

Değerli milletvekilleri, sağlıklı işi olmayan AKP iktidarı, ülkede her şeyde olduğu gibi sağlığı da piyasaya teslim etti. "Sağlıkta dönüşüm" adı altında sağlık sistemini ticarileştirdi, özelleştirdi; insanların hayatından rant devşiren bir sistem yarattı. Bu sistem içinde çeteleşenler, para kazanmak için -bilinen- en az 12 bebeğimizin katledilmesine sebep oldu. Başka bir ülke olsa iktidarı düşürecek bu durum karşısında bir kişi istifa etti mi Allah aşkına, bir kişi utandı mı arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar) Şimdiki Bakan o dönemde İl Sağlık Müdürüydü, eski Bakanlar özel hastane sahibi; birinin hastanesi yenidoğan çetesi skandalına karıştığı için kapatıldı ama kimse kendini biraz olsun sorumlu hissetmedi. Ey Cumhur ittifakı, bu çeteler sizin yarattığınız sağlık sisteminin sonucu, bu bebek ölümlerinden sorumlu sizsiniz! Ben buradan Sağlık Bakanını, bir kez daha, sorumluluk almaya ve istifa etmeye davet ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, şehir hastaneleri Sağlık Bakanlığı bütçesini âdeta rehin almış durumda. Sağlık Bakanlığı bütçesinin yüzde 10,3'ü 18 adet şehir hastanesine aktarılıyor; kamunun kaynakları yine hasta garantisi verilen hastanelere aktarılıyor, diğer hastanelere kaynak yetersiz.

Sayın Bakanım, Ankara'nın göbeğindeki hastanelerde cihazlar bozuk, cihazlar! Biliyorsunuz, sağlık hizmetlerine erişim âdeta hayal oldu. Kamu hastanelerinden randevu almak imkânsızlaştı. Sayın Bakanım, kanser hastalarına beş ay, altı ay sonraya randevu veriliyor. İnsanları zorla ya acile ya da özel hastanelere yönlendiriyorsunuz. "Performans sistemi" diyorsunuz, doktorlara üç dakikada hasta baktırıyorsunuz ve siz, bu sistemi övüyorsunuz.

Diğer taraftan, aile hekimleriyle ilgili bir yönetmelik getiriyorsunuz, doktorlar sesini duyurmaya çalışıyor; duymuyorsunuz. Birinci basamakta halkın sağlık hakkına erişimini engelliyor, hekimlerin meslek özerkliğini yok ediyorsunuz.

SGK'den özel hastane patronlarına milyarlar aktarılırken Tip 1 diyabet hastası çocuk hastalara bir glikoz sensörünü ve bir insülin pompasını çok gördünüz. Şimdi yine söz vermişsiniz, tabii, sözünüzü tutarsanız glikoz sensörünü ödeme kapsamına alıyorsunuz, insülin pompasını veremiyorsunuz. Bir iş yapıyorsunuz, o da yarım yamalak ama hakkınızı yemeyelim, siz parayı yandaşa vermeyi çok seviyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, bu tablodan da görüyoruz ki bu iktidarın bütçesinde halk yok, emekli yok; sadece sermaye var. Biz bu bütçeyi kabul etmiyoruz. Bugün iktidarın olanaklarından yararlanarak kendinizi güçlü görüp "Ülkenin kaynaklarını biz istediğimizi kullanırız." diyebilirsiniz; bugün, oturduğunuz saraylardan fermanlar salabilirsiniz ama unutmayın, ferman sizinse bu ülke bizimdir ve size rağmen bu ülkeyi CHP iktidarında tekrar ayağa kaldıracağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Erdem, lütfen tamamlayın.

MUSTAFA ERDEM (Devamla) - Bu da bu ülkenin köylüsüne, emeklisine, memuruna, işçisine, kısaca ezilenlerine sözümüz olsun diyor; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Erdem, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'a ait.

Sayın Yavuzyılmaz, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ'nin enerji politikası yolsuzluk, usulsüzlük ve kamu zararlarıyla dolu; ayrıcalıklar, yalanlar ve çelişkilerle dolu. AK PARTİ'nin berbat enerji politikası nedeniyle Türkiye'deki elektrik üretiminin yüzde 83'ünü özel şirketler, sadece yüzde 17'sini kamu yapıyor. Elektrik dağıtımının yüzde 100'ünü özel şirketler yapıyor. Elektrik perakende satışının yüzde 100'ünü yine aynı özel şirketler yapıyor. Geriye bir tek elektrik iletim sistemi kalıyor, o da özelleştirme sürecinde.

Değerli milletvekilleri, ayrıca AK PARTİ, yine bu özelleştirmeler kapsamında 81 ilden 41'inin doğal gaz dağıtım işini de sadece 2 şirkete vermiş durumda yani AK PARTİ eliyle bazı özel şirketler enerji alanında âdeta kartel olmuş durumda. AK PARTİ şimdi de Çayırhan Termik Santrali'ni satmak, maden sahalarının işletme hakkını 2060 yılına kadar devretmek istiyor. "Kâr mı etti, zarar mı etti?" demeden; tesislerin, lojmanların, arsaların kıymet takdirini bile yapmadan, yangından mal kaçırır gibi adrese teslim ihaleyle bu tesisleri yandaş şirketlere peşkeş çekmek istiyorsunuz. İşçi sizin oyuncağınız değil, kimseyi oyalamayın, kandırmayın, geleceğiyle oynamayın; bu ihaleyi tümüyle iptal edin. (CHP sıralarından alkışlar)

"Ne bulsam da satsam" anlayışınız öyle uç bir noktaya geldi ki özelleştirdiğiniz Uludağ Elektrik Dağıtım Şirketi İngiltere'deki yabancı bir fona satılmış durumda. Bursa, Balıkesir, Yalova ve Çanakkale'deki 3,5 milyon abone elektrik faturalarını artık İngiltere'ye öder hâle geldi. "Yaparsa AK PARTİ yapar." dediniz, ülkemizin vatandaşlarını yabancı ülkelerin borçlusu, müşterisi, abonesi hâline getirdiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Gelelim elektrik faturalarındaki sübvansiyon aldatmacanıza. Ülkemizde elektrik üretimi yapan kamu şirketinin adı "Elektrik Üretim AŞ" yani "EÜAŞ". EÜAŞ, 2024 yılının ilk on ayında Türkiye'deki elektrik üretiminin yüzde 17'sini, elektrik tüketimininse yüzde 47'sini karşıladı. Bu ne demek? EÜAŞ piyasadan elektrik alıp elektrik satıyor demek yani özel sektör santrallerinden elektrik alıp özel dağıtım şirketlerine elektrik satıyor demek, üstelik bunu da zararına yapıyor demek. 2024

yılının ilk on ayında EÜAŞ'ın görev zararı 183 milyar lira. Siz bu tutara "sübvansiyon" diyorsunuz, oysa bu tutar özel dağıtım şirketlerine sağladığınız bir tahsilat garantisi. Sayın Bakan, sizin göreviniz, vatandaşa maliyetine elektrik vermek ancak siz, üretim santrallerinin çoğunu, dağıtım ve perakende şirketlerinin tümünü özelleştirdiğiniz için piyasada oluşan elektrik fiyatı sizin kontrolünüzün dışında, şirketlerin tekelinde; bu nedenle de çok yüksek. Siz, vatandaşa maliyetine elektrik vermeniz gerekirken elektriği özel sektör santrallerinden pahalıya alıp elektrik dağıtım şirketlerine ucuza satıyorsunuz ve aradaki farkı da hazineden ilave ödenek alarak kapatıyorsunuz. O aldığınız ilave ödenekleri de yine bu şirketlerin kasasına aktarıyorsunuz. Aktardığınız bu tutar kadar da vatandaşa ilave vergi getiriyorsunuz; tam bir AK PARTİ cambazlığı. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ'den vatandaşlara bir kara haber daha var: Apartman aidatlarına zam geliyor sizin yüzünüzden. Bildiğiniz gibi bir apartman sakini sadece kendi evinin elektrik faturasını ödemekle kalmayıp aynı zamanda apartmanın içindeki ortak kullanılan elektriği de ödüyor. Siz yaptığınız zamları bile eksik anlatan, gizleyen, saklayan ve vatandaşa pusu kuran bir iktidarsınız. (CHP sıralarından alkışlar) Yaptığınız hileli açıklamayla 2025 yılının Şubat ayından itibaren sadece yüksek elektrik tüketimi olan konut abonelerine zam yapacağınızı söylediniz ancak sadece konutların değil, apartmanların ortak kullanımda tükettiği elektriğe de zam yapacağınızı tespit ettik. Konutlardaki gibi, aylık elektrik faturası 1.050 lira ve üzerinde olan apartmanlar, kooperatifler ve sitelere yüzde 90 oranında elektrik zammı geliyor. Bu durumda apartman aidatları da otomatik olarak zamlanacak. Bu zamdan etkilenecek hane sayısı 3 milyon, zamdan etkilenecek kişi sayısı ise en az 10 milyon.

Değerli milletvekilleri, sekiz yıldır kalıcı yaz saati uygulaması yapıyorsunuz; milyonlarca vatandaşın biyolojik saatini altüst ediyorsunuz. Sekiz yıldır kör bir inatla Türkiye'yi kör bir karanlığın içinde yaşatıyorsunuz. Sizin yüzünüzden sabah uyanınca herkesin ilk işi lambaları açmak oluyor. Sizin yüzünüzden çocuklar ve çalışanlar sabah karanlıkta uyanıyor, karanlıkta okula ve işe gidiyor. Çocuklar artık sabah karanlığında kahvaltı mı yapıyor, akşam yemeği mi yiyor, ayırt edemiyor.

Yaptığınız kalıcı yaz saati uygulamasında enerji tasarrufu yok, iş verimi yok, ekonomik bir fayda yok. Ayrıca bu uygulama toplum sağlığını bozuyor, sosyal hayata da zarar veriyor. Sayenizde antidepresan kullanımında patlama yaşanıyor. Yarattığınız bu karanlığı iktidara geldiğimizde yırtıp atacağız. Kalıcı yaz saati uygulamasını kalıcı olarak biz kaldıracağız. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, gelelim AK PARTİ'nin son vurgununa: Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi. 2025 yılından itibaren zorunlu hâle getirilen bu sistemi aracına taktırmak için vatandaşın araç başına ödeyeceği tutar 3.097 lira, toplam cihaz takılacak 20 milyon araç sahibinin ödeyeceği tutar 62 milyar lira. Türkiye'deki 8 bin akaryakıt istasyonunun bu sistemi kurmak için harcayacağı, yapacağı harcama 5 milyar lira yani harcanacak toplam tutar en az 67 milyar lira. Oysa Türkiye'de Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi'ne benzer sistemler zaten var ve kullanılıyor. Farklı markalardaki bu taşıt tanıma sistemlerinin tümü birbirine entegre edilebilir durumda, neredeyse masraf yapmadan. Bu altyapıyı yeni bir yazılımla araçların yüzde 100'ünde aktif hâle getirmek mümkünken sil baştan yapıp, bu cihazları çöpe atıp aynı işi yapan yeni bir taşıt tanıma sistemini mecbur hâle getirmek vatandaşı soymaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Enerji Bakanı, enerji yatırımlarında on sekiz ayda verilecek süper izinden bahsediyor. İzinlerde, ruhsatlarda kolaylık sağlanacağını, alım garantileri verileceğini, bunların döviz üzerinden ödeneceğini söylüyor. Ne tesadüf ki Birleşik Arap Emirlikleri'yle imzalanan enerji alanındaki iş birliği anlaşması da tam olarak bunu söylüyor. Birleşik Arap Emirlikleri'ne on sekiz aylık süre için rakipsiz proje yapma imkânı tanınıyor; izinlerde, ruhsatlarda, ÇED süreçlerinde kolaylık ve destek sağlanıyor, enerji iletiminde kapasite tahsisi garantisi veriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Evet, lütfen tamamlayın Sayın Yavuzyılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Devamla) - Yani, Birleşik Arap Emirlikleri'ne ihale yok, ÇED raporu yok, rakip projelere izin yok, uyuşmazlıklarda Türk mahkemesi yok. Anlaşılıyor ki Birleşik Arap Emirlikleri'ne süper izinler verilecek; dokunulmazlık verilecek, döviz üzerinden alım garantileri verilecek. Bunun adı "kapitülasyon"dur, yağmalananansa yine AK PARTİ eliyle Türkiye'nin yer altı ve yer üstü zenginlikleridir.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Yavuzyılmaz, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'e aittir.

Sayın Şevkin, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ben de Deniz Bey'in bıraktığı yerden devam edeceğim. Yirmi iki yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde enerji ve madende ülkenin geldiği durum; uluslararası şirketlere ve yandaş şirketlere adrese teslim anlaşmalar, ihaleler ve yasal düzenlemeler. Örneğin Çin, Birleşik, Arap Emirlikleri, Mısır, Kanada, Rusya gibi benzeri ülkelere âdeta buranın peşkeş çekilmesi. Yine, vergi ve teşvik ve ayrıcalıklarla sınırsız destekler, alım garantileri, "süper izin" adı altında ÇED kararı, orman izni, tarım alanlarının talanı, uluslararası tahkim garantileri ve Türkiye yargısının devre dışı bırakılması ve en önemlisi, denetimsizlik arkadaşlar.

Sevgili milletvekilleri, değerli milletvekilleri; soruyorum: Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilleri, siz bu ülkeyi yönetmeye mi geldiniz, talana mı geldiniz? (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, maden alanları, şu yeşil alan bu kadar tahrip edilirken içiniz yanmıyor mu? Sulak alanlar, mera alanları, orman alanları birer birer yok ediliyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bittikten sonra tekrar yeşil hâle getirilecek.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) - Uçakla gittiğiniz zaman âdeta çürük diş oyukları gibi bu görüntülerle karşılaşıyoruz arkadaşlar, ne yazık ki bu görüntülerle karşılaşıyoruz.

Değerli milletvekilleri, bildiğiniz üzere, Anayasa'nın 168'inci maddesi, yer altı zenginliklerinin devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğunu söyler ve bu kaynakların araştırılması, bulunması, kamu yararına kullanılması ve daha sonra buranın çevre düzenini sağlayarak yeniden toplumsal kalkınmaya destek verilmesiyle son aşamaya getirilmesi işlemi Enerji Bakanlığının işi. Peki, baktığımız zaman, gerçekten yerine getirdi mi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bu görevini? Ne yazık ki... Gördüğümüz şu ki cumhuriyet tarihinde, kurulduğundan bugüne kadar sadece 1.186 madene ruhsat verilmişken Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarları dönemindeki Enerji Bakanlığı tam 386 bin maden ruhsatı vermiştir arkadaşlar. Milyonlarca yılda oluşmuş yer altı zenginliklerimiz peşkeş çekilemez; uç ürüne dönüşmek zorunda, kamu yararı için kullanılmak zorunda arkadaşlar.

Evet, ülkenin ormanları, meraları, yer altı suları talan edilirken siz ne yaptınız? Anayasa Mahkemesi kararlarını arkadan dolanarak, Anayasa Mahkemesi kararlarını yok sayarak bu ülkede, iktidarınız döneminde, 22 altın madeninin işletmesinin önünü açtınız arkadaşlar; yüzde 85'i yabancı ülkelere giderken sadece yüzde 15'i devlet hakkı olarak kalıyor.

Ve bakın, 2.179 madenci hayatını ne yazık ki sizin iktidarınız döneminde kaybetti. Tabii, Enerji Bakanlarını buradan muhakkak anmak durumundayız: Taner Yıldız döneminde Soma'da 301 madenci, Fatih Dönmez döneminde 43 madenci, Alparslan Bayraktar döneminde İliç'te 9 madenci yaşamını yitirdi. Tabii, birer ikişer ölenleri de saymamız gerekiyor; 2.179 madenci devriiktidarınızda yaşamını kaybetti maalesef, sizin beceriksiz yönetiminiz yüzünden. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, İliç katliamı üzerinden tam on ay geçti arkadaşlar; bitti Komisyon, bir türlü bu Komisyon raporu ortaya çıkmıyor. Niye çıkmıyor arkadaşlar? Neyi gizlemeye çalışıyorsunuz? Kimi aklamaya çalışıyorsunuz? Birinci derecede asli kusurlu Çevre ve Şehircilik Bakanı hâlâ gelip ne yargıya ne kimseye hesap vermek durumunda hissetmiyor; rapor da hâlâ hazırlanmıyor arkadaşlar. Bunun nedenini öğrenebilir miyiz? On ay oldu ya! Allah'tan korkun, on ay oldu! Bu 9 madencinin... MAPEG ne iş yapıyor? MAPEG'in normalde yapması gereken bu denetimleri sağlamak değil midir? O liç yığınının kayması, 9 işçinin hayatını kaybetmesiyle ilgili hiç mi hesap vermeyeceksiniz arkadaşlar? Hiç mi sorumlu olmayacak? (CHP sıralarından alkışlar) Ne Çevre Bakanı sorumlu ne Çalışma Bakanı sorumlu ne Enerji Bakanı sorumlu. Kim sorumlu? Ölen madenciler sorumlu arkadaşlar. Ölen madenciler sorumlu, değil mi?

Evet, AKP iktidarları döneminde yine MTA'nın içi boşaltılmıştır arkadaşlar. Ne yazık ki ekonomik riskler kamu ve vatandaşa yüklenirken kazanç özel sektöre aktarılmıştır sürekli. Ülke kaynakları yabancıya, yerli şirketlere altın tepsi içerisinde sunulmuştur. Demokratik hak mücadelesinde olan vatandaşa terörist muamelesi yapılırken ne yazık ki kalkınma karşıtlığı olarak gösterilmiştir bu mücadeleler. MAPEG ve MTA'nın elinde gelecek vadeden arama ve araştırma süreçleri, henüz tamamlanmamış bazı ruhsatlar sahalara hızla devralınarak yandaş bazı firmalara göstermelik ihalelerle verilmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Şevkin, lütfen tamamlayın.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) - Hemen tamamlıyorum.

Elâzığ Maden, Diyarbakır Ergani, Gümüşhane bunlara örnektir.

250 binden fazla insanımızı hem pandemi hem de deprem nedeniyle yitirdiğimiz durumda MTA'nın yapması gereken, depreme dayanıklı kentlerin oluşturulması için gerekli haritaların yapılmasıdır. Mutlaka bu haritaların ve depreme dayanıklı risk haritalarının oluşturularak toplum yararına sunulması gerekiyor.

Vatandaşa değil yandaşa göre hazırlanan bu bütçeye "hayır" diyoruz. Madenler halkındır, peşkeş çekilemez diyoruz ve ben, değerli milletvekilleri, buradan şu karayı Soma'da ölen madenciler için, şu karayı Amasra'da ölen madenciler için, bu karayı İliç'te ölen madenciler için ve bu karayı da alnıma sürüyorum koruyamadığımız bütün madencilerimiz için; bu kara, hepimizin alnının karasıdır.(CHP sıralarından alkışlar) Değerli milletvekilleri, bu karayı inşallah bir an önce yüzümüzden çıkarıp gerekli önlemleri alırız diyorum. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Şevkin, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Ankara Milletvekili Deniz Demir'e ait.

Sayın Demir, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA DENİZ DEMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Enerji, AKP'nin özelleştirme tutkusunun en fazla olduğu alan. Nedeni ise açık; enerji demek, para demek, kaynak demek; özetle, AKP'nin dilinde rant demek.

Elektrik dağıtım işinin 2013 yılında tamamen özel sektöre devredilmesinin ardından Bakanlıktan şirketlere para akışı başladı.

Sokak ve caddelerin aydınlatılması için elektrik dağıtım şirketlerine ödenen paralar şöyle: 2021 yılında 2 milyar 961 milyon, 2022 yılında 10 milyar 471 milyon, 2023 yılında 23 milyar 627 milyon, 2024'ün ilk altı ayında ise 14 milyar 212 milyon. Bakanlık şirketlerin kasasına paralar yağdırırken vatandaş elektrik dağıtım şirketlerine şikâyet yağdırıyor ama iktidarın umurunda değil; ne de olsa bu özelleştirmelerin faturalarını vatandaş ödüyor, sefasını veya rantını ise yandaş firmalar sürüyor.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar yılbaşında elektrik ve doğal gaz fiyatlarına zam yapılmayacağını açıklamıştı. Vatandaş "Bir nebze olsun rahatlarız." diye sevinmişti ki bunun da AKP'nin yeni bir oyunu, daha doğrusu yeni bir yalanı olduğu ortaya çıktı. Resmî Gazete'de yayımlanan karara göre, yıllık 5 bin kilovatsaat elektrik tüketen konut ve ticarethane aboneleri ocak ayından itibaren sübvansiyonlu elektrik kullanamayacak yani normalde aylık ortalama bin liralık elektrik faturası ödeyen vatandaş desteğin kesilmesiyle tam 2 katı elektrik faturası ödeyecek. "Millete zam yapmayacağız." masalları anlatırken çıkardığınız kararlarla "Milletin kesesini nasıl daha fazla soyarız?"ın derdine düşmüşsünüz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu ülkede kalabalık yaşayan aileler var; evinin ısıtmasını, soğutmasını elektrikli aletlerle yapan aileler var; bu aileler için aylık 417 kilovatsaat lüks tüketim değil. Elinizi vicdanınıza koyun, bu insanlar nasıl 2 kat fatura ödesin, sizde hiç mi vicdan yok? (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, sürdürülebilir kalkınma yerel ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yapılacak yatırımlarla olur. Ne yazık ki mevcut politikalar, tam tersine, dışa bağımlılığı artıran, yerli teknoloji ve üretimi gerileten bir yapıda. Enerji santrallerinin ve altyapısının özelleştirilmesi kamunun kontrolünü azaltmakta ve vatandaşların kaliteli enerji alma hakkını yok etmektedir. Akkuyu Nükleer Güç Santrali enerjide dışa bağımlılığımızın çarpıcı bir örneği. Rusya'ya yüz yıllığına tahsis edilen santral hesaplamalara göre altmış yılda 284 milyar doları Rusya'nın kasasına aktaracak, üstelik on beş yıl da hazineden 38 milyar dolarlık bir garanti ödemesi söz konusu.

Bugün bütçesini görüştüğümüz Enerji Bakanlığına bağlı kurumlardan Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu nükleerin enerjide dışa bağımlılığını azaltacağını, fiyatlarını düşüreceğini öne sürerek nükleer enerji propagandası yapmaktadır ancak ülkemizdeki nükleer enerji faaliyetleri konusunda gerçekler oldukça farklı. Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin yapımı Rus şirketi tarafından yap-işlet-sahip ol modeliyle üstlenilmiştir. Akkuyu'nun yüzde 51 hissesi Rusya kontrolündeki şirkete aittir. Akkuyu bu açıdan dışa bağımlılığı azaltabilecek bir santral değildir çünkü yakıtı tamamen yurt dışından temin edilmektedir. Nükleer santrallerin elektrik fiyatlarını azaltacağı iddiası ise ne yazık ki yanlıştır. Akkuyu Nükleer Santrali için yapılan anlaşmada Rus şirkete yüksek fiyatla alım garantisi verilmiştir. Bu sebeple Akkuyu ve benzeri yüksek fiyatla alım garantisi verilen santraller Türkiye'de elektrik fiyatını yükseltecektir. Tüm bunlar göz önüne alındığında yenilenebilir ve temiz millî enerji kaynaklarımıza bütçe ayrılması gerekirken gelişmiş ülkelerin artık sırt çevirdiği nükleer enerji kaynaklarına bütçe ayırmak iş bilmezliktir. Bu hâliyle yanlış enerji politikalarını besleyen bu bütçeyi kabul etmemiz mümkün değildir.

Saygılarımla.(CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Demir.

Diğer söz talebi Mersin Milletvekili Gülcan Kış'a ait.

Sayın Kış, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2025 yılı bütçe görüşmeleri çerçevesinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve Nükleer Düzenleme Kurumu üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Bu 2 kurum yalnızca enerji piyasalarının düzenlenmesinden değil, aynı zamanda vatandaşına uygun ve güvenli enerji sağlamaktan da sorumludur. Ancak AKP iktidarının enerji politikaları ülkeyi enerji yoksulluğuna mahkûm etmiş ve de dışa bağımlılığımızı artırmıştır.

Değerli milletvekilleri, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu enerji piyasasını düzenlemekten çok, şirketleri kollamak için çalışmaktadır. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bravo.

GÜLCAN KIŞ (Devamla) - Sayıştay raporlarına baktığımızda EPDK; elektrik üretimi, iletimi ve dağıtımı gibi kritik sektörlere kestiği milyarlarca liralık cezanın yüzde 90'ını tahsil edemediğini söylüyor. Bu rakam, EPDK'nin on yıllık kazancına denk geliyor. Kesilen cezalar zaman aşımına uğramak üzereyken bile bir çözüm üretememiş ve tahsil edilememiştir çünkü EPDK vatandaşın hakkını savunmak yerine şirketlerin avukatlığını yapmaktadır. (CHP sıralarından alkışlar) Elektrik dağıtım şirketlerinin kendi alt şirketlerine yüksek fiyatlarla yatırım ihaleleri verdiği, böylece aradaki kârı cebine indirdiği de tespit edilmiştir. Elektrik faturalarındaki fahiş artışların bir nedeni de yapılan bu oyundur. Peki, EPDK ne yaptı bu durumda? Koca bir hiç.

Değerli milletvekilleri, Nükleer Düzenleme Kurumu, nükleer santral projelerini denetlemekle ve güvenliğini sağlamakla yükümlüdür ancak bugüne kadar Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin zemin sorunlarından çevresel risklerine kadar hiçbir konuda etkin bir denetim ortaya koyamamıştır. Ne yazık ki bu Kurum halkın değil, bu projelerden kazanç sağlayan şirketlerin menfaatini gözetmektedir. Akdeniz'in incisi Mersin'imizin bağrına inşa edilen Akkuyu Nükleer Güç Santrali enerji bağımsızlığı değil, Rusya'ya bağımlılık yaratmaktadır. (CHP sıralarından alkışlar) Dünyada hiçbir ülkenin kabul etmediği yap-işlet-sahip ol modeliyle bu santral tam altmış yıl boyunca Rusya'nın kontrolünde olacaktır yani Türkiye kendi topraklarında üretilen enerjide bile Rusya'ya muhtaç hâle getirilmiştir. Bu bir enerji politikası değil bağımlılık sözleşmesidir. Bu yıl Sayıştay raporlarında Akkuyu'yla ilgili detaylara yer verilmedi ancak geçmişteki bulguları biliyoruz; santral zeminindeki sorunlar, çevresel tahribat riski ve alım garantileriyle Türkiye'yi yıllarca sürecek bir ekonomik yük altına sokması. Akkuyu Nükleer Güç Santrali dünyanın nükleer enerjiyle üretilen en pahalı elektriğini satacak bizlere; dünyada bundan daha pahalı elektrik yok. İktidarın imzaladığı bu garanti anlaşması, halkın sırtına yıllarca sürecek bir yük bindiriyor ve Rosatom'a âdeta bir servet vadediyor. AKP iktidarı, Türkiye'yi kendi vatandaşına pahalı elektrik satan bir ülke hâline getirdi. (CHP sıralarından alkışlar) Bu kadar ağır bir maliyeti savunmanın adı "beceriksizlik" değilse bu bir ihanettir.

Değerli milletvekilleri, Rosatom'un santral üzerindeki yüzde 99,2'lik payı ve olağanüstü genel kurul kararlarıyla hisselerini istediği gibi satabilme hakkını kendi kendisine tanımış olması Türkiye'nin topraklarında bir egemenlik kaybı yaratmıştır. EPDK'nin bile hisse değişimlerinden yalnızca altı ay sonra haberdar olacağı bu düzenleme ülkemiz için asla kabul edilemez. Akkuyu'nun ardından, Sinop ve Trakya'da da yeni nükleer santral girişimlerini planladığını da bilmekteyiz. Akkuyu'daki sorunlar henüz ortadayken bu projelerin de aynı bağımlılık tuzağına düşeceği açıktır. Üstelik, bu projeler yenilenebilir enerji potansiyelimizi değerlendirmemize engel olacaktır. Türkiye'nin güneş ve rüzgâr enerjisindeki büyük potansiyeli, merkezî Hükûmet tarafından bilerek engellenmekte ya da desteklenmemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kış, lütfen tamamlayın.

GÜLCAN KIŞ (Devamla) - Sayın Bakan, Mersin güneş enerjisi yatırımları için ideal bir lokasyon ancak bu projeler ne yazık ki sizler tarafından bir destek görmemektedir. Elektrik faturalarındaki fahiş artışlar sadece enerji maliyetlerinden değil dağıtım bedellerine yapılan zamlarla da ilişkilidir. Ancak AKP iktidarı vatandaşa ucuz elektrik vermek yerine dağıtım şirketlerinin kasasını doldurmakla meşgul.

Sonuç olarak AK PARTİ iktidarı enerji politikasını halkın değil şirketlerin çıkarına göre yürütmektedir. (CHP sıralarından alkışlar) Elektrik ve doğal gaza yapılan zamlar milyonlarca vatandaşımızı faturalarını ödeyemez hâle getirmiştir. Bu düzenin değişmesi artık şart olmuştur.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak diyoruz ki: Enerji halkındır. Türkiye'nin enerji politikasını bağımsız, şeffaf ve sürdürülebilir bir temele oturtacağız. İktidara geldiğimizde güvenilir, ucuz ve çevre dostu enerji politikalarıyla halkımızın refahını artıracağız.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kış, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'ya ait.

Sayın Karasu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ULAŞ KARASU (Sivas) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ulaştırma Bakanlığı deyince vatandaşımızın aklına hava yolları, kara yolları, demir yolları, internet ve haberleşme geliyor ama ne yazık ki biz yirmi iki yıllık AKP iktidarı döneminde her Ulaştırma Bakanlığı bütçesinde 5'li çeteleri, 44 şanslı şirketi, silinen vergileri, verilen taahhütleri konuşmaya devam ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) O nedenle, vatandaşın her bir kuruşunun hesabını sormak bizim sorumluluğumuzdur. Bunun hesabını vermek de sizin sorumluluğunuzdadır. Bugüne kadar vermediniz. Biliyorum ki bugün de vermeyeceksiniz ama vatandaşın önüne sandık gelip Cumhuriyet Halk Partisi iktidarı kurulduğunda ilk hesabı sorulacak Bakanlık, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı olacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bravo.

ULAŞ KARASU (Devamla) - Şimdi, Bakanlığınıza bağlı kurumlara bir göz atalım, Karayollarından başlayalım. Bugün 3.796 kilometre otoyolumuz var. 2023 hedefiniz neydi? 7.500 kilometre. Şimdi, 2028 hedefiniz 4.330 kilometre. Ne oldu 2023 hedeflerine? Yine, bölünmüş yol hedefiniz 36.500 kilometre idi. Şimdi, 2028 hedefiniz 2023'ün tam 5.250 kilometre gerisinde. Anadolu'daki ilçe yollarından, köy yollarından hiç bahsetmiyorum bile. Oradaki durum evlere şenlik! Yağan ilk karda yollar çileye dönüşüyor, insanlar yollarda esir kalıyor.

Gelelim Demiryollarına. 2023'te hızlı tren hattımız 10 bin kilometre olacaktı. 2024 yılı sonunda 2.251 kilometre demir yolu hattımız var. Demir yolu demişken, bu 2.251 kilometrenin içinde Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Tren Hattı var. Dikkat ediniz, adı "yüksek hızlı tren". Seyahat süresi bir saat elli dakikaya düşecekti, şu anda üç buçuk saat sürüyor. Niçin? Çünkü hattın bir bölümünde hâlâ sertifikasyon alınamadı, onun dışında hat açıldı, yağan yağmurda 2 sefer rayların altı boşaldı. İhaleye çıktınız, ihalenin adı "Ankara-Sivas Hızlı Tren Hattı'nı doğa koşullarına uygun hâle getirme ihalesi." Adını "yüksek hızlı tren" koyuyorsunuz ama hattın altyapısına bakıyoruz, kara tren altyapısı yapmışsınız. 4 milyarlık en son ihaleyi kime verdiniz? Hattı yapan Cengiz-Kolin-Limak'ın alt taşeronuna. Peki, bu hattı doğa koşullarına uygun yapmayan Cengiz'e, Kolin'e, Limak'a ne yaptınız; hiç hesap sorabildiniz mi? Gerçi Bakanlıkların koridorlarında siz onlardan değil, onlar sizlerden hesap soruyor. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) İhale şartnamelerini Bakanlığın bürokratları değil, o şirketlerin CEO'ları hazırlıyor.

Ankara-İzmir hattı 2011 yılında başladı, bin seksen günde tamamlanacaktı; tam dört bin doksan sekiz gün oldu. Şimdi, 2027'de bitireceğinizi söylüyorsunuz. Bu taahhüdün o zaman da gerçekleşmeyeceğini siz de çok iyi biliyorsunuz.

Gelelim denizciliğe. Üç tarafı denizlerle çevrili, uluslararası lojistikten ciddi pay alması gereken denizcilik sektörü, sayenizde can çekişiyor. Çandarlı'nın 2011'de temelini atarken Binali Yıldırım ne diyordu: "Denizcilerin deve gibi gördüğü Pire Limanı Çandarlı'nın karşısında pire olacak." Pire Limanı, pire olmadı ama yüzyıllık denizci firmalarımız AKP'lilerin denizci çocukları sayesinde pire oldular. (CHP sıralarından alkışlar)

Havacılık ne durumda? Türk Hava Yolları gecikmelerle, iptallerle, tarikatlara, cemaatlere sağlanan özel indirimlerle anılıyor. New York Belediye Başkanına Amerika'da dava açıldı, Türkiye'de tık yok. Milyarlarca reklam veriliyor. "Kime verildi?" dedim, ses yok. 58 havaalanı yapmaktan bahsediyorsunuz. Birçoğundan kuş uçmuyor kervan geçmiyor, uçak inmiyor. Ot biçme ihalesine çıkıyorsunuz ama garantiler tıkır tıkır ödeniyor.

Gelelim en son açtığınız Çukurova Havaalanı'na. On üç yıldan sonra eksikleriyle açtınız, ilk yağmurda çatısı çöktü, otoparkını su bastı. Havaalanını yapan, işleten firmaya on iki yıl garanti verdiniz. Öğreniyoruz ki sadece yolcu garantisi vermemişsiniz, parayı da Ziraat Bankasından vermişsiniz. Merak ediyorum Ziraat Bankasının çok sayıda şubesi varken neden Bahreyn şubesinden kredi verdiniz? Firma şimdi borçlarını ödemiyor, yeniden yapılandırma istiyor, ayrıca artı kredi istiyor. Bu şirket Çukurova'da çok sayıda esnafı da mağdur etmiş durumda. "Kasamızdan bir kuruş çıkmadı." diyordunuz, o hâlde sorarım size: Bu havaalanını yaptığınız arazi kimin? Devletin. Yapımına kredi veren banka kimin? Devletin. Garantör olan kim? Devletin kurumu. Havaalanını işleten şirket kimin? AKP'nin 2019 Çerkezköy Belediye Başkan adayının. Kurban olayım vatandaşa, ne yapacağını biliyor. (CHP sıralarından alkışlar) Çerkezköy Belediyesinin anahtarını yandaşa değil, Cumhuriyet Halk Partisine veriyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Peki, bu işler Devlet Hava Meydanlarında kimler tarafından organize ediliyor? Hukuksuz Hukuk Müşaviriniz Ayfer Hanım var, bu havaalanının kontrol amiri iken havaalanından dükkân alıp dükkânın adını da tam bu anlayışınıza uygun bir biçimde "ye ve uç" koyan Selami Bey var. (CHP sıralarından alkışlar) Çukurova yetmedi, başka havaalanında şubeler açsın diye Selami Bey'i Genel Müdür Yardımcısı yaptınız. Yine, Devlet Hava Meydanlarında öyle liyakatli atamalarınız var ki Hava Seyrüsefer Dairesinin başına bahçe bitkileri mezunu, İngilizce belgesi dahi olmayan Sinan Yıldız'ı Daire Başkanı olarak atadınız. Dört ay önce açık öğretimden mezun olan Tuncay Balcı'ya ülkenin havacılık güvenliğini teslim ettiniz. İlahiyat mezunu, köylünüz Mustafa Akkaya'yı Genel Müdür Yardımcısı yaptınız; bir de Genel Müdürünüz var, zaten evlere şenlik.

Ayrıca, tren-havaalanı bağlantısında firmanın yapması gereken imalatı firmaya yaptırmayıp Bakanlık aracılığıyla Rönesans'a yaptırdınız. Özel jetini çok sevdiğiniz Rönesans'ın kasasına bu iş için tam 20 milyon avro koydunuz. İktidarınıza mal olan güzel bir söz var: Mücahit olarak yola çıktınız, önce müteahhit oldunuz, sonra da her şeye müsait oldunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, yap-işlet-devret projelerini yapan 44 şirket var, bu şirketlerden 37'si geçen yıl matrah beyan etmemiş. Vergi vermediler ama garantilerini tıkır tıkır aldılar. Son yedi yılda kasalarına tam 384 milyar konuldu, gelecek yıl 202 milyar daha konulacak, önümüzdeki üç yıl da 678 milyar. Yandaş müteahhitlere gömdüğünüz anlayışınızın kahreden fotoğraflarından biri işte, burada; 4 gencimiz pazar günü yaşanan bu afette hayatını kaybetti. Kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır diliyorum. Daha acı olanı ise bu gençler Gürcistan'dan ucuz telefon almaya gidiyorlardı. Bunun adı afet değil arkadaşlar, bunun adı bilime ve doğaya sırt çevirmenin yaratmış olduğu katliamdır; sayenizde ülke ucuz ölümler ülkesi oldu.

Sayın Bakan, spor yapmak her vücuda faydalıdır. Tabii ki spor yapmak sizin de en doğal hakkınızdır. Keşke bu katliamın yaşandığı gün yaptığınız sporu paylaşacağınıza siz de bir başsağlığı mesajı yayınlasaydınız. (CHP sıralarından alkışlar) Merak etmeyin, kısa süre içinde spora ayıracak daha çok zamanınız olacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, yıllar önce söylemiştim, sayenizde Sülün Osman'a bir kez daha rahmet okuyoruz. "Köprü satmak benim işimdir, bu satışlar domates satmaya benzemez, köprü dediğin saf adama satılır, aptal adama satılır, millete satılmaz, milleti aptal yerine koyamayız." Sülün Osman bu sözüyle dolandırıcılık anlayışında bile belli bir ahlaki sınır çizmeye çalıştığını gösteriyor. Siz, tüm ahlaki değerleri bıraktınız, milleti aptal yerine koyuyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Haberleşmede durum daha da vahim, dünyanın en yavaş internetini en pahalı fiyattan vatandaşa kullandırıyorsunuz. 2022'de 442 TL, 2023'te 745 TL, bu yıl 2.350 TL oldu, Bakana göre kim suçlu? TELEKOM.

Sayın Bakan, TÜRK TELEKOM'u kim özelleştirdi? İçini kim boşalttı? Şu andaki yöneticiler sizin kadrolarınız değil mi? Her gün gençlerimiz kumar borcu yüzünden intihar ediyor. Şimdi, 16 yaş sınırından söz ediyorsunuz, şirketlere mi ceza keseceksiniz, ailelere mi, çocuklara mı? Sanal teröristler sanal platformlarda cirit atıyor. Daha dün gece, PTT'nin HGS uygulaması "hack"lendi, hackerlar vatandaşı tehdit ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Karasu, lütfen tamamlayın.

ULAŞ KARASU (Devamla) - Siz ne yapıyorsunuz? Kimlik bilgilerimiz çalındı, ne yaptınız ki buna ne yapacaksınız? Mısır'daki sağır sultan duydu ama sizden ve bürokratlarınızdan ses yok. Hırsızlar için susuyorsunuz ama yapılan usulsüzlükleri konuşan Gazeteci Fatih Altaylı ile Profesör Doktor Uğur Emek hakkında soruşturma talep ediyorsunuz. 85 milyon vatandaşın ilkokul notundan karnı ağrıdığında yazdırdığı ilaca kadar verilerinin çalınmasına karşı suskunluk nasıl bir acziyettir? Yatırım yapmak isteyene engel oluyorsunuz, fiyatlar pahalı, köylerde, şehirlerde internet yok, telefonlar çekmiyor. Bunların sorumlusu kim? Size göre Turkcell, TÜRK TELEKOM.

Peki, bunları kim yönetiyor? Turkcell'i sayalım: Şenol Kazancı, eski Cumhurbaşkanı Başdanışmanı; Ayşenur Bahçekapılı, Cumhurbaşkanı Başdanışmanı; Arda Ermut, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi Başkanlığı yaptı. TÜRK TELEKOM daha kötü.

Bu listelerin asıl sorumluları kim Sayın Bakan?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ULAŞ KARASU (Devamla) - Bu bütçenin halkın yararına olmadığı ortadadır. O nedenle, bu bütçeye onay vermeyeceğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Karasu, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'a ait.

Sayın Yıldız, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Ulaştırma Bakanlığının bütçesini görüşüyoruz. Özellikle Karayolları Genel Müdürlüğü Türkiye'nin nadide kurumlarından biriydi arkadaşlar. 2002 yılına kadar Karayolları Genel Müdürlüğü hem park bakımından hem makine bakımından hem personel bakımından dünyanın en önde gelen müteahhitlerinden biriydi ama üzülerek söylüyorum, AK PARTİ 2002'de geldikten sonra yandaş müteahhitleri zengin yapmak için küçüldükçe küçüldü Karayolları Genel Müdürlüğü ve inanın ki oradaki makinelerin hiçbiri müteahhitlerde yoktu ve şu an Türkiye'nin gerçekten en küçülmüş kurumlarından biridir.

Değerli arkadaşlar, yaklaşık olarak 17 bin taşeron işçi çalışıyor, personelimiz çalışıyor orada. Sayın Bakanım, her dönemde AK PARTİ'nin Genel Başkanı bu taşeron işçileri kadroya alacaktı; almadınız, hâlen devam ediyor. Yine, size bağlı olan havaalanında çalışan taşeronlar 6 bin kişi, PTT'de çalışan 6 bin kişi ve bunların hiçbirisi kadroya alınmadı ama her seçimde AK PARTİ'nin Genel Başkanı seçim mitinglerinde "Size kesinlikle kadro vereceğim." diyor; bir an önce bu işçilerin kadrolarını verin. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, AK PARTİ geldikten sonra ne hikmetse bütün ihaleleri ya 21/b'den yaptı, direkt 5'li firmalara yani çetelere yani yandaş müteahhitlere verdi ya da yap-işlet-devret modeliyle yaptı.

Size bir örnek vereyim Sayın Bakanım: Kuzey Marmara Otoyolu ihalesi yapılıyor, işletme bitiriyor, geçmiş Bakan Cahit Turhan şu an o firmanın CEO'su, Bakanlığı döneminde tam 1 milyar 338 araba garantisi veriyor arkadaşlar, ilave olarak veriyor.

Şimdi, ben size soruyorum, AK PARTİ milletvekillerine soruyorum: Bitmiş bir sözleşme, yapılmış bir yola, Bakanlık o firmalara 1 milyar 338 araba garantisi veriyor. Türkiye'de 1 milyar 338 araba var mı Sayın Bakanım? Peki, elinizi vicdanınıza koyun, bunu imzalarken hiç elleri titremedi mi? Peki, o Bakan nerede şu anda arkadaşlar, biliyor musunuz? O Bakan, o firmanın şu an CEO'su, CEO'su evet! (CHP sıralarından alkışlar)

İşte, siz, bazı bakanlıklara 5'li çetenin CEO'sunu getirip Bakan yaparsanız imzayı basar; ömür boyu bizler, çocuklarımız ve torunlarımız bu parayı öderiz.

İki, Osmangazi Köprüsü Sayın Bakanım. Biliyorsunuz, o yol İzmir'e kadar gidiyor. Yatırım bedelinin yüzde 80'i yol, yüzde 20'si köprü. Yatırımcı ne yapıyor? Yüzde 20 olan yani yatırım olarak yüzde 20 ama gelir olarak yüzde 80'i temsil ediyor, ilk önce köprüyü yapıyor arkadaşlar. Üç yıl sekiz ay önce bitiriyor ve ondan sonra orada para akmaya başlıyor. Köprünün maliyeti 1 milyar 200 milyon dolar; bizim hepimizin, 85 milyonun ödediği para 14 milyar dolar. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bu firma üç yıl sekiz ay boyunca avantadan para alıyor ve on beş yıl sözleşmesi olmasına rağmen on sekiz yıl sekiz ayda yapıyor. Sayın Bakanım, Cahit Turhan'ın attığı o imzayı iptal edecek misiniz? Burada 85 milyonun adına soruyorum.

Değerli arkadaşlar, sadece bu mu? Değil. Cumhurbaşkanı çıktığında şunu diyordu: "Bizim cebimizden bir kuruş para çıkmıyor, yap-işlet-devrette müteahhit parasını koyuyor." Hâlbuki, biz şu ana kadar 385 milyar para ödemişiz ve önümüzdeki üç yıl içinde 678 milyar daha para ödeyeceğiz; öyle değil mi Sayın Bakan? Peki, ne yapacağız? Sayın Bakanım, o zaman çıkın, 85 milyonun önünde şunu deyin: "Ben bunların hepsini iptal edeceğim." O zaman biz sizi takdir edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yıldız, lütfen tamamlayın.

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) - Değerli arkadaşlar, Cumhuriyet Halk Partisi ne yapacak? İlk iktidarımızda -5'li çeteler buradan duysun- yap-işlet-devret modelinin bütününü kamulaştıracağız; havaalanlarının, otoyolların, köprülerin ve şehir hastanelerinin hepsini devletleştireceğiz arkadaşlar ve bu halkı soydurtmayacağız, soydurtmayacağız, soydurmayacağız! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Yıldız, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'ya ait.

Sayın Pala, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KAYIHAN PALA (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerine söz aldım.

Önce şöyle söyleyelim, biliyorsunuz, bütçe dağılımında sağlığa öncelik verilmesi siyasi bir tercihtir. Eğer sağlığın gerçekten hak olduğu konusunda samimiyseniz, genel bütçenin -Dünya Sağlık Örgütünün dediği gibi- en az yüzde 10'unu sağlığa ayırmak zorundasınız. Oysa yıllardır söylüyoruz, şu anda bu bütçede merkezî bütçeden ayrılan pay yalnızca yüzde 6,9. Üstelik, 2022'de gayrisafi yurt içi hasıla içerisinde sağlık harcamalarının oranı yüzde 3,7'ye kadar düştü; OECD ortalaması yüzde 9,1, bunun neredeyse üçte 1'i. Çok açık söyleyelim, sağlığa çok daha fazla kaynak aktarmazsanız ne bu ülkedeki hastaların sorunlarını çözebilirsiniz ne sağlık çalışanlarının özlük haklarında bir iyileşme yaratabilirsiniz ne de atanmayı bekleyen on binlerce sağlık personelini Bakanlıkta istihdam edebilirsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, az önce söylendi ama tekrar etmekte yarar var; hem az bütçe bırakılıyor Sağlık Bakanlığına hem de şehir hastaneleri bu bütçeyi maalesef, rehin almış durumda. Şehir hastanelerine aktarılacak para bir günde 286 milyon TL. Eğer bu rakamı aktarmayacak olsanız hem ilaca erişmekte sıkıntı yaşayanların sorunlarını çözebilirsiniz hem de atanmayan 150 binin üzerindeki sağlık personelini hemen istihdam edebilirsiniz; bu tercihten vazgeçmek gerekir.

Geçen yıl, Sayın Fahrettin Koca şehir hastanelerinin ülkeye maliyetinin 322 milyar euro olarak yirmi beş yıl için planlandığından söz etmişti, bunu azaltma gayretlerinden söz etmişti. Gerçekten bu kadar büyük bir parayı küresel sermayeye aktarmak ne sağlık hakkıyla ne de sağlık çalışanlarının emeğiyle bağdaşır bir tutum değil; bir kez daha bunu söylemek isterim. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar) Bu arada, hem az para koyuyorsunuz hem de tercihler yanlış; paranın büyük bir bölümünü hastanelere ayırıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, Sağlık Bakanlığının birinci görevi, insanların hastalanmasını önlemek, onların sağlıklarını geliştirmek. Siz daha fazla parayı tedavi edici hizmetlere ayırarak yalnızca sağlık sermayesinin yararını gözetiyorsunuz. Bu ülkede yaşayanların daha uzun bir ömür ve daha sağlıklı bir ömür geçirebilmeleri için kaynak aktarmak gerekirken özel sektörü destekliyorsunuz. Özel sektörün yatak sayısı 3 katına, hastane sayısı 2 katına çıktı; birazdan değineceğim, onların olumsuz sonuçlarını da görüyoruz.

Bu arada, koruyucu sağlık hizmetlerine ayrılan payı geçen yıl da burada eksik olarak nitelendirmiştik, o zaman yüzde 28'di, şimdi bunu yüzde 26'lara indiriyorsunuz; gerçekten anlamak mümkün değil. Neden koruyucu hizmetlerin bu ülkede güçlenmesini istemiyorsunuz? Akılcı sistemler önce birinci basamağı, önce koruyucu hizmetleri değerlendirir.

Çok önemli bir şey, biliyorsunuz, yeniden değerleme oranı yüzde 43,93; Sağlık Bakanlığı bütçesindeki artış yalnızca yüzde 39. Burada bütçeyi hazırlayanlara soruyorum: Gerçekten yeniden değerleme oranı kadar bile bir artışı neden sağlık alanından esirgiyorsunuz? Sağlık bu kadar geride tutulacak bir kavram mı? Ülkede insanlar ölüyor, bebekler ölüyor. Onların ölümlerini engelleyebilmek için her şeyden önce iyi yönetimle ilgili buraya kaynak aktarmanız gerekir. Bu düşük bütçe, maalesef, insanların sırtına yüklenen harcamaları artırıyor. TÜİK yeni açıkladı, biliyorsunuz, 2023 yılında bir önceki yıla göre cepten yapılan sağlık harcamalarındaki artış yüzde 97. İnsanlar kamu bütçesinden karşılanamayınca mecburen kendileri karşılamak zorunda kalıyorlar.

Değerli milletvekilleri, Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın performansı çok düşük. Bunu Plan ve Bütçede kanıtlarıyla ortaya koyduk ve elbette Bakanlık yetkilileri buna yanıt veremedi. Bir örnek: Bebek ölüm hızındaki artış binde 9'lardan binde 10'lara çıktı. Sordum Bakanlığa: "Bunu nasıl yorumluyorsunuz? diye. "Deprem." dediler. Değerli milletvekilleri, 51 ilde bebek ölüm hızı arttı. 51 ilde mi oldu deprem, soruyorum size. 11 ilde oldu. (CHP sıralarından alkışlar) 11 ildeki depremde ölen bebekleri çıkartıp yaptığımız hesaplamalarda, onları çıkardıktan sonra bile 1 il dışındaki 10 ilin tamamında bebek ölüm hızında artış var. Eğer bir sağlık sistemi bebekleri yaşatmayı beceremiyorsa çok güçsüz bir sağlık sistemidir, bırakın erişkinlere sağlık hizmeti sunulmasını.

Bugün ülkemizde Sağlıkta Dönüşüm Programı "3Ç"yle anılıyor, biliyorsunuz: Çürüme, çeteleşme ve çöküş. Bakın, bu çürüme öylesine bir noktaya geldi ki gerçekten artık "sağlık" denilince akıllara çeteler, yenidoğan çeteleri, Burdur'da ölenler, görüntüleme sistemindeki aksaklıklar ve çeteleşme karşımıza çıkıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Pala, lütfen tamamlayın.

KAYIHAN PALA (Devamla) - Buradan Sayın Memişoğlu'na seslenmek isterim: Neden araştırma komisyonuna gelmediniz Sayın Bakan? Neden Bakan Yardımcılarını gönderiyorsunuz? Sizin gelmeniz yetmez, dönemin Bakanı Fahrettin Koca'nın ve hastanesinin ruhsatı iptal edilen eski Bakan Mehmet Müezzinoğlu'nun gelmesi lazım, hatta Recep Akdağ'ın gelmesi lazım. (CHP sıralarından alkışlar) Neden biliyor musunuz? 2003 yılında Sağlıkta Dönüşüm Programı'nı açıklarken biz bu programın sağlığı ticarileştirdiğini, yalnızca sağlık sermayesine kaynak aktarmakla sınırlı kalmayacağını, aynı zamanda da kötü kullanıma açık olduğunu söylemiştik. O zaman Sayın Recep Akdağ literatüre de geçen sözleriyle kürek çeken değil, dümen tutan bir Sağlık Bakanlığı kuracaklarını ve çok sıkı denetleyeceklerini söylemişlerdi.

Konuşmamı şu soruyla bitireyim: Sizin tuttuğunuz dümen gerçekten bu mudur?

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Pala, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'ye ait.

Sayın Akkuş İlgezdi, buyurun.(CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli vekiller; Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Cahit Külebi'nin dediği gibi "Bir bebek ölüyor, bir ana ölüyor, bir ağıt kalıyor bize; göğsümüzü çürüten bir iz ve ellerimizde tutuşan bir ateş gibi."

Sonda söyleyeceğimi baştan söyleyerek başlamak istiyorum: Henüz nefes almayı bile öğrenememiş bebekler sağlık sisteminin çürümüşlüğüne kurban edildi, bu çürümüşlüğün sebebi de AKP iktidarıdır.

Bugün, geçen seneden kopya çekilmiş bir Sağlık Bakanlığı bütçesi görüşüyoruz. Aslında, burada yalnızca bir bütçe görüşmesi yapmıyoruz, aynı zamanda yurttaşlarımıza sağlıklı bir gelecek hakkı tanımaya dair en temel kararları alıyoruz.

Gelin size anlatayım: "Sağlıkta büyük reformlar yaptık." dediniz, halkı hastanelere ulaşamaz hâle getirdiniz. "Hastanelerde rehin alma ayıbına son verdik." dediniz, icra memurlarını kapıya gönderdiniz. "SSK ile devlet hastanelerini birleştirdik." dediniz, sağlığı özelleştirdiniz. Özelleştirme sürecinde özel hastanelerin insafına terk edilen bir sürece vesile oldunuz. "Çocuklar sağlık hizmeti alıyor." dediniz, 18 yaşına gelen vatandaş kapının önü gösterilerek kapının önüne konuldu. "Genel sağlık sigortası var." dediniz, milyonları borçlandırıp sağlık hizmetinden mahrum ettiniz. "Şehir hastaneleri kurduk." dediniz, hastaları yollarda ölüme terk ettiniz.

Şimdi size soruyorum: Sağlık Bakanlığı bütçesini mi konuşuyoruz? Hayır, halkın sağlığına değil, rantın çıkarlarına hizmet eden bir düzeni konuşuyoruz bugün burada. Yalanlarınız, talanlarınız halkı mahkûm ettiğiniz bu çürümüş düzeni konuşuyoruz tam da. Bu bütçede ranta ve yandaşa kaynak var, halka ödenek yok. Rant demişken tabii, aklımıza hep şehir hastaneleri geliyor. Adı şehir olduğu hâlde yerleri şehir dışında olan hastaneler. (CHP sıralarından alkışlar)

2025 yılı bütçesinde 204 milyar lirayı şehir hastanelerine gömmeyi planlamışsınız, bunu gördük. Şehir hastanelerine ayrılan bir yıllık ödenekle 6.718 aile sağlığı merkezi yapabilecekken yapmadınız. Yine, sağlığa değil, betona yatırım yaptınız.

Aile sağlığı merkezi demişken çok merak ediyorum. Aile hekimlerine neden bu kadar zulmediyorsunuz? Öyle bir yönetmelik hazırlamışsınız ki aile hekimlerimizin reçetelerine bile ceza yazan bir sistem kurmuşsunuz. Düşünün, bir doktor hastasına antibiyotik yazıyor, ceza alıyor; il dışından gelen bir vatandaşı muayene ediyor, yine ceza alıyor. İnsan hayatı için çalışması gereken bir meslek grubu AKP'nin akıl almaz politikaları yüzünden eli kolu bağlı, mesleğini icra edemiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Geçen sene yine söylemiştim, bu sene de değişen bir şey yok aslında bu söylediklerimden. Hastalarımız yine randevu bulamıyor, ya parasını verip özel hastanelere gitmek zorunda kalıyor ya da acillere gidiyor, aciller de poliklinik hizmeti vermek zorunda kalıyor. En son, 2023'te 150 milyon 523 bin kişi acil servislere başvurdu; düşünün, ülke nüfusundan fazla acil servise başvuru olmuş.

Yalan çığlık atar, gerçek hüküm sürer; gürültü yalanın silahı, sessizlik gerçeğin gücüdür. İşte, bu yüzden, biz bıkmadan, usanmadan gerçekleri söylemeye devam edeceğiz arkadaşlar. Bu ülkenin gerçeği randevu bulamayan hastalardır. Bu ülkenin gerçeği OECD ülkeleri arasında sağlığa en az harcama yapılmasıdır. Bu ülkenin gerçeği insana değil, şehir hastanelerine aktarılan bütçelerinizdir. Bu ülkenin gerçeği aile hekimleri için yapılan zulüm yönetmeliğinizdir. Bu ülkenin gerçeği çocuk yoksulluğunun zirvede olmasıdır. Açlık sınırının altında yaşayan emekliler ve asgari ücretlilerdir bu ülkenin gerçeği.

Evet, bu ülkenin gerçeği sağlıkta şiddeti engelleyemeyen iktidarınızdır. Bu ülkenin gerçeği atama bekleyen yetişmiş sağlıkçılara kadro açmayan Hükûmetinizdir, askerî hastaneleri bir gecede kapatan zihniyetinizdir. Bu ülkenin gerçeği hak temelli olmayan, kamuculuğu olmayan, rant temelli sağlık politikalarınızdır tam da. Bu ülkenin gerçeği emeklerinin gerçek karşılığını alamadıkları için, mesleğin saygınlığına gölge düşürüldüğü için ülkeden gitmek zorunda kalan hekimlerimizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akkuş İlgezdi, lütfen tamamlayın.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) - Bu ülkenin gerçeği, işsizden katkı payı alan sağlık sisteminizdir, ilaç ve cihaz sıkıntısıdır ve bu ülkenin gerçeği rant uğruna sessiz sedasız ölen bebeklerimizdir. Biz ise halkımızın yanında olmaya devam edeceğiz. Sosyal devlet anlayışıyla yurttaşlarımız için mücadele etmeye buradan söz veriyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Madem bütçeyi konuşuyoruz, biraz da bütçedeki rakamlardan bahsedelim. 2025'te koruyucu sağlığa kişi başına 8 lira 90 kuruş düşmüş; şükürler olsun, koruyucu sağlık için günlük bir kutu yara bandı hakkımız var demek ki, bu da bize yetiyor demek ki! Tedavi edici sağlıkta ise 23 lira 86 kuruş düşmüş. Anlaşılan düşüp dizimizi kanatsak yara bandı var ama hastalanırsak dua etmemiz bekleniyor; bu tablodan o görülüyor. Soruyorum: Bu parayla ne yapabiliriz? Bir simit alıp hastanenin bahçesinde oturabiliriz ama çaya bile paramız yetmez. Doktor mu? O zaten lükse giriyor. Şifa mı? O zaten ekstra hizmet paketi yani bu parayla tedavi olunmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) - Sayın Başkan, tüm sorunların kaynağı aslında sağlıkta dönüşüm anlayışıdır.

Genel Kurulu buradan saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akkuş İlgezdi, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'ya ait.

Sayın Kanko, buyurun.

CHP GRUBU ADINA MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum. 2025 yılı Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerine söz aldım, Cumhuriyet Halk Partisinin görüşlerini paylaşmak istiyorum.

Sağlık, biliyorsunuz ki, insanların kaliteli bir yaşam sürmesi için en önemli faktörlerden biri. Dolayısıyla, her devlet vatandaşın sağlığını koruma sorumluluğunu taşımak zorundadır fakat biz bu bütçede maalesef bunu bulamıyoruz. Bizim bütçemizdeki oran, sağlığa harcanacak oran yüzde 6,9; dünya Sağlık Örgütü bunu yüzde 10 olarak açıklamıştır. Yine, OECD ülkeleriyle kıyasladığınızda gayrisafi millî hasılanın yüzde 9,1'i ayrılmış iken, bizde ise yüzde 3,7'si ayrılmıştır. Evet, sağlıkta ayrılan miktar yeterli olmayınca dolayısıyla hem sağlıkçıların hem de sağlık hizmeti alan kişilerin

yaşam kaliteleri tamamen düşmektedir. Neden böyle oluyor? Çünkü Türkiye'de şu anda sağlık hizmeti almak için hastaneye başvuranların oranı ilk dokuz ayda 796 bin. Bir dünya düşünün, dünyada bir ülkede acil servislere başvuru kendi nüfusunun 1,5 katı kadar fazla. Dolayısıyla, geldiğimiz noktada bu kışkırtılmış sağlık talebi hem sağlık çalışanlarını hem de ayrılan bütçe nedeniyle Türkiye'deki yaşam kalitesini düşürmektedir.

Evet, bütçeye baktığımızda koruyucu sağlık hizmetlerine yüzde 27 gibi bir meblağ ayrılmış. Buraya yüzde 27 ayırıyorsunuz ama şehir hastanelerine bir yılda ayırdığınız rakam yüzde 10,3 yani 2025 yılı içinde şehir hastanelerine vereceğiniz para 104,8 milyar TL. Avrupa'daki birçok kuruluşun raporları var; şehir hastaneleri hiçbir zaman maliyet etkin bir yatırım değildirler ve sağlığı daha rahat ulaşılabilir bir duruma getirmemişlerdir. Evet, şehir hastanelerini çok eleştirebiliriz ama yapmamız gereken... Bugün HPV aşısı yapılamayan genç kızlarımız var, bugün grip aşısı yapılamayan insanlarımız var, bugün birtakım taramalardan geçirilemeyen yani koruyucu sağlık hizmetlerinin içine giren hizmetleri alamayan birçok insanımız var.

Son günlerin konusu, biliyorsunuz, Tip 1 diyabetli hastalarımızda kullanılan sensörler var, evet, bir miktar düzenleme yapıldı ama bu yetmiyor, bunun daha geniş olarak revize edilmesi gerekiyor.

Geldiğimiz noktada, Türkiye'de atanmayı bekleyen 800 bin sağlık çalışanı var. Bu sağlık çalışanları sadece bir rakam değil; umudunu kaybetmiş gençler, geçim sıkıntısı çeken aileler ve büyük bir iş gücü var. Eğer siz zamanında yapabileceğiniz istihdamı göz önüne alarak bir eğitim sistemi oluşturmuş olsaydınız maalesef bu, bugün bu durumlara gelmezdi. (CHP sıralarından alkışlar)

Son günlerin flaş konularından biri aile hekimleri. Aile hekimlerinin sesini duymaktan kesinlikle kaçınıyorsunuz. Özellikle, Sağlık Bakanı Yardımcısı çıkıyor, aile hekimlerinin yaptığı eyleme karşılık "Bu bizi etkilemedi." diyor. Evet, etkilemez çünkü sizin sağlık sisteminden ve sağlık çalışanlarından haberiniz yok. (CHP sıralarından alkışlar) Onların hepsi koyduğunuz puan kriterine göre sözleşmelerinin bitirilmesiyle tehdit ediliyorlar; onlar, reçete yazıp yazmamakla, hastayı sevk edip etmemekle bir mengeneye alınıyorlar. Düşünebiliyor musunuz, bir hasta eğer sağlık ocağından başka bir kuruluşa giderse, bir üst kuruluşa giderse sağlık merkezinde çalışan hekimin maaşı kesilecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kanko, lütfen tamamlayın.

MÜHİP KANKO (Devamla) - Teşekkür ederim.

Dolayısıyla, geldiğimiz noktada, aile hekimleri sizin hiçbir zaman arka plana atabileceğiniz bir grup değildir.

Bir de sağlıkta şiddete değinmek istiyorum. Sağlıkta şiddet maalesef tüm uyarılarımıza rağmen hâlâ devam ediyor. AK PARTİ hükûmetleri yeterli önlem almayarak ve sağlıkta şiddete neden olan kişileri yeterli cezaya çarptırmayarak sağlıkta şiddetin engellenmesini sağlayamıyor. Evet, sizin getirdiğiniz sistem, çetelerin oluştuğu, Burdur'da diyaliz makinelerine antifriz sıvılarının karıştığı bir sistemdir. Dolayısıyla, bu sistemden kurtulmak için Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarına ihtiyaç vardır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kanko, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Samsun Milletvekili Murat Çan'a aittir.

Sayın Çan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ederim.

Sağlık Bakanlığı bütçe teklifi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubumuz adına son konuşmayı yapmak için huzurunuzdayım. Genel Kurulu ve halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Bu iktidar işbaşına geldi, sağlıkta yeni bir sistem, yeni bir düzen ama az önce Kayıhan Hocanın dediği gibi, yeni bir dümen kurdu. (CHP sıralarından alkışlar) Bu dümen sonuçta emek sömürüsü, kolay ve sınırsız para kazanma, yandaşlara sermaye transferi hatta ve hatta doğrudan bakanlara sermaye transferi hâline geldi. Ne halkın sağlığı ne de sağlık emekçilerimizin hakları bu sistemin zerre kadar umurunda oldu. Yıllardır sağlıkta şiddeti araştırıyoruz, bununla ilgili kafa yoruyoruz, bu Mecliste çok sayıda kanun çıkarıldı. Gelinen noktada, kadın cinayetleri ne kadar politiktir diyorsak sağlıkta şiddet de o kadar politiktir. (CHP sıralarından alkışlar) Nereden biliyoruz? 2023 seçimlerinde bir seçmeniniz dedi ki: "Bu iktidar sayesinde doktor dövmeyi bir hak olarak gördük." İşte bu yüzden sağlıkta şiddet dibine kadar politiktir.

Sağlıkçının canını korumaktan aciz olan bu sistemin ne acı ki yenidoğan bebeklerin canına kastettiğine de şahit olduk. Çetenin cinayetleri işlediği esnada Bakanlıkça yapılan denetim sonucunda hastaneye hiçbir yaptırım yapılmadığını gördük. Hastanenin bir yıl daha çalışmaya devam ettiğini iddianameden okuduk. Hastanelerden birinin sistematik bir şekilde, on yedi yılda sistemden 200 milyon dolar para çektiğine şahit olduk. Dümenin cevabı buradadır Değerli Hocam. SGK bu yolla onlarca milyar dolar zarar ettirilmiştir. Bir başka örnek daha var, Komisyonda konuştuk, bir hastane onlarca usulsüzlük yapıyor, en altında, savunmasında özür diliyor ve hiçbir yaptırıma maruz kalmıyor. Sizin kurduğunuz sistem budur. Sağlıkta eğer bir şebeke varsa o şebekenin en tepesinde, dümeninde iktidar vardır; o şebekenin tepesinde, merkezinde sekiz yıl boyunca İstanbul'da Sağlık Müdürlüğü yapan Bakan vardır, bugün Bakanlık koltuğunda; ondan önceki Bakan o sistemin merkezindedir, o sistemin dümenindedir; ondan öncekinden önceki Bakan yine o sistemin dümenindedir.

Bu yağma düzenin bir başka adresi şehir hastaneleri. 2025 yılında 104 milyar lira şehir hastanelerine fonlanacak. Dün burada övgüler düzülen Sayıştay yaptığı denetlemede demiş ki: "30'dan fazla usulsüzlük var bu işte. Fazla ödeme var. Gereksiz ödeme var. Hatalı muhasebeleştirme var. İhale dokümanı usulsüzlüğü var. Ticari alan sınırlaması ihlalleri var."

Değerli milletvekilleri, bugünü doğru okumak için 2003 yılına dönmek lazım. "Sağlıkta dönüşüm" denilen yıkım operasyonuna dönmek zorundayız. Bugün sistem çöktü, muayene randevusu alınamıyor, tetkikler için bir yıl sonrasına randevu veriliyor, ameliyat randevusu bulunamıyor, yetim ilaç sayısı çığ gibi büyüyor. Bu çöküşten sonra sisteme birtakım yamalar, pansumanlar yaptınız "basamaklandırma" dediniz, aile hekimliğine bir sürü eziyet yönetmelikleri getirdiniz, performans sisteminde değişiklikler yaptınız; bu da çöküyor lakin çöken bu sistemin faturasını da yine hekimlere ödetmeye çalışıyorsunuz. Ben de girecektim ama az önce değerli Hocamız Mühip Kanko dedi ki: "Sağlık Bakan Yardımcısı doktorlara 'Ne işe yarıyorsunuz? Yaptığınız eylem bir işe yaramadı.' diyor." Bunu nerede diyor? Kahverengi kokarcayla ilgili bir toplantıya katıldığında meslektaşlarına diyor.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yazıklar olsun!

MURAT ÇAN (Devamla) - Maalesef, benim asistanlığımda öğrencimiz olan bir Bakan Yardımcısı bunu diyor.(CHP sıralarından alkışlar) Aile hekimleri haklı olarak bu sisteme itiraz etti, bir hafta iş bıraktı, burada oturan Bakan da yardımcıları da onları duymadı, duymazdan geldi; bir tek Sağlık Bakan Yardımcısı az önce dediklerimi söyledi. Sağlık Bakanlığının 2025 yılı bütçesi bu çürümüş sistemi bir yıl daha fonlamak, o paraları yağmalamak üzere hazırlanmıştır. Bütçede sağlık yoktur, yağma vardır; bizim böyle bir yağmacı yaklaşıma asla rızamız yoktur. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çan, lütfen tamamlayın.

MURAT ÇAN (Devamla) - Teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Sağlık Bakanını 2016'ya getireceğim. Bir akademik toplantıda, bir genel cerrahi kongresinde -2015 yılında sadece Samsun'da altı ay içinde 2 hekim şehit edildi; onlarca hekim, onlarca sağlık çalışanı öldürüldü- bu Sağlık Bakanı çıktı, dedi ki: "Empati yapmamız lazım." Empati neymiş biliyor musunuz? Şiddet uygulayan hasta yakınlarını anlamak zorundaymışız. Ya işiniz gücünüz şiddet, işiniz gücünüz sağlıkçılara, hekimlere eziyet. Bu anlayıştan bir an önce kurtulmanız gerekiyor, bir an önce meslektaşlarınıza, bir an önce halkın sağlığına dönmeniz gerekiyor. İşbaşına gelir gelmez sekiz yıldır İstanbul'da yaşattığınız düzeni unutturmak için aile hekimlerine çöktünüz. Çok yakında ikinci basamak, üçüncü basamak sağlık sistemine çökeceksiniz.

Bu bütçenin hayır getirmeyeceğini düşünüyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çan, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talepleri karşılanmıştır.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Emir, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, yenidoğan ölümlerine ve Sağlık Bakanına Plan ve Bütçe Komisyonunda sorulan sorulara ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben öncelikle, üzülerek ifade etmeliyim ki Sayın Sağlık Bakanı yapması gerekenleri yapmadığı için, gerekli denetimleri olması gerektiği gibi yaptırmadığı için, alması gereken önlemleri almadığı için yenidoğan ölümlerinden sorumludur ve bir dakika bile o koltukta oturmamalıdır. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, vaktim elverdiğince, Sayın Sağlık Bakanına Bütçe Komisyonunda söylemeyip kaçtığı soruları tekrar soracağım ve millet adına tekrar basit, açık cevaplar isteyeceğim ve bu soruların cevaplarını da mutlaka bekleyeceğiz.

Sayın Başkan "Operasyonu 5 Mayısta başlattık." diyor ama operasyonu başlatmaktan anladığı Mali Şubeye haber vermek çünkü sonrasındaki ifadelerinden anlıyoruz ki konuyu hiç anlamamış, bebeklerin öldürüldüğünü ancak 2024 Haziranında fark etmiş Sayın Sağlık Bakanı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Emir, lütfen tamamlayın.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Hocam, siz de Komisyona gelseydiniz, orada bunları anlattılar ya!

MURAT EMİR (Ankara) - Bu yüzden suçludur, görevini eksik yapmıştır.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Şu anda yanlış bilgi veriyorsunuz!

MURAT EMİR (Ankara) - "Yargı ve kollukla eşgüdüm hâlinde çalıştık." diyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Hocam, siz Komisyona gelseydiniz keşke.

MURAT EMİR (Ankara) - "Denetim yaptık." diyor. İlk denetimi 25 eylülde yapmış.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Bırakın konuşsun ya!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ama bak, Komisyona gelmediği için zaten doğru bilgiler vermiyor. Komisyona gelen arkadaşlar anlatsın.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Geldi.

MURAT EMİR (Ankara) - 25 Eylülde denetim yapmış, can alıcı delilleri o sırada bulmuş ama o delilleri kendisi değerlendirmemiş -kendi sözlerinden gidiyorum- savcılığa vermiş, savcılığın ne yaptığından haberi yok ve 25 Eylül ile Şubat arasında 7 denetim yapmış. Ne aradınız? Çünkü ne aradığınızı bilmediğinizi anlıyoruz. Ne buldunuz? Söylemiyorsunuz. Bulamadıysanız niye bulamadınız? Buldunuz da sakladıysanız suçlusunuz Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Emir, eğer Komisyona gelseydiniz bunların hepsinin cevabını alacaktınız. Arkadaşlarınız size anlatsın. Bilgilendirin arkadaşı arkadaşlar.

BAŞKAN - Sayın Emir, son kez uzatıyorum, bir daha uzatmayacağım.

Lütfen tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Tamam.

Ayrıca, eğer bir yoğun bakımda sizin denetim ekipleriniz hem de olağan dışı bir denetimde o yoğun bakıma 7 defa girip delil bulamıyorlarsa, sizin önünüze koyamıyorlarsa, o delilleri olduğu gibi savcılığa veriyorlarsa siz o koltukta niye oturuyorsunuz? O zaman bu yoğun bakımları niye denetliyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar) Açıkça söyleyin "Biz denetliyoruz ama hiçbir şey bulamıyoruz..." O zaman şu anda da yoğun bakımlarda yenidoğanlar ölüyorsa nereden bileceksiniz Sayın Bakan? Demek ki görevinizi yapmıyorsunuz.

Devam edeceğiz Sayın Başkan, bence siz benim sözümü biraz uzatın, ben daha sonra hiçbir konuya girmeyeyim ama bu konu çok önemli, Türkiye bu konuyu seyrediyor.

Bakınız, 25 Eylülden sonra sizin denetleyip hiçbir şey bulamadınız ama CNN yayınında "En can alıcı delilleri bulduk." diye gösteri yaptığınız o 28 Eylülden sonra tam 7 ölüm oldu. O 7 ölüm tamamen sizin sorumluluğunuz altında göz göre göre gerçekleşti. Bu ölümlere engel olmadığımız için suçlusunuz. 28 Eylülde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Emir, bir daha uzatmayacağımı söyledim. Lütfen...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Başkanım, grup adına keşke Başkanımız çıksaydı, arkadaşlara ayıp oldu vallaha ya!

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, bir dakika daha verin, bu konu kapansın; devam edeceğim. Bir dakika daha lütfen.

BAŞKAN - Peki, bakalım, bir dakika daha.

Süreleri doğru kullanalım.

Buyurun.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - CHP Grubu adına keşke arkadaşınız çıksaydı!

MURAT EMİR (Ankara) - "Bizim 'tape' ve dijital kayıtlardan haberimiz olmadı." diyorsunuz. "Ben 'tape' ve dijital kayıtları Mayıs 2024'te duydum, ayrıntılı olarak da Eylül 2024'te elime geçti." diyorsunuz. Peki, siz hiç merak etmediniz mi; bir teknik takip var, 7 defa olağan dışı denetim yaptınız, denetimlerde can alıcı bilgiler buldunuz -siz de görmüş olmalısınız- savcılığa bunları verdiniz, hem de eş güdümlü çalıştınız hem de çeteyi çökertmiş olmakla övünüyorsunuz ama bu verilerden hiç haberiniz olmamış, hiç merak etmemişsiniz. Bebekler orada ölüyorken, bebeklerimize kıyılıyorken seyretmişsiniz, suçlusunuz, istifa etmelisiniz. Bu konuya devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Önce idam et, sonra muhakeme yap!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Güneş, anlamadan konuşma!

MURAT EMİR (Ankara) - Daha var, daha var, merak etmeyin.

BAŞKAN - Evet, siz Genel Kurula hitap edin.

Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Şimdi...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bak, 12 çocuk ölmüş, hâlâ "Niye konuşuyorsun?" diyorsun ya, ayıp ya!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ben biliyorum, hepsini biliyorum, Komisyonda geldiler, hepsini anlattılar; keşke gelseydiniz, keşke gelseydiniz.

BAŞKAN - Sayın Güneş... Sayın Güneş...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Başkanım, Komisyonda bunların hepsini detaylı anlattılar, keşke gelseydi, keşke anlasaydı.

BAŞKAN - Sayın Güneş, tamam, Bakan Bey burada, vakti gelince cevabını verecektir.

Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Komisyon konuşması burada, burada söylenmeyenleri soruyorum.

BAŞKAN - Sayın Emir...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Nerede ne konuşacağımı sana mı soracağım Sayın Güneş?

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, lütfen...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, baştan alırsanız süremi...

OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Başkanım, zaten bütçe üzerine konuşacak HDP.

BAŞKAN - Buyurun.

2.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Suriye'de yaşanan gelişmelere ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim.

Şimdi, günlerdir Suriye'yi konuşuyoruz, Suriye'de yaşanan gelişmeleri herkes yakından takip ediyor, biz de DEM PARTİ olarak yakından takip ediyoruz. Şimdi, orada, HTŞ'nin ele geçirdiği yerlerde özellikle, çok ciddi bir insani dram yaşandığını, büyük katliamlar yapıldığını görüyoruz. Bu anlamıyla Türkiye'nin, özellikle HTŞ'yi terör örgütü olarak ilan etmiş Türkiye'nin, BM'nin terör örgütü listesinde yer alan HTŞ'nin bütün bu katliamlarına sessiz kalmasının kabul edilemez olduğunu ifade etmek isterim. Dün yansıyan görüntüler vardı, özellikle Alevi ve Kürt bölgelerinde ciddi katliamlar yaşanıyor. Kürtlere yönelik saldırıları SMO yapıyor. Münbiç'te bir hastanede yaralıları infaz ettiler. Yani görüntüler var, yatakta yatan yaralıları SMO denen çeteler infaz ettiler. (AK PARTİ sıralarından "Yalan, yalan!" sesleri)

OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Yalan Başkanım, yalan!

ALİ TEMÜR (Giresun) - Yalan!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Onun dışında, birçok yerde SİHA bombalamaları oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ TEMÜR (Giresun) - Teröristlerin canına okuyoruz.

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ayn İsa'da 12 sivil yaşamını yitirdi, çoğu çocuktu. Kobani'ye yönelik SİHA saldırılarında yine aynı şekilde 2 kişi yaralandı, 2 kişi yaşamını yitirdi. Yine, 2 Aralıkta Kamışlı-Haseke yolunda bir sivil araç bombalandı, 1 sivil yaşamını yitirdi. 9 Aralıkta Kobani'de 2 çocuk yaşamını yitirdi ve en önemlisi, 10 Aralıkta yine Ayn İsa'da yapılan bombalamada 8 kişi yaralandı, 15 rejim askeri yine katledildi, yaşamını yitirdi.

Şimdi, bütün bunları üst üste koyduğumuzda biz buradan sormak istiyoruz. Dün Dışişleri Bakanı vardı burada, bize -işte, ne diyelim- "Sınıf atlayın." diye bazı sözler söylemiş. Bir de "Suriye Kürtlerden ibaret değil." demiş. Çok açık ve net söyleyelim: Doğru, Suriye Kürtlerden ibaret değil, orada Dürziler, Araplar, Arap Alevileri, Türkmenler, birçok etnik ve inançsal grup var ve şu anda her birinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Toparlayacağım.

...hepsinin yaşamı tehdit altında. Bakın, bu dinci, bu Selefi, bu cihatçı çeteler şu anda Alevi mahallelerinde Alevileri katlediyorlar, şu anda rejimle ilintili olduğunu düşündükleri bürokratları katlediyorlar. Sokak ortasında insanlığın utanç duyacağı manzaralar, videolar görüyoruz; boynuna ip atılmış insanlar yerlerde sürükleniyor. Peki, biz soruyoruz: HTŞ'yi terör örgütü ilan etmiş Türkiye; Humus'a, Hama'ya, Şam'a girmiş olan HTŞ'ye niye tek bir cümle kurmuyor, niye tek bir kelime etmiyor da sabahtan akşama kadar Kobani'yi bombalıyor, Kamışlı'yı bombalıyor, Haseke'yi bombalıyor, Kürtleri bombalıyor? Bu sorunun cevabını arıyoruz burada. Bütün terör örgütlerinin sırtını sıvazlayıp Kürtlere neden bomba yağdırılıyor ve neden orada Alevi katliamlarına yol veriliyor?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Şahin...

3.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, yenidoğan çetesiyle ilgili 2016 yılında hazırlanan inceleme raporuna ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bugünkü bakanlıkların konusu Suriye olmadığı için o konulara girmeyeceğim.

Sağlık Bakanlığıyla ilgili Murat Bey'in bahsettiği konuda bir hususa dikkat çekmek isterim; Değerli milletvekilleri, yenidoğan çetesiyle ilgili konu bugünün konusu değildir, bakın, ben basın toplantısında da ifade ettim, Sayın Turhan Çömez de çok sık dile getirdi; Ocak 2016'da dönemin Başbakanı Sayın Ahmet Davutoğlu'nun -eşi de doktor- eşine bir ihbar mektubu, bir mail geliyor, bu konuyla ilgili hastanelerde böyle bir şey olduğuna dair bir ihbar mektubu geliyor ve Sayın Başbakan bir inceleme emri veriyor. Bakın, inceleme raporu düzenleniyor, bazı bulgulara rastlanıyor ve 4 Mayıs 2016'da soruşturma izni veriyor. Tabii ki Mayıs 2016 Türkiye için önemli bir kırılma noktasıdır, birçok şeyin yarım kalmasıyla ilgili önemli bir tarihtir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Başkanım, toparlayacağım.

BAŞKAN - Sayın Şahin, lütfen tamamlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başbakan görevi bıraktıktan sonra, Kasım 2016'da bu soruşturma maalesef kapatılıyor.

Değerli milletvekilleri, bakın, çok vahim bir şey söyleyeceğim: Bu soruşturmada izni geçen, o gün adı geçen doktorların bazıları bugünkü davada da sanık sandalyesinde oturuyor. Buradan şu anlam çıkıyor: Yani, o gün birileri görevini ihmal etmiş veya kötüye kullanmış, bu dosya kapatılmış. Eğer o gün birileri görevini doğru yapsaydı, devlette "devamlılık" ilkesi esas alınsaydı biz bugün bu acı travmaları yaşamazdık diyorum, bu önemli ayrıntıya dikkat çekmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Çömez, buyurun.

4.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, yenidoğan çetesiyle ilgili 2016 yılında hazırlanan inceleme raporuna ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Şahin'e teşekkür ediyorum; onu teyiden, aynı rapor üzerinde konuşmak istedim.

O rapor 2016'da çok kapsamlı bir şekilde yazılmış ve o raporun içerisinde her şey var. Raporun sonunda deniliyor ki: "Mutlaka suç duyurusunda bulunulmalı. Aynı zamanda, SGK soyulduğu için SGK'nin de bu konuda mutlaka gereğini yapması icap eder." Bugün bizim tartıştığımız hastaneler var; bugün yaşadığımız sorunlar tek tek, ayrıntılı bir şekilde o raporda yazılmış ancak o rapor bir irade tarafından 2016 yılında örtülmüş ve o günden bugüne kadar devletin soyulmasına, devletin hortumlanmasına, bazı bebeklerin, bazı yavruların katledilmesine maalesef göz yumulmuş.

Peki, o rapor imzalandığında İstanbul'da İl Sağlık Müdürü kimdi? Sayın Bakan. O rapor imzalandığında Sağlık Bakanı kimdi? Mehmet Müezzinoğlu; bugün hastanesi kapanan. Dolayısıyla, bu konu öyle kolayca üstü kapatılabilecek bir konu değildir. Bunun üstüne...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çömez, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bu konu kolayca kapatılacak bir konu değildir. Sadece 2016'da değil, 2023'te de buna benzer bir rapor var, yine kapatılmış; 2023'ün Ağustos ayında aynı şekilde bir rapor var, o da kapatılmış. Dolayısıyla, bu süreç son derece vahimdir. İhmali olanların, hatası olanların, kusuru olanların, buna göz yumanların bu göreve devam etme şansı yoktur. Aynen Sayın Emir gibi ben de altını çizerek söylüyorum: Sayın Bakan bu ülkede Bakanlık yapamaz; bu raporları göz ardı etmiş, kendisine sunulan bu raporları yok farz etmiş birisi bugün bu ülkenin sağlığını yönetemez.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

5.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Ankara Milletvekili Murat Emir, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin ile Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biraz evvel CHP Grubu adına 11 milletvekili konuşmalarını yaptılar. Ben onların konuşmalarıyla ilgili, dikkat ederseniz, sisteme girip söz istemedim çünkü bizden sonra, biraz sonra Kurtcan Bey'le başlayacak değerli arkadaşlarımız bu konuları değerlendirecek diye söz istemedim. Ancak bu konuya ilişkin Sayın CHP Grup Başkan Vekili 11 arkadaşımızın sözlerini yeterli bulmadı mı ki farklı alanlarda başka konu başlıklarıyla, efendim, tekrar bu hususları gündeme getirdi; onu tabii kendileri takdir ediyor.

Bir başka konuya daha değinildi ondan sonra Suriye'yle ilgili, dolayısıyla bu iki konuya ilişkin ben de değerlendirmelerimi yapmak durumundayım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Babaya ver bir yarım saat ya!

BAŞKAN - Evet, Sayın Akbaşoğlu, lütfen tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - O noktada süre yönünden de bütün bu arkadaşlarımızın açıklamalarına şu şekilde cevap vermek isterim: Bütün bu konular Plan ve Bütçe Komisyonunda Sağlık Bakanımızın katılımıyla enine boyuna konuşulmuş, her konu gündeme getirilmiş, her konuya da açıklıkla cevap verilmiştir. Burada kronoloji olarak ve maddi olgu olarak bunları çarpıtmak, hakikat dışı birtakım kronolojilere ve değerlendirmelere dönük açıklamalar yapmak kamuoyuna dezenformatik bir bilgi maalesef vermek anlamına gelir.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Başkanım, resmî evrak.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Şunu ifade edeceğim: Yanlış ya da çarpık bilgilendirmeyle hakikate ulaşılamaz.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, resmî evrak burada.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - İsminizle müsemma hareket edin; Muhammet Emin'siniz, Muhammet Emin!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu konuda müdellel bir şekilde, kronolojik bir şekilde Plan ve Bütçe Komisyonunda Sayın Bakanımız işin hakikatini ortaya koymuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Bakan cevap vermekten aciz mi ki sen cevap veriyorsun?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - "Yenidoğan çetesi" diye ifade edilen bu çeteyi çıkartan Sağlık Bakanlığımızdır, Hükûmetimizdir, başkası değildir.

MURAT EMİR (Ankara) - "Daha fazla saklayamayan" diyeceksin!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Dolayısıyla 2016'da olaylara atıflar yapıldı; onunla ilgili de Plan Bütçede değerlendirmeler yapılmıştır. Bu konuda teftiş raporunda herhangi bir bulguya rastlanılamadığı için bu dosya nihayetlenmiştir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Sayıştayda rastlanmıştır.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan, isimler aynı isimler. Aynı isimler, lütfen...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Ancak daha sonra, 2023 yılında CİMER tarafından yapılan başvuru neticesinde Sağlık Bakanlığımız, İstanbul İl Sağlık Müdürlüğümüz konunun üstüne gitmiş ve bu konuda Emniyet güçleriyle, savcılıkla beraber "tape" kayıtlarına varıncaya kadar farklı bir soruşturma usulüyle bu konuda işin vuzuha kavuşmasına ve bu çetenin çökertilmesine Sağlık Bakanlığımız ve Hükûmetimiz vesile olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, teşekkür ediyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Hükûmet yok ama yanlış oldu, Hükûmet yok!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Efendim, müsaadenizle sözlerimi bitirmek istiyorum.

BAŞKAN - Herkese eşit uyguladım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bakın, 5-6 kere uzatıldı biraz evvel.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - 5-6 kere değil, 4 defa uzatıldı.

BAŞKAN - Olabilir ama kural herkes için eşit...

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Başkan, kes, kes!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Ver, ver; bir yarım saat konuşsun Başkan!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Şöyle: 5-6 kere sadece CHP Grup Başkan Vekili için uzatıldı ve üç dakika da...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Hayır, hayır, 4 defa uzatıldı.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - 1 defa uzatıldı bizim.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sizde 4 defa uzatılmış.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - 5-6 değil ya, 4 ya! 6 nereden çıktı? Yüzde 50 faiz!

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bakın, bir de Suriye'yle ilgili bir konuya açıklık getirmek istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Başkanım, bir izin verir misiniz...

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini bundan sonraki oturumlarda sadece sataşma olması hâlinde karşılayacağına, açıklama mahiyetindeki söz taleplerini karşılamayacağına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, ben Grup Başkan Vekillerimizin söz taleplerini karşıladım ancak burada ifade etmek isterim; yaptığımız bizim açık bir İç Tüzük ihlali. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve bundan sonraki oturumlarda grupların konuşmaları sırasında eğer sataşma varsa Değerli Grup Başkan Vekillerimizin söz taleplerini sonunda karşılayacağım. Ayrıca, açıklama mahiyetinde Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılamayacağımı ifade ediyorum.

Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisinin söz taleplerini...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - İç Tüzük'ün hangi maddesi Sayın Başkanım? İç Tüzük'ün neresine aykırı? İç Tüzük'ün hangi maddesine aykırı?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım...

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, böyle devam edemeyiz, hayır.

BAŞKAN - Usul tartışması isterseniz onu da açarım ama bu çok net. Yani burada ben de rahatsız oluyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Yok, efendim, İç Tüzük'te yok; İç Tüzük'te yok öyle bir şey!

MURAT EMİR (Ankara) - Hayır, Sayın Başkan...

BAŞKAN - Bir sürü milletvekili arkadaşımız konuşuyor ve bundan emin olun, Genel Kuruldaki milletvekillerin çoğu da rahatsız, bana da gelip söylüyorlar, biz de burada eziliyoruz.

OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Akşama kadar Grup Başkan Vekilleri konuşsun Başkanım, bize gerek yok! Grup Başkan Vekilleri gelsin, konuşsunlar akşama kadar.

BAŞKAN - Çok açık söylüyorum: İç Tüzük'te bunun yerini bulun, ben her gün uygulayayım ama İç Tüzük'ü çiğnememizi...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Yasak olduğuna dair hüküm nerede Başkanım İç Tüzük'te?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, tur sonlarında tabii ki açıklama yapacağız, dünya kadar gelişme oluyor yani.

BAŞKAN - Bakın, burada biz bile bile yapmayalım bunu, Divandan da bunu Değerli Grup Başkan Vekillerimiz talep etmesinler.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkanım, her şey İç Tüzük değil burada, teamüller de var burada.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, Sayın Akbaşoğlu...

OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Başkanım, akşama kadar Grup Başkan Vekilleri konuşsun!

BAŞKAN - Ama şunu söylüyorum: Eğer gruplar adına konuşan sayın vekiller herhangi bir grubumuzun hukukuna sataşırsa o zaman sataşmadan Değerli Başkan Vekillerimizin söz taleplerini karşılayacağım. Şimdi bu tartışmayı burada noktalayalım.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Emir.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Akbaşoğlu hem şahsıma hem de grubuma isim vererek de sataştı biraz önce, söz istiyorum.

BAŞKAN - Tamam, buyurun, söz veriyorum.

Sataşmalarda da süreniz belli, uzatma yok; onu da ifade edeyim.

Buyurun Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Sayın Akbaşoğlu sataşmasın bir daha ya!

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve birleşimi yöneten Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Ben biraz önce konuşma yapan Cumhuriyet Halk Partili milletvekillerimize ve tüm grubumuza teşekkür ederim; son derece doyurucu ve nitelikli konuşmalar yaptılar ama duyabilenlere, ama kulak verenlere, ama anlayanlara, ama vicdanı olanlara. (CHP sıralarından alkışlar)

Şunu söylemek gerekiyordu, söyledim: Sayın Bakan CNN'de, çıktı "Biz 25 Eylülde başlamak üzere 7 defa olağan dışı, olağanüstü denetim yaptık ve bu ilk denetimde olağanüstü deliller bulduk." dedi. Sonra geldi Komisyona, "Benim haberim yok." dedi.

VEHBİ KOÇ (Trabzon) - Sataşmayla ne alakası var?

MURAT EMİR (Ankara) - "Denetim yapıldı." dedi. "Onlar yapıldı, bunlar yapıldı. Ben ölümleri Haziran 2024'te duydum." dedi. Biz "Niye kapatmadın bu hastaneleri?" dediğimizde, "Benim ölümlerden haberim yok." dedi. Ya, o zaman bir Sağlık Bakanı bir televizyon programında "Ben eylülde gittim, delilleri topladım, can alıcı delilleri verdim, çeteyi çökerttim, operasyon yaptım, yargıyla, kollukla eş güdüm hâlinde bulundum." deyip ondan sonra dönüp "Eylül ayında ben ölümleri duydum, illiyet bağını bana sordular." diyor. Ya, bir doktor olacak, bir sağlık personeli olacak, bir yoğun bakıma girecek, hem de eş güdümünü yapacak... Yani bu yoğun bakımlarda suç işleniyor. Ya, yenidoğan yoğun bakımında nasıl bir suç işlenebilir? İhtiyacı olmayan çocuk yatırılır, ihtiyacı olmayan tedavi verilir, abartılır tedaviler, malpraktis yapılır, bebek ölür. Yani doktor olmaya bile gerek yok. E, şimdi, bunlar var iken siz bunları arayıp bulamıyorsanız, bir suç; e, bulup üstüne yattıysanız ayrı bir suç ama dönüp gelip bu saatten sonra "Benim haberim yoktu, o yüzden hastaneleri kapatmadım." demek bambaşka bir yüzsüzlüktür. Bunu kabul etmiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sizin geleneklerimize aykırı tutumunuzu da doğru bulmuyorum. Bu Parlamentonun bir geleneği var, Grup Başkan Vekilleri madde 69'a göre söz alırlar, gelirler konuşurlar, ekleme yaparlar, çıkarma yaparlar.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

HALİL ELDEMİR (Bilecik) - Yok böyle bir gelenek! Grup Başkan Vekilleri terörü estiriyorsunuz ya! Yapmayın ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, niçin söz istediniz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Biraz evvel hem Sayın Bakanımıza, bizim aynı paraleldeki açıklamalarımıza...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Yürütme adına ne konuşuyorsun kardeşim! Sen yasamasın, yasama; yürütme değilsin sen, yürütme burada.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Bakanın kendisi cevap versin, sen niye cevap veriyorsun?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Bakana soru sordu Başkan ya!

BAŞKAN - Ya, Sayın Akbaşoğlu...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bakın, bir dakika, bir dakika... Hem Bakanımıza hem de aynı doğrultudaki açıklamalarımıza "yüzsüzlük" diyerek...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Bakan konuşacak zaten! Bakanı konuşturmayın akşama!

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, izin verir misiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ... hem de grubumuzun tutum ve davranışlarıyla ilgili ve biraz evvel hatırlatmalarımızla ilgili tutum ve davranışlara dönük sataşmalarından ötürü söz istiyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Bakanı konuşturmayın o zaman akşama ya! Bakanın adına Grup Başkanı konuşacak.

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, izin verir misin.

Değerli milletvekilleri, ben konuşulanların hepsini duydum ve gerçek sataşma olmadığı sürece de sataşmadan da söz vermeyeceğim, usul tartışması dâhil her türlü tartışmayı yaparız; bizim Meclisi sağlıklı çalıştırmamız lazım. AK PARTİ Grubuna sayın hatibin bir sataşmasını ben görmedim; Sayın Bakana sözleri var, Bakanımız da geldiğinde cevabını verecektir.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 162) (Devam)

2.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2023 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 225 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2023 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2023 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/922) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 163) (Devam)

A) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Nükleer Düzenleme Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Nükleer Düzenleme Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI (Devam)

1) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisinin söz taleplerini karşılıyorum.

İlk söz talebi Ankara Milletvekili Kurtcan Çelebi'ye ait.

Sayın Çelebi, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA KURTCAN ÇELEBİ (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızın bütçesi hakkında grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle sizleri ve asil milletimizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu Mecliste herkesin malumudur ki ülkemizde yüzeye yakın, düşmana uzak gaz ve petrol ne yazık ki yoktur. Bu yüzdendir ki yüzyıldır her Türk hükûmetinin önünde bulduğu döviz için üretim, üretim için enerji, enerji için yine döviz kısır döngüsünde bir kronik bütçe açığı devraldık ancak "Kimsenin şahsi hırsını da kabile kavgasını da çekemem." diyen milletimiz, iktidarı partimize tevdi etmiş ve işte, o gün Türkiye, enerjide pist başı yapmıştır. O günden bugüne AK PARTİ hükûmetleri yine kendisiyle yarışmaktadır. Aradığımız, didindiğimiz ve bulduğumuz doğal gaz 2002'de sadece 5 iline doğal gaz verebilen Türkiye'ye yeter ve artardı. Bugün sadece yenilenebilir enerji üretimimiz 2002 Türkiyesinin bütün elektrik tüketiminden 5 gigavat fazladır; daha da bu kıyasa devam edebilecekken eskinin kâbuslarını hatırlatıp moralinizi bozmamak adına burada duruyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; enerji, dünyanın ekmek kavgası ve çatışma alanıdır. Sırtımızdaki enerji açığı kamburunu ancak bu kavgayı vererek tedavi edebiliriz. Siyah altın bir balıkçı kasabasını bir devlete dönüştürebilir; doğal gaz iki dünya savaşında da düşman olmuş iki ülkeyi birbirine bağımlı hâle getirebilir. Sınırları değiştiren, iştahları kabartan, devletler kurup yıkabilen bu kaynaklar istikrarlı ülkeler için bir nimet, zayıf liderliği olan memleketler için de lanettir. Zayıf olsaydık, buldurmazlardı; buldursalar, işlettirmezlerdi; işlettirseler, sattırmazlardı. Bilinsin ki karada yeterince bulamadığımız bu nimeti şu denizlerden irademizin zoruyla çıkarmasak birisi de çıkıp "Türkiye'nin de burada hakkı var." demezdi. Akdeniz haritasını sanki Türkiye, Hint Okyanusu'nda bir adaymışcasına çizip önümüze "hukuk" diye konulmasına izin vermedik. Hakkımız olanı "ama, fakat, lakin" dinlemeden alacağız. Ecdadımızın yelkenini dolduran denizlerde al bayrağı bir bayraktar tutmaktadır. Önce, bu gecikmiş sefere "Vira bismillah!" diyecek bir lider hasretine vuslat bulduk. Sonra, bu mavi vatanı işleyecek teknoloji hasretine vuslat bulduk. Sonra, bu mavi vatanı bekleyecek donanma ve uçak hasretine vuslat bulduk. En sonunda da o beklenen, gökyüzüne fışkıran ateşin hasretine vuslat bulduk. Öyle vuslatlar bulacağız ki evlatlarımıza kader zannedilen bu bütçe açığını miras bırakmayacağız.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Ne zaman?

KURTCAN ÇELEBİ (Devamla) - Bu devrimin öncüsü Sayın Genel Başkanımız, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a bugüne kadar Enerji Bakanlığımızı yapmış bütün bakanlarımıza ve bugün gayretiyle, liyakatiyle Bakanlık yapan Sayın Alparslan Bayraktar'a ve değerli çalışma arkadaşlarına şükranlarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu duygu ve düşüncelerle, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızın bütçesi hayırlı olsun diliyor, Genel Kurulu saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çelebi, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan'a ait.

Sayın Şahan, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımıza bağlı Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğümüzün 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi, Yozgatlı hemşehrilerimi ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ hükûmetleri olarak Türkiye'nin kesintisiz 23'üncü bütçesini gerçekleştiriyoruz. Allah'a hamdolsun; yönetimdeki istikrar Türkiye'nin kalkınma, gelişim ve dönüşümündeki istikrarını beraberinde getirdi. Bu tablo, "İstikrar sürsün, Türkiye büyüsün." anlayışıyla, AK PARTİ'mizi destekleriyle bugüne taşıyan aziz milletimiz ve kutlu davamızın lideri, güçlü Türkiye'nin başmimarı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın iradesinin yansımasıdır. İnşallah, Türkiye Yüzyılı hedefi doğrultusunda hazırlanan bu yeni bütçemiz Türkiye'nin istikrarlı yürüyüşüne güç katacak bir bütçe olarak tarihe geçecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; madencilik sektörünün mihenk taşı olan MTA, doksan yıllık köklü geçmişiyle ülkemizin dağına taşına adını kazımış, sürekli bir gelişim öyküsüne sahip kıymetli bir kuruluşumuzdur. Yer bilimleri ve madencilik alanında ileri teknoloji kullanarak ürettiği bilimsel verileri arama, araştırma ve analiz faaliyetlerini dünyada kabul gören standartlara uyarak yapmaktadır. Buradan MTA Genel Müdürlüğümüze yapmış olduğu çalışmalardan dolayı teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin ilk sondaj gemisi Karadeniz'de yaptığı 540 milyar metreküplük keşifle Türkiye'de keşfin ilk ateşini yaktı ve millî enerji politikalarımız ilk meyvelerini vermeye başladı. Gazı biz bulduk, sancısı muhalefeti sardı. Muhalefetin bu hazımsızlığını anlayamıyoruz. Kendilerine rezene çayı tavsiye ediyorum. 2020 yılında gerçekleştirdiğimiz tarihimizin en büyük doğal gaz keşfiyle deniz yüzeyinin 4 bin metre altından çıkardığımız doğal gazı karaya 170 kilometre mesafeden Filyos'a ulaştırarak vatandaşlarımızın hizmetine sunduk. Yani musluk açmıyoruz, boru döşüyoruz. Sakarya Gaz Sahası'nda geçtiğimiz yılın sonunda günlük 4 milyon metreküp olan üretimimizi bugün itibarıyla 7 milyon metreküpe çıkardık. Diğer sahalarımızla birlikte toplam doğal gaz üretimimizi 8 milyon metreküpe çıkararak 3,5 milyon hanemizin ihtiyacını kendi üretimimizle karşılar hâle geldik. İşte bizim kulemiz bu; para kulesi değil, petrol kulesi.

Gerek sondaj gemilerimizle gerek sismik araştırma gemilerimizle gerekse Deniz Kuvvetlerimizin güçlü donanmasıyla "masal" dediğiniz mavi vatandayız. Oruç Reis Afrika'da gaz arıyor, TCG ANADOLU'muz göz dolduruyor. "Ne işiniz var?" dediğiniz Libya'da arama çalışmalarımız devam ediyor. Bulanlar arayanlardır. Heybemizdeki zenginlikleri hem arıyor hem koruyor hem de Türkiye Yüzyılı hedefine doludizgin yürüyoruz. İnkâr edemeyiz, muhalefetin de keşifleri var. "Araçlar olmasaydı trafik olmazdı." "Yol yapmakla trafik azalmaz." keşiflerinize karşı 2024 yılında tarihimizin en büyük petrol keşfine imza attık. Terörden arındırılan Gabar'da artık kan değil petrol akıyor. Daha önce "Petrol yok." diye üzerine beton dökülen kuyulardan, terör nedeniyle terk edilen bölgelerden, hamdolsun, şimdi petrol üretmeye başladık. Kendi çocuklarını gitar kursuna, bu milletin çocuklarını Gabar'a yollayanlara engel oluyoruz. Tezkerelere "hayır" verip birileri gibi Kandil'in eteklerinde demlenmiyoruz. Bin yıllık kardeşlik hukukuyla terörü içimizden söküp attık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Şahan, lütfen tamamlayın.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Tamamlıyorum Başkanım.

Terörü ve teröristi sınırın dışında, inlerinde yok edip emperyalizme direniyoruz. Hamdolsun ki bu sayede Gabar'daki zenginliğimizi milletimizin hizmetine sunmaya başladık.

Bu vesileyle, başta Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımız olmak üzere millî enerji politikalarımızda önemli bir misyon üstlenen MTA Genel Müdürlüğümüzün bütçesinin ve 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin ülkemize, milletimize hayırlar getirmesini temenni ediyor, aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Şahan, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Şırnak Milletvekili Arslan Tatar'a aittir.

Sayın Tatar, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN TATAR (Şırnak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımıza bağlı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğümüzün 2025 yılı merkezî yönetim bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle ekran başında bizleri izleyen aziz milletimizi ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

"Biz birlikte Türkiye'yiz." diyerek doğudan batıya, kuzeyden güneye tüm coğrafyada hizmet aşkıyla yol yürüyen Sayın Cumhurbaşkanımız ve onun yol arkadaşlarının Türkiye Yüzyılı hedefiyle bugün milletin kesintisiz 23'üncü bütçesini yapmanın haklı gururunu yaşadığımızı ifade etmek istiyorum. Bundan önce 22 bütçede olduğu gibi, bu bütçe de kalkınmanın ve büyümenin bütçesi olarak yine Türkiye'nin yükselişine katkı sunacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her alanda değişimin, dönüşümün ve kalkınmanın mimarı olan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde millî enerji politikalarında Türkiye önemli adımlara imza atmaya devam ediyor. Enerjide tam bağımsız Türkiye hedefiyle yoluna emin adımlarla ilerleyen Sayın Cumhurbaşkanımız ve AK PARTİ'miz enerji alanında da az zamanda çok iş başarmıştır. Millî enerji politikalarında ilk tarihî adım Sayın Cumhurbaşkanımız liderliğinde 2017 yılında atıldı. En fazla dış ticaret açığı verilen petrol ve doğal gazda ithalatın önlenmesi amacıyla yerli sondaj gemilerini ülkemizin envanterine kazandırmak üzere o gün ilk hedef belirlendi. Bu hedef doğrultusunda ilk olarak fetihler sultanı Sultan Mehmet Han'ın adını taşıyan Fatih, ardından Yavuz, Kanuni ve son olarak Abdülhamid Han sondaj gemileri bir bir envanterimize girdi. O andan itibaren Türkiye'de yeni bir tarih yazılma hedefiyle "Yelkenler fora." denilerek mavi vatana inildi. Türkiye'nin ilk sondaj gemisi Fatih, Karadeniz'de yaptığı 540 milyar metreküplük keşifle Türkiye'de keşfin başlangıcını yaptı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sondaj gemilerimizle ve sismik araştırma gemilerimizle Afrika'da, mavi vatanda zenginlikleri arama çalışmalarımızı son süratle sürdürüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; millî enerji politikamızın olumlu yansımasını şimdilerde seçim bölgemde, Şırnak'ta yaşıyoruz; düne kadar terör yuvası olan, en fazla bölge halkımızın zarar görmesine neden olan, millî birliğimizi ve kardeşliğimizi hedef alan terör örgütlerinin kökünü kazıyor, temizlenen Gabar'da artık kan değil, petrol akıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şırnak'ta geçen yıl 23 bin varil günlük üretim şu anda 70 kuyuda günlük 61 bin varile çıkmış durumda arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Allah'ın izniyle 100 bin varilde biz Sayın Enerji Bakanımızdan Şırnak'ta rafinerinin kurulması talebimizi arz edeceğiz. Allah'a hamdolsun ki Gabar'da önce terörü sınır dışına ittik, daha sonra betonla kapanan kuyuları bir bir açtık, şimdi de heybemizdeki zenginlikleri aradık, bulduk ve çıkan petrolü milletimizin istifadesine sunduk. Bu vesileyle Gabar'da petrol kuyularının güvenlik yol çalışmaları esnasında 9 Aralık 2019'da şehit olan Astsubay Esma Çevik ve Jandarma Uzman Çavuş Kemal Sayar'ı ve nice isimsiz kahramanlarımızı rahmetle anıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Tatar, lütfen tamamlayın.

ARSLAN TATAR (Devamla) - . Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'yi enerji yarışının dışında bırakmak isteyenlere inat Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde yürüttüğümüz güçlü ve millî enerji politikalarımızdan asla taviz vermeyeceğiz. İnşallah Türkiye Yüzyılı enerjide dışa bağımlılığı bitirdiğimiz, enerjide bağımsız olduğumuz bir yüzyıl olacaktır.

Bu vesileyle 2025 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin bir kez daha ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Tatar.

Diğer söz talebi Mersin Milletvekili Ali Kıratlı'ya ait.

Sayın Kıratlı, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ KIRATLI (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri ve ekranları başlarında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, Isparta'daki elim helikopter kazasında şehit olan kahramanlarımıza Yüce Allah'tan rahmet, aileleri ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Sayın milletvekilleri, TENMAK, 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda enerji, maden ve nükleer teknoloji alanında ülkemize ve insanlığa hizmet etmek üzere diğer enerji üretimleriyle alakalı oluşmuş, enerji politikalarını sürdürülebilir hâle getirmek için 2020 yılında kurulmuş bir kurumdur. TENMAK'ın kurulmasında başta Türkiye Yüzyılı'mızın mimarı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere bütün Enerji Bakanlarımıza ve Bakanlık bürokratlarımıza teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, hepimizin malumudur ki dünyada enerji kaynaklarına olan ihtiyaç her geçen gün artmakta ve bu hususta çalışmalar çeşitlilik göstererek devam etmektedir. Özellikle ülkemizde de son yirmi yılda enerji alanında sessiz bir devrim yaşanmaktadır. Bu devrimin mimarı da Türkiye Yüzyılı'mızın mimarı Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve AK PARTİ'dir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yenilenebilir enerji, elektrikli araçlar, nükleer enerji, enerji depolama, verimlilik iyileştirmeleri, yerli ve millî hidrokarbon kaynaklarına yatırım, ülkemizde ve dışarıda arama ve sondaj faaliyetleri, elektrik ve doğal gaz piyasa reformları ve uluslararası anlaşmalar gibi atılan adımlar yaşanan bu devrimin temel taşlarıdır.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın vizyon projelerinden olan Sakarya Gaz Sahası, Gabar'da petrol üretimi, Akkuyu Nükleer Enerji Santrali projeleri gibi milyar dolarlık yatırımlar ülkemizin yüz akı olarak ete kemiğe bürünmüş, karşımızda duran, ülkemizin yarınlarına ışık tutan devasa projelerinden bazılarıdır. Bu yatırım ve çalışmaların üzerine yaşanan iklim krizi, uluslararası ticari dengeler ve yakın coğrafyamızda karşılaştığımız savaşları göz önüne alırsak enerji arz güvenliğimizi daha da tahkim etmek, başta hane halklarımıza ve üreticilerimize karşı esas sorumluluğumuzdur ama daha da önemlisi, bizler bu konuyu bir millî güvenlik meselesi olarak ele almaktayız.

Yenilenebilir santrallerde, özellikle güneş ve rüzgârda yatırımlar son sürat devam etmektedir. Bilindiği üzere, bu santraller kesintili üretim yapmaktadır mevsim şartlarına göre. Yenilenebilir enerji iklim koşullarına bağlı olarak sürekli değişiklik göstermesi nedeniyle, dört mevsim, yedi gün yirmi dört saat çalışan nükleer gibi baz yük santrallerine de her hâlükârda ihtiyaç duyulmaktadır.

Sayın milletvekilleri, ülkemizde yaklaşık yetmiş yıllık bir geçmişi olan nükleer enerji, bir devlet projesi olarak bütün hükûmetlerce desteklenmiştir. Bugün de ülkemizde nükleer enerjiyi barışçıl amaçlarla enerji portföyümüze dâhil etme çalışmaları devam etmektedir.

Araştırma reaktörlerinin kurulması ve işletilmesinin yanı sıra tıptan tarıma, sanayiden arkeolojiye kadar birçok uygulamada yine nükleer enerji kullanılmaktadır. Zaman ilerledikçe de ülkemiz bu alandaki hedeflerini büyütmüş ve ülkemizin enerji alanındaki tek kalemde yapılan en büyük yatırımı olan Akkuyu Projesi hayata geçirilmeye başlanmıştır. Ülkemizin ilk nükleer güç santrali olan Akkuyu Nükleer Enerji Santrali, 4 ünitesi de inşa hâlinde olan dünyanın en büyük nükleer güç şantiyesidir. Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde kurulmakta olan 4 reaktörün tamamı faaliyete geçtiğinde Türkiye'nin toplam enerji ihtiyacının yüzde 10'unu tek başına karşılayacaktır. Şu anda tükettiğimiz enerjinin yüzde 31'ini ürettiğimizi düşünürsek Akkuyu'nun tek başına karşılayacağı yüzde 10 enerjiyi daha iyi anlamış oluruz.

Sayın milletvekilleri, bunu bir rakamla ifade edersek Akkuyu Nükleer Enerji Santrali bugün devreye girmiş olsaydı yıllık 7 milyar metreküp daha az doğal gaz ithal edecektik. Şu anda şantiyede yaklaşık 30 binden fazla insanımız çalışmaktadır.

Sayın milletvekilleri, ülkemizin yetmiş yıllık rüyasına bugün hiç olmadığımız kadar daha yakınız. Nükleer enerji, ülkemiz için artık bir seçenek ve tercihin çok ötesinde bir anlam ifade etmektedir. Bu çerçevede, ülkemizin bekası ve milletimizin refahı için çok önemli olan nükleer enerjiyle enerji güvenliğimiz tahkim edilecektir. Atılan tüm adımlarda temel amaç milletimizin ucuz, kesintisiz, güvenilir ve çevreye duyarlı şekilde enerji kullanımını sağlamaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Evet, Sayın Kıratlı, lütfen tamamlayın.

ALİ KIRATLI (Devamla) - Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, son yirmi yılda Türkiye'mizi nükleer enerjide küresel bir oyuncu yaptık, inşallah yeni yatırımlarla da üst sıralara çıkaracağız.

Sayın milletvekilleri, TENMAK 2025 Yılı Yatırım Programı; nükleer teknolojilerin, bor katkılı ürün ve teknolojilerin geliştirilmesi, nadir toprak elementlerin elde edilmesi ve bunların kullanıldığı kalıcı mıknatıs gibi teknolojilerin geliştirilmesi, karbon salımının azaltılması ve enerjinin daha verimli kullanılmasına yönelik projeleri kapsamakta olup ülkemizin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmasına sağlayacağı katkılar göz önüne alınarak 2025 yılı Enerji ve Tabii Kaynaklar ve diğer Bakanlık bütçemizin Meclis tarafından desteklenmesi gerektiğini ifade ediyor, 2025 yılı bütçesinin ülkemize ve aziz milletimize hayırlı olmasını diliyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kıratlı, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Giresun Milletvekili Ali Temür'e ait.

Sayın Temür, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ TEMÜR (Giresun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Helikopter kazasında şehit olan askerlerimizi rahmetle anıyorum.

Dün Giresun'daydık, Arhavi'de heyelan altında kalan 4 gencimizin cenazesine katıldık, dualarla Hakk'a uğurladık. Kendilerine Allah'tan rahmet diliyorum; ailelerine, yakınlarına sabırlar diliyorum.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Vergileri kaldırın, gençler telefon almaya gitmesin yani.

ALİ TEMÜR (Devamla) - Değerli arkadaşlar, hayatımızın vazgeçilmez bir parçası olan enerji Türkiye ekonomisinin can damarıdır. Hamdolsun son yirmi üç yılda enerji alanında geldiğimiz nokta, ülkesini seven, aziz milletimizin gücüne inanan herkes için gurur veren bir başarı hikâyesidir. Geçmişte

enerji alanında yaşadığımız sorunları, çektiğimiz çileleri unutanlar, bugün geldiğimiz noktayı da AK PARTİ'nin vizyonu ve hedeflerini de anlamakta zorlanabilirler ama biz, anlatmaktan vazgeçmeyeceğiz. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde sağlanan siyasi, ekonomik istikrar sayesinde ve kamu-özel sektör iş birliğiyle yazılan bu başarı hikâyesi bizleri onurlandırmıştır.

Aranızda hatırlamayanlar olabilir ama bundan yirmi üç yıl önce elektrikte kurulu gücümüz sadece 31 bin megavat düzeyindeydi. AK PARTİ döneminde bu rakam neredeyse 4 katına, 115 bin megavata ulaşmıştır. Eskiden "Su akar, Türk bakar." derlerdi. Su akarken biz artık bakmıyoruz, hidroelektrik santralleriyle Türkiye'yi donattık. Ülkemizde bırakın yatırımı, rüzgâr türbininin, güneş panelinin esamesi okunmazdı. Biz, Türkiye'nin güçlü esen rüzgârını, güçlü parlayan güneşini enerjiye çevirdik, elektrik üretimimizin temel kaynakları hâline getirdik.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Mardin'de elektrik yok Sayın Hatip, Urfa'da, Diyarbakır'da...

ALİ TEMÜR (Devamla) - EPDK'nin kurulduğu 2001 yılından bu yana yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı kurulu gücümüz 5,5 katına çıkarılarak 12 bin megavattan 68 bin megavat seviyesine ulaşmıştır. Hamdolsun, Türkiye'nin dört bir yanını hidroelektrik santrallerle, rüzgâr türbinleri, güneş panelleri, biyokütle tesisleriyle donattık, donatmaya devam edeceğiz.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - O yüzden doğayı katlettiniz.

ALİ TEMÜR (Devamla) - Çünkü biz ülkemizin enerjisine inanmaktan asla vazgeçmeyeceğiz.

Enerji sektörümüzde son yirmi üç yılda 200 milyar doların üzerinde sabit sermaye yatırımı yapıldı. Elbette, bu, siyasi istikrar, hukuki güvenlik kadar EPDK'nin akılcı ve kaliteli düzenlemeleri sayesinde mümkün olmuştur. Bir zamanlar kalitesiz kömür kullanımı sebebiyle hava kirliliğinin can aldığı, hastanelerin dolup taştığı günler hepimizin malumudur. Ülkemizde yirmi üç yıl önce sadece 5 ilimiz doğal gaz kullanma imkânına sahip iken bugün ise 81 ilimizin tamamında, 889 ilçe ve beldemizde konutlarda doğal gaz kullanılmaktadır. Hamdolsun, cumhuriyetimizin 100'üncü yılında kendi doğal gazımızı da milletimizin hizmetine sunmanın gururunu yaşıyoruz.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Niye ucuz değil doğal gaz?

ALİ TEMÜR (Devamla) - Sakarya Gaz Sahası'nda geçtiğimiz yıl bütçe görüşmeleri esnasında günlük 3,8 milyon metreküp olan...

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Kendi doğal gazımızı üretiyorsak niye doğal gazı ucuz değil, bu kadar pahalı kullanıyor halkımız?

ALİ TEMÜR (Devamla) - ...üretimimiz bugün itibarıyla yaklaşık 2 katına, 7 milyon metreküpe ulaşmıştır. Diğer bölgelerdeki doğal gazlarla beraber 8 milyon metreküpe ulaştık ve 3,5 milyon konutumuza kendi gazımızı arz ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bir zamanlar adı terörle anılan Gabar'da keşfini yaptığımız petrol sadece rezerv miktarıyla değil, aynı zamanda kalite açısından ülkemiz ekonomisi için fevkalade büyük öneme sahiptir.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Şırnak'ı sadece yağmalıyorsunuz, başka hiçbir şey vermiyorsunuz. Bütün kaynaklarını alıyorsunuz halkın, onlara da hiçbir şey vermiyorsunuz.

ALİ TEMÜR (Devamla) - Sadece kasım ayında Türkiye genelinde toplamda 3 milyon 425 bin varillik ham petrol üretimiyle rekor kırdık, rekor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Evet, aynı böyle yağmaladığınız gibi halkın iradesini de yağmaladınız. Halkın iradesini de yağmaladınız.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - O paralar nereye gidiyor, hangi Şırnaklının cebine iniyor?

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Hangi Şırnaklının cebine iniyor?

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Kimlere rant sağlıyorsunuz, kimlere?

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Kendi cebinize indiriyorsunuz o paraları, halkın cebine değil.

ALİ TEMÜR (Devamla) - Yapılan bu üretimin yarısı Gabar Dağı'ndandır. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Enerjide geldiğimiz bu noktayı yeni hedeflerimizle daha ileriye taşıyacağız inşallah.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Temür, lütfen tamamlayın.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Askeri, polisi gönder... Hastane yapma, yol yapma, doktor gönderme ama bütün kaynaklarını sömür, oh ne güzel dünya!

ALİ TEMÜR (Devamla) - Bu başarı hikâyesini yazdıran liderin adı Sayın Recep Tayyip Erdoğan, kadroların kimliği Adalet ve Kalkınma Partisidir.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - "AKP'li olmayana hiçbir şey yok." diyorsunuz demek ki. Samimice açıkladınız: "Kimliğiniz AKP'li değilse hiçbir şey yok size."

ALİ TEMÜR (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütün enerji hizmetlerinin kesintisiz, ekonomik ve en iyi kalitede vatandaşlarımıza ulaştırılması temel vazifemizdir. Sayın Cumhurbaşkanımızın ortaya koyduğu Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda ülkemizin artan enerji talebini karşılamaya...

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Evet, yolsuzluk, yağmacılık, Kürt halkını inkâr, onun bütün olanaklarını yağmalamak, iradesini gasbetmek.

ALİ TEMÜR (Devamla) - ...bu çerçevede arz güvenliğini tesis etmeye, aynı zamanda ithalatı azaltarak 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi'ni gerçekleştirmeye tüm kurumlarımızla birlikte kararlıyız.

Ben bu duygu ve düşüncelerle 2025 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisi saygı ve hürmetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Temür, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım'a ait.

Sayın Ayrım, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞAMİL AYRIM (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; 2025 yılı merkezî yönetim bütçesi görüşmeleri çerçevesinde Nükleer Düzenleme Kurumu bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken, üç gün önce helikopter kazasında kaybettiğimiz şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına sabırlar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, yarın Azerbaycan Umum Millî Lideri Haydar Aliyev'in ölümünün 21'inci yıl dönümü. Bu vesileyle kendisine Allah'tan rahmet diliyoruz.

Geçen hafta 60 kişilik bir milletvekili grubumuzla can Azerbaycan'da Parlamentonun 106'ncı yıl kutlamalarına katıldık. Ardından, oranın çok önemli bir üniversitesinde bir panele katıldık siyasi partilerimizin temsilcileriyle. Daha sonra da işgalden kurtarılmış olan Hankendi, Hocalı ve Şuşa'ya bir ziyaretimiz oldu. Son derece faydalı olan bu ziyaretimizin sonunda inşallah önümüzdeki dönemlerde gitmeyen arkadaşlarımıza da gitme fırsatı yaratmaya çalışacağız. Ben bu vesileyle seyehate katılan arkadaşlarımıza da çok teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde sürdürülebilir kalkınma hedeflerini iklim değişikliğiyle mücadeleye uyumlu hâle getiren bir vizyon ortaya koymuştur. Paris İklim Anlaşması'nı onaylayan ve ulusal katkı beyanlarını açıklayan ülkemiz, 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi'ni belirlemiştir. Bu hedef doğrultusunda enerji sektöründe dönüşüm hayati önemdedir, yenilenebilir enerji kaynaklarının yanı sıra düşük karbon salımlı ve güvenilir enerji üretim yollarının çeşitlendirilmesi gerekmektedir. İşte bu noktada, nükleer enerji stratejik bir rol oynamaktadır.

Türkiye, bu yıl, Sayın Cumhurbaşkanımızın da katıldığı COP29'da -Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Anlaşması Taraflar Konferansı'nda- nükleer enerjiyi 3 katına çıkarma deklarasyonuna imza attı. Ayrıca, 31 bin megavatı -ki bu megavat da yenilenebilir enerji megavatımız, Avrupa'da 5'inci sıradayız- 2035 yılında 120 bin megavata çıkaracağız. Nükleer enerjideyse Akkuyu Santrali 10 bin megavat katkı sağlayacak, bunu 2050'ye kadar 20 bin megavata çıkarmamız gerekiyor. Bütün bunlar, sıfır emisyonla ilgili taahhütlerimiz.

Buradaki konuşmalara baktığımız zaman fotoğrafın tamamına bakmamız lazım. Enerji Bakanlığımız gerçekten son derece önemli yatırımlarla hedeflerini çok önemli olarak ortaya koymuş. Bakınız, geçen yıl "Yenilenebilir Enerji 2035 Yol Haritası" belirlendi. Bu yol haritasında ne deniliyor? Enerji Bakanlığı on bir-on iki yılda 80 milyar dolarlık bir yatırım yapacak. Arkadaşlar, Türkiye çok daha güçlü ve çok daha esnek, ilave kuracağımız yenilenebilir ve nükleer enerji kapasitesini taşıyabilecek bir altyapıya sahip olacak. Tabii, bu süreç içerisinde de bizim güneş enerjisinde yerli katkı payının yüzde 75'lere, rüzgâr enerjisinde kullandığımız yerli katkı payının da yüzde 70'e çıktığını unutmamak lazım. 2014'te bu konular gündeme geldiği zaman, bakınız, enerji sektöründe hizmet veren firma sayısı 27 iken bugün 500'e çıkmış vaziyette. Bütün bunlara baktığımız zaman, Enerji Bakanlığının hedeflerini ne kadar yakından takip ettiğini görüyoruz.

Ben, biraz evvel konuşma yapan Sayın Arslan Tatar kardeşime çok teşekkür ediyorum. Tabii, Türkiye'nin enerjide nereden nereye geldiğini çok iyi anlamamız lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ayrım, lütfen tamamlayın.

ŞAMİL AYRIM (Devamla) - Daha yeni başladık Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Maalesef süreniz bitti.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Şırnak'ta yüz yılda bir hastane kuramadınız ya! Son iki günde doğum sırasında 2 kadın vefat etti.

ŞAMİL AYRIM (Devamla) - Merak etmeyin... Bakın, oradan laf atmayın...

BAŞKAN - Sayın Ayrım, siz Genel Kurula hitap edin.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Hastane kurmadığınız yerde doğal gazın malzemesiyle mi...

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) - ...size şunu söyleyeyim: Türkiye bugünlerde sıcak gelişmelerin olduğu bir dönem yaşıyor.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Son iki günde 2 kadın doğum sırasında öldü. Ya, hastane olmayan yerde kazanılan milyonlarca para nerede? Nerede bu paralar?

ŞAMİL AYRIM (Devamla) - Diyalog ortamının sürmesi için hepimizin el ele, kol kola bu süreci devam ettirmemiz lazım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Şırnak'ta hastane yok!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ya, hastane yok!

ŞAMİL AYRIM (Devamla) - Siz bu şekilde yaparak bu ülkenin kardeşliğine zarar veriyorsunuz. Bakın, bunlar yanlıştır, yapmamanız lazım; size uzatılan bir el var; kol kola, el ele... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Bu hastanelere kim gidiyor? Şırnak'ta, hastane olmayan yerde...

ŞAMİL AYRIM (Devamla) - Ben geçen gün Genel Başkanınız konuşurken alkışladım. Niye alkışladım? Bu ülkenin huzura ihtiyacı var, onun için alkışladım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Bağır, bağır, biraz daha bağır!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Kürt halkına vermediğin hastaneyle mi elini tutacaksın ya?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Ya, siz kardeşsiniz, kavga etmeyin! Yapmayın ya!

ŞAMİL AYRIM (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bu konuda konuşacak çok şey var, inşallah 2025'te diyalog ortamını devam ettirmemiz lazım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Yani Kürt halkına hastane yapmayıp el mi uzatıyorsunuz ya!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sırrı Bey, siz kardeşsiniz kardeşim, kavga etmeyin ya! Siz kardeşsiniz, kavga etmeyin, yakışmıyor yani!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Maalesef "Sizi kardeş görmüyoruz." diyor. Siz görmüyor musunuz kardeş?

ŞAMİL AYRIM (Devamla) - Sizlere saygı sunuyorum.

Enerji Bakanımız Alparslan Bayraktar olmak üzere, bütün yakın arkadaşlarına, çalışma arkadaşlarına da yürekten teşekkür ediyorum.

Sağ olun, var olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ayrım, teşekkür ediyorum.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Hastane kuramayan... Hastane ile el uzatmanın ne alakası var ya!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Utanmanız gerekiyor, "2 kadın doğum sırasında öldü." diyorum, alkışlıyorsunuz ya! Ayıp!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Gerçekten ya, çocukları öldürüyorsunuz, alkışlıyorsunuz; kadınların doğumda ölmesini de alkışlıyorsunuz, bu kadar rezillik olabilir!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Kardeş kavgası seyrediyoruz!

MEHMET BAYKAN (Konya) - Çiçek Hanım, siz eş konuşmacı mısınız? Hanımefendi eş konuşmacı mısınız siz?

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - "Hastanede kadınlar ölmüş." diyoruz ya!

BAŞKAN - Diğer söz talebi Konya Milletvekili Orhan Erdem'e ait.

Sayın Erdem, buyurun.(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN ERDEM (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nde Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizin değerli milletvekillerini, aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, Konya'mızın manevi mimarlarından Hazreti Mevlâna'nın bu yıl 751'inci vuslat yıl dönümü, Şebiarus'a daha birkaç gün kala "Muhabbet Vakti" temasıyla anmaya, kutlamaya devam ediyoruz. Hazreti Mevlâna'dan aldığımız ilhamla, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, Hazreti Mevlâna'nın hoşgörü anlayışıyla ülkemizde, bölgemizde barışın ve adaletin hâkim olması için gayret ediyoruz. Bu vesileyle Hazreti Mevlâna'yı rahmetle ve minnetle tekrar anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ulaştırma sektörü kara yolları, demir yolları, havacılık, denizcilik ve haberleşme altyapısıyla ülke ekonomisinin en önemli unsurlarından biridir. Ayrıca, Türkiye Yüzyılı'nda insan ve çevreyi önceliğe alan Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, hizmetleriyle ekonomiye katkı kadar çevreye de önemli katkı sağlayan karbon emisyonunu azaltarak önemli işler başarmış, başarmaya devam etmektedir. Bu büyük ve güçlü Türkiye hedefimiz doğrultusunda hayata geçirdiği mega projeler sayesinde ülkemiz ulaştırma sektöründe çağ atlamış, gelişmiş ülkelerle yarışır hâle gelmiş ve bu yarışta vizyon projelerine hız kesmeden devam etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz Asya, Avrupa, Afrika Kıtalarını birleştiren stratejik bir konumda bulunmakta; sadece dört saatlik uçuşla 1,5 milyar insanın yaşadığı ve toplam 51,2 trilyon dolar gayrisafi millî hasılaya sahip 67 ülkenin tam merkezindeyiz. Bu bakımdan "Durmak yok, yola devam." sözleriyle çıktığımız yolda projelerimizi aynı hızla yürütüyoruz.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımız, Cumhurbaşkanımızın vizyonu ve liderliğinde, bilhassa kara yollarında 2002'de aldığı 6.101 kilometre yol ağını, bölünmüş yolu bugün 29.373 kilometreye çıkarmış. Yine, 2002'de 83 olan tüneli 469'a, 50 kilometre olan tünel uzunluğunu da 663 kilometreye çıkarmıştır. Vizyon projelerini benden sonraki arkadaşlar konuşacaktır.

Demir yollarında -hatırlayalım- bu ülkenin seksen yılında hep Onuncu Yıl Marşı'nı okuduk ve demir yolları alanında "Demir ağlarla ördük anayurdu dört baştan." diyerek avunduk. Yine, türkülere konu oldu "Kara tren gecikir, belki hiç gelmez." diye andığımız bir demir yolları vardı. 2002 yılında tekrar devlet politikası olarak ele alınan ve denizin altından ve üstünden kıtaları buluşturmuş, demir yolu ağları yenilenmiş ve ilave demir yolları ağları oluşturarak hayal bile edemediğimiz hızlı trenle ülkemiz buluşmuş, Avrupa'nın 6'ncı, dünyanın 8'inci yüksek hızlı tren işletmecisi hâline gelmiştir ülkemiz. Yine, 2002'de banliyö hatlarında da yüzde 1.000 büyüme kaydedilmiş.

Hava yollarını "Halkın yolunu yapacağız." demişti Cumhurbaşkanımız. 26 havaalanını 2024'te 58'e çıkardık; 50 ülke, 60 noktaya hava yolu bağlantısı bulunurken 2024'te 131 ülke, 347 noktaya hava yolu bağlantısı kurmuş ve 489 olan uçak sayısını da 1.953'e çıkarmış bir Bakanlıktan bahsediyoruz.

Yine, deniz ticaretinde, haberleşme alanında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Erdem, lütfen tamamlayın.

ORHAN ERDEM (Devamla) - ...her biri saatlerce sürecek konuşmalar yapabiliriz, beş dakikaya sığmaz.

AK PARTİ'nin yirmi iki yıllık süreçte gönüllerde yer edinmesinde önemli hizmetler yaptığı, milletin gönüllerine de yollar yaptığı için Ulaştırma Bakanlığımıza teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bugüne kadar hizmet eden tüm bakanlarımıza -Bayındırlık Bakanlığıyla başladık- özellikle 2002'den sonra, rahmetli Zeki Ergezen ağabeyime, Binali Yıldırım Başbakanımıza, ara dönem bakanlarımız İsmet Yılmaz ve Habib Soluk'a, Lütfi Elvan'a, Ahmet Arslan'a, Sayın Adil Karaismailoğlu ve uzun yıllar genel müdürlüğe kadar her alanda çalışmış şu anki Bakanımız Sayın Abdulkadir Uraloğlu ve tüm Bakanlık personeline başarılar diliyorum, teşekkür ediyorum.

Bütçeniz hayırlı uğurlu olsun.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Erdem, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Ardahan Milletvekili Kaan Koç'a aittir.

Sayın Koç, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA KAAN KOÇ (Ardahan) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının 2025 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunuyorum.

Yaşadığımız yüzyılda tüm ekonomik, sosyal ve turistik faaliyetler süratli, güvenli ve konforlu ulaştırmayla mümkün olabilmektedir. Sayın Cumhurbaşkanlığımız liderliğinde geçen son yirmi iki yıl içerisinde ulaşımda, özellikle kara yollarında tam bir devrim gerçekleştirdik. Ülkemizi baştan başa yüksek standartlı yol ağıyla kuşattık.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Evet, evet, Van Erciş'te gördük.

KAAN KOÇ (Devamla) - Bugün Türkiye kara yollarında seyreden toplam araç sayısının 31 milyona ulaştığını, taşıt hareketliliğinin son yirmi yılda yüzde 95 düzeyinde arttığını görüyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ya, millet taş yiyemiyor, taş yiyemiyor, boş verin! Hem açlıktan ölüyoruz hem de trafik kazalarından ölüyoruz. Alkışlayın, taş yiyor millet taş; taşla karın doyuracak, alkışlayın!

KAAN KOÇ (Devamla) - Özellikle son yirmi iki yılda gerçekleştirilen kara yolu yatırımlarıyla ciddi bir kapasite ve konfor artışı sağlanmış, daha güvenli ve ekonomik seyahatler için akıllı bir ulaşım altyapısı tesis edilmesi yolunda önemli adımlar atılmıştır. 3.796 kilometresi otoyol olmak üzere 29.701 kilometreye ulaşan bölünmüş yol yatırımlarıyla trafik güvenliğini artırdık, seyahat süresini kısalttık. 2003 yılında 50 kilometre olan tünel uzunluğunu 789 kilometreye ulaştırdık. Son yirmi iki yılda 311 kilometre olan köprü ve viyadük uzunluğunu 794 kilometreye çıkardık. Bu yapılarımızla sosyolojik ve kültürel sembollerimizi yansıtan önemli mimarlık eserlerini de ortaya koyuyoruz. Kuzey Marmara Otoyolu, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Çanakkale Köprüsü ödüllü projeler olarak gurur abidelerimiz oldular.

Özetle, tüm bu yatırımlarımız sayesinde kara yollarımızda ortalama hızı 40 kilometreden 88 kilometreye çıkardık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) "Türkiye Yüzyılı'nda Türkiye hızlanıyor." dedik, yatırımlarımızı da yollarımızı da hızlandırdık. Bu yolları açmak, tünel ve köprüleri inşa etmek kadar yolların ve yapıların güvenli bir şekilde trafiğe açık kalması da çok önemlidir. Bugün hemen her noktada binlerce Bakanlık personelimizle ülkemizi imar ediyoruz. Türkiye için hayal olan dünyanın sayılı projelerini kendi mühendislerimiz ve işçilerimizle şekillendirip hayata geçiriyoruz.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - O işçiler ölüyorlar iş cinayetlerinde.

KAAN KOÇ (Devamla) - AK PARTİ olarak, biz, büyük ve güçlü Türkiye hedefinden sapmadan, milletimizden aldığımız destekle durmadan ve yorulmadan çalışmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Oyları çalarak! Oyları çalarak, oyları! Devam et, devam et...

KAAN KOÇ (Devamla) - Bu kapsamda seçim bölgem Ardahan'la ilgili bilgileri de sizlerle paylaşmak istiyorum. Karayolları Genel Müdürlüğümüzün Ardahan'ımızda 148 kilometresi bölünmüş yol olmak üzere toplam 392 kilometre yol ağı bulunmaktadır. 4.612 metre uzunluğundaki çift tüp Âşık Şenlik Tüneli'mizi ve BSK bölünmüş yolları, köprüleri ve gürültü bariyerleriyle tamamlayarak 8 Kasımda Sayın Bakanımızın da katılımıyla birlikte açılışını gerçekleştirdik. Kura Viyadüğü'müzü tamamladık, Ilgar Dağı Tüneli'mizde ikinci yönden de kazı çalışmalarımıza başladık. Projemizin tüm ödeneği aktarıldı, en kısa sürede tamamlayacağız. Anadolu ve Kafkasya'yı Karadeniz'e bağlayacak olan Sahara Tüneli, görüşmelerimiz neticesinde 2024 Yılı Yatırım Programı'na alındı ve çift tüp hâlinde toplam 26 kilometre olarak yapılacaktır. Bütçe imkânlarınca ihale edilecek olan bu projeyi şehrim adına takip etmekteyim. Divriği-Kars-Hudut Tren Hattı ve Rehabilitasyon Projesi'nde Dünya Bankası,

Asya Altyapı Yatırım Bankası ve İslam Kalkınma Bankasıyla yapılan kredi anlaşmasıyla 1 milyar 299 milyon euro artı KDV bedelle yapım ihalesine çıkma aşamasına gelinmiştir. Proje içerisinde yapılacak birçok tesise ve hatlara ilave olarak Ardahan'ımıza da 4.500 metrekare Canbaz Tren İstasyonu binası ve 1.600 metrekare sosyal tesis inşa edilecektir; hem yolcu hem yük trenleri artık ilimize de gelecektir. Bu istasyonla, trenlerin geçiş sayısı artacak ve bölgeler arası ticaret artışı sağlanacaktır. Serhat Ardahan'ıma ilk tren istasyonumuz hayırlı olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bölgemizin her alanında daima yanımızda olan Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a şükranlarımı arz ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Koç, lütfen tamamlayın.

KAAN KOÇ (Devamla) - Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımızın 2025 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, başta Sayın Bakanımız Abdulkadir Uraloğlu'na ve bütün çalışma arkadaşlarına teşekkür ediyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Koç, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Nevşehir Milletvekili Süleyman Özgün'e ait.

Sayın Özgün, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SÜLEYMAN ÖZGÜN (Nevşehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz aldım. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Pazartesi günü Isparta'da yaşanan elim kaza sonrası şehit olan Nevşehir'in evladı Hüseyin İpek ve silah arkadaşlarına Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

Kıymetli hazırun, sivil havacılık, günümüzde yalnızca küresel ilişkilerin değil aynı zamanda uluslararası ticaretin de vazgeçilmez bir unsuru ve stratejik bir köprüsü hâline gelmiştir. AK PARTİ iktidarlarında hayata geçirilen bölgesel havacılık potansiyeli ve sivil havacılıkta serbestleşme adımlarıyla bu alanda tarih yazan bir başarı hikâyesine imza atılmıştır. Bugün her bir vatandaşımız, modern, güvenli ve erişilebilir hava yolu ulaşımından faydalanabilmektedir. 2003 yılında 26 olan aktif havaalanı sayısı 2024 yılında 58'e çıkarken yıllık 9 milyon olan iç hat yolcu sayımız 90 milyona ulaşmıştır. Uluslararası uçuş ağımız ise 131 ülkede 347 noktaya ulaşmıştır. Her zaman ifade ettiğimiz gibi hava yolu ulaşımı, artık bir imtiyaz olmaktan çıkıp halkın yolu hâline gelmiştir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde yapılan bu devrim niteliğindeki değişiklikler, Türk havacılığını sadece bölgesel değil küresel anlamda da önemli bir aktör hâline getirmiştir. Cumhurbaşkanımızın vizyonu, sektöre yönelik ve atılan adımların hız kazanması ve Türkiye'nin havacılık potansiyelinin en üst seviyeye çıkmasını sağlamıştır. Bu liderlik sayesinde sivil havacılık küresel çapta önemli bir yer edinmiştir.

Havalimanları, sadece ulaşım yatırımları değil aynı zamanda şehirler ve bölgeler için kritik öneme sahip stratejik yatırımlardır. 6 Şubat depremlerinde bir kez daha bu stratejik yatırımların önemi kendini göstermiştir. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğümüzün koordinasyonunda Türk Hava Yolları, on beş gün içinde 11 ilden 720 bin kişiyi tahliye ederek afet sonrası etkin bir rol oynamıştır. Bu operasyon, Türk havacılığının insani krizlerdeki hızlı, etkin ve kararlı yaklaşımını tüm dünyaya göstermiştir.

Türk havacılığının büyüyen etkisi turizmde de kendini göstermektedir. Kapadokya, benzersiz doğası ve tarihî dokusuyla dünyada bir cazibe merkezi olmuştur. Özellikle sıcak hava balonlarıyla yapılan turlar, bölgenin en önemli turistik aktivitelerinden biri hâline gelmiştir. Kapadokya'daki sıcak

hava balon turları, yalnızca bölge ekonomisine katkı sağlamakla kalmamış, Türkiye'nin dünya çapındaki turizm imajını da güçlendirmiştir. Kapadokya'da 2024 yılının ilk on bir ayı itibarıyla 441 balonla 870 bin turiste hizmet verilmiştir. Kapadokya başta olmak üzere ülkemizin muhtelif bölgelerindeki uçuşlarla birlikte balon yolcu sayısında da yeni rekorlar kırmaya devam ediyoruz. Ayrıca, sıcak hava balonculuğundaki gelişmeler Türk sivil havacılığının inovasyon ve yerli üretim kapasitesini de ortaya koymaktadır. Nevşehir'imizde üretilen balonlar yurt dışına ihraç edilmekte ve şehrimiz sıcak hava balonu üretiminde dünya çapında önemli bir aktör hâline gelmektedir. Kapadokya'daki balon faaliyetlerinin büyüklüğü, Türk sivil havacılığının güçlü imajını pekiştirmiştir.

Sayın milletvekilleri, bölgemize değer katan Nevşehir Kapadokya Havalimanı'mız ise haftalık yapılan 40 uçuşla, yalnızca Nevşehir'imizin değil çevre illerimizin de ulaşım ihtiyacını karşılayan stratejik bir noktada yer almaktadır. Tahminlerimize göre, havalimanımızın yıl sonuna kadar 4.250 uçuşa ve 750 bin yolcuya ulaşmasını bekliyoruz. Bu rakamlar bir önceki yıla göre yüzde 35'lik bir artış sağlıyor. Ayrıca, 9 Temmuzda inşaatı başlayan yeni terminal binamızla 2026 yılında daha verimli hizmet sunarak daha fazla yolcuya ulaşılması planlanmaktadır. Bu büyüme, bölgemizin turizm potansiyelinin doğru yatırımlarla değerlendirildiğinin açık bir göstergesidir. Kapadokya, tarihî ve doğal güzellikleriyle yalnızca Türkiye'nin değil dünyanın da gözde destinasyonlarından biri olmayı sürdürüyor.

Ülkemizin sivil havacılık alanında elde ettiği tüm başarılar, sadece bir ulaşım ağı başarısı değil aynı zamanda Türkiye'nin küresel arenadaki gücünü ve iddiasını yansıtan bir sembol hâline gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özgün, lütfen tamamlayın.

SÜLEYMAN ÖZGÜN (Devamla) - Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, Türkiye Yüzyılı'nda, Türk sivil havacılığı, emniyetli, sürdürülebilir ve dijital bir havacılık geleceği için yeni ufuklara kanat açmaya devam edecektir. Bu başarıda emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum.

2025 yılı bütçemizin ülkemize, milletimize, devletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, Genel Kurulu bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özgün, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Trabzon Milletvekili Yılmaz Büyükaydın'a ait.

Sayın Büyükaydın, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YILMAZ BÜYÜKAYDIN (Trabzon) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

5809 sayılı Kanun çerçevesinde elektronik haberleşme sektöründe yetkilendirme, denetleme, uzlaştırma, tüketici haklarını koruma, rekabetin tesisi, teknik düzenleme ve denetim konularında yetkili olan, telekomünikasyon sektörünün düzenleme ve denetleme fonksiyonunun bağımsız bir idari otorite tarafından yürütülmesi için 2000 yılında kurulan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, ülkemizin telekomünikasyon sektörünü düzenleyip denetleyen ilk sektörel düzenleyici kurum olma özelliğine sahiptir.

BTK, yine 5809 sayılı Kanun çerçevesinde siber güvenliğin sağlanmasına ilişkin faaliyetler de yürütmektedir. 2013 yılında kurulan Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM) 5809 sayılı Kanun çerçevesinde ulusal siber güvenliğin sağlanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmektedir. Bu

kapsamda, Bakanlığımızın uhdesinde hazırlanan 2024-2028 Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı çerçevesinde Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi (USOM) aktif rol almaktadır. 2013 yılında kurulan USOM bünyesinde 2.314 kurumsal ve 14 sektörel SOME faaliyet göstermekte, bu birimlerde yaklaşık 8 bine yakın siber güvenlik uzmanı da görev yapmaktadır. USOM, yıl içerisinde 386 bin zararlı bağlantıyı engellemiş olup yerli ve millî imkânlarla geliştirilen Avcı, Azad, Kasırga ve Atmaca yazılımlarımız siber tehditlere karşı etkin mücadele yürütmektedir. 2012 yılından bugüne alınan önlemler sayesinde ITU Küresel Siber Güvenlik Endeksi'nde 2024 yılında ülkemiz tüm kategorileride 100 tam puan alarak rol model olarak gösterilmiştir. Kritik altyapı alanlarından elektronik haberleşme sektörünü düzenleyip denetlemekle yükümlü bulunan BTK, Türkiye'de siber güvenliğin sağlanması, konuya ilişkin farkındalığın oluşması ve artırılması adına siber güvenlik tatbikatları ve bilgilendirme çalışmaları da gerçekleştirmektedir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; elektronik haberleşme sektöründeki gelişimi göstermesi bakımından sektörel verilere bakıldığında, ülkemizde 2024 yılında bilgi ve iletişim teknolojileri sektörü büyüklüğü bir önceki yıla göre yüzde 92 oranında artmış, 784,6 milyar liraya ulaşmıştır. Elektronik haberleşme sektöründe hâlihazırda 447 işletme, 821 yetkilendirmeyle hizmet verilmektedir. Operatörlerin gelirleri önceki yıla göre yüzde 72 büyümeyle 2023 yılı sonunda 224,6 milyar liraya ulaşmıştır. Ülkemizde mevcut abone sayısı 93,3 milyona ulaşmış, nüfusa göre yaygınlık oranı da yüzde 109 olmuştur. Geniş bant internet hizmeti gelişmeye devam etmekte olup toplam abone sayısı 92,6 milyondur. Fiber internet abone sayısının yıllık büyüme oranı yüzde 16'nın üzerindedir. İhracattaki, e-ticaretteki iletişimle birlikte hızla büyüyen posta kargo hizmetlerinde ise 2023 yılında sektörel gelirler toplamı 66,7 milyar lira olurken sektörde yatırım tutarı 8,6 milyar liradır.

Teknolojik gelişmelere uyum sağlayarak iletişim sektöründe rekabetin artırılması ve yenilikçi hizmetlerin kullanıcıya sunulmasını sağlayan, kullanıcıların doğru ve kaliteli hizmet almasını sağlamak amacıyla sektördeki şikâyetleri dinleyen, hizmet sağlayıcılarına denetimler yapan, ülkemizin dijitalleşmesi sürecinde katkı sağlayan ve geleceğini şekillendirmek amacıyla projeler geliştiren Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2025 yılı bütçesi konusunda 47,7 milyar tutarında gelir elde edilmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILMAZ BÜYÜKAYDIN (Devamla) - Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN - Evet, Sayın Büyükaydın, lütfen tamamlayın.

YILMAZ BÜYÜKAYDIN (Devamla) - ...bu tutarın 40,2 milyar lira gelir fazlası olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına aktarılması; kalan 7,5 milyar liranın ise personel ve sosyal güvenlik primi ödemeleri, mal ve hizmet alımları, uluslararası kuruluşlara üyelik aidatları ve sermaye giderleri için kullanılması planlanmaktadır.

Bu planlamalar çerçevesinde tüm kurumlarımızın ve Bakanlıklarımızın 2025 yılı bütçelerinin hayırlı olmasını diliyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Büyükaydın, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Uşak Milletvekili İsmail Güneş'e ait.

Sayın Güneş, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığımızın 2025 yılı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Ecdadımızın güzel bir sözü var: "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." AK PARTİ iktidarları bu sözü kendine şiar edinmiş, siyasetin merkezine insanı koymuş, çocuklarımız, hastalarımız, cenazelerimiz eskiden olduğu gibi hastanelerde rehin kalmasın diye ve her vatandaşımız sağlık hizmetlerinden eşit yararlansın diye tüm vatandaşlarımızı sosyal güvenlik çatısı altına almıştır.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Bebekler hastanede ölsün diye mi? Evet, yenidoğan çetesi çıktı oradan.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - AK PARTİ iktidarlarında, bütçeden sağlığa ayrılan pay artırıldığı gibi koruyucu sağlık hizmetlerine ayrılan ödenekler de önemli derecede artırılmış, aile hekimlerimizin özlük hakları önemli derecede iyileştirilmiş, aynı zamanda vatandaşlarımıza hekim seçme hakkı getirilmiştir.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - O yüzden aile hekimleri grevde!

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Son zamanlarda Sağlık Bakanlığımız aile hekimlerimizle ilgili bir yönetmelik çıkardı. Burada Sağlık Bakanlığımız aile hekimlerimize diyor ki: "Size ödenen bir maaş var. Bunun üzerine 14.880 TL teşvik primi ödüyoruz. Ben bu teşvik primini 44.600 TL'ye çıkarmak istiyorum. Bunun karşılığında sizden bazı isteklerimiz var çünkü OECD ülkelerinde bin kişide antibiyotik kullanım oranı 16 iken benim ülkemde bu sayı 41; bunu azaltman lazım. Eğer aile hekimlerimiz bir önceki yıla göre yazdığı antibiyotik sayısında azaltma yaparsa her ay sana 2.200 TL teşvik primi veririm."

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Hani önce insandı?

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - İlaç yazmada kısıtlama var mı? Yok.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Var.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - AK PARTİ iktidarlarında ortalama yaşam ömrü 72,5 yıldan 78,5 yıla çıkmış, ortalama ömür altı yıl uzamış ve yaşlılarımızın sağlıklı yaş almasını sağlayacak... "Kronik hastalık izlemini ve taramasını yaparsan ilave teşvik primi veririm." deniyor.

Yine, 2002 yılında sağlığa olan müracaat kişi başına 3,5'ten bugün 11,7'lere çıkmıştır; bunun da önemli bir kısmı hastanelere olmaktadır. Bu oranları tersine çevirmek için aile hekimlerimize "Eğer hastanelere daha az sevk yaparsan buna da teşvik primi öderim." deniyor. Kamuoyunda oluşturulan yanlış algının aksine, aile hekimlerimize zorla bir şey yaptırılmamaktadır.

En değerli varlıklarımız olan çocuklarımızı hastalıklardan korumak için aşılamada antijen çeşitliliğini arttırdığımız gibi aşılama oranlarımızı yüzde 98'lere çıkardık. Bebek ölüm hızımızı binde 31,5'ten binde 9,8'lere düşürdük. Anne ölüm hızlarımızı yüz binde 64'ten yüz binde 12,6'lara indirdik. Hastanede doğum oranlarını yükselttik.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - O yüzden Şırnak'ta 2 kadın doğum yaparken ölmüş; ne diyeceksiniz?

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Doğumunu bekleyen anneler ve yine, yenidoğan yoğun bakımlarında bebeklerini bekleyen annelerimiz, önceki dönemlerde olduğu gibi hastane köşelerinde mağdur olmasın diye anne otelini hayata geçirdik.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - O yüzden yenidoğan çetesi çıktı.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - AK PARTİ'mizin güzel bir sözü vardı: "Hayaldi, gerçek oldu." Ülkem insanı için hayal olan uçak ambulans, helikopter ambulans, deniz ambulansı AK PARTİ iktidarlarıyla gerçek oldu. Yine, özellikle kırsal kesimde ambulans hizmeti almak hayaldi, AK PARTİ iktidarlarıyla ambulans sayımızı 618'den 5.969'a çıkararak gerçek oldu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, size soruyorum: Türkiye Cumhuriyeti kadar etkin, yaygın, hızlı ve ücretsiz sağlık hizmeti sunabilen kaç ülke vardır dünyada?

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ya, bebekler niye öldü, onu açıklayın bir; bebekler, bebekler! Yenidoğan çetesini kim kurdu? Bu kadar özelleştirmenin sonucu bebekler öldü ya!

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Eskiden 4-6-8 kişilik hastane odalarında hep beraber yatıyorduk, dünyanın her yerinde de böyle hizmet verilir zannediyorduk.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Niye sözünüz yok?

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - AK PARTİ iktidarlarıyla yapılan hastanelerimizle beraber yatak sayımızı 102 binden 171 bine artırdığımız gibi, mevcut olan hastanelerimizin yüzde 79'unu ya yeniden yaptık ya da revize ederek nitelikli yatak oranlarımızı yüzde 6,4'ten yüzde 82'lere çıkardık.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ya, siz devlet hastanesine gidiyor musunuz? Millet randevu bulamıyor, randevu!

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Bizden önce ülkemizde sadece 869 yoğun bakım yatak sayısı vardı.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Bütün doktorlar kaçtı gitti ya! Sağlık sisteminiz bu kadar iyiyse niye doktorlar kaçıyor?

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Yoğun bakım ihtiyacı olan hastalarımız, maalesef bu hizmetten yeterince faydalanamıyordu. AK PARTİ iktidarlarıyla yoğun bakım yatak sayımızı 869'dan kamuda 24.700'e, toplamda 48 bine çıkardığımız gibi...

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - O yüzden bebekler öldü yoğun bakımlarda!

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - ...yoğun bakım kriterlerimizi yeniden belirleyerek, yoğun bakımlarımızı basamaklandırarak hangi hastaların nereye yatırılacağını belirledik ve hastalarımızı hayata tutundurmak için elimizden gelen çabayı sarf ettik.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Bebekler niye öldü o zaman, bebekler? İnsan bir özeleştiri verir ya, ayıptır!

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Son zamanlarda hepimizi derinden üzen, insanlıktan nasibini almamış ve gözünü para hırsı bürümüş ve kendilerine asla "doktor" ve "sağlık çalışanı" denemeyecek insanların yaptığı illegal ve insanlık dışı olan ve yenidoğan bebeklerimizin ölmesine sebep olan olaylara şahitlik ettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ya, siz yaptınız ya! "Mülakat" adı altında siz aldınız onların çoğunu! Sınavlarda en yüksek alanları elediniz AKP kimliği yok diye!

BAŞKAN - Sayın Güneş, lütfen tamamlayın.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Yandaşlarınıza verdiğiniz sağlık alanındaki bütün ticari anlaşmaları açıklayın! Sağlık Bakanı cevaplasın, hangi yakınına verdiğini o daha iyi biliyor!

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Bu kişiler, mutlaka adalet önünde hesap verecek ve hak ettikleri cezaya çarptırılacaklardır. Bir daha böyle menfur olayların yaşanmaması için Bakanlıklarımız gerekli tedbirleri alacak ancak bu gibi münferit olaylar üzerinden...

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Münferit mi? Aileler duysun, duysun; çocukların ölümüne "münferit" diyor!

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - ...tüm sağlık çalışanlarımızın ve sosyal sistemimizin töhmet altında bırakılmasına ve son yıllarda sağlık hizmetlerinde yaptığımız başarılı uygulamalar neticesinde hem halkımızda hem de tüm dünyada oluşturduğumuz güven duygusunun ortadan kalkmasına ve buna yönelik yapılacak olan operasyonlara asla izin vermeyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Vallahi, operasyonu siz yaparsınız zaten!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Siz yapıyorsunuz, iyi biliyorsunuz operasyonu!

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Zaman mefhumu gözetmeksizin gece gündüz çalışan, bizlerin hem sağlığını koruyan...

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Bebekleri öldürme operasyonunu biliyorsunuz, çete kurma operasyonunu biliyorsunuz!

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - ...hem de hastalandığımızda tedavi etmek için uğraşan doktorlarımızdan hemşirelerimize kadar tüm sağlık çalışanlarımıza şükranlarımı sunuyorum, Allah onlardan razı olsun diyorum.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Doktor kalmadı, yurt dışında hepsi, yurt dışında! Nerede doktorlar?

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - İşte, böyle yenidoğan çetesi gibi doktorlara emanet ettiniz!

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Sağlık Bakanlığımızın 2025 yılı bütçesinin hayırlar ve uğurlar getirmesini diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Güneş, teşekkür ediyorum.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Alkışlayın, alkışlayın; bebekler öldü ya, alkışlayın!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bir konuşturmadın, Allah aşkına ya! Bir konuşturmadın, bir konuşturmadın!

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Bebekler öldü ya! Ne diyorsun sen ya!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Alkışlayın, bebek ölümlerini alkışlayın!

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Bebek ölümlerini alkışlıyorsunuz!

BAŞKAN - Diğer söz talebi Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı'ya ait.

Sayın Bayırcı, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Kütahya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığı Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğümüz bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizleri takip eden aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sağlık Bakanlığına bağlı, özel bütçeli, kamu tüzel kişiliğine sahip, yaklaşık iki asırdır kesintisiz hizmet vermekte olan Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, uluslararası önemi haiz halk sağlığı risklerinin ülkemize girmesini önlemek amacıyla uluslararası giriş noktaları ile bunların gümrüklü alanlarına ve Türk boğazlarına gerekli her türlü sağlık tedbirini almak veya aldırmakla görevlidir. Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, uluslararası sözleşme ve mevzuat hükümlerinden kaynaklanan yükümlülükleri ile halk sağlığı risklerine karşı alınacak kontrol önlemlerinin standardını belirlemek, belgelendirmek ve denetlemek; uluslararası nakil vasıtalarının ve bu vasıtalarda görevli personelin sağlık şartlarını belirleyerek sağlık raporlarıyla ilgili iş ve işlemleri düzenlemek; yurt dışına giden vatandaşlarımıza seyahat sağlığı hizmeti vermek; ulusal ve uluslararası sularda seyreden gemilere uzaktan sağlık yardımı ve desteği vermek; uluslararası giriş noktalarında yapılması gereken tüm sağlık hizmetleri, sağlık denetimleri ve çevre sağlığı işlemlerini yürütmek, usul ve esaslarını belirlemek, gelirlerinden ülke sağlık hizmetlerine katkı sağlamak gibi hizmetleri yürütmektedir.

Son yıllarda uluslararası seyahatlerin artması nedeniyle artan halk sağlığı risklerine yönelik seyahat sağlığı hizmetlerine daha fazla önem verilmekte olup bu çerçevede 2024 yılı Kasım sonu itibarıyla 55.240 kişiye seyahat sağlığı hizmeti verilmiştir. Telesağlık hizmeti olarak 2024 yılı Kasım sonu itibarıyla uluslararası denizlerde seyir hâlindeki 2.588 vakaya uzaktan sağlık danışmanlık hizmeti ile 3.513 adet gemi sağlık sertifikası düzenlenmiş ve 37.792 adet pratika (geminin limana giriş izni) 37.607 adet patenta (geminin limandan ayrılma izni) verilmiştir. 51.047 gemi adamına ise sağlık muayenesi ve sertifikasyon işlemi yapılmıştır.

Ayrıca, gelirlerinden ülke sağlık hizmetlerine katkı sağlayan Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, 2024 yılında değişik tip ve segmentlerde tıbbi cihaz alımı gerçekleştirmiş ve sağlık tesislerine dağıtımını sağlamıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yirmi iki yıllık AK PARTİ hükûmetlerimiz döneminde Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde ülkemizde her alanda olduğu gibi sağlık alanında da devrim niteliğinde gelişmeler sağlanmıştır. Tabii, seçim bölgem Kütahya da bu gelişmelerden nasibini önemli ölçüde almıştır. Mart ayında açılan şehir hastanemizle tüm hemşehrilerimiz dünya standartlarında, otel konforuna sahip fiziki şartlarda sağlık hizmeti almaya başlamışlardır. Şehir hastanemiz Kütahya'mıza tekrardan hayırlı olsun.

Domaniç İlçe Entegre Hastanesinin ve Hisarcık Toplum Sağlığı Merkezinin inşaatları tamamlanmış olup yeni yılda halkımıza hizmet vermeye başlayacaktır. 75 yataklı Tavşanlı Doç. Dr. Mustafa Kalemli Hastanesi ek bina ihalesi yapılmış olup inşaatına en kısa sürede başlanacaktır. Çavdarhisar ilçe entegre hastanesinin ihalesi yapılmış ve temeli atılmıştır. Pazarlar ilçe entegre hastanesi için de çalışmalarımız devam etmektedir.

Buradan, Meclis kürsümüzden bir müjde vermek istiyorum Kütahyalı hemşehrilerime: Yıkılan ek bina yerine yenisi yapılarak Kütahya'mızın sağlık kapasitesini önemli ölçüde arttıracak olan 300 yataklı devlet hastanemizin proje ihalesi 31/12/2024 tarihinde yapılacaktır inşallah, Kütahya'mıza hayırlı olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Böylelikle devlet hastanemiz hizmete girdiğinde yatak sayımız artmış olacak ve Türkiye 1'incisi olduğumuz 10 bin kişiye düşen kamu hastane yatak sayısında 1'inciliğimizi pekiştirmiş olacağız.

Sağlık alanında yapılan bu hizmetlerden dolayı Kütahyalı hemşehrilerimiz adına AK PARTİ Genel Başkanımız ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Sağlık Bakanımıza ve önceki dönemlerdeki Sağlık Bakanlarımıza ve bürokratlarımıza teşekkür ediyorum.

Bu gelişmeler neticesinde, Türkiye ortalamasında her 3.100 nüfusa 1 aile hekim düşerken Kütahya'mızda bu sayı 2.600'dür. Şehir hastanemiz açılmadan önce şehir merkezimizdeki Evliya Çelebi Eğitim ve Araştırma Hastanemizde günlük 4.500 hasta muayene edilirken açılış sonrası yaklaşık 6.500 hasta muayene edilmektedir. Hastanelerimizde her gün ortalama 11.000 vatandaşımız muayene olmakta, 2.700 hastamız da acil servis hizmetlerimizden faydalanmaktadır. Günlük ortalama 200 ameliyat yapılmakta ve her gün ortalama 260 yeni hastamız yatarak tedavi görmektedir. 2002'de yoğun bakım yatak sayısı 39 iken günümüzde bu sayı 204'e ulaşmıştır. Şehir hastanesi açılmadan önce MR için on beş gün sonrasına randevu verilirken şu anda MR'da aynı güne randevu verilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bayırcı, lütfen tamalayalım.

İSMAİL ÇAĞLAR BAYIRCI (Devamla) - Yine AK PARTİ hükûmetlerimizle 2002'den bugüne uzman tabip sayımız 151'den 347'ye, diş tabibi sayımız 33'ten 114'e, öğretim görevlisi sayımız sıfırdan 158'e, ebe ve hemşire sayımız 901'den 2.551'e ulaşmıştır. Bunların sonucunda da şu anda

vatandaşlarımızın yüzde 94,3'ü muayene ve tedavilerini rahatlıkla şehrimizde yapabilmektedir, bu oran Türkiye ortalamasının da üzerindedir. Artık EVAR, TAVI ve TIPS de dahil olmak üzere her türlü cerrahi operasyonlar, girişimsel radyolojik ve kardiyolojik işlemler şehrimizde yapılmaktadır.

Bu vesileyle, her şartta çalışmalarından ödün vermeden fedakârca hizmetlerine devam eden sağlık ordumuza teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Türkiye Yüzyılı hedeflerimize emin adımlarla ve kararlılıkla yürümeye devam edeceğiz.

Bu vesileyle, 2025 yılı bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bayırcı.

Diğer söz talebi Sivas Milletvekili Hakan Aksu'ya ait.

Sayın Aksu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HAKAN AKSU (Sivas) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, Isparta'da meydana gelen elim helikopter kazasında şehit olan Sivaslı hemşehrimiz, Kara Havacılık Okulu Komutanı Tuğgeneral İsa Baydilli başta olmak üzere beraberinde şehit olan kahraman askerlerimize bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum. Şehitlerimizin ailelerine ve yakınlarına sabırlar niyaz ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu bütçesi üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Tıpkı diğer alanlarda olduğu gibi sağlık alanında da geldiğimiz nokta ülkemiz için gurur vericidir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde sağlıkta gerçekleştirdiğimiz reformlar sayesinde bugün güçlü sağlık altyapısının sahibi bir Türkiye'den bahsediyoruz.

Sağlık alanında gerçekleştirilen reformlar, ülkemizin dört bir yanında olduğu gibi Sivas'ta da somut sonuçlarını göstermiştir. İlimizde inşa edilen modern hastaneler, donanımlı aile sağlığı merkezleri ve yenilenen sağlık altyapıları sayesinde vatandaşlarımızın sağlık hizmetlerine erişimi daha kolay hâle gelmiştir. Özellikle ileri teknolojiye sahip sağlık tesisleriyle hastalarımızın başka illere sevk ihtiyacı azalmış, sağlık hizmetleri vatandaşlarımızın bulundukları bölgede yüksek standartlarda sunulmaya başlamıştır. Ayrıca, 2025 yılı içinde yeni binası tamamlanarak hizmete açılması planlanan Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Hastanesi 1.071 yatak kapasitesiyle hem Sivas'a hem çevre illere sağlık hizmeti sunacak önemli bir yatırım olarak öne çıkmaktadır. Hastanemizde 40 ameliyathane ve son teknoloji cihazlarla donatılmış 1 yoğun bakım ünitesi yer alacaktır. Hastanemizin şimdiden Sivas'ımıza hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Sağlık Bakanlığımız, insan merkezli bir yaklaşımla, tüm bireylerin sağlık hakkına kolaylıkla ve yüksek hizmet kalitesiyle eriştiği bir Türkiye hedefiyle çalışmalarını sürdürmektedir. Bu vizyon doğrultusunda ve Türkiye'nin ekonomik gelişmesine paralel olarak sağlığa ayrılan bütçe her geçen yıl artmaktadır. Koruyucu, önleyici, tedavi edici sağlık sisteminin bir parçası olan ilaç ve tıbbi cihaz alanlarında da göğsümüzü kabartan gelişmeler yaşanmaktadır. Bugün bütçesini görüşeceğimiz Sağlık Bakanlığımıza bağlı İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu uluslararası üyelikleriyle ülkemizin dünyada ilaç alanındaki konumunu güçlendirmekte, yürüttüğü faaliyetlerle vatandaşımızın uluslararası standartlara uygun olarak üretilmiş kaliteli, etkili ve güvenli ilaca erişimini sağlamaktadır. İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Ulusal Kontrol Laboratuvarı, Avrupa Resmî İlaç Kontrol Laboratuvarı Ağı'na tam üye statüsüyle kabul edilmiştir. Söz konusu üyelik, ilaç ihracatında mevcut pek çok bürokratik prosedürün ortadan kalkması ve ihracatımızın artması anlamına gelmektedir.

Değerli milletvekilleri, İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu geçtiğimiz sene itibarıyla Dünya Sağlık Örgütü tarafından listelenen ulusal ilaç otoriteleri arasında yerini almıştır. Bu gelişmeyle birlikte, İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun ilaçlar ve aşılar için tüm düzenleyici ve denetleyici faaliyetlerinin Dünya Sağlık Örgütü kriterlerine uygunluğu gösterilmiştir. Bu şekilde, ülkemizdeki ilaç ve aşıların etkili, güvenli ve kaliteli şekilde piyasaya sunularak denetimin en iyi şekilde gerçekleştirildiği bir kez daha tescillenmiş, ülkemizde üretilen aşıların Dünya Sağlık Örgütü tarafından onaylanan ürün listelerine girebilmesinin de önü açılmıştır.

İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, bununla birlikte, Uluslararası İlaç Denetim Birliğinin ve Uluslararası Harmonizasyon Konseyinin de tam üyesidir. Dolayısıyla, Türkiye'de üretilen, ruhsat verilen ilaçların kalitesi, analizleri ve güvenilirliği tüm bu üyeliklerle gösterilmiş durumdadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Aksu, lütfen tamamlayın.

HAKAN AKSU (Devamla) - Değerli milletvekilleri, İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu ruhsat ve izin verdiği ürün grupları itibarıyla oldukça kritik görevler üstlenmekte, Türkiye ilaç sektörünün üretim ve ihracat olanakları ise her geçen yıl artmaya devam etmektedir. Bugün gelinen noktada, vatandaşlarımız tarafından kullanılan ilaçların kutu bazında yüzde 91'ini, değer bazında da yüzde 57'sini ülkemizde üretmekteyiz. Ülkemizde üretilen ilaçlar, Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa Birliği dâhil olmak üzere, 185 ülkeye ihraç edilmektedir. Türkiye'de üretilen ilaçların ihracatı son yedi yılda yüzde 118 artarak 2023 yılı itibarıyla 2,23 milyar dolara ulaşmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKAN AKSU (Devamla) - Bu duygu ve düşüncelerle bütçemizin hayırlar getirmesini diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aksu, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk'e aittir.

Sayın Öztürk buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2025 yılı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi ve yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde sağlık alanında gerçekleştirdiğimiz reformlarla ülkemizi sağlık bilim ve teknolojilerinde lider bir ülke yapma hedefiyle çalışıyoruz. Bu çerçevede 2014 yılında kurulan TÜSEB, yerli ve millî sağlık teknolojilerin geliştirilmesinde, stratejik ürünlerin üretiminde, uluslararası rekabet gücümüzü artırmada önemli bir mihenk taşıdır. Bugün TÜSEB bünyesindeki 9 enstitü Türkiye'nin sağlık alanındaki ihtiyaçlarına yönelik yenilikçi çözümler üretmekte, sağlık teknolojilerinde bilgi ve bilimi somut ürünlere dönüştürmektedir.

2016 yılında 42 milyon TL'lik bütçeyle kurulan TÜSEB, bugün 1 milyar 729 milyon bütçeye ulaşarak bütçesi yüzde 4.116 oranında artmıştır. Proje destek bütçesi bir önceki yıla göre tam yüzde 142'lik artışla 495 milyon TL'den 1 milyar 200 milyon TL'ye yükselmiştir. TÜSEB bütçesinin sağlık araştırmalarına ayrılan payı yüzde 80'e çıkmıştır.

Değerli milletvekilleri, 2025 yıl sonuna kadar toplamda 1.600 projeyi desteklemeyi hedefleyen TÜSEB, bu yıl itibarıyla 1.408 projeye destek vererek büyük bir başarıya imza atmıştır. Bu projeler arasında kısa, orta ve uzun vadede ticarileşme potansiyeline sahip olanlar titizlikle değerlendirilmiş

ve 372 proje bu kapsamda seçilmiştir. 61 proje ise sağlık sistemimize entegre edilebilecek ürün adayı olarak yakından takip edilmektedir. Desteklenen projeler arasında en çok kanser, nörobilim, ilaç, biyoteknoloji ve halk sağlığı gibi stratejik öneme sahip alanlarda araştırmalar yürütülmektedir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizdeki üniversitelerin yüzde 70'inde en az 1 TÜSEB AR-GE projesi üretilmekte, özellikle araştırma üniversiteleri bu çalışmalarda liderlik rolü üstlenmektedir. Ayrıca, 25 hastane bünyesinde TÜSEB projeleri başarıyla devam etmektedir. TÜSEB'in öncülüğünde yürütülen Türkiye Ulusal Genom Projesi ülkemizin sağlıkta çığır açan çalışmalara imza attığının en güçlü göstergesidir. Ağustos 2024 öncesinde 427 bireyin genom dizilim çalışması tamamlanmışken sadece son iki buçuk ayda bu sayı 1.000'e ulaşmıştır. 2025 yılının ilk çeyreğinde ise toplam 4.000 bireyin genom dizilim çalışmalarının tamamlanması hedeflenmektedir. Türkiye Ulusal Genom Merkezi (TUGEM) dünyanın en ileri teknolojilerine sahip cihazlarla donatılmıştır ve kullanılan yazılımlar tamamen yerli ve millî olarak TÜSEB bünyesinde geliştirilmiştir. Bu merkezde kullanılan tüm yazılımlar TÜSEB tarafından hazırlanmış olup verilerin işlenmesi ve saklanması TÜSEB tarafından güvenli bir şekilde gerçekleştirilmektedir. Artık hastalarımıza ait genom verileri yurt dışına gönderilmeden kamu bünyesinde güvenle toplanabilecek ve analiz edilebilecektir. Nadir hastalıklar ve kanser tedavisinde yeni geliştirilecek tanı ve tedavi yöntemleriyle ülkemizde sağlık harcamaları azalacaktır.

Değerli milletvekilleri, sağlık sektörü, yalnızca bireylerin sağlığını değil ülkelerin ekonomik ve sosyal kalkınmasını da etkileyen stratejik bir alandır. TÜSEB öncülüğünde geliştirdiğimiz Üreten Sağlık Modeli, devlet, üniversite ve sanayiyi aynı masada buluşturarak sağlıkta tam bağımsızlığı ve sürdürülebilirliği hedeflemektedir. Araştırma hastanelerinde teknoloji transfer ofislerinin kurulması; kritik ürünlerin AR-GE ve üretim süreçlerinin planlanması, desteklenmesi ve bu ürünlerin klinik araştırmalarla ticarileştirilmesi bu modelin temel yapı taşlarındandır.

Değerli milletvekilleri, TÜSEB'in 2025 yılı bütçesi, yalnızca bir finansal plan değil Türkiye'nin millî sağlık teknolojilerinde tam bağımsızlık hedefini gerçekleştirme yolunda atılmış dev bir adımdır. Bu bütçeyle aşı, ilaç, tıbbi cihazda dışa bağımlılığı azaltacak projeler; genetik ve biyoteknoloji alanlarında çığır açacak çalışmalar, sağlık bilimlerinde AR-GE ve inovasyonu destekleyen yatırımlar, nitelikli insan kaynağı yetiştirecek eğitim programları hayata geçirilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Öztürk, lütfen tamamlayın.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (Devamla) - Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde sağlık alanında attığımız kararlı adımların ülkemizi küresel rekabette güçlü bir oyuncu hâline getirdiğini ve sağlık bilimlerinde dünyada lider bir ülke olma hedefimize bizi daha da yaklaştırdığını gururla ifade etmek istiyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle, TÜSEB ve Sağlık Bakanlığının 2025 yılı bütçelerinin ülkemize hayırlı olmasını diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

Değerli milletvekilleri, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun söz talepleri karşılanmıştır.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.17

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.45

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Adil BİÇER (Kütahya)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi Saadet Partisi Grubunun söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'a ait.

Sayın Kasap, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanı büyük bir ihtimalle görmeyecektik burada, öyle tahmin ediyordum ama hoş gelmişsiniz.

Sayın Bakan, altı yıl İl Sağlık Müdürlüğü yapıp, bu yenidoğan çetesi de dâhil olmak üzere bir sürü olaya vâkıf olamamak bir yetersizlik alametidir. Yok, eğer hâkimdiniz, olayların farkındaydınız "Onunla ilgili icraatı son sene yaptım." falan gibi bir şeylerin arkasına sığınıp buraya gelmek, o da çok farklı bir şey; bazı şeylere göz yummaktır, yolsuzluğa, liyakatsizliğe göz yummaktır.

O hastanelerden en son bir sene önce Sağlık Bakanlığının TÜSEB'inden ilk denetlemede akreditasyon alamayan, 49 maddede sınıfta kalmış olan bir hastaneye yöneticileri değiştirilip akreditasyon verildi, hem de uluslararası akreditasyon verildi; bundan da herhâlde haberiniz yoktur. Bakan olduktan sonra da bunu denetlemeniz bence uyar diye düşünüyorum. Sizin olaya ne kadar vâkıf olamadığınız... Bakan olduktan sonra da bakın, Plan ve Bütçede Komisyonundaki konuşmamızdan sonra bana gönderdiğiniz şey, bir kamu spotu var sağlıkta şiddetle ilgili, önermiştik daha önceki Bakan zamanında da "'Tweet' atmakla yetinecek misiniz?" demiştim. Siz cevabınızda -ki imzanız var, herhâlde okumuşsunuzdur yazdığınız yazıyı, bilmiyorum- "Bu kamu spotu televizyon kanallarının inisiyatifine bırakılmıştır." diyorsunuz, cümle aynen öyle yazılmış, bu da bir hata.

Şimdi, sağlık sisteminin içinde bulunduğu durumu anlatmak için, hasta açısından baktığımız zaman şöyle bir şey var: Hasta gerçekten sağlık kuruluşuna ulaşabiliyor mu? Maalesef ulaşamıyor. İkinci basamak, üçüncü basamak, sizin kurduğunuz 182 MHRS, randevu sistemi... Ulaşamayınca ne oluyor Sayın Bakan? Ulaşamayınca acil servise gidiyor. Dünya ortalamasının çok çok çok üzerinde, 190 milyon acil muayenesi var; 900 küsur milyon muayenenin dörtte 1'i, beşte1'i. Onun dışında, hasta, randevu bulamadığı için acil servislere gidiyor; hasta, tatmin olamadığı için acil servislere gidiyor ve acil servisleri boşu boşuna işgal ediyorlar, gereksiz işgal var. Arkasından, hasta eğer on beş gün içinde randevu bulamazsa -ki çoğunlukla bulamıyor- bu defa aile hekimine danışmak için gidiyor; aile hekimi bir reçete yazıyor, acilde bir reçete yazılıyor; daha sonra, eğer günü gelirse ya da bıçak kemiğe dayanırsa özel sağlık kuruluşuna da gidebiliyor ve burada bir hastaya 3'üncü reçete yazılıyor. Türkiye'deki sistemde hastaların hekime, sağlık kuruluşuna müracaatı yılda 11 civarında; dünya ortalamasının -6, 7'nin- OECD ortalamasının çok çok üstünde. Bunun sebebi, aslında, aynı hastalığa 2 veya 3 reçete yazılmasından kaynaklanıyor; bu da sizin oluşturduğunuz şu saçma sapan sağlıkta dönüşümün sonucudur.

Bir aile hekimliği sistemi ihdas ettiniz; derme çatma binalarda, cami altlarında, bina altlarında hizmet görüyor. Aile hekimi arkadaşlar elektrikle, suyla, cari giderlerle, personelin kıdemiyle ve ihbarıyla uğraşırken hastaya aslında ciddi düzeyde konsantre olamıyor; bu da sizin hatanız. Bunun çözümlerini de tek tek anlatacağım. Sağlık sisteminde çalışanların, aile hekimlerinin maruz kaldıkları... Ya, Sayın Bakan, böyle bir dünya var mı? Arkadaşların, aile hekimlerinin çalışmalarını limit, türev ve integral hesaplarıyla yapıyorsunuz; dünyada olmayan bir örnek bu, yapıyorsunuz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Yaparsa AK PARTİ yapar(!)

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) - Yaparsa onlar yapar(!)

Yani, integralle de performans hesaplandığını ilk defa görüyoruz. Artı, hani, şu ilkokullarda başarılı öğrencilere kurdele takar gibi; ne demek ya, aile hekimlerine beş yıldız, üç yıldız... Emin olun, yıldız verilse sizin hiçbir Bakanınız yıldız alamaz, hiçbiri alamaz. (CHP sıralarından alkışlar) "Hasta çıktığında yıldız vereceksiniz bir yıldız, iki yıldız." Ya, böyle bir dünya yok, dünyada olmayan örnekleri siz getiriyorsunuz.

Yeni bir kanun teklifi getirmişsiniz; ya, birinci basamak veya hastanın, önemli olan, ona cazip hâle gelen yerlere gitmesi gerekiyor. Ama siz ne yapıyorsunuz? Cezalandırıyorsunuz. Neymiş? "İkinci basamağa giderse yüzde 200, 300, 500, 600 artar." Ya, böyle bir dünya yok. Siz, birinci basamağa gitmeyi nasıl teşvik edeceksiniz, ona bakacaksınız. Kaldırın ilaç katılım payını birinci basamaktaki reçetelerden, bu sistem düzelsin -en azından yüzde 20, 30 ve zorlama olmadan- hastalar birinci basamakta kalsın. İlaç katılım payını sıfırlayın, yüzde 5 yapın, yüzde 10 yapın, cezbettirici hâle getirin; siz, cezalandırıcı hâle getiriyorsunuz. Ve kimi cezalandırıyorsunuz? Hekimleri cezalandırıyorsunuz.

Sayın Bakan, sizin Sağlık Bakanı olarak içinde bulunduğunuz durum şu: Bakın -bir meslektaşım çizmiş, güzel bir resim- burası şehir -bu yuvarlak, şehir- bu da şehir hastanesi, şehrin dışında; burası Sağlık Bakanlığı, burası sağlık sistemi; siz sağlık sisteminin dışındasınız. Emin olun, sağlık sisteminin dışındasınız ve çok uzaksınız. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Bu kamu-özel iş birliğiyle yapılan hastanelere de geleceğim. Vallahi o kadar dağınıksınız ki nereden tutsak bilemiyorum, emin olun, bilemiyorum, o kadar saçma sapan şeyler var. Bakın, size kimler teşekkür ediyor? Bunu defalarca buradan gösterdim. Şehir hastanelerinde "Hasta doluluk oranıdır, işte, şudur budur, garanti yoktur." diyorsunuz. Ya, Çin bankasının Türkiye'deki o hastaneleri veren şirketin "web" sayfasında yazıyor: "Yüzde 70 doluluk oranı." diyor, "yüzde 70 catering" diyor, "yüzde 70 temizlik" diyor ve garanti veriyorsunuz, "Garanti yok." diye bir şey yok ve sonunda da o bankalar ve o şirketler size teşekkür ediyor. Vazgeçilmiş bir sistemden siz giriyorsunuz. Sağlık sistemi bu kadar... Hastalara -Dünya Sağlık Örgütü ortalaması- ortalama muayene süresi yirmi dakika olması gerekiyor, insani bir muayenenin süresi yirmi dakika olması gerekiyor; sizin oluşturduğunuz sistemde beş dakika. Hekim arkadaşlar nefes bile alamıyorlar ve sağlıkta şiddetin sorumlusu sizsiniz.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Doktorlar da Afganistan'dan, Pakistan'dan, İran'dan.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) - Çözüm de bulamadınız çünkü siz "tweet" atmakla o konuda yeterli görüyorsunuz her şeyi.

Şimdi eksik olan şeyleri söyleyeyim: Bu bütçede maalesef hastaları yaşatmak için olan şey yok, ödenek yok. Ne yok? SMA yok. İlla Cumhurbaşkanı mı karar verecek ya? Aynı, diyabet sensörleri gibi, SMA'lı çocukların ölmemesi için bütçeye ödenek konmasına, ALS hastalarının tedavi kapsamına alınmasına; ondan sonra, yetim ilaçların, yetim hastalıkların tedavi kapsamına alınmasına Sağlık Bakanı değil de illa Cumhurbaşkanı mı karar verecek önceki gün olduğu gibi? Şov yaptılar. Ya, yıllardır dilimizde tüy bitti, "diyabetik sensör" dedik. SMA'lı hastalar için valilik oluruyla cami bahçelerinde ve sosyal medyada dilencilik yaptırıyorsunuz. Yazıktır, topu topu SMA-1 hastası 110 kişi, 110 kişi. Bunu da bir Cumhurbaşkanına sormak gerekiyor, herhâlde bir müjde verir yakında.

Şimdi, aşılardan... Yıllardır söylendi, "Yapılacak." dendi. Erdoğan'ın da söylediği şey, human papilloma virus aşısı, rahim ağzı kanseri aşısı, rotavirüs aşısı, menenjit aşıları dünyada yapılıyor; sizde yapılmıyor, bizde yapılmıyor, nedendir bilmiyorum ya. Bunların maliyeti 5-10 bin lirayı geçiyor. İnsanlarımıza bu yüktür. Bunu da derhâl gündeme getirmeniz gerekiyor.

Sayın Bakan, diş hekimleriyle ilgili sıkıntılar var. Arkadaşlara -ne kadar çok diş dolgusu yaparsa, ne kadar kanal yaparsa vesaire- bir dayatma var. Bunlar yanlış, bunların düzeltilmesi gerekiyor.

En önemli şeylerinden biri: Bakın, Sayın Bakan, en son TUS'taki yerleştirme ve kontenjanlarla ilgili bir yapılanma var. Orada benim de branşım olan çocuk sağlığı ve hastalıkları yüzde 67 oranında boş yani tercih edilmemiş; yüzde 37 oranında... Beş yıl sonra çocuk sağlığı ve hastalıkları, dâhiliye, kadın doğum ve genel cerrahide -sizin de branşınız olan- bu branşlarda hekimleri herhâlde yurt dışından ithal edeceğiz. Sağlık sistemi çöktü, çökmek üzere, dip yapıyor şu anda, onu da söyleyeyim.

Sayın Bakan, gelelim Kütahya Şehir Hastanesine; oradan bahsetmeden inemeyeceğim kürsüden. Kütahya Şehir Hastanesini on dört yılda yaptınız, on dört yılda. Afili hastane; şu anda jeneratörleri çalışmıyor, bir tam gün, dokuz saat elektrikler kesildi; ameliyat yapılamadı, hastalar ekran açılamadığı için tedavi olamadı, ilaç yazılamadı, dokuz saat elektrikler kesildi. Ya, bu hastaneye ruhsatı siz verdiniz. Bu hastane başka bir hastane olsaydı kapatırlardı, dünyanın her yerinde kapatırlardı. Asansörler çalışmıyor, hekim kadrosu yeterli değil. Ayrıca, müteahhit firma yaklaşık üç aydır -ismini vermeyeceğim- çalışan işçilerin, 17.002 liraya çalışan işçilerin maaşlarını vermiyor, veremiyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Yazık, yazık, Bakan uyuyor.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) - Siz Bakansınız, muhtemelen haberiniz vardır ama dokuz saat bir hastanede elektrik kesintisi ne demek, aşıların yapılmaması ne demek, şehir hastanesi soygunu ne demek?

Sayın Bakan, en önemlisi de şu: Yenidoğan çetesi denen oluşumla ilgili özellikle altı yıllık bir zaaf, çok ciddi bir zaaftır. O hastanelerde nöbet tutan arkadaşların çoğunun kadro dışı, orada çalışmayan olduğunu, korsan nöbetçi olduğunu... Aslında en en önemlisi de şu: Buz dağında görülen 40-50 ölen hasta değil, hasta olmadığı hâlde sapasağlam yatırılıp ranta kurban giden çocuklar için sizin istifa etmeniz gerekiyordu.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kasap teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'a ait.

Sayın Yazıcı Özbudun, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanlar ve bizleri ekranları başında takip eden değerli izleyiciler; Ulaştırma Bakanlığı bütçesi üzerine Gelecek-Saadet Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Elbette, ben de bu bütçenin rakamsal verileriyle ilgili konuşmayacağım, ulaştırma hizmetleriyle ilgili bazı sorunlara işaret edeceğim. Bu bütçe görüşmelerine başladığımız 9 Aralık 2024'te yani iki gün önce, Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Cevdet Yılmaz yaptıkları konuşmada, Türkiye'de demir yolu ulaşımını önemli ölçüde güçlendirecekleri anlamına gelen bir taahhütte bulundu. Tabii, buna hiçbirimiz karşı çıkamayız, çok güzel ama Türkiye'yi yeterince tanımayan biri bu konuşmayı izleseydi herhâlde şöyle düşünürdü: Adalet ve Kalkınma Partisi henüz iktidara geldi, böylece geleceğe yönelik vizyonunu kamuoyuyla paylaşıyor. Elbette böyle değil; yirmi iki yıldan bu yana, maalesef, Adalet ve Kalkınma

Partisi, demir yolu ulaşımına ilişkin olumlu hizmetler yerine getiremedi. Daha vahim olanı ise şu: Maalesef, bu Hükûmetin demir yolu ulaşımıyla ilgili sicili hiç de parlak değil. Neden mi? 4 Haziran 2004'te İstanbul-Ankara hattında hızlı tren ulaşımı sağlanacağı beyan edildi, bu hizmet başladı ve tam bir buçuk ay sonra, 22 Temmuz 2004'te Pamukova mevkisinde feci bir kaza ortaya çıktı. Neden? Çünkü altyapı çalışması yapılmamıştı ama kamuoyunun algı yönetimini yapmak için, gerçekleştirmek için hızlı tren sisteminin kurulduğu ifade edilmişti ve 41 kişi can verdi bu kazada. Eğer bu olay demokrasi kültürünün ve vicdani değerlerin güçlü olduğu bir ortamda yaşansaydı herhâlde en geç ertesi gün Ulaştırma Bakanının istifa etmesi gerekirdi, tabii ki böyle olmadı. Sonra, 8 Temmuz 2018'de büyük Çorlu tren kazası ortaya çıktı, bu kazada tam 25 kişi öldü. Tabii, gene Sayın Bakan istifa etmedi ama bir tesadüf yardım etti, hemen ertesi gün Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçilmişti, böylece önceki Bakanlar Kurulu ortadan kalkmış, yeni Cumhurbaşkanlığı kabinesi kurulmuştu; bu sayede Ulaştırma Bakanlığı koltuğuna oturan şahıs değişmiş oldu. Peki, sonra ne oldu? Sonra 13 Aralık 2018'de, bu kez Ankara-Konya hattında bir tren kazası daha ortaya çıktı ve 9 kişi can verdi. Tabii, gene istifa falan gerçekleşmedi.

Dolayısıyla, değerli milletvekilleri, Türkiye'de demir yolu ulaşımına yeterince önem verilmemesinin ve bunun yirmi iki yıl boyunca ihmal edilmesinin çok ciddi maliyetleri olduğu ortada ama tabii, bunun sonuçları bu bahsettiklerimden ibaret değil. Eğer bugüne kadar demir yolu ulaşımına yeterli ağırlık tanınmış olsaydı birçok önemli avantaj yaşamış olacaktık, her şeyden önce ağır can ve mal kaybına sebep olan kara yollarında ortaya çıkan trafik kazaları yaşanmamış olacaktı. Özellikle Afyon-Sandıklı mevkisi -hepiniz takip ediyorsunuzdur- yaz ve kış aylarında maalesef can kayıplarıyla sonuçlanan ciddi trafik kazalarına sahne oluyor. Halbuki, bu mevki Ankara'yı İzmir'e, Ankara'yı Muğla'ya bağlayan önemli bir hat ve bu kazalarda hep ağır can kayıpları yaşanıyor. Eğer Ankara-İzmir arasında hızlı tren hattı kurulmuş olsa bu sorunlar yaşanmayacak. Elbette ben kara yolları taşımacılığından vazgeçelim demiyorum, bunun standardını yükselterek devam edebiliriz.

Öte yandan, eğer biz demir yolu ulaşımına ağırlık verecek olsak benim seçim bölgem olan Antalya'yla ilgili çok ciddi avantajlar elde edebiliriz. Neden mi? Çünkü Antalya Türkiye'nin tarımsal ürün ihtiyacının çok önemli bir bölümünü karşılıyor. Dolayısıyla, burada elde edilen ürünler Ankara'ya, İzmir'e, İstanbul'a ve çeşitli illere eğer demir yolu ulaşımıyla nakledilecek olsa bu maddelerin, bu tarım ürünlerinin maliyeti düşecek; böylece, gıda enflasyonu aşağı çekilmiş olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yacızı Özbudun, lütfen tamamlayın.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Devamla) - Tamamlıyorum.

Keza, Antalya şehir merkezi ile Alanya arasında da demir yolu ulaşımı sağlansa bu da turizme önemli katkılar sağlayacak. Dolayısıyla, biz bu açıklamaları dinlerken elbette güvenmek istiyoruz ama ne yazık ki bunlar sözde kalıyor. Ben ümit ediyorum ki bu vaatler yerine getirilir, bugün bize demir yolu ulaşımıyla ilgili Sayın Kaan Koç da bu yönde vaatte bulundular. Ümit ederim bu vaatler gerçekleşir, Türkiye'deki trafik kazalarının önü alınmış olur ve tarım ürünlerinin, turizm hizmetlerinin maliyeti düşürülmüş olur.

Herkesi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Yazıcı Özbudun, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Bursa Milletvekili Mehmet Atmaca'ya ait.

Sayın Atmaca, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MEHMET ATMACA (Bursa) - Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. 2025 yılı bütçesinde Ulaştırma Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

AK PARTİ hükûmetleri döneminde Ulaştırma Bakanlığının başarılı çalışmalar yaptığı dönemler olmuştur ama son beş on yıldır aynı başarıyı devam ettiremediğini maalesef görmekteyiz. 2024 yılı Ulaştırma Bakanlığının faaliyet raporlarına bakıldığında ciddi bir yatırımın yapılmadığı açıkça görülmektedir. Özellikle 2024 yıl içerisinde demir yolu verilerine bakıldığında hiçbir üretimin yapılmadığı, kara yolları üretimine bakıldığında ise 370 kilometre bölünmüş yol ve 74 kilometre otoyol yapılmıştır. Deniz ve hava yolu ulaşımına bakıldığında benzer sonuçlar maalesef görülmektedir. Sonuç olarak, 2024 yılı Ulaştırma Bakanlığı için başarılı bir yıl demek mümkün değildir.

2025 yılı bütçesine bakıldığında ise 2025 yılının da Ulaştırma Bakanlığı için başarılı bir yıl olmayacağı açıktır. 2025 yılı bütçesi 2024 yılı bütçesine göre yüzde 35,5 artış göstermektedir. TÜİK verilerine göre, 2024 yılı enflasyonunun yüzde 47,09 olması Ulaştırma Bakanlığının bütçe artışının yetersiz olduğunu göstermektedir yani ülke enflasyonunun altında bir artış söz konusu. Tabii, yine, 2024 yılı bütçesi içinde Ulaştırma Bakanlığının payı yüzde 3,35 iken 2025 yılı bütçesi içindeki payı ise yüzde 3,25'e düşürülmüştür. Bu veriler göstermektedir ki 2025 yılı Ulaştırma Bakanlığı için pek verimli bir yıl olmayacak. Zaten Bakanlığın bütçe sunumlarında hedef verirken 2028 ve 2053 yıllarının gösterilmesi, 2025 yılı içerisinde hiçbir şey yapılamayacağını ortaya koymaktadır. 2024 yılı değerlendirmelerinde ise 2002 yılı verileriyle kıyas yapılması yine 2024 yılında hiçbir şeyin yapılmadığını ifade etmektedir.

Ulaştırma konusunda çok ciddi sorunlarla karşı karşıyayız. Özellikle ulaşım politikalarında çevreci ve ucuz sistemlerin geliştirilmesi gerekmektedir. İşte, maalesef böyle bir çabanın olmadığını Ulaştırma Bakanlığının bütçesinden görmekteyiz.

Demir yolu yük taşımacılığında AB ülkelerine göre çok çok gerideyiz. Demir yolu yük taşımacılığında AB ülkeleri yüzde 17,2 iken bizde yüzde 4,6 olması bunu ifade ediyor. Yine yolcu taşımacılığında ise AB ülkeleri arasında yüzde 7,3 olan payın bizde yüzde 1,5 olması demir yolu taşımacılığına verdiğimiz önemi ortaya koymaktadır ve açıkça görmekteyiz ki yapılan bu bütçeyle bu geri kalmışlıktan kurtulmamız mümkün değildir.

Yine demir yolu ulaşımı konusunda verilen hedeflerde çoğunlukla 2028 ve 2053 yıllarının gösterilmesi önümüzdeki yakın yıllarda pek bir yatırımın yapılmayacağını ifade etmektedir.

Ülkemiz üç tarafı denizlerle çevrili bir ülkedir. Buna karşın, deniz ulaşımı konusunda da çok geride olduğumuz açıktır. Yine AB ülkeleriyle kıyas yapıldığında bu açıkça görülmektedir.

Deniz yoluyla ilgili 2023 hedefleri kapsamında verilen hiçbir hedefin gerçekleşmediğini de maalesef görmekteyiz. İşte 2023 yılında dünyanın en büyük 10 limanı arasında bir limanımız olacağı iddiası maalesef hâlâ gerçekleştirilemediği gibi, yine bu bütçede böyle bir hedefin ortada olmadığı anlaşılmaktadır.

Yine bir kısım liman üretiminde... Özellikle her defasında dile getirmeye gayret ediyoruz, İzmir Alsancak Limanı Varlık Fonuna devredilmiş, bundan ötürü gerekli yatırımlar yapılamadığı için kapasitesinin çok altında çalışmaktadır.

Tabii, hava yolu ulaşımı konusunda da ciddi sorunlarımız olduğunu herkes biliyor. Benim, Bütçe Komisyonunda Sayın Bakana "58 havalimanından sadece 9'u çalışıyor, gerisi kapasitesinin çok altında çalışıyor." ifademe karşın verdiği cevapta Sayın Bakanımız diyor ki: "Havalimanında düzenlenen sefer sayıları havalimanının bulunduğu şehrin nüfus, gelişmişlik oranı, sanayi ve turizm tesislerinin sayısı gibi nedenlere bağlı olarak değişkenlik gösterir." Ben, aynı kriterlerin Bayburt Havalimanı ve Yozgat

Havalimanı için dikkate alınıp alınmadığını çok merak ediyorum. Bayburt ve Yozgat Havalimanları için de 2 milyon kapasiteli havalimanı inşa edilmekte ve bu inşaatlar şu an hâlen devam etmektedir. Zaten yapılan ve şu ana kadar performans gösteremeyen bir sürü havalimanı varken aynı hataların yapılması, yapılmaya devam edilmesi maalesef bu alanda bir yolsuzluk olup olmadığı endişesi oluşturmaktadır.

Tabii, sadece deniz ve hava yolları yatırımlarıyla ilgili sıkıntı yok. Yine, kara yolu yatırımlarıyla ilgili çok ciddi sıkıntı ve eksiklerimiz vardır. Maalesef bir Bursa Milletvekili olarak Bursa-Ankara yoluyla ilgili hâlâ bir çalışmanın olmadığını, bu bütçe içerisinde de buna bir pay ayrılmadığını görmekteyiz. Ülkemizin en büyük şehirlerinden olan ve özellikle sanayi üretimi konusunda lider olan Bursa'mızın başkente ulaşımı konusunda ciddi sıkıntıları olduğunu ifade etmek isterim ve maalesef bu alanda hiçbir çalışma olmadığını da gördük. Yine, ülkemizde Doğu Karadeniz'in Samsun'dan sonraki bölümü ciddi bir sorun oluşturmakta ve bu yolun yapılmasıyla ilgili hiçbir çalışmanın olmadığını görmekteyiz. Tabii ki devam etmekte olan bir kısım ufak inşaat şantiyeleri var ama yıllardır bitirilememesi de sorgulanması gereken ve derhâl çözülmesi gereken sorun. Bunun çok fazla örneği olduğu için örnek vermek istemem ama işte bunları herkes biliyor.

Yine, ilgimi çeken bir durum, Karayolları Genel Müdürlüğü stratejik planında personel eksikliği söz konusudur. Personel eksikliğini gidermek yerine dışarıdan hizmet satın alarak bir kısım hizmetlerin yaptırıldığını görmekteyiz. Bunun da Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesine ek yük getirdiği açıktır. Kendi teknik ekibini geliştirip kendi ihtiyaçlarını karşılamak varken dışarıdan bu hizmetlerin satın alınıyor olması "Acaba yandaşlara menfaat mi temin ediliyor?" sorusunu akla getirmektedir. Yine, özellikle Karayolları içerisinde çalışan birçok iş grubunun ücretleri arasındaki dengesizlik bize en çok ulaşan şikâyetler arasında maalesef.

Sonuç olarak, 2025 yılına ait herhangi bir hedef görmediğimizi ve bundan da 2025 yılında Karayollarının ve Ulaştırma Bakanlığının tamirat ve onarım dışında bir şey yapmayacağının anlaşıldığını ifade etmek istiyorum.

Yine, Ulaştırma Bakanlığıyla ilgili dikkat çekmek istediğim önemli bir konu da en çok yolsuzluğun yapıldığı iddia edilen maalesef kurumların başında gelmesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Atmaca, lütfen tamamlayın.

MEHMET ATMACA (Devamla) - Özellikle yapılan ihalelerin çoğunun 21'inci maddeyle yapıldığı ve yandaş firmalara bunun verildiği ifade edilmekte. Hatta iş yapma kapasitesi olmayan bir kısım firmalara bu işlerin verildiği ve alt taşeronlar vasıtasıyla halledilmeye çalışıldığını maalesef görmekteyiz. Bakanlığın bu konularda daha şeffaf olması gerektiğini düşünüyoruz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Atmaca.

Diğer söz talebi Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'e ait.

Sayın Ün, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde 100 milyon aboneyi ilgilendiren bir konuyla başlamak istiyorum konuşmama: Mobil hat operatörleri. Kim bunlar? 6 Şubat depreminin en başarısız sınavını vermiş, çürük binaların üzerine kurduğu baz istasyonları binalarla birlikte enkazın altında kalmış, insan hayatı açısından en kritik saatlerde neredeyse kimseyi kimseye ulaştıramamış operatörler. O kritik saatlerde sorunsuz çalışsaydı belki vefat etmiş pek çok vatandaşımız bugün aramızda olacaktı. Kriz anlarında "Drone baz

istasyonlarımız var.” diye reklamını yapmış ama deprem bölgesinde gören bir kişi bile olmamış. Tabii, bununla da sınırlı değil operatörlerimizin içler acısı hâli. Dünya 6G’yle tanışırken vatandaşlarımıza 26 megabit internet hızını reva gören, gelirlerinin sadece yüzde 16’sını yatırıma ayıran, fiber altyapıda ülkemizi OECD’nin en sonunda bırakan operatörler. Ne yapıyor peki bu operatörler? Tüm başarısız bu tabloya karşın, enflasyonun kendilerine göre yüzde 50 olduğu yerde abonelerine yüzde 200, 500 zam yapıyorlar. Serbest rekabet ortamında bu operatörlerden baz istasyonu kiralama hizmeti alan aracı bir kuruma bu firmalardan daha makul bedeller ödenebiliyor. Gelgelelim rekabet oluşturduğu için operatörler tarafından bu firmalara türlü engellemeler yapılıyor. Hangi hakla yapıyorlar peki bunu? Bir hakla değil, bir güvenceyle yapıyorlar. Bu operatörlere fiyat belirlerken hesap soran bir devlet olmadığı için yapıyorlar. 2’si kamu 3 firmanın oluşturduğu bu tekel, rekabetten münezzeh olma güvencesiyle yapıyor bunu. Bu operatörlerin hoyratlığının sorumlusu onlara haksız rekabet avantajı sağlayan Bakanlıktır. Bakanlığımızı vatandaşın menfaati yerine bu tekellerin çıkarlarını önceleyen tutumundan bir an önce vazgeçmeye çağırıyorum.

Bir çağrım da Sayın Ticaret Bakanına. Çarşıda, pazarda küçük esnafın fahiş zamlarını cezalandırıyorsunuz, kim bu zor zamanlarda milletin kursağından ekmeğini çalıyorsa, buna yelteniyorsa en ağır şekilde cezalandırılsın, doğru. Peki, bu operatörlere “Kardeşim, memleketin enflasyonu belli, sen hangi hakla bu fahiş zamları yapıyorsun?” diye sormayacak mısınız, gücünüz sadece küçük esnafa mı yetiyor?

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanımıza benim yaşımdan çok büyük bir projenin akıbetini de sormak istiyorum: 1975’ten beri her seferinde sözü verilip yarım asırdır yapılmayan Acıpayam-Dalaman yolu. 50 köy ve mahallemizden geçecek, beş saatlik süreyi iki saate indirecek 115 kilometrelik yol, bölgemizdeki hemşehrilerimizin özellikle tarım ve turizm alanındaki kalkınması için hayati önem taşıyor. Sayın Bakan, projesi çizilmiş, fizibilitesi yapılmış, Sayın Cumhurbaşkanımızın da her seçim konuşmasında yapım sözünü verdiği bu yolu ne zaman yapacaksınız? Sayın Cumhurbaşkanı o sözleri konuşma metni dolsun diye yapmıyor, gereği yapılsın diye söylüyor şüphesiz. Hemşehrilerimiz artık gereğinin yapılmasını bekliyor.

Değerli milletvekilleri, Denizli’yi hanginize sorsam ticaret gelir aklınıza. Peki, bir ticaret, sanayi şehrinin en öncelikli konusu nedir? Lojistik. Ekonomik büyüklükte ilk 10 şehrimiz arasına giren, ihracatta ve üretimde büyük bir potansiyele sahip olan Denizli’de maalesef limanlarımıza erişimi sağlayacak demir yolu altyapımız yetersiz. Sanayicimiz yaşadığı lojistik sorununu, ulaşım kısıtını en büyük tehdit olarak görüyor kendisine. Maalesef ismi Denizli’yle anılan büyük firmalarımız şehrimizi terk etmek zorunda kalıyorlar. Denizli, demir yolu hattına ulaşamıyor. İhracatçılarımız özellikle Kaklık Lojistik Merkezi’nin atıl durumda kalmasından ve demir yolu taşımacılığının maliyet avantajını kullanamamaktan dert yanıyor. Sayın Cevdet Yılmaz’ın bu sorunumuza ilişkin söylediği “Ulaştırmada temel önceliğimiz demir yolu, demir yolunda da önceliğimiz üretim hatlarından geçecek güzergâh.” sözlerini elbette umutla karşılıyoruz ama bütçeye baktığımızda maalesef karşılığını göremiyoruz. Yirmi iki yıl boyunca tüm siyasi desteğini karşılıksız vermiş bir şehre reva gördüğünüz muamele bu mu? Denizli’nin limanlara erişimini hızlandıracak bir demir yolunu inşa etmek, yirmi iki yılın sonunda hâlâ konuşmakla yetindiğimiz bir konu olarak mı kalacaktı? Denizli daha ne kadar bekleyecek? Denizli’ye kan kaybettiren bu umarsızlığa daha ne kadar devam edeceksiniz?

Sayın Bakan, şunu da bilmenizi isterim: Denizli’miz hayırsever bir şehirdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ün, lütfen tamamlayın.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) - Denizli'nin, şehrimizin tüm kamu yatırımlarında hayırseverlerimizin katkıları vardır. Bu şehir, dünyanın dört bir yanından kazandığını kendi ülkesine, kendi şehrine getirir, onu da devletiyle paylaşmaktan imtina etmez, aksine gurur duyar bununla. Size düşen, bu şehre hak ettiğini vermektir sadece. Diyorsanız biz parayı üretime, yatırıma, istihdama değil, faize harcamaya devam edeceğiz, Denizli'ye beklediği demir yolunu getirmeyeceğiz, hiç değilse çıkın bunu açık yüreklilikle söyleyin. Bu şehir, kendi söküğünü dikebilen nadir terzilerdendir, bir araya gelir bu yarasının da merhemini kendisi bulur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ün, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'a ait.

Sayın Çalışkan, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Önce, bütçenin tümü 14,7 trilyon gideri olan, 12,8 trilyon geliri olan, baştan iflası ilan edilen bir bütçeyi görüşüyoruz. Bütçe ki en büyük gider kalemi 2 trilyonla faiz. Faiz, faiz, faiz. Bunu bir tarafa bırakıyorum, iktidar mensubu arkadaşların tümü söz birliği etmişçesine 23'üncü bütçe olduğunu söylüyorlar, zaten bundan başka da övünebilecekleri bir şey yok. Denk bütçe -gelir ile giderin eş olması- gibi bir husus hiçbir şekilde gündemlerinde değil. Tabii, kendi dönemleriyle kıyaslandığını söylüyorlar. Sultan Reşat Efendi'mizden beri iktidardasınız, bir yüz yıl daha kalsanız ülkeyi adım adım batırmaya herhâlde devam edeceksiniz.

Değerli milletvekilleri, Ulaştırma Bakanlığı -Sayın Bakan burada- gerçekten ülkemizde sicili en bozuk kurumlardan biri. "Ulaştırma Bakanlığı" denildiğinde, müteahhitler akla geliyor. Hâlbuki, siz, şoförlerin, esnafın, sınır kapılarının, her yerin Bakanısınız ama Bakanlık sadece müteahhitlerle biliniyor. "Ulaştırma Bakanlığı" denildiği zaman sadece "garanti" kelimesi akla geliyor çünkü faizci hükûmet her şeyi kâra göre hesap eder, onun için de garantili köprü, garantili otoyol, garantili havaalanı; her şey garanti, garanti!

Neyle kıyaslayacağız? Eskiden "2023 hedefi" diye bir şey vardı, Bakanlıklardan silindi çünkü bunların hayal olduğu, hiçbir şekilde gerçekleşmeyeceği görüldüğü için. Eskiden aziz milletimiz vergi verir, bu verdiği vergisi yol, su, elektrik olarak dönerdi, şimdi yine vergi veriyor, daha çok vergi veriyor ama ne hikmetse kullandığı otoyollara, köprülere daha fazla para veriyor; bu vergiler nereye gidiyor, anlamak mümkün değil.

Bugün tarihin en yüksek fiyatla otoyolu, köprü geçişleri ve havaalanı hizmetlerini aldığımız bir dönemi yaşıyoruz.

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Sizin döneminizde yoktu o yüzden..

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Elbette özelleştirmelerle ilgili de şöyle bir durum, ortadaki kârlı yatırımlar...

Sayın Başkanım, uzatacaksın değil mi? Müdahale var o açıdan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Ya, Grup Başkan Vekilleri yok, kendileri yok, bir de oradan müdahale ediyorlar.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Tabii, iktidarın ciddiyetsizliğinden sadece vekillere söz düşüyor doğal olarak, sağ olsunlar.

Değerli milletvekilleri, bakın, maalesef kârlı yatırımlar özelleştiriliyor, zararlı yatırımları ise kamu yapıyor; demir yollarında maliyet yüksek, onun için kamu kendisi yapıyor; bunu hangi mantıkla bu hâle getirdiklerini anlamak mümkün değil.

Değerli milletvekilleri, önemli temel sorunlarımızdan biri şu: Genel olarak politikalardaki belirsizlik, entegrasyon, koordinasyon eksikliği. Bakın, Çukurova bölgesinde, Mersin'de liman var, az ötede Yenice Lojistik Merkezi var, az ötesinde Çukurova Havaalanı açıldı, 3'ü de kargo hizmeti veriyor; çok kısa mesafeler olmasına rağmen her birinde indir-bindir, yeniden kara nakliyesi yapmak zorundasınız. Çukurova Havaalanı'ndan şehre giriş-çıkış için taksicilere veya oradaki pahalı ulaşım alanlarına teslim olmak zorundasınız çünkü koordinasyon yok. "Şu iş yapılacak, yap." Ya, bunun önü nedir, arkası nedir, kârı nedir, zararı nedir; bunların hiçbiri yok.

Başka bir örnek, İstanbul'da Haydarpaşa Garı. Ya, Allah'tan korkun! Yüzyılı aşmış bir kurum, o kadar stratejik bir yerde, bir tarafı liman, bir tarafı deniz taşımacılığı, Kültür Bakanlığına devrediliyor. Ne olacak? Kültür tesisi, turizm tesisi olacakmış. Oysa, burayı Kültür Bakanlığı kendisi de işletmeyip üçüncü bir şahsa devredecek. Eğer buranın gerçekten boşuna yapıldığını düşünüyorsanız ama kullanılabilir olduğu hâlde siz kapasiteyi yüzde 20 düşürüp tesisi turizme devrederseniz bu ülkeye iyilik yapmış olmazsınız.

Ulaştırma ve altyapı deyince gerçekten mesele çok. GSM alanı, cep telefonu hizmetlerinde tamamen başka bir devlete bağlı kurummuş gibi, serbest piyasa, rekabet ortamından bağımsız ülkeyi teslim alıyorlar ve üç yıl garantideler.

Başka bir hadise nakliyeciler. Uluslararası temel kurallardan biri mütekabiliyettir diyoruz; dışarıdan gelen tırcılar, Türki Cumhuriyetlerden, İran'dan gelenler, boş olduğu için ülkemizden yük alıp gidiyor, bizim tırcımız başka ülkelerden alamıyor. Biz, dışarıdan gelen adama ücret almadan yük yüklemesine müsaade ediyoruz ama komşumuzda bizim nakliyecimiz bin dolar para ödüyor ancak Bakanlığın eminim bunların hiçbirinden haberi bile yok çünkü muhatapları sadece müteahhitler, muhataplarının içerisinde lojistik sektörünün hiçbiri yok.

Başka bir hadise 21/b. Ya, Allah'tan korkun ya! Şu açıklanan rakama göre, verilen ihalenin yüzde 96'sı böyle çıkarılmış; 21/b, acil ihale. Ani bir afet olur, hastane çok acil yapılacaktır, verirsin ama bütün ihaleler acil, 21/b. 6 milyara adliye yapacaksın, götüreceksin, çok acil; ihale yapsanız yirmi gün zaman geçecek, iki ay zaman geçecek, adrese teslim gidemeyeceği için acile çeviriyorsunuz. Tabii, burada belki "Yukarıdan talimat geldi, sorumluluk bizde değil." diye düşünebilirsiniz ama vebaldesiniz. Eğer bu milletin kuruşu, yetim hakkı gasbediliyorsa bunda emeği, imzası olan herkes sorumludur toprağın altında da üstünde de, hatırlatmak isterim.

Başka bir husus taşeron işçiler. Türkiye'nin en gözde kuruluşlarından biri PTT kaç yıldır personel almıyor, taşeronlara verilmiş, cumartesi, pazar çalışıyor. Keza Karayolları çalışanları, taşerondakiler kadroya geçmiyor ama bunların hiçbiri gündemde yok. Biraz sonra "Falan yere şu kadar büyüklükte bir havaalanı yaptık." diye hep büyük, devasa projelerden müteahhitlerin ne kazanacağını bize aktaracaklar.

Başka bir hadise, bakın, limanlar sorumluluğunuzda. Limanlara gemiyle mal geliyor, üç ayda çekemiyorsun. Niye? İşlemler zor oluyor, bir taraftan da firma demuraj ödemek zorunda kalıyor. Hâlbuki, bu süreç -artık elli yıl öncesinin ülkesinde yaşamıyoruz- bütün işlemler bir hafta içerisinde bitirilebilir; iki ay, üç ay ürünler bekliyor, bir taraftan da maalesef masraflar ödeniyor.

Tabii, "liman" deyince başka veballeriniz de var. Mesela, Özgürlük Filosu aylardır bekliyor, korkunuzdan gidip "Biz imzayı atalım, vebal bizden gitsin." diyemiyorsunuz ama öbür taraftan başka gemilerin neler taşıdığını biliyorsunuz. Gemi çıkıyor, hedefi belirsiz; gemi çıkıyor, Kıbrıs'a, İtalya'ya, Mısır'a yazıyor ama adresi belli, bunu da en azından vicdan azabı olarak hatırlayın diye burada hatırlatmak istiyorum.

Başka bir husus, kara sınır kapıları. Kara sınırlarında tırlar zaman zaman günlerce bekliyor. Bunların hepsi millî servet, kayıp. Bunu bir an önce hızlandıralım. Bakanlığın özellikle ulaşımla ilgili çok büyük sorumluluğu olduğunu hatırlatmamız gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, benim esas konuşmam enerjiyle ilgiliydi. Enerji hadisesi ise başlı başına bir problem. Türkiye'de en şaibeli kurumların başında herhâlde Enerji Bakanlığı geliyor. Ne zaman "Enerji Bakanlığı" bir cümlede geçse okus pokus, her türlü olumsuzlukların yaşandığına şahit oluyoruz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Başkanım, iki oldu, üç dakika uzatmanızı istirham ediyorum.

Bakın, Enerji Bakanlığı... Ya, ülke olarak yer altı madenleri, yer üstü zenginlikleriyle dünyada en önemli ülkelerden biri iken nasıl başarıyorsunuz da biz enerji alanında cari açık veriyoruz; anlamak mümkün değil.

İkinci mesele, bu enerji alanlarındaki bütün işler, maden ocakları, taş ocakları, her şey âdeta insan bedenine yapılan ameliyat gibidir, çok titiz davranılması gerekir. Deprem bölgesindeki köyün içine, çiftliğin bitişiğine, evin yanına taş ocağı... Neymiş? ÇED ruhsatı yokmuş. Niye yokmuş? Deprem... Ya, insaf edin, ülkenin geleceğini karartıyorsunuz. Madem bu kadar maden çıkarılıyor, "Çıkar da ne olursa olsun." asla denemez. Eğer varsa mevzuattan kaynaklı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çalışkan, lütfen tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Başkanım, üç dakika uzatırsanız, çok müdahale oldu çünkü farkındasınız.

BAŞKAN - Efendim, sataşmalarda uzatmıyoruz.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Oylamaya sunun isterseniz Başkanım. Bir de bugün 3 bakanlık var, 3'üne de bir şeyler söylememiz gerekiyor.

BAŞKAN - Bakın, sürenizi tuttum, tekrar başlatalım.

Sayın Çalışkan, lütfen tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, enerji meselesi gerçekten ülkenin yüz karası bir mesele. Buna tekrar döneceğiz ama şunu söyleyeyim otoyollarla ilgili: Sayın Bakan, 2000 yılından beri Hatay'da 1 metre uzunluğunda otoban yapılmadı, hiç olmazsa bu dönem bu açığı giderin, Belen Tüneli'ni hızlandırın; Belen Tüneli'ne yapılacak olan yatırımlar ülkenin tarihi için, ülkemiz için önemli.

Başka bir hadise, maalesef, ne hikmetse Hatay'ımız her zaman olduğu gibi şimdi yine mağdur, şimdi yine üvey evlat muamelesi görüyor. Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep hattında yüksek hızlı tren yapılıyor, 60 kilometre uzasa Kırıkhan'a kadar gelecek -Sayın Bakanın da memleketi sayılır- ama bu uzamıyor, gelmiyor. Lütfen bu konuda da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çalışkan, teşekkür ediyorum.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Efendim, bu zaten herkese verdiğiniz, sataşmadan istiyordum.

BAŞKAN - Size de verdim, teşekkür ediyorum. Laf atma ayrı bir şey.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çalışkan, çok teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'ye ait.

Sayın Bilici, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA BİLİCİ (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizi izleyen saygıdeğer vatandaşlarımız; Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının 2025 yılı bütçe teklifi üzerine Gelecek-Saadet Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından 2025 yılı bütçesi için 482 milyar TL'lik bir ödenek talep edilmektedir. Bu rakam, geçen yıla kıyasla yüzde 26,9 oranında bir artış anlamına gelmektedir. 2025 yılı bütçe teklifi incelendiğinde, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bütçesinin genel bütçe üzerindeki payının düştüğünü ve yüzde 3,25'e indiğini görüyoruz. Bu durum, ülkemizin içerisinde bulunduğu ekonomik kriz ortamında Hükûmetin önceliğinin ulaştırmadan ziyade diğer ihtiyaçlar olduğunu göstermektedir. Açıkçası, bu hususun eleştirilecek bir tarafı yoktur. Üzülerek söylüyorum ki bugün ülkemizde uçak bileti alamayan vatandaşlarımız mevcuttur. 2024 yılında yüksek hızlı trene binip de baba ocağına gidemeyen gençlerimiz, evlatlarını ziyarete gidemeyen emeklilerimiz vardır. Bu durum, ne yazık ki basit bir ikinci el otomobil hayalini dahi yerle yeksan etmiş durumdadır. Bugün ülkemizde bir asgari ücretle 7 depo mazot alınamamaktadır, buna karşın Almanya ve İngiltere'de bu rakam yaklaşık 21, Fransa'da ise 15 depodur. Üstelik, bu ülkelerde asgari ücretle çalışanların oranı yüzde 10'un altında iken Türkiye'de bu oran yüzde 50 seviyesindedir. Dolayısıyla, aracına akaryakıt alamayan bir insan için uçağın, trenin, otoyolun ve köprünün önceliği yoktur. Sözün özü, yoksulluğun hüküm sürdüğü bir dönemde ulaştırma ve altyapı ihtiyaçlarının ön planda tutulmamasını normal ve makul bulduğumu belirtmek istiyorum.

Sayın milletvekilleri, demir yolu yatırımlarına geldiğimizde, demir yolları ve yüksek hızlı tren projeleri iktidarın her fırsatta reklamını yaptığı bir husus olarak göze çarpmaktadır ancak ülkemizdeki demir yolu istatistiklerini AB ülkeleriyle kıyasladığımızda bu rakamın altının boş olduğu gün yüzüne çıkmaktadır. Bugün ülkemizde yük taşımacılığında demir yolunun payı yalnızca yüzde 4,6'dır, Avrupa Birliğinde bu oran yüzde 17,2'dir. Yolcu taşımacılığında ise Türkiye'nin demir yolu payı yüzde 1,5 iken Avrupa Birliği ortalaması yüzde 7,3'tür. Bu oranlar, Avrupa Birliği ortalaması ile ülkemiz arasındaki farkın yaklaşık 5 katlık bir fark olduğunu gözler önüne sermektedir.

Değerli arkadaşlar, Ankara-İzmir Hızlı Tren Projesi uzun yıllardır tamamlanmayı beklemektedir. Projenin başlamasından bu yana tam 7 Ulaştırma Bakanı gelmiş gitmiş fakat proje nihayete erdirilememiştir. "Bin günde tamamlanacak." denilen proje, 2024 itibarıyla 11'inci yılına girmiştir. Sayın Bakan konuya ilişkin vermiş olduğum soru önergemin cevabında, bu hattın ancak 2028 yılında faaliyete başlayabileceğini aktarmıştır. Bu demek oluyor ki İzmirli vatandaşlarımız en az üç yıl daha İzmir-Ankara arasında yüksek hızlı trenle seyahat edemeyeceklerdir. İzmir ve İzmirlilerin başkente erişimini kolaylaştıracak bu hattın bir an önce tamamlanarak hizmete açılması hususunda iktidarın vites artırması gerektiğinin bir kez daha altını çizerek milletin kürsüsünden vurgulamak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kara yolu yatırımları yıllardır iktidarın en büyük övünç kaynağı durumundadır. Peki, gerçekten de ortada övünülecek bir durum var mıdır, yoksa bu yollar siyasete malzeme olarak mı kullanılmaktadır?

Değerli arkadaşlar, 2007 yılında 1.900 kilometre olan otoyol uzunluğumuz bugün 3.800 kilometreye çıkmıştır; bu, yüzde 100'lük bir artış anlamına gelmektedir. Aynı dönemde Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde otoyol uzunluklarına baktığımızda, İrlanda'da yüzde 240, Romanya'da yüzde 194, Polonya'da yüzde 150'lik bir artış söz konusu olmuştur. Bu sebepten yol yapma hususunda ortada bir başarı olduğunu söylemek doğru olmadığı gibi, bir başarısızlık olarak da nitelendirmek doğru olmayacaktır kanısındayız fakat yap-işlet-devret modelleriyle yapılan kara yolu projelerine geldiğimizde, işte, burada haksız kazanç vardır, burada rant vardır, burada doğmamış yetimin hakkını gasp vardır, burada kabul edemeyeceğimiz belirsizlikler, akıl dışı sözleşmeler vardır.

Peki, ne yoktur, biliyor musunuz? Türk hukuku yoktur, bu projelerde Türk adaletine güven yoktur, onun yerine Londra tahkimi vardır. Bir iktidar düşünün ki kendisi dahi yargıya güvenmiyor, kendi yargı makamlarını terk edip Londra tahkimini esas alıyor. Peki, neden, biliyor musunuz? Bu projelerdeki akıl dışılık olur da bir gün yargıya intikal ederse sözleşme şartları katiyen günün koşullarına uyarlanmasın diye.

Bakınız, bugün Osmangazi Köprüsü için belirlenen geçiş ücreti 35 dolar artı KDV'dir, bu yaklaşık 1.400 lira yapmaktadır. Şu an köprüden geçen her bir otomobil için vatandaşlarımız 555 lira ödemektedir, daha doğrusu 555 lira ödediğini zannetmektedir, aradaki fark köprüyü kullanan, kullanmayan tüm vatandaşlarımızın cebinden ödenmektedir. Geçiş ücreti garantisinin yanında bir de günlük 40 bin aracın geçeceği taahhüt edilmiştir. Bu taahhüt yalnızca millî ve dinî bayramlar esnasında yerine getirilmekte, diğer günlerde belirlenen araç sayısına ulaşılamamaktadır. Ne yazık ki bu durumlar Osmangazi Köprüsü'ne özel değildir. Bakınız, geçtiğimiz sene bugünlerde 56 lira olan Avrasya Tüneli geçiş ücreti bugün yüzde 178 artarak 156 liraya çıkmıştır.

Değerli arkadaşlar, sormak istiyoruz: Ülkemizde hangi hizmet, mal ve emtianın değeri geçtiğimiz seneye kıyasla yüzde 78 arttı? Bugün açıklanan yıllık enflasyon oranları ortada iken bu zam millete reva mıdır? Bunun adı yol yapmak, tünel yapmak millete hizmet etmek midir? Değildir. Bunun adı ranttır, bunun adı milletin parasıyla birilerinin cebini doldurmaktır.

Sayın milletvekilleri, bu paralar milletin parasıdır. Milletin ekonomik olarak zor günlerden geçtiği bugünlerde vatandaş yoksulluk içinde kıvranırken bu şirketlerin kasasını doldurmak yazıktır, günahtır. "Vatandaşın cebinden kuruş çıkmayacak." diye lanse edilen projelerin bugün milletin milyarlarına mal olmasını iktidar sahipleri nasıl izah edebilirler?

Değerli arkadaşlar, kara yolu projeleri hususunda da tıpkı demir yolu projelerinde olduğu gibi start verilip de yapılamayan, tamamlanamayan birçok proje mevcuttur. Doğu Anadolu Bölgemizde 2012 yılında ilk tüpü açılan ve Bitlis-Van arası ulaşımda vatandaşlarımıza büyük kolaylık sağlayan Kuskunkıran Tüneli'nin 2'nci tüpü maalesef, hâlen hizmete açılamamıştır. Bunun yanında, yine 2010 yılında yapımına başlanan fakat hâlen tamamlanamayan Van Çevre Yolu kelimenin tam manasıyla bir yılan hikâyesine dönüşmüştür. Tamamlanması durumunda Van halkının trafik sorununu büyük ölçüde çözecek bu proje, ne yazık ki yıllar geçmesine rağmen hâlen nihayete erdirilememiştir. Sayın Bakana bu hususta vermiş olduğumuz soru önergemize cevaben projenin 2024 yılında tamamlanacağı tarafımıza iletilmesine rağmen, 2024 yılının son günlerini geride bıraktığımız bugünlerde maalesef proje hâlen tamamlanamamıştır.

Kara yollarımızda gerçekleşen ve vatandaşlarımızın hayatlarına mal olan trafik kazaları her dönem yüreklerimizi yakmaktadır. Henüz dün Van'da meydana gelen zincirleme trafik kazasında 50 araç birbirine girmiş, vatandaşlarımız hayatlarını kaybetmiş ve birçok vatandaşımız da yaralanmıştır. Ülkemiz ne yazık ki ölümlü trafik kazası istatistiklerinde Avrupa'da ilk sıralardadır. Milyon araç başına düşen can kaybı sayısında Türkiye 366 ölümle Avrupa ortalamasının yaklaşık 6 kat üzerinde bulunmaktadır. Dolayısıyla, ülkemiz ölümlü trafik kazalarını azaltacak projeleri ivedilikle hayata geçirmek zorundadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hava yolu taşımacılığına ve hava yolu taşımacılığındaki yatırımlara baktığımızda burada da ciddi sorunlarla karşılaşılmaktadır. Son yirmi yılda 32 yeni havalimanı inşa edildiği ifade edilmektedir. Hava yolu trafiğinin yüzde 88,3'ü yalnızca 5 havalimanından gerçekleşmesine rağmen yap-işlet-devret modeliyle havalimanları yapılmaya devam edilmektedir.

Bu modelle yapılan Kütahya Havalimanı'nı verilen garantiye göre 2023 yılında 1 milyon 317 bin kişinin kullanması gerekirken bu rakam 43.200'le sınırlı kalmıştır. Belirlenen yolcu garantisinden yüzde 97 oranında sapılan bir projeye hüsnüzanla yaklaşmanın imkânı yoktur. 2044 yılına kadar geçiş garantisinin devam edeceği göz önüne alındığında yap-işlet-devret projelerinin ne kadar büyük bir rant aracına çevrildiğini bir kez daha üzülerek görmekteyiz. Havalimanına ihtiyaç olmayan bölgelerimize yap-işlet-devret modelleriyle havalimanı inşa etmek millete hizmet olarak savunulamaz, aksine, bu, millete vurulan ekonomik balyozdan başka bir şey değildir.

Değerli arkadaşlar, vatandaşlarımızın bir başka mağduriyetinden, TÜVTÜRK istasyonlarından bahsetmek istiyorum. TÜVTÜRK araç muayene istasyonları, isminin aksine, 3'lü bir grup tarafından yönetilmekte, bu 3'lü grubun yalnızca tek ayağını yerli bir grup oluşturmaktadır. Yıllık 18 milyar liranın üzerinde kazanç elde eden bu istasyonlar gelirinin yarısını devlet hazinesiyle paylaşmaktadırlar. Son yıllarda giderek fahiş hâle gelen muayene ücretleri bugün bir otomobil için 1.821 lira 60 kuruşa kadar yükselmiş, vatandaşlarımızın muayene ücretine yönelik tepkisi de haklı olarak artmıştır. Üstelik henüz birkaç gün önce bu rakamın 2025 yılında 2.651 liraya çıkacağı basına yansımıştır. On beş-yirmi dakikalık rutin ve herhangi bir parça kullanılmayan bir işlem için asgari ücretin 17 bin, en düşük emekli maaşının 12.500 lira olduğu ülkemizde bu rakamlar fahiştir. Rant burada da kendisini açık bir şekilde göstermektedir.

Değerli arkadaşlar, dünya yük taşımacılığının yüzde 85'i deniz yoluyla yapıldığı hâlde, Türkiye'nin verimli liman altyapısından yoksun olması ülkemizin bu alanda da geri kalmasına yol açmıştır. Maalesef, limanlarımız Avrupa'dakilerin aksine, küçük ölçekli ve dağınık bir yapı içerisindedir. İktidar geçmişte, 2023 yılına dek dünyanın en büyük 10 limanı içerisine girecek bir liman vaadinde bulunmuş fakat bu vaat de yerine getirilmeyen vaatler arasında yerini almıştır.

Bahsetmek istediğim bir diğer önemli husus ise internet sansürü ve erişim engeli meselesidir. Değerli arkadaşlar, günümüzde bilgiye erişim, bireylerin özgürce düşünebilmesi ve fikirlerini ifade edebilmesi demokratik katılımın temel taşlarından biridir. Ancak Türkiye'de internet sansürü uygulamaları bu temel özgürlükleri ciddi anlamda tehdit etmekte ve ülkemiz uluslararası standartlardan giderek uzaklaşmaktadır. Ülkemizde sosyal medya platformlarına yönelik baskılar giderek artmış, ülkemiz bu platformlardan içerik kaldırma taleplerinde dünya liderlerinden biri hâline gelmiştir. Türkiye gibi Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne taraf ve Anayasa'da hukuk devleti olduğu açıkça hüküm altına alınmış bir devlet için bu durum ciddi bir tezat teşkil etmektedir. İktidar duyulmasını istemediği bir hususla karşılaştığında direkt olarak sosyal medyayı yavaşlatmakta, bilginin yayılmasının önüne geçmek iktidarca bir gelenek hâline getirilmektedir. Bu uygulamalar dünyada Rusya, Çin ve Kuzey Kore'de sıklıkla uygulanan politikalardır. Ülkemiz demokrasisinin ve insan hakları kriterlerinin bu ülkelerle kıyaslanması dahi bizler için bir ayıptır. Yapılması gereken husus, internete uygulanan sıkı politikalardan vazgeçip ifade ve haberleşme hürriyetinin esas, sınırlamaların istisna olduğu bir politika benimsemektir.

Değerli arkadaşlar, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının 2025 yılı bütçesinin halkın gerçek ihtiyaçlarına ne ölçüde hizmet edeceği hususunda ciddi şüpheler taşımaktayız. Bizler vatandaşlarımızın vergilerinin etkin, adil ve şeffaf bir şekilde kullanılmasını talep ediyoruz; israfın ve yolsuzluğun önlenmesinin ülkemizin geleceği açısından kritik olduğunu vurguluyoruz; yap-işlet-devret projelerindeki garanti ödemelerinin azaltılması, demir yolu yatırımlarının hızlandırılması ve hava yolu projelerinde daha realist bir yaklaşım benimsenmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı gibi kritik bir Bakanlığın siyasi çıkarlar ve özel sektör kazançları uğruna halkın sırtına yük bindiren bir yapıya dönüşmesine izin verilmemelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bilici, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'a ait.

Sayın Kasap, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şöyle bir fotoğraf var elimde, Sayın Enerji Bakanına da göstermek istiyorum, ilim Kütahya'nın yüzde 91'i madenlere ruhsatlı ve şehrin sadece yüzde 9'u yerleşim bölgesi ve tarıma müsait. İlin tamamı madencilere peşkeş çekilmiş vaziyette. Ama bu şehirde yıllardır, 3 Kasım 2002 seçimlerinden beri, AK PARTİ'nin iktidara geldiğinden beri vadedilen şeyler var, onlardan bir tanesini size söyleyeyim: Hızlı tren. Sabah yine bir partili arkadaş aradı beni, dedi ki: "Ankara'den hızlı trene biniyorum, gayet konforlu, Eskişehir'e kadar geliyorum. Eskişehir'de yarım saat rötar yapmış olan Eskişehir-Kütahya trenine biniyorum. Tren hani, Amerikan kovboy filmlerinde falan var ya, vagonlar, o kovboy filmlerindeki gibi Nuh Nebi'den kalma, çok eski, dökük, içi kokan, bakımsız kompartımanlardan oluşuyor ve Kütahyalı buna mahkûm kalıyor." Ankara'dan Eskişehir'e bir saat on dakikada gidiyorsunuz ama ondan sonraki süreç -bir buçuk saat sürüyor rötar olmazsa- iki saat. Yani Kütahya'ya 3 Kasım 2002 seçimlerinden beri yirmi iki yıl önce söz verildi, defalarca billboardlarda, pankartlarda, her yerde yer aldı "Hızlı tren Kütahya'dan geçecek, geçecek..." Hızlı tren Kütahya'dan geçmedi Sayın Bakanım ve geçmeyecek de. Dumlupınar'da dahi durmuyor, Afyon istikametinden geçen... Yani neden tutamayacağınız şeyleri söz veriyorsunuz, neden? (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar) Neden?

Şimdi, hızlı tren hep... Kütahya'da artık o bir darbımesel hâline geldi, diyorlar ki: "Hızlı tren Kütahya'dan o kadar hızlı geçti ki teğet geçti, göremedik." Gerçekten çok hızlı geçti, yirmi iki senedir söz veriyorsunuz, sizin bir önceki bütçe konuşmalarınızda da var. Yani tarihî Dumlupınar'da dahi durmayan, sadece Afyon-İzmir hattında çalışan bir tren projeniz var; şu anda da uygulamada mı, bilmiyorum.

Kütahya, yol yönünden nasibini hiç alamadı. Şöyle: Domaniç-İnegöl hattı yıllardır yapılıyor, yapılıyor, yapılıyor. Bir de bu Osmanlı salnameleri var, cumhuriyet döneminde de devam etmiş. 1931 tarihli bir salnamede diyor ki: "Kütahya-Balıkesir yoluna ilk kazma vuruldu." Sene 1931. Sayın Bakan, bu yol hâlâ bitmedi, bu yol hâlâ bitmedi sene 1931'den beri. O kazma atılmış ve öyle duruyor. Düzenleme vardır belki ama kesit yok. Otoyol hattı kesinlikle Kütahya'dan geçmiyor, hızlı tren geçmediği gibi.

Ya, aslında hiç söylemek istemiyordum ama onu da söylemem gerekiyor: Şu bizim meşhur Zafer Havalimanı. Ya, yüzde 97, anıtı dikilecek şekilde hesaplama yapılmış; herhâlde dünya hesaplama tarihine de geçer, hata olarak. İç hat yolcularından 2 euro, dış hat yolcularından 10 euro; bu seneki zarar 6 milyon euro, 6 milyon euro ve 2044 yılına kadar, yirmi yıl daha devletin, kamunun, bütçenin yılda 6 milyon euro soyulmasına, birilerine peşkeş çekilmesine sebep oluyorsunuz ve buraya da bakamıyorsunuz Sayın Bakan.

Şimdi, çevre yolu yapıldı Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından; emin olun, her gün bir kaza oluyor -çoğu maddi hasarlı kaza ama ölümler de var- her gün bir kaza mutlaka oluyor akıllı çevre yolu yapılmadığı için. Bu akıllı yol ve kavşaklar sıkıntılı durumda.

Bir de Sayın Bakan, bu GSM şebekeleri ile ADSL'lerin, internet erişim hatlarının da sizin Bakanlığınızın uhdesinde ve kontrolünde olması gerekirken... Bakın, Kütahya İl Millî Eğitim Müdürlüğünden istediğim şey, ADSL hattı olmayan, internet erişimi olmayan sadece merkez ilçedeki 60 tane köy... Ya, o köylerde öğrenciler var ve bu öğrenciler ders göremiyorlar, internete ulaşamıyorlar.

Kütahya'daki 568 köyden 300'ünde şu anda -emin olun- GSM çekmiyor, çekmiyor, telefon çekmiyor, sabit telefon yok köylerde. Bir cenaze olsa iletişim kuramıyorlar, artı, öğrenciler ve hane halkları internete erişemiyor 300 köyde ve siz de "Dünyanın en iyi iletişim hizmetini, en iyi ulaşım hizmetini sunuyoruz." diyorsunuz.

Bu Bakanlığın Zafer Havalimanı'nda yaptığı hatanın tersine, diyorsunuz ki: "Uzun vadede kazanacak." Ya, on altı sene oldu, Zafer Havalimanı şu anda 2-3 katını geçti maliyetinin ve siz hâlâ bu hesaptan geri dönüşü bir türlü beceremiyorsunuz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kasap, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Konya Milletvekili Hasan Ekici'ye ait.

Sayın Ekici, buyurun

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA HASAN EKİCİ (Konya) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri ve Sayın Bakanlarım; Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum. 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi görüşmeleri kapsamında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bütçesi üzerine Gelecek-Saadet Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının bütçe ödeneklerini görüştüğümüz Meclis gündeminde, ödenek yetersizliği gibi bahanelerle yıllardır hiç başlanamayan ya da tamamlanamayan Konya projelerine de değinmeden geçemeyiz. Bu projelerden biri Konya Çevre Yolu'dur. Genel Başkanımız Sayın Ahmet Davutoğlu'nun Başbakanlığı döneminde, 2014 yılında yapımına başlanan ve tamamının 2020 yılında bitirilmesi gereken 122 kilometre uzunluğundaki Konya Çevre Yolu Projesi yıllardır bitirilememiştir. 3 etaptan oluşan projenin on yılda sadece 22 kilometre uzunluğundaki 1'inci etabı bitirilebilmiştir. 46 kilometre uzunluğundaki 2'nci etabın ise henüz 30 kilometrelik kısmı tamamlanmış ve 16 kilometrelik kısmının önümüzdeki yılda tamamlanması öngörülmektedir. Oysa, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Abdulkadir Uraloğlu bu yıl gerçekleştirdiği Konya ziyaretinde 2'nci etabı bu yıl sonunda bitirmeyi planladıklarını ifade etmişti. Projenin en zorlu ve maliyetli etabı olan 54 kilometre uzunluğundaki 3'üncü etabında ise hiçbir çalışma yok. Sonuç olarak, 122 kilometrelik çevre yolunun on yılda sadece 52 kilometrelik kısmı tamamlanmıştır. Yıl 2025 oldu, 2020 yılında bitmesi gereken Konya Çevre Yolu Projesi'nin ne zaman tamamlanacağı tam olarak belli değil. Sürekli göç alan Konya'da artan nüfusun da etkisiyle birlikte özellikle şehir merkezinde trafik yoğunluğu hızla artmaktadır. İhmal edilen çevre yolu Konyalılar için artan trafik yoğunluğu olarak geri dönmektedir. Projenin bir türlü bitirilememesi nedeniyle Konyalıların trafik mağduriyetleri her geçen gün artmaktadır. Ülkemizin merkezî bir konumunda yer alan Konya, başta lojistik ve dağıtım olmak üzere turizm ve transit yolcu geçişinde önemli bir kavşak noktasıdır. Çevre yolunun Konya'nın diğer illerle ulaşımını kuvvetlendirecek ve ticaret hacmini geliştirecek olması da önemlidir. Bu nedenle, hemşehrilerimiz adına Sayın Bakandan Konya Çevre Yolu'nun bir an önce bitirilmesini talep ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, Konya'da yıllardır bitirilemeyen bir diğer proje de Seydişehir Alacabel Tüneli'dir. Türkiye'nin kara yolu ağındaki önemli geçitlerinden biri Seydişehir-Manavgat Yolu üzerindeki Alacabel Geçidi'dir. Alacabel Geçidi Karadeniz'i, Marmara'yı, Güneydoğu'yu ve İç Anadolu'yu Akdeniz'e en kısa mesafede bağlayan önemli geçitlerden bir tanesidir. Her yıl 4-5 milyon aracın geçtiği kritik bir geçittir. Bu geçit kış aylarında aşırı kar yağışı, buzlanma, fırtına ve çığ düşmesi gibi nedenlerle sık sık ulaşıma kapanmaktadır. Ölümlü trafik kazalarının da çok sık meydana geldiği bir geçittir. Alacabel Geçidi'nde ulaşımı kolaylaştırmak amacıyla, 2016 yılında, gidiş geliş olarak 14.600

metre uzunluğunda Alacabel Tüneli'nin yapımına başlanmıştı. İktidar yetkilileri yaptıkları birçok açıklamada Alacabel Tüneli'nin 2019 yılında biteceğini duyurmuşlardı ancak çeşitli bahanelerle Alacabel Tüneli'nin yapımına dönem dönem aralar verildi, yıl 2025 oldu ve Alacabel Tüneli hâlâ bitmedi. Dokuz yıldır bitirilemeyen bir tünel, âdeta yılan hikâyesine dönen bir tünel inşaatı. İktidar yetkilileri sürekli tarihler açıklıyorlar, tünel yok şu tarihte bitecek, yok bu tarihte açılacak, tarihler havada uçuşuyor ama tünel bir türlü açılmıyor. Sayın Bakana soruyoruz: Ülke ulaşımı ve turizmi açısından böyle kritik bir tünel neden yıllardır bitirilmiyor? Sorun kaynaksa, ödenek yetersizliği ise diğer projelere, yollara ve tünellere kaynak ayrılıyor da Alacabel Tüneli'ne neden ayrılmıyor? Seydişehirli, Konyalı sahipsiz mi görülüyor? Ulaştırma ve Altyapı Bakanı en son Seydişehir ziyaretinde "Ben bundan sonra bu tünelin daha yakın takipçisi olacağım. En kısa sürede bu tüneli bitirip Seydişehir'in gündeminden çıkaracağım." demişti ancak kesin bir tarih de vermemişti. Şimdi buradan Sayın Bakana sözünü tekrar hatırlatıyor ve diyoruz ki: Sayın Bakan, siz takip makamı değil icra makamısınız. Seydişehirlinin sizden beklediği takip değil icraattır, sonuçtur. Alacabel Tüneli'ni ve bağlantı yolunu bir an önce açın. Diğer yandan, sadece tünelin açılması gecikmedi, tünelin çıkış noktasındaki Ceceler köyünden Cevizli Kavşağı'na kadar yapılması gereken 12 kilometrelik yolda da hiçbir ilerleme olmadı. Bu yol tamamlanmadan tünelin ulaşıma açılmasının da vatandaşlarımıza bir faydası olmayacak.

Değerli milletvekilleri, sizlere Konya'nın ihmal edilen bir diğer projesinden daha bahsedeceğim, Konya-Karaman-Mersin Hızlı Tren Projesi'nden. Bu proje Konya'yı Mersin'e bağlayarak İç Anadolu'yu demir yoluyla denize açmayı hedefleyen önemli bir projedir. Bu proje tamamlandığında Konya'da üretilen sanayi ve tarım ürünleri düşük nakliye maliyetleriyle ve hızlı bir şekilde Mersin Limanı'na ulaştırılacak. Konya sanayimiz ve tarımımız Mersin Limanı'na bağlanarak uluslararası pazara açılacak ve önemli bir rekabet avantajı kazanacak. Bu önemli projenin ilk bölümü olan 136 kilometrelik Karaman-Ulukışla hattı dahi bitirilememiştir. Bu hat şayet sözler tutulursa 2026'da bitirilecekmiş. Ulukışla-Mersin hattının ne zaman tamamlanacağı ise belirsiz. Buradan Sayın Ulaştırma ve Altyapı Bakanına soruyorum: Konya, Karaman ve Ereğli'yle beraber tüm İç Anadolu şehirlerinin Mersin Limanı'na hızlı trenle ulaşımı yıllardır neden sağlanamıyor? Konya-Karaman-Mersin Hızlı Tren Projesi yıllardır neden bitmiyor? Bu proje ne zaman bitecek? Neden kesin bir tarih veremiyorsunuz?

Değerli milletvekilleri, unutulan bir diğer proje de Antalya-Konya-Aksaray-Nevşehir-Kayseri Hızlı Tren Projesi'dir. Bu proje ilk açıklandığında Konya'yı ve diğer 4 ili heyecanlandıran bir projeydi. 5 ili birbirine bağlayacak olan ve dört bölümden oluşan hızlı tren projesiyle Konya-Antalya arası bir saat on beş dakikaya, Kayseri-Antalya arası da iki saat kırk beş dakikaya düşecek. Bu projeyle Akdeniz'deki deniz turizmi İç Anadolu'daki inanç turizmiyle birleşecek, Konya'dan Antalya'ya, Nevşehir'e ya da Kayseri'ye hızlı trenle günübirlik seyahatler yapılabilecek. Genel Başkanımız Sayın Ahmet Davutoğlu'nun Başbakanlığı döneminde planlanan proje Sayın Davutoğlu'nun Başbakanlıktan ayrılmasından sonra maalesef diğer önemli projeler gibi Konyalılar için bir yılan hikâyesine dönmüştür; neredeyse on yıldır gündemde olan bu projeye bir türlü başlanamamıştır. Bakanlık yetkililerinden yapılan son açıklamalara göre, projenin ilk hattı olan Antalya-Konya hattının bu yıl başlayıp 2030 yılında tamamlanması planlanıyormuş ve Konya-Aksaray arasındaki ikinci hattın ise önümüzdeki yıl başlayıp 2031 yılında bitirilmesi, üçüncü hat olan Aksaray-Kayseri hattının ise 2031 yılında başlayıp 2037 yılında tamamlanması hedefleniyormuş. Temennimiz, gecikmiş de olsa belirtilen tarihlerde projelere başlanılması ve bitirilmesidir ancak açıklanan tarihlere bakınca maalesef hemşehrilerimiz hızlı treni daha uzun yıllar bekleyecek gibi görünüyor.

Değerli milletvekilleri, Konya'mızın yıllardır ihmal edilen projelerinden bir diğeri de Konya-Alanya yoludur; Konya-Alanya yolu da İç Anadolu'yu Akdeniz Bölgesi'ne bağlayacak önemli ana yollardan biridir. Yol projesi kapsamında, Genel Başkanımız Sayın Ahmet Davutoğlu'nun Başbakanlığı

döneminde yapımına başlanan Eğiste Hadimi Viyadüğü gecikmeli de olsa 2022 yılında hizmete açılmıştır. Türkiye'nin en yüksek ve dünyanın da sayılı yüksek viyadüklerinden olan Eğiste Hadimi Viyadüğü'nün yapımında emeği geçenlere teşekkür ediyoruz. Viyadük yapıldı ama yolun diğer bölümleri yıllardır bitirilemedi; yapım çalışmaları bazı bölümlerde durdurulmuş, bazı bölümlerde de ağır aksak ilerlemektedir. Yolla birlikte yapılması gereken 11 tünel yıllardır tamamlanamadı, ne zaman tamamlanacağına ilişkin kesin bir tarih de verilmemekte.

Değerli milletvekilleri, sözlerime son verirken Sayın Bakana Konyalılar adına tekrar seslenmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN EKİCİ (Devamla) - Tamamlıyorum.

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın Sayın Ekici.

HASAN EKİCİ (Devamla) - Sayın Bakan, Konya, iktidara yıllardır en yüksek desteği veren bir şehirdir ancak yukarıda açıklanan projeler de göstermektedir ki Konya bu desteğinin karşılığını yıllardır ihmal edilen, sürüncemede bırakılan projeler olarak almaktadır. Konyalı bu muameleyi hak etmiyor. Bu nedenle, Konya'nın projelerini bir an önce tamamlayın.

Sözlerime son verirken Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Saadet Partisi Grubu adına söz talepleri karşılanmıştır.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.03

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.13

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Adil BİÇER (Kütahya)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi, söz taleplerini kaldığımız yerden karşılamaya devam ediyoruz.

İYİ Parti Grubu adına söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi, Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz'a ait.

Sayın Uz, buyurun.(İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA RIDVAN UZ (Çanakkale) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızın bütçesi üzerindeki konuşmamızda İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, yüce Türk Milletini ve Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, 2024 yılını geride bırakıyoruz ve ne yazık ki geçtiğimiz yirmi iki yılda olduğu gibi, bu yılda da vatandaşın cebinden çıkan vergilerin millete dönmesi gerekirken belli bir zümrenin ve bazı vakıfların kâr hanesine yazıldığını gördük; hâlbuki hazine, milletin alın teriyle büyütülmesi gereken bir emanettir. Sormak lazım, 1 trilyon lirayı aşan faiz ödemesi milletin hangi derdine çare oldu? "Öğrenci yurdu yapacağız." denilerek hazineden aldığınız milyarlarca liralık tüyü bitmemiş yetimin hakkını ne yaptınız, kaç öğrencinin barınma sorununu çözdünüz? 6 bin hektarlık maden sahasını genişletirken kesilen 1 milyon ağaç ülkemizin hangi yarasına merhem oldu? Maalesef uyguladığınız bu politikalar milletimizi her geçen gün ekonomik alanda daha da nefes alamaz duruma getirdi. Bugün, sayenizde, tarımda, sanayide, eğitimde, her alanda üretimden koparılan bir ülke hâline geldik. Vatandaşımız artık şunu çok iyi biliyor: İktidarın övündüğü hiçbir proje vatandaşın faydasına değil ve siz bu millete borçlusunuz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin karşı karşıya olduğu en büyük zorluklardan biri enerjiye olan ihtiyaçtır. Enerji, yalnızca sanayimizin çarklarını döndüren, hanelerimizi aydınlatan bir unsur değil, aynı zamanda bağımsızlığımızın ve millî güvenliğimizin temel taşıdır. Enerjiye sahip olan üretimde güçlüdür, enerjiyi kontrol eden dünyada söz sahibidir ama bizim enerji ithalatımız cari açıkta başlı başına bir yük olarak 81 milyar dolara ulaşmıştır.

Türkiye, enerji üretiminde yerli ve millî kaynakları etkin bir şekilde kullanmak zorundadır. Yerli kömür rezervlerimiz, güneş enerjisi kapasitemiz, rüzgâr kaynaklarımız ve hidroelektrik potansiyelimiz doğru yönetimle bizim dışa bağımlılığımızı büyük oranda düşürebilir ancak bu potansiyel, AK PARTİ'nin yanlış politikaları yüzünden de heba edilmekte ya da yandaşların cebini doldurmak için kullanılamaz hâle gelmektedir. Çayırhan gibi stratejik öneme sahip bölgelerde yapılan özelleştirme girişimlerini bunun en somut örneği olarak söyleyebiliriz. Çayırhan'daki maden sahaları yıllık yaklaşık 7 milyon ton kömür üretimiyle ülkemizin enerji ihtiyacını karşılamada önemli bir rol oynamaktadır. Bu üretim yalnızca enerji arzını değil, aynı zamanda 2 bin işçinin ve onların yaklaşık 10 bin kişilik ailelerinin de geçim kaynağıdır.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde özellikle temiz ve tabii enerji tipinde kendi ihtiyacını karşılayan imkânlar vardır ancak bu imkânlar kullanılmamaktadır. Doğal gazın tedariki konusunda zaten tam bir bağımlılık söz konusu olup İran ve Rusya tehditleri altında ciddi finansman kaybına uğramaktayız. Enerji tipi itibarıyla dünyanın son derece kayda değer oranlarda rezervi olan toryum ve bor gibi benzeri madenleri değerlendiremediğimiz gibi bu potansiyel yine yabancı sermayeye mahkûm edilmiş hatta madenin ham olarak yurt dışına, yabancı sermayeye çıkartılıp yabancılarca işlenerek ürünlerin yeniden Türkiye'ye satıldığı da aşikârdır.

Sayın milletvekilleri, gelelim sizin özelleştirme karnenize. Mesela, TÜRK TELEKOM'un yüzde 55 hissesi 6,5 milyar dolara Hariri'ye satıldı; sonuç: Yeterli altyapı yatırımları yapılmadı, şirket borç batağına girdi, Hariri kaçtı, hisseler tekrar devlete geçti. Kazanan kim oldu? Milletimizin olmadığı kesin. Mesela, TÜPRAŞ'ın enerji sektöründe özel sektörde daha verimli çalışacağı iddia edilerek 4 milyar dolara satıldı. TÜPRAŞ hâlâ en kârlı şirketlerden biri ancak kamu bu kârlardan pay alamıyor. Kazanan kim oldu? Tabii ki milletimizin olmadığı kesin. Mesela, Şeker Fabrikaları: Fabrikaların zarar ettiği ve özel sektör eliyle daha verimli çalışacağı söylendi ve 14 fabrika toplam 1,3 milyar dolara satıldı.

Özelleştirme sonrası tarım ve yerel ekonomiler çöktü, vatandaş işsiz kaldı, çiftçi üretemez oldu. Ama bakın, geçmişte yapılmış güzel örnekler de var. Şeker Fabrikaları bulunduğu bölgenin çiftçisine ait olmalıdır; örneği Konya, Kayseri ve Amasya Şeker Fabrikaları, çiftçi kooperatifleri tarafından yönetilmektedir ve hem çiftçi kazanıyor hem Türkiye kazanıyor.

Mesela, Mersin Limanı Türkiye'nin limanlarının modernize edilmesi ve daha verimli işletilmesi gerekçe yapılarak 755 milyon dolara satıldı. Kârlı bir liman uzun vadede devlete gelir sağlayabilecekken özel sektöre devredildi. Büyük öneme sahip limanların özelleştirilmesi, devletin ekonomik bağımsızlığını zayıflatmıştır. Kazanan kim oldu? Tabii ki yine milletimizin olmadığı kesin.

Mesela, dağıtım şirketleri... Elektrik dağıtımının daha verimli yapılması ve özelleştirme geliriyle bütçeye katkı sağlanacağı iddia edildi. Türkiye'nin 21 elektrik dağıtım bölgesi satıldı; faturalar kabardı, altyapı sorunları devam ediyor, başkaları uzaya giderken biz hâlâ elektrik sıkıntılarıyla ve elektriği olmayan köylerimizle uğraşıyoruz.

Bir de yap-işlet-devret modeli var, tam da evlere şenlik. Ama nedense bu yapma işini, işletme işini hep yandaş ya da yabancı sermaye yapıyor. Örneğin, Çanakkale Köprüsü, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Osmangazi Köprüsü; yap-işlet-devret modeliyle bunlar inşa edildi. Geçiş garantileri nedeniyle sadece 2024 yılının ilk altı ayında hazine tarafından bu şirketlere tam 37 milyar ödeme yapıldı. Kim kazandı? Tabii ki yine milletimizin olmadığı kesin. Çok acı ki 2024-2028 döneminde otoyol projeleri için ödenmesi planlanan tahminî garanti tutarı 832 milyar TL'dir. Bu parayla kaç köprü, kaç otoyol, kaç havalimanı, kaç fabrika yapılır; düşündünüz mü?

Sayın milletvekilleri, kazanan yandaşken, kaybeden Türkiye oluyor, kaybeden alın teriyle geçinmeye çalışan vatandaş oluyor, kaybeden tarlasını ekemeyen çiftçi, kaybeden siftahsız dükkân kapatan esnaf, kaybeden ay sonunu getiremeyen emekli, kaybeden hayal kuramayan gençlik oluyor. İşte bu tabloya itiraz ediyoruz.

Türkiye, bir avuç yandaşın zenginleştiği, halkın ise fakirleştiği bir düzeni hak etmiyor. Bu milletin alın terini, emeğini, geleceğini kimsenin heba etmeye hakkı yok. Bu düzen böyle gitmez, gitmeyecek; bu düzeni kökten değiştireceğiz. Özelleştirmelerden kaynaklanan zararları yok edeceğiz. Millî kaynaklarımızı verimli kullanarak vatandaşımızın hayat standartlarını artıracağız. Biz, milletimizin alın terinin ve geleceğinin teminatı olacağız. Biz, adaletin ve eşitliğin savunucusu olacağız çünkü biz, büyük Türk milletine borçluyuz ve ona inanıyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, son olarak, yanı başımızdaki Suriye'yle ilgili birkaç kelam etmek isterim. Suriye'nin istikrarının sağlanması, toprak bütünlüğünün korunması yönündeki temennilerimizin maalesef olmayacağı görülmüştür. 2011 yılında Amerika ve İsrail'in Suriye'yi bölme projesi bugün itibarıyla gerçekleşmiştir. Şimdi, Türkiye olarak ivedilikle güvenli bölgeyi genişletmeli, PYD/YPG ve PKK kontrolünde bir alana müsaade etmemeliyiz. AB'yle para karşılığında yapılmış geri kabul anlaşmasını derhâl iptal etmeliyiz. İYİ Partinin Millî Göç Doktrini'ni ve geri gönderme planını acilen uygulayarak Suriyelilerin ülkelerine geri dönüşünü gönüllü ve güvenli olarak temin etmeliyiz. Bizim de Suriye'ye bakış açımız; emperyalist güçlerin stratejik planlarını ve operasyonlarını öngörerek yeni bir Türk çağının ilk adımını atmalı, Halep'ten Şam'a, Haseke'den Lazkiye'ye Türk'ün mührünü vurmalıyız.

Son sözüm de emperyalistlerin kuklalarına ve vatan-millet düşmanlarına olsun: Bizim alıp benimsediğimiz, bir sevda ateşi gibi yüreklerde nakşettiğimiz, bir türkü gibi dillerde söylediğimiz Türk milliyetçiliği ve büyük Türk milletini çıkmaz sokağa hapsetmenize izin vermeyeceğiz diyor, Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Uz, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi İstanbul Milletvekili Burak Akburak'a ait.

Sayın Akburak, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURAK AKBURAK (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2025 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi kapsamında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, enerji politikaları yalnızca bugünün değil, geleceğin de ekonomik, çevresel ve sosyal dengesini şekillendiren en kritik unsurlardan biridir ancak Türkiye'de bu alandaki politikaların ne yazık ki bilimsel ve ekonomik gerçekliklerden uzak, günü kurtarma, yandaşı zengin etme odaklı olduğunu üzülerek görüyoruz. Bugün enerji politikalarındaki temel sorunlardan bazılarını sizlerle paylaşmak istiyorum. Mesela, Türkiye'de enerji tasarrufu sağladığı iddia edilen ve hepimizin hayatını doğrudan etkileyen yaz saati uygulaması. Bu uygulamanın enerji tasarrufu sağlamak bir yana, enerji sektöründeki özel şirketlerin kâr oranlarını artırmak için sürdürüldüğünü artık herkes biliyor. İnsanlarımızın kör karanlıkta işe, çocuklarımızın ise okula gitmek zorunda bırakıldığı garabet bir uygulamadır. Çalışanlar için iş güvenliği riskleri artarken trafik kazalarında gözle görülür bir yükseliş yaşanmakta, kadınlarımız sokaklarda karanlığın tedirginliğini yaşamaktadır. Çocuklarımız sabah karanlıkta okula gitmek zorunda kalırken, çalışanlarımız işe yorgun başlarken kimin çıkarı korunuyor? Buradan soruyorum: Yaz saati uygulamasını savunmanın bilimsel bir gerekçesi var mıdır? TÜBİTAK'ın kendi raporları dahi bu uygulamanın anlamlı bir tasarruf sağlamadığını ortaya koydu. Peki, madem tasarruf etmiyoruz, niye halkımızın sağlığını ve yaşam kalitesini bu uygulamayla bozuyoruz? Yaz saati uygulamasına 2025 yılı itibarıyla derhâl son verilmesini istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, güneş enerjisi açısından zengin bir ülke olan Türkiye'nin bu potansiyeli yeterince kullanmıyor olması büyük bir kayıp. Bugün enerji üretimimizin yalnızca yüzde 4'ü güneş enerjisinden sağlanmakta. Güneş ve jeotermal enerji projelerine yönelik teşvikler artırılmalı, özellikle konutlardaki çatı GES projelerine uygun finansman ve teknik destek sağlanmalıdır. Doğal gaz yaygınlaştırma politikaları özellikle güneş ve jeotermal potansiyeli yüksek bölgelerde, Antalya, Aydın, Kuşadası, İzmir, hatta Ankara, Konya gibi şehirlerde artık rasyonel bir tercih olmaktan çıkmıştır. Polonya gibi kuzey ülkelerinde dahi güneş ve ısı pompaları zorunlu hâle getirilmişken Türkiye'nin bu teknolojilere yeterince yatırım yapmaması kabul edilemez; halbuki güneşli gün sayımız Avrupa ülkelerinin çoğundan daha yüksektir. Yatırımların önündeki bürokratik engeller kaldırılmalı, yerli ve

yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelik teşvikler artırılmalıdır. Güneş enerjisi potansiyelinin hayata geçirilmesiyle yalnızca enerji arz güvenliğimizi artırmakla kalmaz, aynı zamanda doğal gaz ve petrol ithalatı yönünden dışa bağımlılığımızı azaltabilir, cari açığımızı kapatabiliriz. Enerji yatırımlarında yerli sanayiyi destekleyen ve gençlerimize yeni iş alanları açan bir model benimsemeliyiz.

Gelelim ülkemizin bir başka potansiyeli hidroelektrik santrallerine. Türkiye'nin hidroelektrik potansiyelini enerji üretiminde büyük ölçüde kullanmadığını hep beraber görüyoruz ancak modern teknolojiler ve bilimsel yeniliklerin mevcut santrallerimizde verimliliği artırma açısından bir fırsat yarattığını görüyoruz. Özellikle, EÜAŞ, elinde bulunan eski türbin, jeneratör ve kontrol sistemlerinin modernizasyonuyla yüzde 30'a varan kapasite artışları sağlayabilir. Buna rağmen EÜAŞ'a ait devlet santralleri için somut bir iyileştirme planına rastlanmıyor. Keban, Atatürk, Karakaya gibi büyük ama eskimeyen santrallerin rasyonel yöntemlerle modernizasyonu bir an önce başlatılmalı, Dünya Bankası desteğiyle yapılan yenileme programları bir an önce yerli ve uluslararası finansmana uygun yöntemlerle hayata geçirilmelidir.

Nükleer enerji, Türkiye'nin enerji çeşitliliği ve arz güvenliği açısından önemli bir yere sahiptir. Burada şeffaflık ve kamu yararı mutlaka gözetilmelidir. Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin inşası ve işletilmesinde karşılaşılan sorunlar bu alanda Türkiye'nin yeterince hazırlıklı olmadığını hepimize göstermektedir. Nükleer Düzenleme Kurumunun bağımsızlığı olmazsa olmazdır. Bu Kurumun siyasi baskılardan uzak şekilde kamuoyunun güvenini kazanacak bir yöntem anlayışını benimsemesi gerekmektedir. Ayrıca nükleer enerjiyle ilgili risk yönetimi ve acil durum planlamalarında eksiklikler dikkat çekmektedir.

EPDK, enerji piyasasını düzenlemek ve denetlemekle görevli bir kurumdur ancak son yıllarda Kurumun sektör oyuncuları arasında adil bir denetim mekanizması oluşturmadığını üzülerek görüyoruz. Elektrik ve doğal gaz fiyatlarındaki artışlar halkın cebini yakarken enerji şirketlerinin kâr oranları rekor seviyelere ulaşmıştır. EPDK, piyasa düzenlemesinde daha etkin bir rol üstlenmeli, şirketlerin değil, halkın çıkarlarını gözetmelidir.

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) Türkiye'nin yer altı kaynaklarını değerlendirme sorumluluğunu taşımaktadır ancak bu kurumun kaynakların verimli şekilde işletilmesi ve çevreye zarar vermeden kurulması konusundaki performansı ne yazık ki yetersizdir. Maden ruhsatlarının dağıtımında şeffaflık eksikliği bulunmaktadır. Ayrıca doğa tahribatına yol açan projelere onay verilmesi toplumda ciddi bir rahatsızlık yaratmıştır.

Doğal kaynaklarımızı geleceğe taşımanın yolu, çevreye uyumlu ve halkın yararını gözeten bir madencilik politikasından geçmektedir. Doğal zenginliklerimizin korunması, enerji politikalarımızın ayrılmaz bir parçası olmalıdır. Kaz Dağları, memleketim Giresun'da Harşit Vadisi, Çatalağaç köyü, Artvin Cerattepe, Muğla Yatağan ve bunlar gibi doğa harikası alanlar yalnızca Türkiye'nin değil, tüm insanlığın ortak mirasıdır. Ancak madencilik faaliyetleri bu doğal hazineleri yok etme tehlikesi yaratmaktadır.

Siyanürlü liç yöntemleriyle yapılan madencilik, bölgedeki su kaynaklarını kirleterek insan sağlığını, tarımı ve ekosistemi tehdit etmektedir. Giresun'da ipek yolunun geçtiği Çatalağaç köyü gibi, Artvin Cerattepe, İzmir Efemçukuru, Munzur Dağları ve tabi ki Kaz Dağları'nın korunması ekonomik kazançlardan daha değerlidir. Madencilik politikalarının yeniden düzenlenmesi gereklidir. Devletin mermercilik ve altın madenciliğinden aldığı paylar artırılmalı ve bu gelirler çevre koruma projelerine yönlendirilmelidir.

Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK) enerji ve maden politikalarının bilimsel temellerle desteklenmesi için kurulan önemli bir kurumdur. Bu Kurumun araştırma ve geliştirme çalışmalarına yeterli kaynak ayrılmadığını görüyoruz. Türkiye'nin enerji bağımsızlığını sağlamak için

TENMAK'ın yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği gibi alanlarda daha fazla proje üretmesi teşvik edilmelidir. Ayrıca TENMAK'ın özellikle nadir toprak elementleri gibi stratejik madenler konusunda daha aktif bir rol oynaması gerekiyor.

Enerji politikalarının en somut etkisi halkın elektrik ve doğal gaz faturalarında görülmektedir. Son yıllarda enerji fiyatlarına yapılan zamlar vatandaşlarımızın belini bükmektedir. Bu durum enerji sektöründeki adaletsizliği gözler önüne seriyor. Bir yandan vatandaşlarımız yüksek faturalarla boğuşurken diğer yandan enerji şirketlerinin rekor kâr açıkladığını görüyoruz. Bu durum kabul edilemez ve enerji fiyatlarındaki halkın üzerindeki yükün daha çok arttığını maalesef gördüğümüz için de azaltılması gerektiğini, şirketlerin kâr odaklı yaklaşımlarına sınırlama getirilmesi gerektiğine inanıyoruz.

UTTS düzenlemesi akaryakıtın yalnızca büyük lisanslı ve donanımı olan istasyonlardan sağlanmasını şart koşarken belli sektörler ve kullanım durumları için istisnalar getirilmiştir ancak uygulamada netlik kazanmamış konular kafalarda soru işareti yaratmaktadır. Fabrikalarda forklift gibi, beton santrallerindeki iş makineleri gibi birçok sektör için alınan akaryakıtın tesis içerisinde binek ve nakliye araçlarında kullanılması sıkça rastlanan bir uygulamadır. Bu düzenlemeyle tesislerinde depoladıkları akaryakıtı bu şekilde kullanıp kullanamayacakları belirsizdir. Hafriyat kamyonları genellikle şantiyelerde çalışan ve trafiğe çıkan araçlar olarak değerlendirilmektedir ancak düzenlemede şantiye kapsamının bu araçları içerip içermediği sorusu açık bırakılmıştır. Bu durum hem şantiye hem de ticari taşımacılık sektörlerinde önemli bir uygulama sorunu yaratabilir. Bu belirsizliklerin giderilerek uygulamada netliğin sağlanması gerekmektedir, aksi hâlde paydaşlar arasında hukuki ve lojistik sorunlar yaşanacaktır.

Değerli milletvekilleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının bütçesi Türkiye'nin enerji politikasını şekillendirecek bir yol haritası olmalıdır ancak bugünkü bütçe teklifihalkın ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak, şirket çıkarlarını önceleyen bir anlayışı yansıtıyor. Biz İYİ Parti olarak yaz saati uygulamasından güneş enerjisi yatırımlarına, nükleer enerji projelerinden enerji fiyatlarına kadar birçok alanda vatandaşımızın çıkarlarını gözeten bir enerji politikası için mücadelemizi sürdüreceğiz. KOBİ'leri ve konut abonelerini piyasanın iniş çıkışlarına ve yüksek faturalara mahkûm edecek olan son kaynak tedarik tarifesinin düzenlenmesi hakkındaki uygulamanın iptalini destekleyeceğiz.

Sözlerime son verirken 2025 yılı bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Sağ olun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akburak, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'a ait.

Sayın Aydın, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bütçesi üzerine İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin geleceğini doğrudan etkileyen bütçeyi görüşmekteyiz ancak vatandaşlarımızın ihtiyaçlarına değil, belirli kesimlerin çıkarlarına hizmet eden bir bütçeyle karşı karşıyayız. Bu adaletsiz bütçede ihalelere, faize ve rantiyeye bolca kaynak var fakat emekliye, işçiye, çiftçiye ve memura hiçbir kaynak yoktur. 2025 yılı bütçesi yine yoksuldan alıp zengine aktaran bir düzenin eseridir. Bu bütçe, vatandaşlarımızın sorunlarına çözüm üretmek yerine yalnızca yandaşların çıkarlarını gözetmeyi hedefleyen bir bütçedir. "Eğitime, sağlığa pay ayırdık." diyorsunuz ama sonuç yok. Sonuç, işsizlik, umutsuzluk ve yoksulluktur. 2025 bütçesi milletin geleceğini hiçe sayan, küresel sermayeye teslim olan, yapısal reformlardan uzak bir bütçedir. Bu bütçe, kısaca zulüm bütçesidir.

Kıymetli milletvekilleri, araç muayene hizmetleri vatandaşlarımız için büyük bir çile hâline gelmiştir. TÜVTÜRK'ün tekelleşmesi ve vatandaşlarımızın alternatifsiz bırakılması kabul edilemez bir durumdur. Vatandaşlarımız TÜVTÜRK istasyonlarında saatlerce sıra beklemek zorunda kalmakta, yüksek ücretler ödemekte ve hiçbir alternatif hizmet sunulmamaktadır. Bu yüksek ücretler, vatandaşlarımızı ekonomik olarak zor durumda bırakmaktadır. TÜVTÜRK'ün yıllardır tek başına bu hizmeti yürütmesi vatandaşlarımızı âdeta tekelin insafına bırakmıştır. Bu tekelci yapıya neden göz yumulmaktadır? Avrupa'da araç muayene işlemleri çok sayıda şirket tarafından yapılırken bu durum rekabet ortamına da olumlu yansımıştır. Türkiye'deki araç muayene hizmetlerinde tekelleşmeye son verilerek sektörde rekabet ortamı sağlanmalıdır. TÜVTÜRK'ün mevcut imtiyaz sözleşmesinin 2027 yılında sona ereceği bilinmektedir. Yeni yapılacak ihale süreci şeffaf ve adil yürütülmemektedir. Bunu öğrenmek için yeni yapılacak araç muayene ihalesinin detaylarını ilgili kurumdan istedik ancak Özelleştirme İdaresi Başkanlığı bu ihaleye ilişkin şartnameyi tarafımıza iletmeyi bu yazıyla birlikte reddetmiştir. Özelleştirme İdaresinin müracaatımızda ihaleyle ilgili evrakların, şartnamelerin ne olduğunu istediğimizle ilgili ret yazısı işte buradadır. Bir milletvekilinin halk adına denetim yapma ve bilgi alma hakkının engellenmesi bu Hükûmetin şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkesinden ne kadar uzak olduğunu bir kez daha göstermiştir. Yeni ihale şartnamesinde araç muayene ücretlerinin makul seviyelere indirilmesi ve vatandaşlarımız lehine düzenlemeler yapılması şarttır.

Ayrıca TÜVTÜRK'ün alt şirketi AKTUR hakkında kamuoyuna yansıyan bazı iddialar bulunmaktadır. Bu iddialar arasında eski Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin bu şirketin ortağı olduğu da yer almaktadır. Görülüyor ve anlaşılıyor ki TÜVTÜRK'ün bilmediğimiz daha ne kadar siyasi ortakları vardır, doğrusu merak ediyoruz. Buradan sizleri uyarıyorum: Yeni araç muayene ihalesi vatandaşlarımızın lehine olacak şekilde şeffaflıkla yürütülmeli ve rekabete açık bir şekilde yapılmalıdır.

Sayın Bakanım, öncelikle Trabzon'a yapılan yatırımların ve hizmetlerin her zaman destekçisi olduğumuzu ve bundan sonra da olmaya devam edeceğimizi belirtmek istiyorum fakat Trabzon ve bölgemizin çözüm bekleyen ulaşım sorunlarını ve yıllardır tamamlanmayı bekleyen projelerini de gündeme taşımak zorundayız. Altını çizerek söylüyorum, "çözüm bekleyen projeler" diye belirtiyorum çünkü Hükûmet temsilcilerine vadettikleri hangi projeyi hatırlatsak bize "Proje aşamasında." şeklinde cevap verilmektedir. "Proje aşamasında." diyerek verdiğiniz sözleri süresiz bir şekilde erteleyerek zaman aşımına uğratıyorsunuz, hatta bu söylemlerinizle de birçok seçim geçiriyorsunuz.

Sayın Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonundaki konuşmanızda "Trabzon Yeni Havalimanı Proje'mizin 1'inci etap çalışmaları hızla ilerlemektedir ve hafif raylı sistem projesinin Trabzon için ihalesini yaptık." dediniz. Bu "proje aşamasında" söylemini hemşehrilerimiz duymaktan bıkmış ve usanmış durumdadır. Hemşehrilerimiz artık vaat değil, somut sonuç beklemektedir. Vadettiğiniz projelerin bitiş tarihini bir an önce açıklamalısınız, artık oyalama taktikleriyle hemşehrilerimizi kandıramazsınız. Trabzon'un Bakanı olduğu hâlde Trabzon'a bakamayan bir iktidardan bahsetmek istiyorum.

Sayın Bakanım, Trabzon'un tarihsel bir talebi olan Trabzon-Erzincan Demir Yolu Projesi yıllardır gündemde olmasına rağmen bu proje için somut bir adım atılmamıştır. Bölgenin ticaret, turizm ve lojistik kapasitelerini artıracak olan bu demir yolu hattı, Trabzon Limanı'nın hinterlandını genişletecek, uluslararası taşımacılık açısından da önemli bir rol üstlenecektir fakat bu kadar önemli bir proje sürekli vaatlerle ötelenmekte ve hemşehrilerimizin beklentileri karşılanmamaktadır. Trabzon-Erzincan demir yolunun güzergâhıyla ilgili tartışmalar ve projelendirme aşamasındaki belirsizlikler vatandaşlarımızda hayal kırıklığı yaratmıştır.

Bir diğer önemli konu ise Samsun-Sarp Demir Yolu Projesi'dir. Bu proje Karadeniz sahil hattını boydan boya birleştirerek Doğu Karadeniz'in ekonomik potansiyelini artıracaktır ancak bu projede de somut bir ilerleme kaydedilmemiştir. Bu proje neden başlamamıştır ve ne zaman bitirilecektir? Ulaştırma Bakanlığı bu konuda gerçekçi bir eylem planını bir an önce açıklamalıdır.

Aynı şekilde Trabzon Güney Çevre Yolu Projesi'ne değinecek olursak, 14 Mayıs 2023 seçimlerinden iki hafta önce yani 1 Mayısta oy kaygısıyla projenin temelini attınız. Trabzon Güney Çevre Yolu'nun bitirilişi hakkında sizlerden bugün burada net bir tarih belirtmenizi bekliyorum. Hemşehrilerimize verdiğiniz sözleri tutmanız gerektiğini bir Trabzon milletvekili olarak sizlere hatırlatmak istiyorum.

Trabzon'un ekonomik kalkınması ve halkımızın yaşam kalitesinin yükseltilmesi adına Trabzon Havaalanı'ndaki eksikliklere öncelik verilmesi gerekmektedir. Trabzon Havalimanı Dış Hatlar Terminali'nde yapılan düzenlemeleri memnuniyetle karşılıyor, kalan eksikliklerin ivedilikle tamamlanması gerektiğini bir kez daha hatırlatıyorum.

Bunun yanında lojistik merkez projesi, Trabzon'un dış ticaret ve lojistik altyapısını güçlendirecek önemli bir projeydi fakat projenin Trabzon'dan Rize'ye kaydırılması Trabzon'un ekonomik kalkınmasını engelleyen bir durum yaratmıştır. Anlaşılıyor ki konu Rize olunca büyük balık küçük balığı yutmuştur.

Özetle Trabzonlu hemşehrilerimiz için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından beklentilerimiz nettir. Trabzon-Erzincan Demir Yolu Projesi bir an önce somut bir takvime bağlanmalı ve inşaat çalışmaları başlatılmalıdır. Samsun-Sarp Demir Yolu Projesi için gerekli bütçe ayrılmalı ve bu proje tüm Karadeniz'in kalkınması için hayata geçirilmelidir. Trabzon Güney Çevre Yolu Projesi hızla tamamlanarak şehrin trafik sorunu bir an önce çözüme kavuşturulmalıdır. Trabzon Havalimanı'nın altyapısı genişletilmeli ve şehrin turizm potansiyeli desteklenmelidir. Karadenizli hemşehrilerimiz yıllardır ötelenen projelerin bir an önce hayata geçirilmesini beklemektedir.

Önümüzdeki yıl Ulaştırma Bakanlığının bütçesi hakkında yine bu kürsüden konuştuğumuzda, yıllardır vadedilen projelerin tamamlandığını ve hayata geçirildiğini görmek hem bizleri hem de Karadenizli hemşehrilerimizi mutlu edecektir. O gün geldiğinde buradan sizlere teşekkür etmek benim için büyük bir mutluluk kaynağı olacaktır ancak bugün karşımızdaki tabloya baktığımızda maalesef bu beklentinin ne kadar uzak olduğunu görmekteyiz. Geçen yıl dile getirdiğimiz projelerin hâlâ tamamlanmadığını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Aydın, lütfen tamamlayın.

YAVUZ AYDIN (Devamla) - ...ve hatta bazı alanlarda hiçbir somut adım atılmadığını üzülerek izliyoruz. Anlaşılıyor ki önümüzdeki yıl bu kürsüden yine aynı sorunları dile getirecek, yine aynı vaatlerin gerçekleşmesi için peşinden koşmak zorunda kalacağız. Sizleri somut adımlar atmaya ve vaatlerinizi gerçekleştirmeye davet ediyorum.

Bizlerin bu kürsüden şehrimizin ve hemşehrilerimizin sorunlarını dile getireceğimizi ve çözüm bekleyen projeleri takip etmeye devam edeceğimizi belirtiyor, Genel Kurulu ve Trabzonlu hemşehrilerimi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aydın, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi İstanbul Milletvekili Sayın Ersin Beyaz'a ait.

Sayın Beyaz, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERSİN BEYAZ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Karayolları Genel Müdürlüğü ve bölge müdürlüklerinde çalışan işçi personelin sorunları görmezden geliniyor. İşçi personeller aynı işi yapmalarına rağmen iki farklı skala üzerinden ücretlendirmeye tabi tutuluyor. Mart 2023 ile Şubat 2025 dönemini kapsayan 20'nci Dönem Toplu İş Sözleşmesi'nde kademe ve derecesine göre günlük yevmiyeler 15 Temmuz 2005'ten önce işe girenler ve sonra işe

girenler olarak ikiye ayrılıyor. Bu tarihten önce girenler 1'inci skalaya, sonra işe girenler 2'nci skalaya tabi tutuluyor. 1'inci skaladakiler günlük 1.868 lira, 2'nci skaladakiler ise 1.307 lira ile 1.400 lira arasında yevmiye alıyorlar. Uygulama böyle olunca toplu iş sözleşmeleri döneminde yüzdelik zamlarda da farklılıklar oluşuyor; aslında adaletsizlik oluşuyor demek daha doğru. Aynı oranda zam alan iki skala arasındaki makas da gittikçe daha da artıyor.

AK PARTİ iktidarı, yirmi yıldan fazla zamandır bu ve buna benzer adaletsiz uygulamalara imza atıyor. Anladık ki ders çıkarmıyorsunuz ama matematik de mi bilmiyorsunuz? Basit bir denklemi bile bozmakta üzerinize yok. Bu insanlar eşit iş yapıyorlar; eşit maaş almaları, eşit skalada olmaları ve eşit zam almaları gerekir. Anayasamızın 55'inci maddesinde yer alan ücretin emeğin karşılığı olduğu ve devletin çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret almaları için gerekli tedbirleri almakla yükümlü olduğu hükmünün ihlal edildiği apaçık ortadadır. İşveren, esas sebepler olmadıkça tam süreli çalışan işçi karşısında kısmi süreli çalışan işçiye, belirsiz süreli çalışan işçi karşısında belirli süreli çalışan işçiye farklı işlem yapamaz. Bu skala ucubesinden acilen vazgeçilmelidir. Önceki dönemlerde de çalışanların bu sorunu defalarca dile getirilmiş ancak bir türlü sonuç alınamamıştır. Daha önce işlemde olan 3'üncü skalanın kaldırılmış olması olumlu bir gelişmedir ancak bu skala meselesi kökten kaldırılmalı, herkes eşit ve adil bir şekilde çalışmalıdır. Açık ve net ifade ediyorum: Sürekli yapılan protokollerle bu durumun üstünü kapatamazsınız. Toplu iş sözleşmesine göre iki ayrı şekilde uygulanan ücret farklılığı derece, kademe ve kıdemle sınırlı olmamakla beraber çalışanlar arasındaki iş verimini de düşürürsünüz, iş barışını ve dolayısıyla iş huzurunu da bozarsınız.

Değerli milletvekilleri, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının bütçesine de konularına da geçen yıldan beri değinen bir milletvekili olarak yap-işlet-devret projelerinin, geçiş garantili yol ve köprülerin akıbetini her seferinde anlatıyoruz ancak iktidar bu konuda kulağını tıkamış durumda. Bunun gerçek yüzünü ise bir gün tarih önünde verdikleri hesapla görecek. Biz İYİ Parti olarak yolsuzluğu, soygun düzenini ve milletimizin sırtına binen projelerin durumunu yine milletimize anlatmak zorundayız. Cumhurbaşkanı Erdoğan yıllar önce yap-işlet-devret projeleriyle ilgili "Cebimizden beş kuruş para çıkmayacak." demişti. Aslında bir bakıma doğru söylemiş, tabii ki kendi cebinden çıkmadı bu paralar, milletimizin cebinden çıktı.

Garanti ödemelerine 2017-2024 yılları arasında, toplam sekiz yılda 11,8 milyar dolar ödeme yapıldı. 2025 raporunda hedefler başlığından 2025, 2026, 2027 dönemlerinde yapılacak ödemeleri de görebiliyoruz. Üç yıllık dönemde de 7,6 milyar dolar ödeme yapacağız. Toplamda on bir yılda 19,4 milyar dolar milletimizin cebinden çıkacak. Bu rakam güncel kurla 675 milyar Türk lirasına denk geliyor. Birçok kez yolcusuz havaalanlarından, geçiş garantisini sağlayamayan yollardan, fahiş zamlar yapılan köprü ve tünellerden bahsettim ama ne yazık ki geldiğimiz noktada bunların hepsinin milletimize yükü artarak devam ediyor.

"Asrın soygunu" dediğimiz Osmangazi Köprüsü Projesi'nde biri bilinen meşhur köprü olmak üzere 4 tane de bağlantı yolu var. Bu köprüden geçecek olan bir araba, yük aracı ya da ticari taşıt bu 4 yoldan birine de girmiş oluyor ve her yol için ayrı ücret, Osmangazi Köprüsü için ayrı ücret ödüyor. Bu projenin yapım aşamasında ihalelerde defalarca revizyon var. Kaç zeyilname düzenlendiğini AK PARTİ milletvekilleri bile bilmiyordur. 1 köprü ve 4 yoldan oluşan projede "Hangi kısım önce biterse bu süre işletme süresine eklenir." kıstasına göre üç yıl sekiz ay işletme süresi artırılmış oluyor. Hırsızlar için filmlere konu olmuş bir replik vardır, "Yükte hafif, pahada ağır olan çalmak için uygundur." denilir. Bu projede de yapım maliyeti düşük ama getiride yüksek olan köprü önce yapılıyor yani köprü var, yollar yok. Köprü genel projeden üç yıl sekiz ay önce açıldığı için, yollar sonra tamamlanmış da olsa bu yap-işlet-devret projesinin işletimi de üç yıl sekiz ay uzatılmış oluyor. Bu ekstra süre zarfında projeyi yapan firmanın cebine 2,1 milyar dolar para girdi. Yolu olmayan köprüye garanti verdik. "Geçmesek

de görmesek de o köprü bizim köprümüz.” diyen AK PARTİ iktidarı milletimizin helal paralarını, vergilerini buralara aktardı. Peki, yollar tamamlanıp proje tam anlamıyla hizmet vermeye başlayınca ne oldu biliyor musunuz? Geçiş garantilerinin karşılanmadığı anlaşıldı. Bayram gibi özel günlerde “40 bin araba geçti, bayram dönüşü 70 bin araba geçti.” diye reklamlar yapıldı, oysaki genel ortalamada geçiş karşılanmıyordu. Araç geçiş ücretlerinin fahiş fiyatlarla belirlenmesine rağmen dolar kuruna bağlı olan geçiş garantisini karşılamadığı da trajik bir durumdur. 2014 yılında 35 dolar artı KDV olarak başlayan geçiş garantisi bugün dolar enflasyonuyla beraber 51 doları geçmiş durumdadır. Bugün, her araç için yaklaşık 1.900 TL geçiş garantisi ödeniyor. Peki, güncel araç geçiş ücreti nedir? 555 lira yani aradaki 1.345 lira köprüyü belki de hiç görmeyen Anadolu’daki vatandaşımızın cebinden çıkıyor. Özetle, bu ve buna benzer tüm projelerde iktidarın neresinden tutsak elimizde kalıyor. Bu acı tablo milletimizin nasıl bir soygun düzeninde aldatıldığını, vergilerin ve kamu kaynaklarının verimsiz kullanıldığını gözler önüne seriyor.

Çanakkale Köprüsü ve bağlı projelerde de aynı oyunu yapıyorsunuz, “boğazın gerdanı” diye övdüğünüz köprünün açılmasına rağmen şimdi de 56 kilometrelik Kınalı-Tekirdağ arası yol için Çanakkale Köprüsü’nün proje süresini dört yıl uzatıyorsunuz. Köprüye geçiş garantisi tıkır tıkır işliyor, milletimizin cebinden dört yıl fazladan tam 1,7 milyar dolar çıkacak.

Değerli milletvekilleri, tarafımıza gelen yoğun şikâyet üzerine araç muayene ücretlerine de değinmek istiyorum. 2025 yılında zamlanacak muayene ücretleri artık milletimizin canına tak etmiştir. Yeni zamlara göre, traktör, motosiklet ve motorlu bisiklet muayene ücretleri 927 liradan 1.335 liraya yükselecek; otomobil, minibüs, kamyonet, arazi taşıtı, özel amaçlı taşıt ve römorkörler için ücret 1.821 liradan 2.621 liraya yükselecek; otobüs, kamyon ve çekicilerin muayene ücreti ise 2.462 liradan 3.544 liraya çıkacaktır; ticari araçlar bu parayı her yıl ödüyor. Emekliye, memura, asgari ücretli ve sabit gelirli vatandaşlarımıza bu kadar zam verilmezken motorlu taşıtlar vergisine, trafik cezalarına ve araç muayene ücretlerine bu kadar zam gelmesi kabul edilemez. “Emeklinin, memurun, asgari ücretlinin arabayla ne işi var?” diyorsanız o da sizin ayıbınız. Bu ülkede işçinin, emekçinin, memurun, çiftçinin velhasıl tüm insanlarımızın refah içinde yaşamaya hakkı vardır. Bu hakkı gasbeden ise tüm yanlış politikalarıyla AK PARTİ iktidarıdır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye internet hızı açısından dünya ülkeleri arasında 59’uncu sıradadır. Bu sıralama dünya kentleri üzerinden değerlendirildiğinde Ankara 84, İstanbul 89’uncu sırada yer almaktadır. İstanbul’da ve Ankara’da ülkemizin internet kalitesinin de altında hizmet alıyoruz. Zayıf internet ağı kullanmamıza ve yavaş olmasına rağmen bir de Avrupa’dan daha pahalı internet kullandığımızı ne kullanıcılara anlatabilirsiniz ne de gençlerimize. İnternet altyapılarımızı güçlendirmeli, veri indirme ve veri yükleme hızlarımızın özellikle yükseltilmesi gerekmektedir. Tüm bu konuştuğumuz eksiklikler, aksaklıklar, milletin sırtına bindirilen yüke karşın yandaşın cebinin dolduğu ihaleler iktidarın yüzünü bir an olsun kızartmıyorsa söylenecek sözümüz yok.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Beyaz, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba’ya ait.

Sayın Fakıbaba, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET EŞREF FAKIBABA (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

Ben koruyucu sağlık hizmeti, halk sağlığı ve birinci basamak sağlık hizmetlerinden bahsederken benden sonra çok değerli Grup Başkan Vekilimiz Sayın Turhan Çömez de sağlıkla ilgili diğer konular hakkında görüşlerini açıklayacak. Ben konuşmamı iki başlık altında toplamak istiyorum:

1) Koruyucu sağlık hizmeti ve halk sağlığı.

2) Birinci basamak ASM'ler, hastaların problemleri ve öneriler.

1) Koruyucu sağlık hizmeti ve halk sağlığı, hastalıkların erken dönemde tespiti ve önlenmesi için sağlıklı beslenme, sağlıklı barınma, aşılama, tarama testleri ve hijyen gibi birçok unsuru içer. Vatandaşlarımızın nasıl sağlıksız gecekondularda yaşadığını, asgari ücretin 17 bin, en düşük emekli maaşının 12.500 lira olduğu ve açlık sınırının 20 bin lirayı aştığı ülkemizde, proteine ulaşmayı bir kenara bırakın 4 kişilik bir ailenin çay ve simit için 9-10 bin lira harcadığı bu vahim tablo karşısında sağlıklı beslenme ve barınma konusunu siz değerli milletvekillerimizin takdirine bırakıyorum.

Hepatit ve tetanos aşıları, Sayın Bakanım, maalesef ASM'lerde yeterli sayıda bulunamıyor ve hastalar zorluk çekiyor. Meningokok, rota ve HPV gibi aşılar, Bakanlığın aşı takviminde yok. Bunların toplam maliyetinin 9 bin lira olması aileye ağır bir ekonomik yük getiriyor. SMA, DMD gibi tarama testlerinin evlilik öncesi gençlere ücretsiz uygulanması mutlak gereklidir ve mevcut olan SMA ve DMD'li çocuklarımızın tedavisi için bir fon oluşturulmalı ve belirli vergiler bu fona aktarılmalıdır.

Tip 1 diyabet hastası çocuklar için aileye pompa, iğne ve sensör yardımı eksiksiz -3.500 lira değiltam yapılmalı ve 18 yaşından sonra da devam etmelidir.

Okullarda temizlik işçileri yokken ve öğrencilerimiz sabun dahi bulamazken hijyen eğitiminden nasıl bahsedebiliriz ve bu öğrenciler nasıl geleceğimizin çevreci bireyleri olabilirler?

Halk sağlığı programları özellikle pandemilerde hayati rol oynar. Covid-19 pandemisi sırasında hijyen kurallarına uyma, sosyal mesafe ve maske kullanımı gibi önlemler virüsün yayılmasını önlemek için önemli tedbirler olmuştur. Sonuç olarak, koruyucu sağlık hizmetleri ve halk sağlığı toplumsal refahı artırmak için temel unsurlardandır.

2) Birinci basamak hizmeti veren ASM'ler, gecekondu tipi binalar, bina altları ve marketlerden dönüştürülmüş dükkânlar gibi mekânlarda sunulan bu hizmetler burada hizmet veren ve alan insanların maalesef onuruna yakışmamaktadır, resim 1-A'da görüldüğü gibi.

Birinci basamağa devam edecek olursak: Doktor arkadaşlarımız, iktidarın sağlığı ticaret, doktoru esnaf gibi gördüğünü söylüyorlar. 4 birimlik bir ASM'de devletin vermiş olduğu 4x43=172 bin lira cari ödenek, bir ASM'nin kira, çalışan ve diğer giderlerini karşılamamaktadır. Bu yüzden, son zamanlarda özellikle kira artışlarından dolayı çoğu doktor arkadaşımız ASM'lerini kapatmak zorunda kalmıştır.

Önemli problemlerden biri de 75'ten fazla hasta bakmak yani 75'in altında hasta baktığınız zaman mutlaka maaşınızdan kesilecek. Yani altı dakikada veya beş dakikada bir hasta nasıl muayene edilir; burada çok değerli doktor milletvekilli arkadaşlarım var, onlara sormak isterim.

Diğer bir problem, altı ayda bir hastanın mutlaka ASM'ye gelmesini sağlamak. Bunu yapamadıkları takdirde ortalama olarak maaşlarından 12 ila 15 bin lira mutlaka kesiliyor. Doktor arkadaşımız hastayı davet ediyor ama hasta ne diyor? "Ben iyiyim, niye geleyim?" diyor, hekime tepki gösteriyor, bazıları hekimi CİMER'e şikâyet ediyor, bazıları da teşekkür ediyor.

Hekim arkadaşların diğer bir problemi de Bakanlık "Belirli ilaçları yazmayın." diyor. Nedir? Antibiyotik, mide koruyucu Lansor ve antienflamatuar gibi. Birisine sordum, ne yapıyorsunuz dedim; "Vallahi hiç yazmıyoruz. Şehir ortalamasının üstüne çıktığımız takdirde bizden maaş kesimi olacak, onun için yazma oranımız sıfır." dedi Sayın Bakan. Yani düşünebiliyor musunuz, bir hastaya antibiyotik gerekli fakat hekim korkudan dolayı o antibiyotiği yazamıyor, hasta iyileşemiyor, başka bir sağlık kuruluşuna gitmek zorunda kalıyor.

İkinci bir problem; yine diyor ki: "Hasta 7'den fazla başka sağlık kuruluşuna gitmeyecek." Sayın Bakanım, şu anda bir hastanın sağlık kuruluşlarına gitme ortalaması 11 yani bunu nasıl 7'ye çekeceksiniz, hayretler içerisindeyim.

Doktor arkadaşlarımızın problemlerinden biri de hasta, hekime not verecek. Zaten hasta, hekimine gittiği zaman onu seçmiştir; o iyi bir hekim olduğu için ona gider. Şimdi, eğer not verecek olursa... Farz edelim, mesela benim aile hekimim bana yeterli zamanı ayırmazsa -ayıramaz çünkü beş dakika- istediğim raporu vermezse, istediğim hastaneye sevk etmezse, istediğim ilacı yazmazsa ben o doktora iyi not vermeyebilirim; vermem demiyorum, vermeyebilirim. Şayet, bu maddelerle ilgili olarak hekim başarısız olursa hekimin maaşından ortalama yüzde 40 kesinti yapılacak. Ayrıca, bu başarısızlık iki yılda bir yapılan sözleşmenin iptalini de sağlayabilir.

Otuz beş yıl doktorluk yapmış 61 yaşındaki emekli bir hekim arkadaşımın geçen günkü "tweet"ini buradan size okumak istiyorum: "Ev sahibiyim ve kira yok, sadece lise sonda okuyan kıymetlim Ege var evde. Büyük oğlum yurt dışında ve yedi yıldır orada çalışıyor, başını kurtardı." Ne kadar üzücü bir olay, "Başını kurtardı." diyor ya. Evladı yurt dışına gitmiş ve baba seviniyor, diyor ki: "Başını kurtardı." "Hayatımda ilk defa bu ay mütevazı hayat tarzına rağmen benim maaşım ve eşimin emekli maaşı kredi kartı borcuma yetmedi. Bu ay Ege'nin şeffaf plak diş tedavisi bütün bütçeyi patlattı. Ben bunu yaşıyorsam 12.500 lira alan emekli, 17 bin lira alan asgari ücretli herhâlde derin koma hâlindedir, yaşamıyordur, canlı cenazedir, ne ölüdür ne diridir."

Birinci basamakla ilgili olarak İYİ Parti olarak bizim önerilerimiz:

1) Tüm ASM'ler kamulaştırılmalıdır.

2) İl, ilçe, belde ve köylerin nüfus sayısına göre devletin farklı standart projeleri olmalı ve bu projeler nüfusa göre uygulanmalıdır.

3) Özellikle bu projeler için Hükûmet, özellikle yerel yönetimler, sivil toplum örgütleri ve iş insanları ile iş insanlarının adlarının verilmesi kaydıyla acilen ortak bir yapılanmaya gitmelidir. Burada yerel yönetimler çok önemlidir. Yerel yönetimlerin yeşil alanlarının bir köşesine bunu yaptığınız ve binayı da bir zengin iş insanına yaptırıp adını verdiğiniz takdirde inanıyorum ki bunu -Türkiye'de şu anda en azından 40 binin üzerinde ASM'ye ihtiyaç vardır- Sayın Bakanım, hızlı bir şekilde kapatırsınız.

4) Özellikle 4 birim ve sonrasındaki ASM'ler, tıpkı 10 yataklı devlet hastaneleri gibi olmalıdır. Yani, bu ASM'lerde müşahede için 10 yatak, küçük bir laboratuvar, 1 röntgen cihazı ve 1 ambulans bulunmalıdır. Ayrıca, diş hekimi, psikolog, diyetisyen gibi sağlık personelleri ve güvenlik elemanlarıyla desteklenmelidir. Batıda olduğu gibi bazı büyük ASM'lerde ise dâhiliye ve çocuk uzmanları görevlendirilmelidir. Böylece ikinci ve üçüncü basamağın yükünü hafifleterek üniversite eğitim ve araştırma hastanelerinin normal hastalarla uğraşmayıp eskiden olduğu gibi komplike hastaları tedavi edecek kaliteli doktor yetiştirmesinin önünü de açmış olacaksınız. Bu ASM'ler yirmi dört saat açık olmalı, özellikle diğer hastanelerdeki yeşil alan hastaları burada kabul edilmeli ve sevk edilmesi gereken hastalar buradan sevk edilmelidir.

5) "Doktorları esnaf, sağlığı ticarethane" olarak düşünmekten vazgeçin. Doktorların özgürce doktorluk görevini yapmalarını sağlayın. Doktorlarınıza güvenin, inanın ve saygı duyun; yurt dışına gitmelerini engelleyin. Doktorlara "Şu kadar hasta bakacaksınız, şu ilaçları yazacaksınız, ASM'nin masraflarını çıkaracaksınız." gibi saçma sapan talimat vermekten vazgeçin ancak göreviniz olan kontrolü de elden bırakmayın, yanlış yapan olursa gerekli yasal yaptırımları uygulayın.

Biraz önce doktor arkadaşlarımızın problemlerinden bahsettim Sayın Bakanım, şimdi de hastaların problemlerinden bahsediyorum:

Muayene, görüntüleme ve ameliyat randevularının geç verilmesi. Bakın, şu el -malum, bir tümör- iki ayda ameliyat edilmiş, iki ayda. Sayın Bakanım, ya, Allah aşkına, bu elin anında ameliyat edilmesi lazım; siz bir hocamız olarak bunu benden çok daha iyi biliyorsunuz.

Muayene sürelerinin çok kısa olması ve uzun kuyrukların oluşması; buyurun Hocam. Bir doktorun bir günde 100'e yakın hasta bakması; 100 diyorum çünkü vallahi, 150 demekten utandığım için 100 diyorum. Samimi olarak söylüyorum, bazı hastanelerde -her hastane için konuşmuyorum- 150'yi görüyorum, 150 hasta. Ya, arkadaş, ben daha önce, sizden önceki arkadaşımıza dedim ki: Sayın Bakanım, eğer sizin çocuğunuz ve torununuz olmuş olsaydı bir hekime 150'nci sırada çocuğunuzu, torununuzu muayene ettirir miydiniz? (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Bakanım, MR raporlarının geç gelmesi ve zaman zaman yanlış okunması; çok önemli. Bakın, Urfa'da -üniversite hariç- 29 röntgen uzmanımız var. Yani bu arkadaşlara güvenmiyor musunuz, bu raporları niye özelleştirdiniz? Yani o 29 arkadaşımız oradayken bu merkeze verilen parayı niye özelleştirip... Bizim 29 arkadaşımız varken bir beyin travmasında beş altı saat dışarıdan gelecek bir raporu, bir hekim nasıl değerlendirsin? Raporu okuyan röntgen doktoru uzman arkadaşımız o hastayı görmek istiyorsa... Çünkü röntgeni değerlendirirken belki de o problemi bilmediği için yanlış da değerlendirmiş olabilir, böyle problemler de var. Bakın, bundan iki sene önceydi Sayın Bakanım, "malign melanom"lu bir hastaya beyin MR'ı çektiriyor arkadaşlar, beyin MR'ında rutin olarak deniyor ki: "Normaldir." Bu hasta rahatsızlanıyor, bir de Hacettepe Üniversitesine gidiyor, bir MR daha çekiliyor, hemen akşam telefon ediyorlar "Acilen gelin, derhâl gözünüzü almamız lazım." Arkadaşlar, çok önemli ya, Allah yardımcınız olsun. Bakın, Allah yardımcınız olsun, sistem öyle bir hâle geldik ki içinden çıkılamaz bir hâle geldi. Bir insanın gözü gidiyor yani bir ay önce çekilmiş bu MR. Bu MR raporunu veren arkadaşı, altında imzası olan arkadaşı, ben Sağlık Bakanı olsam derhâl yanıma çağırır, gerekli savcılık şikâyetlerinde bulunurum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Fakıbaba, lütfen tamamlayın.

AHMET EŞREF FAKIBABA (Devamla) - Bir diğeri, ilaç erişiminde zorluk. Reçete var, ilaç yok. Hasta gidiyor, bir soğuk algınlığı -bakın, samimiyetimle, muhalefet yapmak için konuşmuyorum, bir kardeşiniz olarak konuşuyorum- reçetesini veriyor, diyorlar ki: "250 lira katkı payı vereceksin." Adam bakıyor, 250 lira vereceğine diyor ki: "Ya, oradan bana bir parol ver, ben bu reçeteyi almıyorum."

Mesela, doğumun en yoğun olduğu Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde doğum uzmanı yok Sayın Bakan. Şanlıurfa'da 29 radyolog meslektaşımız var, şey yok; plansızlığa bak. Mesela, yine Şanlıurfa'da beyin cerrahisi ve göğüs cerrahisi sayısı çok az olduğundan havuz nöbeti tutuluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET EŞREF FAKIBABA (Devamla) - Eğer önlem alınmazsa Sayın Bakanım, emin olun, yarın bizi tedavi edecek hiçbir doktor arkadaşımız ve onları yetiştirecek sizin gibi hiçbir hekim hocamız olmayacak.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Fakıbaba, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'e ait.

Sayın Çömez, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, TBMM TV'nin kuruluşunun 30'uncu yıl dönümü. Bu vesileyle, emeği geçen ve millet iradesinin tecelligâhı olan bu yüce çatının altında milletin sesini ve sözünü yine milletle buluşturan çok kıymetli emekçi kardeşlerime şükranlarımı sunuyorum.

Değerli arkadaşlar, hatalarla yüzleşmek cesaret ister, hataları kabul etmek erdemli olmayı gerektirir. Hataların üzerine gitmek, onların olmamasını temin etmek ise hakikaten kaliteyi gerektirir. Haftalardır konuşuluyor, yenidoğan çeteleriyle ilgili yaşanan sıkıntılar tek tek dile getiriliyor fakat ısrarlı bir şekilde Sayın Bakan diyor ki: "Benim kabahatim yok, benim yanlışım yok. Ben bu çeteyi çökerten ismim, bu işi ben yaptım, Sağlık Bakanlığı yaptı." Ben şimdi size Bakanın neler yapmadığını ve neler yaptığını tek tek anlatacağım. Bakalım, kendisi ondan sonra akşam saatlerinde bize ne cevap verecek.

Defalarca konuşuldu; 2016 yılında bir rapor hazırlandı ve bu rapor hâlâ İstanbul İl Sağlık Müdürlüğünde ve Sağlık Bakanlığında var, "Suç duyurusunda bulunun." diyor; içerisinde çok ağır hükümler var. Bugün bizim tartıştığımız, konuştuğumuz hastaneler tek tek yazılmış, olaylar tek tek dillendirilmiş, yaşanan sorunlar tek tek ele alınmış ve Sağlık Bakanlığına deniliyor ki: "Lütfen, bunlarla ilgili suç duyurusunda bulunun." Ve Sayın Bakan o zaman ne yapıyor? Kendisi bir aylık, taze İl Sağlık Müdürü İstanbul'da. Ne zaman İl Sağlık Müdürü olmuş? 6 Ekim 2016. Sayın Bakan İl Sağlık Müdürü iken bu rapor kendisine takdim edilmiş. Peki, soruyorum: Bu rapor bu kadar ağır ifadeler içerirken -bakın, sayfalarca son derece ciddi şeyler var içerisinde- Sayın Bakan, neden bununla ilgili İstanbul İl Sağlık Müdürü olarak gereğini yapmadın? Bunu mutlaka ve mutlaka bize açıklaman lazım. Korktun mu, üstünü mü örtmek istedin yoksa o zamanlar Sağlık Bakanı olan Mehmet Müezzinoğlu sana talimat mı verdi, "Ört bu dosyanın üstünü." mü dedi? Ki şimdi, geçtiğimiz günlerde hastanesi kapatıldı Müezzinoğlu'nun. Bunu mutlaka ve mutlaka Sayın Bakanın yüce Meclisin önünde açıklaması lazım. Bu çok vahim bir olaydır, böyle bir olayın arkasında imzası veya ihmali olan birisinin bugün bu çatı altında bunu izah etme mecburiyeti ve sorumluluğu vardır.

Bir başka konu; Sayın Bakan "Biz Mart ayında, 2023'te CİMER'e yapılan bir ihbarla öğrendik." diyor. Şimdi, bunun kocaman bir yalan olduğunu size anlatacağım. Bu, mahkeme dosyasından alınmış ve burada mahkeme dosyasında bir ifade var: "Malik Türkay Esin" Kimdir bu? Sayın Bakanın memuru, Sayın Bakanla beraber çalışıyor o zaman İstanbul İl Sağlık Müdürlüğünde. Ve diyor ki: "Ben 2023 yılının Ocak ayında bu hastaneleri denetledim, tek tek teftiş ettim." Hepsini yazmış; nelerin olduğunu, aynen 2016 yılındaki rapor gibi hepsini yazmış. İsimler, hastaneler, yaşananlar, o korkunç rezalet, çocukların nasıl ihmal edildiği, devletin nasıl soyulduğu yazılmış burada. Tarih ne zaman? Ocak 2023 yani Sayın Bakanın "Biz bunu Mart 2023'te öğrendik, CİMER'e yapılan şikâyetle öğrendik." dediği tarihten tam üç ay önce. Peki, kim bu adam? Bu adam, Sayın Bakanın o dönemde İstanbul İl Sağlık Müdürüyken memuru. Şimdi soruyorum: İlk raporu örttün; peki, senin memurun tarafından yapılmış bu araştırmayı, bu soruşturmayı, bu teftişi görmedin mi, gördün de üstünü mü örttün? Buna da mutlaka bugün Sayın Bakan cevap vermek zorunda çünkü bu çok vahim bir belgedir ve son derece ciddi bir durumdur.

Şimdi, Sayın Bakan diyor ki: "Ben bunu öğrendiğim zaman çok gizli bir operasyon başlattım." Ne zaman demiş bunu? 5 Mayıs 2023 tarihinde. Çok gizli bir operasyon başlatmış. Peki, bu gizli operasyondan sonra neler olmuş? Bakın, "Çok gizli bir operasyon başlattım." dediği tarihten sonra, Ağustos 2023'te bir başka belge ortaya çıkıyor; bütün Türkiye görsün bu belgeyi. Bu belge şu: Sayın Bakanın memurlarına, o zaman İstanbul İl Sağlık Müdürüyken bir ihbar geliyor bir hastaneden, diyorlar ki: "Şurada kaçak bir klinik çalışıyor." Ve tebrik ediyorum o memurları, bir gece yarısı gidiyorlar o kliniğe, tek tek inceliyorlar ve o klinikte bugün cezaevinde olan o çetebaşı doktorun bütün belgelerini buluyorlar. Neymiş o belgeler? O yenidoğan çetesinin tomarla dosyası. Sadece o dosyalar da değil, evde bakım hizmetleriyle ilgili sahte dosyalar bulunuyor. Tebrik ediyorum o memurları. Ne yapmışlar?

Almışlar o raporu, İstanbul İl Sağlık Müdürlüğüne göndermişler. Ne zaman yapmışlar bunu? Sayın Bakanın çok gizli operasyon yaptığı dönemde kendisine verilmiş bu. Peki, Sayın Bakan ne yapmış? Bu dosya yine örtülmüş. Peki, ben nereden buldum bu evrakı? Bunu duyunca hepiniz çok şaşıracaksınız. Ben bunu Reyap Hastanesinden aldım, kapatılan hastanenin evraklarında buldum ben bunu. Bu neyi ifade ediyor biliyor musunuz? Sağlık Bakanlığı, Sağlık Müdürlüğü, yaptığı o soruşturmanın evrakını götürmüş, hastaneye teslim etmiş; "Haberin olsun, bak, biz gizli gizli seni denetliyoruz; ortada bir rezalet var, tedbirini al." diye Reyap'a göndermiş bu evrakı. Şu sistemin nasıl çürüdüğüne, nasıl kokuştuğuna bakar mısınız. Birisinin bunların tek tek hesabını vermesi lazım.

Peki, bu arada "Gizli operasyon yapıyorum." dediği zamanda Sayın Bakan ne yapmış? Sayın Bakan, o hastanelerden en önemlisi ve çok sayıda çocuğun öldüğü hastaneye gitmiş, ziyaret etmiş. Buyurun, Medilife Hastanesine gitmiş Sayın Bakan, ziyarette bulunmuş; poz poz resimler çektirilmiş, boy boy fotoğraflar verilmiş. Ha, doktorla da konuştum, arayıp konuştum kendisiyle, bütün detayları da aldım, utanmadınız mı bu fotoğrafları paylaşmaya dedim. Sayın Bakanın "Gizli operasyon yapıyorum." dediği tarihten sonra yapılmış bir ziyarettir bu; alın, tarihi de burada: 11 Temmuz 2023. Bu esnada Bakan çok gizli bir operasyon yapıyor, hiç kimsenin bilmediği örtülü bir operasyon yapıyor. Peki, 11'inden sonra ne olmuş? 11 Temmuzdan sonra tam 10 yavrumuz ölmüş, Bakanın gizli operasyon yaptığı dönemde 10 yavru maalesef ölmüş veya öldürülmüş.

Ben bu hastanede yaşanan rezaletlerin belgelerini aldım, paylaştım çünkü mahkemeye vermek istedim, mahkeme kabul etmedi -Komisyon Başkanımız burada, önümüzdeki günlerde takdim edeceğim kendisine- ve bir televizyon programında paylaştım, o televizyon programında bu belgeleri paylaştım diye programa ceza geldi. İnanın, içiniz acır o belgeleri gördüğünüz zaman. Şimdi diyorlar ki: "Biz hastaneleri denetledik." Denetlediyseniz ve bu rezaleti bulamadıysanız yazıklar olsun size, denetlemediyseniz ve bu çocuklar ondan dolayı öldüyse daha çok yazıklar olsun!

Bakın, hastane içerisinde yenidoğan yoğun bakım ünitelerinde bir doktor yok, hemşireler iş yapıyorlar kendi aralarında. Hepsinin yazışmaları burada, hastaneden bütün detayları aldım, çıkarttım; içiniz acır bunları dinlediğiniz zaman. Hemşire diyor ki doktora -hastanede doktor yok- "Bebek çok ağlıyordu, çok bağırıyordu, nefesini kestim Hocam." "Kestim nefesini, Dormicum verdim." diyor, meslektaşlarım bilirler ne anlama geldiğini "Uyuşturucu verdim, kestim nefesini." diyor. Bir sabah gidiyorlar, çocuğun testisleri simsiyah olmuş, doktor mesaj atıyor "Kim sıkıştırdı, kim çürüttü bunun testislerini?" diye hemşireye soruyor. Sonra hemşire "Bir hasta geldi, ben onu entübe edeceğim Hocam." diyor, hoca da diyor ki: "Tamam, et -yine doktor yok hastanede- bana röntgenini gönder." Röntgenleri burada, "Entübe ettim." dediği hastayı entübe etmemiş, hortumu koymamış, hortum ağzında kalmış, ölmüş çocuk ondan sonra.

Ve bütün bunlar sizin "Çok gizli operasyon yapıyoruz." dediğiniz dönemde olmuş. Öylesine vahim, öylesine ciddi bir realiteyle karşı karşıyayız ki "Efendim, ben çökertim çeteyi; ben var ya ben, gizli operasyonlar yaptım; ne var ne yoksa çökerttim." Hayır Sayın Bakan, senin görevde olduğun sürede, senin sorumlu olduğun sürede hem İl Sağlık Müdürüyken hem de Sağlık Bakanıyken bu rezaletler yaşandı ve bunun için senin bu milletten özür dilemen ve istifa etmen lazım, sen bu ülkede Sağlık Bakanlığı yapamazsın! (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu tabloda birisinin, bu tabloda birisinin bu ülkede Sağlık Bakanlığı yapması mümkün değil.

MAHMUT DİNDAR (Van) - İstifa!

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Daha çok vahim şeyler var, bu hastanelerde kaçak doktorlar çalıştırılıyor. Ben olayların üstüne gittim, biri kaçtı, FETÖ'cü. Ama kaçak doktorlar çalıştırılıyor. Mesela, bir başkası -denetliyorsunuz ya hastaneleri- Tekirdağ'da bir kadına doktor olarak serumla

uyuşturucu vermiş, kadını bayıltıp tecavüz etmiş; sahte isimle çalıştırılıyor. Hepsinin burada belgeleri var. Hastanenin kendi iç yazışmaları var, diyor ki hastanedeki iç yazışmalarda: "Sahte doktorların sahte kaşeleriyle ilgili Sağlık Müdürlüğünden bize ihbar geldi, ikaz geldi, sahte kaşeleri kaldırın ortadan." Bakın, Sağlık Müdürlüğü özel hastanelerde sahte kaşelerin kullanıldığını biliyor ve bunu oradaki hastane müdürlüğüne ihbar ediyor "Toparlayın bunları, kendinize dikkat edin." diyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bunun delilleri nedir?

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Var, var; hepsi burada, hepsi burada; veririm size.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Peki, verin bize, verin.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Memnuniyetle veririm.

Benim derdim, bakın, benim derdim, burada siyaset yapmak değil. Samimi olarak bunları paylaştım, paylaştım ve paylaşmaya devam edeceğim; vereceğim bunları size.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Verin, verin.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Yargıyla paylaşın.

EROL KELEŞ (Elazığ) - Siz o gün Komisyonda da söylediniz.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Komisyonda söyledim ama Komisyonda söylenenlere...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - O gün Komisyonda yoktunuz ama...

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Müsaade edin bana.

Komisyonda söylenenleri millet bilmiyor, bütün millet burada görsün bütün bunları.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Verin bize, verin.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Hepsi hazır, hepsi hazır; hepsini tek tek vereceğim.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Tamam.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Üstüne gittiğiniz zaman çok daha vahim şeylerle karşılaşacaksınız.

Hastane diyor ki: "Bize bu gece ihbar geldi, teftiş edecekler, aman tedbirinizi alın." Ve az önce bahsettiğim Tekirdağ'da o kadına tecavüz eden doktoru sahte bir isimle hastanede çalıştırıyorlar.

Böyle bir sistemin rehabilite olması için herkesin sorumluluğu var, hepimizin sorumluluğu var, Parlamentonun sorumluluğu var ama "Ben bu işi çözdüm, ben bu çeteyi çökerttim; ben var ya ben, hepsini hallettim." diyerek bu işleri çözemezsiniz. Ağır bir sorumluluğunuz var, ağır bir yetersizliğiniz var, ağır bir ihmaliniz var. Bunların her birinin tek tek üzerine gidilmesi ve netice alınması şart.

Değerli arkadaşlar, Sayın Fakıbaba sistemle ilgili yaşanan sorunları çok detaylı bir şekilde anlattı. Keşke dediklerine dikkat edilmiş olsaydı ve yıllardır birinci basamak sağlık hizmetine çok ciddi bir şekilde destek verilmiş olsaydı, yatırım yapılmış olsaydı bugün bu problemlerin önemli bir kısmını yaşamıyor olurduk. Ama maalesef, her alanda olduğu gibi sağlıkta da baktığınız her yerde rant gördüğünüz için ve "yatırım" adı altında yapılan talanlarla birilerini zengin ettiğiniz için birinci basamağı ihmal ettiniz; yerine ikinci, üçüncü basamak ve şehir hastaneleri geldi.

Şimdi, size şehir hastanelerinden örnek vereceğim, niye "kara delik" diyorum şehir hastanelerine? Bakın, 2017-2023 arası yedi yıl boyunca şehir hastanelerine harcanmış olan para 102 milyar, bir daha söylüyorum, yedi yıl içerisinde 102 milyar. 2024-2027, dört yıl içerisinde 425 milyar lira para harcanacak şehir hastanelerine; korkunç bir kara delik ve bunun ayağa kalkması mümkün değil. Tabii, uzun uzun anlatmak lazım, bu şehir hastaneleri nasıl kuruluyor? Sistem iş adamına diyor ki: "Gel, ben sana bir yerde bir proje vereceğim." Projelerin bedeli yaklaşık 1 milyar dolar civarında. Ve yandaş müteahhit diyor ki: "Benim param yok." "Git, Londra tefecilerinden para al." diyor. Gidiyor Londra

tefecilerine, tefeci diyor ki: “Ben sana bu parayı veririm ama bana devletten garanti getir.” Nasıl garanti? Kira garantisi. Başka? Hasta garantisi. Alıyor müteahhit garantiyi, götürüyor Londra’daki tefeciye; sonra tefeci diyor ki: “Bu da yetmez, ben senin Türk mahkemelerini tanımam, Londra’daki tahkim mahkemelerini tanırım.” “Peki.” diyor, sağ olsun onu da imzalıyor bizim devletimiz ve ondan sonra iş yapılmaya başlanıyor. Ardından bir taraftan gelen para müteahhidin cebinde kalıyor bir taraftan Londra tefecisine gidiyor ama maalesef sağlıkta korkunç bir rezaletle biz karşı karşıya kalıyoruz.

Burada daha vahim bir şeyden bahsedeceğim: Bakın, İngiltere’de 1 yatak başına kapalı alan 80 metrekare; o şehir hastanelerine imza atan eski Sayın Bakanın hastanelerinde yatak başına kapalı alan 125 metrekare; peki, şehir hastanelerinde ne kadar biliyor musunuz? 313 metrekare; hani “5 yıldızlı” diyorlar ya, 313 metrekare. Şimdi diyeceksiniz ki: “Ne var canım, geniş bir hastane, ferah ferah tedavi görsünler.” Hayır, öyle değil çünkü kirayı metrekare başına veriyorlar, çünkü yandaşları zengin etmek için dünya standartlarının üzerinde, 313 metrekare olarak bunu yaptılar.

Peki, yaptılar da nasıl bir hizmet ortaya çıktı? Bakın, o kadar çok örnek var ki. Sayın Vekilim Lütfü Bey gayet iyi bilecek, kendi bölgesinin hastanesinde geçtiğimiz yıl 60 hasta şehir hastanesinde yandı ya, yandı! Soru önergesi verdik Bakana: “Sayın Bakan, bu koterden mi yandı, elektrik kaçağından mı yandı?” Umurunda bile değil, cevap dahi vermedi.

Ama şunu anlatmadan edemeyeceğim: Bu olay Antep’te yaşanıyor, geçtiğimiz hafta yaşandı. 37 yaşında genç bir hasta Antep Devlet Hastanesine gidiyor ve diyor ki: “Benim babam kalp krizinden öldü. Göğsüm ağrıyor, kolum uyuşuyor. Allah aşkına kalp krizi geçiriyorum!” “Geç, otur yerine; sıraya geç.” diyorlar. Israr ediyor ve tekrar sıraya oturtuyorlar. Tam kırk dakika...

Sayın Bakan, konudan haberiniz yoksa bütün videoları veririm size.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Bitireceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Çömez, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Konudan bilginiz yoksa bütün belgeleri vereceğim size.

Kırk dakika bekliyor ve yığılıp kalıyor. Ondan sonra yardıma gelip bakıyorlar, diyorlar ki: “Öldü hastanız.” Hastayı görün -şu fotoğraf Türk sağlık sisteminin ne hâle düştüğünün bir fotoğrafıdır- bir çuval torbası gibi, bir torba gibi hastayı ters yüz edip sedyenin üzerine koyuyorlar. Monitör yok, EKG yok, oksijen yok, tansiyon ölçümü yok, hiçbir şey yok. O arada hastanın yakını, eşi, zavallı eşi feryat etmeye başlıyor, kendisine bir sakinleştirici, uyuşturucu yapıyorlar ve cenazesini teslim ediyorlar. Bir hafta sonra da Suriyelilere bedava hizmet verdiğiniz Antep’teki bu hastanede sizin hatanız yüzünden ölen o hastanın yakınına yaptığınız uyuşturucu için kendisine tam 550 lira fatura gönderiyorsunuz. Diyorum ki: Yazıklar olsun, kendinize gelin ve sağlığı bu kadar ayaklar altına almayın!

Çok teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Çömez.

Değerli milletvekilleri, İYİ Parti Grubu adına söz talepleri karşılanmıştır.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) - Çok ayıp, çok! Sana hiç yakışmıyor.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Eğer yüreğin varsa bunlarla karşılaş, cesaretin varsa bunlarla karşılaş. Utanmalısınız bu tablodan, bu tablodan utanmalısınız!

BAŞKAN - Sayın Çömez... Sayın Çömez...

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) - Siyaset için, intikam için kendi kişiliğini inkâr ediyorsun, yazık sana!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Yüreğiniz varsa, vicdanınız varsa, içinizde insanlık kaldıysa, ahlak kaldıysa, Allah korkusu kaldıysa yüzleşin bunlarla.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) - Hiç böyle bir adam değildin sen. Şu verdiğin örnekler, örnek mi? Ayıp, ayıp!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Utanç verici bu yaptıklarınız, utanın bu yaptıklarınızdan!

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) - Suriyeliler insan değil mi?

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, İYİ Parti adına söz talepleri karşılanmıştır.

AHMET GÖKHAN SARIÇAM (Kırklareli) - Biz senin cemaziyelevvelini de biliriz.

BAŞKAN - Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter'e ait.

Sayın Yönter, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İZZET ULVİ YÖNTER (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi kapsamında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesi üzerine parti grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, başta ekranı başında bizleri izleyen aziz vatandaşlarımızı ve siz muhterem milletvekillerimizi kemalihürmetle selamlıyorum.

(Uğultular)

BAŞKAN - Sayın Yönter, izin verir misiniz.

İZZET ULVİ YÖNTER (Devamla) - Buyurun efendim.

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Genel Kurulda gerçekten büyük bir uğultu var. Lütfen, hatibi saygıyla dinleyelim, sohbetlerimizi birbirimizi rahatsız etmeyecek kısık bir sesle yaparsak daha hayırlı olur.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - AK PARTİ'liler dışarda, onlar dışarıda, sohbette problem yok.

BAŞKAN - Onlara da söyledim, herkese söylüyorum.

Buyurun Sayın Yönter.

İZZET ULVİ YÖNTER (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Enerji, insan varlığının ve içinde yaşamış olduğumuz gezegenin kilit ve stratejik bir değeridir. Özellikle son bir buçuk asırdan bu yana küresel ve bölgesel hesapların, hedeflerin, heveslerin, hegemonya mücadelelerinin ağırlık merkezi enerji çevresinde temerküz etmiştir. Enerji kaynaklarına erişim ve edinim hususundaki adaletsiz ve eşitsiz dünya tablosu pek çok çatışmanın gerekçesi, işin özünde de başlıca motivasyonu olmuştur. Yerin altında mahfuz duran doğal kaynaklar, yerin üstündeki toplum ve devletlerin rotasını çizmekle kalmamış; sömürü çarkının hızlanmasına, kutuplaşma çerçevesinin kalın hatlarla belirlenmesine de yol açmıştır.

Bildiğiniz gibi, İkinci Dünya Savaşı sonrasında sömürgeciliğin tasfiye edildiği iddia edilmişti fakat süreç tam tersine işleyiş göstermiştir. Bu işleyiş temelinde şunu söylememiz mümkündür ki sömürgeciliğin yeni bir versiyonu yerleşmiş, hatta sömürü daha da derinleşmiştir. Emperyalist ülkeler ile az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkeler arasında süregelen, bu suretle egemen devletlerin lehine gelişen bağımlılık, hâkimiyet, haksızlık ve hukuksuzluk, bahsetmeye çalıştığım bu ülkeler kategorisindeki karşılıklı ilişkileri ahlaki, vicdani ve hukuki temelden tamamıyla koparmıştır. Enerji kaynakları üzerindeki güç mücadeleleri devamlı bir sömürü metabolizması şeklinde vasat ve varlık bulmuştur. Esasen zaman değişse de nesiller değişse de çağa yüklenen anlamlar değişse de medeniyet ve milletler mücadelesinde açık veya gizli bahaneleri herhangi bir şekilde değişiklik göstermemiştir.

Yeni yüzyılda ülkemizin müessir hedeflerinden biri de hiç kuşkusuz enerjide bağımlılık düzeyini azaltarak bağımsızlık tescilinin yapılmasıdır. Bölgemizde ortaya çıkan küçük ya da büyük çaplı krizler her seferinde enerji arz güvenliğinin ne kadar mühim ve müstacel bir konu olduğunu da bizlere ispat etmiştir. Enerji arz güvenliği kapsamında yaşanan gerilimlerin sosyal, ekonomik ve insani faturaları kabarttığı yakın dönemdeki pek çok tecrübeyle de sabittir. Bu nedenle, enerjide bağımsızlık hayati özelliktedir. Deyim yerindeyse kendi göbek bağımızı kendimizin keseceği, kendi ihtiyaçlarımızın aracısız karşılanacağı yüksek bir seviyeye, yüksek bir düzeye ulaşmak, tırmanmak asıl olmalıdır.

Türk ve Türkiye Yüzyılı hedefleri kapsamında enerji alanında tam bağımsızlık iradesinin sivrilmesi çok ama çok ileri yönlü bir hamledir. Enerji arz güvenliğinin temini hususunda gösterilecek ihmal ve ihtiyatsızlıkların sonucu elbette ağırdır. Ekolojik dengeyi dikkate alan, çevresel duyarlılıkları hesaba katan, temiz ve yenilenebilir enerji klasmanında iddialı olmak, bu konuda göz kamaştıran mesafeler almak aynı zamanda gelecek nesillerimizi de güvenceye kavuşturacaktır. Bu temelde oluşacak millî ve stratejik politikaların Türkiye'nin gücüne güç katacağı tartışmasızdır.

2023 yılında ülkemizin ödemiş olduğu enerji faturası 70 milyar dolar civarındadır. Bu 70 milyar dolar civarındaki enerji faturasının dış ticaret açığında, cari açıkta ne kadar önemli bir payı olduğunu hepiniz biliyorsunuz. Buna rağmen, Türkiye ekonomisinin büyüme ve kalkınma istikametinde istikrarlı ilerleyişi gerçekten de takdire şayandır. Ekonomik büyüme, sosyal gelişme ve millî bütünleşme sacayağında artan nüfusumuz, prangalarını kıran kıran sanayileşme süreci ve refah düzeyinin yukarı yönlü ivmesi doğal olarak daha fazla enerji kullanımını tahrik ve teşvik etmektedir. Yapmamız gereken, bütün kaynaklarımızı sürekli, sistemli ve verimli şekilde harekete geçirip enerji potansiyelimizi kuvveden fiile çıkarmaktır.

Görevini başarıyla ifa ve icra eden Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız Sayın Alparslan Bayraktar ile donanımlı kadrosu bu hedefe gördüğümüz kadarıyla kilitlenmiştir. Huzurlarınızda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımızı, bağlı ve ilgili kuruluşlarda görev alan bütün bürokratlarımızı gönülden tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

Madenden petrol ve doğal gaza, rüzgârdan güneş enerjisine kadar hemen hemen her alanda sahip olduğumuz potansiyel gücü kullanarak Türkiye'mizin enerjide tam bağımsız lige taşınacağından eminiz, bu uğurda da her türlü desteği vermeye hazır olduğumuzu ifade etmek isterim. Enerji, çatışma ve savaşların konusu olmaktan çıkmalıdır. Enerji, barışa, huzura ve dostane ilişkilerin oluşacağı, tezahür edeceği bir kuşağa hizmet etmelidir. Türkiye'nin gaye ve gayreti de buna yöneliktir. Enerji zengini ülkelerin bu kapsamda fakir görünümlü ülkelere küresel emperyalizmin doymaz iştah ve istilacı mantığıyla tahakküm kurması, insanlığın zulümle ve haksızlıklarla pençeleşmesini sağlamaktadır. Yaşanabilir bir dünyada bu tablo elbette doğru, vicdani ve hakkaniyetli değildir.

Sayın Enerji Bakanımızın geçtiğimiz ayın son günlerinde İngiltere'ye yaptığı ziyaretini, bu ülkedeki temas trafiğini ve açıklamalarını da yakından takip ettik. Türkiye'mizin iklim ve dönüşüm hedeflerini anlatması, rüzgâr ve güneş enerjisinde kapasiteyi 30 gigavattan 120 gigavata çıkarmayı planladıklarını söylemesi kayda değer bir gelişme olarak gündeme yansımıştır. Ülkemizin gelecek on yıllık zaman zarfında yenilenebilir enerjide 108 milyar dolar yatırıma ihtiyacı olduğu anlaşılmaktadır. Sayın Enerji Bakanımızın yapmış olduğu bir açıklamada da bu konuya temas etmesi ayrıca önemli ve yerinde olmuştur.

Türkiye'nin enerji talebi son yirmi yılda hakikaten müessir şekilde yükselmiştir. Yeni ve yenilenebilir enerji kaynağı çeşitliliğini artırmak, enerjide dışa bağımlılığı azaltacak makul ve muteber yegâne seçenek olarak önümüzdedir: Türkiye'nin şu anda toplam elektrik tüketiminin üçte 1'i yani yüzde 33'ü yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilmektedir. Bu yüzde 33'ün yüzde 10'u güneş ve rüzgâr enerjisinden oluşurken yüzde 23'ü ise hidroelektirik, jeotermal ve biyoyakıtlar olmak üzere diğer yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanmaktadır. Enerjide kendi kendimize yetebilmemiz çok

ama çok önemlidir. Gabar'da yaklaşık bir yıl önce 23 bin varil olan günlük petrol üretiminin 58 bin varilin üzerine çıkması hakikaten sevindiricidir. Bugün gazetelerde Enerji Bakanımızın yapmış olduğu açıklamayı da dikkatle takip ettik. Sayın Bayraktar kasım ayında toplam 3 milyon 425 bin varil ham petrol üretimiyle rekor kırıldığını söyleyerek bu üretimin yarısının Gabar'dan karşılandığını açıklamıştır; kendilerini kutluyoruz, başarılarının devamını diliyoruz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Gabar'da silahlar patlamıyor, Gabar'da elinde silahla dolaşan yok; Gabar'da iş var, istihdam var, umut var, gelecek var, kardeşlik var, millî birlik ve dayanışma ruhu var. Bu sayede yerin altındaki doğal kaynak yerin üstünde yaşayan millet varlığı tarafından çıkarılıp aynı zamanda geleceğin inşasında kullanılıyor; bu, çok ama çok önemli bir gelişme, 60 kuyuda üretim devam ediyor.

2020 yılında Karadeniz'de Türkiye'nin en büyük doğal gaz keşfi yapıldı; aynı zamanda, tarihimizin en büyük doğal gaz keşfiydi. Deniz yüzeyinin 4 bin metre altından çıkarılan doğal gazı karaya, 170 kilometre mesafeden Filyos'a ulaştırarak bu gaz vatandaşlarımızın kullanımına sunulmuş oldu.

Yine, burada önemli bir metafor da kullanan Sayın Bakanımız, Ankara-Bolu otoyolu mesafesi kadar bir gaz otobanı yapıldığını bir vesileyle bir toplantıda açıkladı. Sakarya Gaz Sahası'ndaki günlük üretim 7 milyon metreküpe yükseldi, diğer sahalarla birlikte toplam yurt içi üretimimiz günlük 8 milyon metreküpe çıktı ve 3,5 milyon hanemizin ihtiyacını kendi doğal gaz üretimimizle karşılar hâle geldik. İnşallah, günü geldiğinde, Türk ve Türkiye Yüzyılı'nda, Türk devrinde gönül ister ki -ki buna ulaşacağımıza da inanıyoruz- bütün hanelerimizin doğal gaz ihtiyacı kendi yerel ve millî kaynaklarımızla karşılansın.

Tüm vatandaşlarımızın elektrik ve doğal gaz faturalarında 2024 yılının on aylık döneminde devletimizin yaklaşık 280 milyar liralık bir finansmanı olmuştur. Diğer yandan, dünya bor rezervinin yüzde 73'üne sahibiz. 2024 yılında 2,5 milyon ton bor ürünleri satışı karşılığında 1,3 milyar dolarlık satışın gerçekleştiği görülmektedir. Bu, muazzam bir gelişmedir. Bor stratejik bir madendir ve dünya çapında bu alanda rakipsiz bir konumda olduğumuz ve daha da yükseleceğimiz açıktır.

Sayın milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisinin enerji politikasının temel amacı, dışa bağımlılığın en aza indirilmesi yani enerjide tam bağımsızlık, enerji tedariki ve güvenliğinin sağlanması, enerjide verimliliğin ve millî kaynakların payının artırılması, yerli kaynaklara yönelik arama faaliyetlerinin etkinleştirilmesi hem üretim hem de tüketim aşamasında enerjinin çevre ve insan dostu olmasının temin edilmesi esasına dayanmaktadır. Elbette, yenilenebilir enerjinin payının yükseltilmesi, bizim de parti programımızda yer alan hedeflerden bir tanesidir.

Enerji planlamasında ve yapılacak uluslararası anlaşmalarda kaynak ve ülke çeşitliliğine giderek arz güvenliğinin oluşturulması önemlidir. Bilhassa son dönemde artan jeopolitik riskler, Şam ve Ukrayna etrafında biriken tehdit dalgası nedeniyle enerji konusunda bir kısım belirsizliğin doğduğu hepinizin malumu. Rusya'dan doğal gazın kesilmemesi... Bu konuda Sayın Bakanımızın da gösterdiği alaka hakikaten önemli çünkü Türkiye'nin en büyük gaz tedarikçileriden bir tanesi Rusya ve Rusya'dan gazın kesilmesinin getireceği sonuçlar da takdir edersiniz ki çok ağır olacak. Özellikle transit taşımacılıkta şu anda devrede olan anlaşmanın bu yıl sonu itibarıyla bitmesi ve bu anlaşmanın uzatılmasıyla ilgili Türkiye'nin samimi çağrıları da çok çok önemli.

Sayın milletvekilleri, nükleer enerji üretim teknolojisine sahip olmak, nükleer enerjide önemli bir öncelik. Şu anda inşa hâlinde olan ve Türkiye'nin umutlarını yeşerten Akkuyu Nükleer Santrali aynı zamanda bir milat. 4 ünitenin 2028 yılı sonuna kadar faaliyete geçmesi planlanıyor. Santral devreye alındığında elektrik ihtiyacının yüzde 10'unu tek başına karşılayacağı da anlaşılıyor. Hâlihazırda 31 ülkede 415 nükleer santral bulunuyor. Türkiye nükleer santralde de rekabetçi bir üstünlüğe, avantaja mutlaka ulaşmalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) - Koskoca bir yalan!

BAŞKAN - Sayın Yönter, lütfen tamamlayın.

İZZET ULVİ YÖNTER (Devamla) - Peki.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben, son olarak, bilhassa terörle mücadelede yaralanıp da gazi sayılmayan kardeşlerimizin hakkının verilmesi, onlara gazilik beratının verilmesi, şeref aylığının bağlanması hususunda görüşlerimizi sizlere sunuyor; ayrıca, staj ve çıraklık mağduru kardeşlerimizin seslerinin duyulması gerektiğini ifade ediyor; 2025 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Yüksek heyetinizi saygı ve sevgilerimle selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Yönter, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Antalya Milletvekili Abdurrahman Başkan'a ait.

Sayın Başkan, buyurun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kıymetli Bakanlarımız ve bürokratlarımız; yüce Türk milletini ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Dünya genelinde enerji sektörü ekonomik, siyasi ve teknolojik gelişmelerin etkisiyle köklü değişimlerin yaşandığı bir dönemden geçmektedir. Artan enerji talebi, küresel piyasalardaki belirsizlikler ve enerji kaynaklarına erişimde yaşanan sorunlar tüm ülkeleri enerji politikalarını yeniden gözden geçirmeye itmektedir. Türkiye de bu süreçte enerji arz güvenliğini sağlamanın yanı sıra bölgesel ve küresel enerji piyasalarında stratejik bir aktör olmayı da hedeflemektedir.

Değerli milletvekilleri, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızın "Millî Enerji ve Maden Stratejisi" çerçevesinde yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızın daha etkin kullanımı konusunda önemli adımlar atılmaktadır. 2024 yılı Ekim ayı sonu itibarıyla ülkemiz kurulu gücü 114.599 megavata ulaşmıştır. 2024 yılı Ekim ayı sonu itibarıyla kurulu gücümüzün kaynaklara göre dağılımı; yüzde 28,1'i hidrolik, yüzde 21,5'i doğal gaz, 19,1'i kömür, yüzde 10,9'u rüzgâr, yüzde 16,6'sı güneş, yüzde 1,5'i jeotermal ve yüzde 2,4'ü ise diğer kaynaklar şeklindedir.

2024 yılının ilk yarısında toplam elektrik üretimimizin yüzde 66'sı yerli kaynaklardan sağlanmıştır. Bu oran enerji ithalatını azaltarak ekonomimize ciddi katkılar da sağlamaktadır. Özellikle ekim ayında gerçekleştirilen "Enerji Dönüşümü-Yenilenebilir Enerji 2035" lansmanıyla duyurulan yol haritamız, Türkiye'nin yenilenebilir enerji kapasitesini artırma konusundaki kararlılığını bir kez daha göstermiştir. Mevcut durumda, toplam kurulu gücümüz içinde güneş ve rüzgâr enerjisinin payı 31 bin megavat seviyesindedir. 2035 hedefimiz ise bu kapasiteyi 4 kat artırarak 120 bin megavata ulaştırmaktır. Bu hedefe ulaşmak, çevreye duyarlı ve sürdürülebilir bir enerji altyapısı kurmanın yanı sıra Türkiye'nin enerji piyasasında daha da güçlü bir konuma gelmesini de sağlayacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, bor ve karbür üretiminde önemli bir merkezdir ve bu alanlardaki potansiyeli ülkenin ekonomik gelişimi açısından büyük bir fırsat sunmaktadır. Bor sadece tek başına kullanıldığında katma değeri daha düşük olmakla birlikte çeşitli sanayi kollarında kullanılan önemli bir elementken Türkiye, dünya bor rezervlerinin yüzde 70'ine sahip görünüyor. 100'den fazla ülkeye gerçekleştirdiği bor ihracatıyla dünya bor pazarında yüzde 63 paya ulaşarak lider konumdadır. Bu durum Türkiye'yi bor madenciliği konusunda da lider bir seviyeye taşımaktadır. Bu yeter mi? Asla yetmez.

Karbür ise dayanıklılığıyla bilinen bir bileşiktir ve özellikle kesici aletler ve aşınmaya dayanıklı malzemelerde yaygın olarak kullanılmaktadır. Türkiye karbür üretiminde de önemli adımlar atmakta ve bu alandaki yatırımları artırmaktadır. Özellikle, savunma sanayisi ve otomotiv sektöründeki talepler karbür üretiminin önemini artırmaktadır. Türkiye'nin bor ve karbür sektörlerindeki yatırımları yerli üretimi destekleyerek ithalat bağımlılığını azaltmayı ve ihracat kapasitemizi de artırmayı hedeflemektedir.

Bor, karbür alanında yapılan yatırımlarda dünya genelinde 5 ülkeden 1'i de Türkiye'dir. İlk 5'te olmamız çok önemlidir. Gelecekte bu alanlarda yapılacak teknolojik gelişmeler ve AR-GE çalışmaları Türkiye'nin global piyasalardaki rekabet gücünü artıracaktır. Bu da ülkenin ekonomik büyümesine ve sanayi gelişimine önemli katkılar sağlayacaktır. Petrol üretimi -çeşitli konuşmacılarımız da çok bahsetti- Gabar'da 60 bin varilden, inşallah, önümüzdeki günlerde 100 bin varil seviyesine çıkacak ve bir sürü vatandaşımızın kendi aracında kullandığı yakıtlar bizim Gabar Dağı'ndan... Geçmiş dönemde adı terörle anılan Gabar, artık Türk ekonomisine sağladığı katkı ve petrolle anılacaktır inşallah.

Değerli milletvekilleri, ayrıca Türkiye'nin nükleer enerji yatırımlarını stratejik bir adım olarak da değerlendiriyoruz. İnşası yüzde 90 oranında tamamlanan Akkuyu Nükleer Güç Santrali ilk reaktörün devreye girmesiyle yıllık 7 milyar metreküp doğal gaz ithalatını önleyecek ve 3 milyar dolarlık bir tasarruf da sağlanmış olacaktır. Bu santral, bildiğiniz gibi, Türkiye'nin toplam elektrik ihtiyacının yaklaşık yüzde 10'unu da karşılayacak kapasitededir. Türkiye'nin elektrik tüketiminin 2023 yılında 1,2 oranında artarak 335,2 teravatsaate ulaşması bu yatırımların ne denli önemli olduğunu bir kez daha ortaya koymaktadır. Nükleer enerji Türkiye'nin enerji ihtiyacını karşılamakla kalmayıp enerji çeşitliliğimizi artırarak daha güçlü bir enerji altyapısı kurmamıza katkı sağlayacaktır. Ayrıca karbon emisyonlarını düşürme hedefimize de önemli ölçüde destek sağlayacaktır. Biliyorsunuz, 2053 sıfır karbon politikamıza nükleer santrallerin büyük katkı sağlayacağını da burada ifade etmek istiyorum. Nükleer enerji yatırımlarının hem ekonomik büyümeye hem de çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağladığı da açıktır.

Enerji verimliliği konusunda atılan adımlar da büyük önem taşımaktadır. Bakanlığımızın enerji verimliliği projeleri sayesinde sanayi, konut ve ulaşım sektörlerinde ciddi tasarruflar sağlanmıştır. 2023 yılında Türkiye'nin enerji yoğunluğu yüzde 5 oranında azalarak enerji verimliliği konusunda da önemli bir ilerleme kaydedilmiştir. Bu çerçevede, enerji altyapısına yapılan yatırımlar, enerji iletim ve dağıtım ağlarının genişletilmesi, akıllı şebeke sistemlerinin devreye alınması gibi projelerin devam etmesini memnuniyetle karşılıyoruz. 2024 yılı Ekim ayı sonu itibarıyla Türkiye'nin enerji iletim hattı uzunluğu 75.529 kilometreye ulaşmıştır, transformatör merkezi sayısı ise 798 adede yükselmiştir. Bu projeler Türkiye'nin enerji arz güvenliğini sağlamasının yanı sıra tüketicilere daha kaliteli ve kesintisiz enerji hizmeti sunulmasını da mümkün kılacaktır.

Enerji politikalarındaki bu kararlı yaklaşım, Türkiye'yi bölgesel bir enerji merkezi hâline getirme vizyonunu güçlendirmektedir. Yerli ve yenilenebilir kaynakların kullanımının artırılması, enerji verimliliğinin sağlanması, doğal gaz ve petrol keşiflerinin hızlandırılması ve nükleer enerji yatırımlarının devreye alınması Türkiye'nin enerji güvenliği ve ekonomik kalkınması için büyük bir fırsattır. Ayrıca, enerji sektöründeki bu gelişmeler yalnızca ekonomik değil sosyal kalkınmamıza da olumlu yansımaktadır. İstihdam artışı, sanayi üretiminin güçlenmesi ve daha düşük enerji maliyetleri toplumun genel refah seviyesini artırmaktadır. Enerji yatırımlarımızın çevreye duyarlı ve sürdürülebilir bir şekilde yürütülmesini ise gelecek nesillere bırakacağımız en değerli miras olarak da görüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin turizm ve tarımın başkenti Antalya'nın enerji ve tabii kaynaklar potansiyelini değerlendirmek üzerine de konuşmak istiyorum. Antalya, doğal güzelliklerinin yanı sıra yenilenebilir enerji, maden kaynakları açısından da büyük fırsatlar sunan önemli bir bölgedir. Antalya'nın enerji potansiyelinde en öne çıkan unsuru güneş enerjisidir. Şehrimiz

Türkiye'nin en uzun güneşlenme sürelerine sahip illerinden biri olup yıllık ortalama üç bin saatten fazla güneş ışığı almaktadır. Bu durum güneş enerjisi santralleri için büyük bir avantaj sağlamaktadır. Antalya'mızın stratejik konumu ve geniş uygun arazileri yenilenebilir enerji yatırımlarını çekmek için ideal bir altyapı sunmaktadır; Sayın Bakanım, size duyurulur bu konu. Bölgede hâlihazırda faaliyette olan güneş enerjisi santralleri bulunmakla birlikte yeni yatırımlarla bu kapasitenin artırılması da gerekmektedir.

Antalya yalnızca güneş değil aynı zamanda biyokütle enerjisi üretimi için de ciddi bir potansiyele sahiptir. Bölgenin geniş tarım arazilerinden elde edilen atıklar enerji üretimi için önemli bir kaynak oluşturmakta ve aynı zamanda bu çevresel bir yatırım olacaktır. Bu sayede hem çevreye duyarlı enerji üretimi yapılabilir hem de ekonomik katma değer sağlanabilir.

Bunun yanında, Antalya'mızın Toros Dağları'ndan kaynaklanan akarsular, küçük ve orta ölçekli hidroelektrik santralleri için de uygun koşullar sunmaktadır.

Yer altı kaynakları açısından ise mermer ve değerli maden rezervleri bölge ekonomisine katkı sağlayan önemli varlıklar olarak öne çıkmaktadır. Antalya'da yapılacak olan enerji yatırımları tarım, sanayi ve turizm sektörlerine doğrudan katkı sağlayacak ve bölgesel kalkınmayı hızlandıracaktır. Ayrıca enerji verimliliği projeleriyle sürdürülebilir kalkınma hedeflerine de ulaşılması mümkün olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Başkan, lütfen tamamlayın.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Devamla) - Sonuç olarak, Antalya'nın enerji ve tabii kaynaklarını etkin bir şekilde kullanmak, enerji arz güvenliğimizin artırılması ve bölgenin sürdürülebilir kalkınması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda yapılacak her yatırımın hem bölgesel hem de ulusal ekonomiye katkılar sağlayacağına da inanıyorum.

Bu vesileyle, sözlerime son verirken enerji alanında yürütülen tüm çalışmaları ve elde edilen başarıları takdir ediyor, Sayın Bakanımız başta olmak üzere emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum.

Bugün aramızdan ayrılışının 49'uncu yılında Türkolog, şair ve düşünür Hüseyin Nihal Atsız'ı rahmet ve özlemle anıyorum.

Türkiye'nin enerji geleceğinin daha aydınlık olacağına olan inancımla büyük Türk milletini ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

(Uğultular)

BAŞKAN - Sayın Önder, orada bir muhabbet var.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) - Engellemeye çalışıyorum.

BAŞKAN - Genel Kurulu da mahrum ediyorsun.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) - Engellemeye çalışıyorum. Arkadaşlara yavaş sesle konuşmaları konusunda...

BAŞKAN - Peki, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver'e ait.

Buyurun Sayın Işıkver. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2023 Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu bütçeleri adına Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 2025 yılı bütçesi Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçişimizin ardından hazırlanan 7'nci, Türkiye Yüzyılı olarak değerlendirdiğimiz bu yüzyılda ise 2'nci bütçemizdir. Program, bütçe esaslarına göre hazırlanmış olan merkezî yönetim bütçesindeki ödenekler 68 program arasında dağıtılmış, 2025-27 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program ve 2024-28 dönemini kapsayan beş yıllık On İkinci Kalkınma Planı'nda yer alan makroekonomik hedef, politika ve önceliklere uyumlu olarak hazırlanmıştır.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'ni tümüyle olumlu değerlendirmekte ve desteklemekteyiz. 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin Komisyon görüşmelerinde emeği geçen herkese teşekkür ediyor, bütçemizin aziz milletimize hayırlar getirmesini Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde son yıllarda, İstanbul Havalimanı, 1915Çanakkale Köprüsü, Osmangazi Köprüsü, Yavuz Sultan Selim Köprüsü gibi dünyanın en büyük projeleri tamamlanarak aziz milletimizin hizmetine sunulmuştur. Ülkemiz, ulaştırma, enerji, altyapı, iletişim ve lojistik alanlarında dünya çapında değerli yatırımlar yapmış ve önemli bir rekabet gücü elde etmiştir.

Ülkemiz, özellikle Karadeniz'de keşfedilen ve toplam 710 milyar metreküplük rezervli tarihimizin en büyük doğal gaz keşfiyle, nükleer santraller, hidroelektrik, güneş ve rüzgâr santralleri ve özellikle Gabar Dağı'ndaki petrol keşifleri gibi konularda önemli atılımlarla enerji alanında söz sahibi bir ülke olma yolunda emin adımlarla ilerlemektedir.

Önemli tarihî adımlardan biri olan yerli ve millî üretim ülkemizde artırılmış, millî teknoloji hamleleri sonuç vermeye başlamıştır. Başta savunma sanayisi olmak üzere enerji, yazılım, ilaç ve tıbbi malzeme gibi birçok alanda yerli ve millî üretim ciddi manada artırılmıştır.

Değerli milletvekilleri, stratejik bir sektör olan ulaştırma sektörü, ulaşım ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmelerle birlikte ülkemizin gündeminde en üst sıralarda yer almaktadır. Ulaştırma politikamızın başlıca hedefleri arasında, hızlı, güvenli, teknolojik yeniliklere sahip, sanayimizi geliştirecek, millî menfaatlerimizi kollayacak, ekonomik ve sosyal kalkınmaya destek olacak, milletimizin refah düzeyini yükseltecek, yaygın, hızlı, güvenli ve düşük maliyetli sistemleri tesis edecek, uzay ve telekomünikasyon yatırımlarıyla ülkemizi çağın ilerisine taşıyacak, bölgedeki stratejik ve lojistik hâkimiyetimizi artıracak şekilde çalışmalar yer almaktadır. Ülkemiz kıtalar arasında bulunduğu eşsiz konumu sebebiyle tüm ulaşım türlerine uygundur. Bu sebeple, yurt içi ve yurt dışı ulaşımda çok önemli atılımlarımız bulunmaktadır. Hayata geçirdiğimiz projelerle, sahip olduğumuz altyapı yatırımlarımızla jeopolitik konumumuzu fırsata çevirip ulaştırma ve lojistikte bölgesel merkezî bir üs olma yolunda hızla ilerlemekteyiz. Ayrıca, Uzak Asya'dan Türkiye üzerinden Avrupa'ya ulaşması öngörülen Kalkınma Yolu Projesi ülkemize önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu projeyle Türkiye ve Türk dünyası kardeşliği daha da güçlenecektir. Ayrıca, Türk dünyasını karadan birbirine bağlayacak tarihî ve stratejik nitelikli bir adım olan Zengezur Koridoru Türk ve Türkiye Yüzyılı'nın önemli bir unsurudur ve ülkemize çok önemli avantajlar sağlayacağı da aşikârdır. Yine, Orta Koridor Projesi'nin tamamlayıcı üyesi olan Bakü-Tiflis-Kars demir yolu da Türk dünyasının ekonomik kalkınması ve refahı için çok büyük önem taşımaktadır. Dünyanın lojistik merkezinde yer alan ülkemizin jeostratejik olarak Doğu ile Batı arasında bir köprü görevi gördüğünün somut birer uygulaması olan bu projeler ulaşımla doğrudan

bağlantılı olan millî sanayimiz üzerine de üretim ve ihracat açısından büyük katkı sağlayacaktır. Bu gibi çalışmalarla ülkemiz ekonomik olduğu kadar siyasi üstünlük de sağlayacaktır ve Türk Devletleri üyesi ülkeler arasında iş birliğinin gelişmesine destek olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama devam ederken seçim bölgem Elâzığ'la ilgili birkaç önemli konudan bahsetmek istiyorum. Şehirler arası transit trafiğin yerleşim merkezleriyle entegresi o şehrin sosyoekonomik yapısı açısından da çok büyük bir önem arz etmektedir. İlimizde bulunan Hazardağlı Kavşağı da Elâzığ-Malatya yolu üzerinde yer almakta olup kuzeyinde Keban yolu, güneyinde ise Güney Çevre Yolu'nun bulunduğu çok önemli bir kavşak noktasıdır. Günlük ortalama taşıt sayısı 60 bin adet olan Hazardağlı Kavşağı maalesef hemzemin "rotary" kavşak olarak hizmet vermeye devam etmektedir. Elâzığ-Malatya yolunun kesişme noktasındaki Hazardağlı Kavşağı'nın da içinde bulunduğu ilk 7 kilometrelik kısmı Çaydaçıra Kavşağı ve Baskil Kavşağı arası Elâzığ Belediyesinin Ocak 2018 tarihli yazılı talebi ile Bakan oluruyla kara yolları ağından çıkarılmıştır. Fakat o günden bugüne belediyemizin mevcut bütçesi bu önemli projeyi, bu masraflı ve pahalı projeyi gerçekleştirmeye yetmediğinden bugüne kadar maalesef bu konuda bir ilerleme kaydedilememiştir. Hazardağlı farklı seviyeli kavşağının Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yapılabilmesi için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının oluruyla tekrardan kara yolları ağına alınmasını talep etmekteyiz.

Şehrimiz için önem arz eden bir diğer konu da Elâzığ-Pertek yolu üzerinde yapılması düşünülen Pertek Köprüsü'dür. Ülkemiz düne kadar doğu-batı aksında koridor ülkesi olarak tanımlanırken bugün kuzey-güney akslarının da yer aldığı, üç kıtanın birleştiği en kritik kavşak konumuna gelmiş bulunmaktadır. Bu durum Türkiye'nin ulaşım altyapısını doğu-batı akslarının yanında kuzey-güney akslarını da kapsayacak şekilde yeniden ele alma gereğini gündeme getirmiştir. Bu önemli akslar arasında yer alan Elâzığ-Pertek yolu Türkiye'nin kuzey-güney istikametindeki en önemli kara yolu bağlantılarından birini teşkil eden Pertek civarındaki Murat Nehri'nin üstünden geçen cumhuriyet dönemi köprülerinden bir kemer köprüyle bağlantıyı sağlamaktaydı ancak Keban Baraj Gölü'nün faaliyete geçmesiyle beraber bu köprü sular altında kaldığı için bugün ulaşım feribotla, kısıtlı saatlerde ve çok kısıtlı sayıda yapılabilmektedir. Yoğun trafiği olan bu yolda feribot seferleri maalesef çok yetersiz kalmaktadır. Mevcut durumda Elâzığ-Tunceli arasındaki trafik Elâzığ-Bingöl kara yolunun Kovancılar ilçesi üzerinden ayrılarak Tunceli iline bağlantı sağlayan devlet yoluyla yapılmaktadır. Bu güzergâhlar arasındaki fark 65 kilometredir. Keban Barajı'nın faaliyete geçmesiyle yıllardır yapılamayan bu köprünün bugünkü sosyal ve ekonomik zaruretler karşısında yapılması kaçınılmaz hâle gelmiş ve bölge halkının en önemli taleplerinden biri olmuştur. Proje aşamasında olan bu köprünün bir an evvel yapım aşamasına getirilmesini talep etmekteyiz. Bu iki konu Elâzığ'ımız için çok kıymetlidir ve Bakanlığımızın Hazardağlı Kavşağı oluru ve Pertek Köprüsü'nün yapımı hususlarında bizlere destek vereceğinden şüphemiz yoktur.

Gazi Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Işıkver, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Giresun Milletvekili Ertuğrul Gazi Konal'a ait.

Sayın Konal, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ERTUĞRUL GAZİ KONAL (Giresun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmeleri kapsamında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Büyük Türkçü, merhum Hüseyin Nihal Atsız'ı vefatının yıl dönümünde rahmetle, minnetle, duayla anıyorum.

Ayrıca geçtiğimiz gün Artvin'in Arhavi ilçesinde meydana gelen heyelan felaketi sonucu hayatlarını kaybeden hemşehrilerim Murat Turhan, Nuri Apaydın, Aykut Tiryaki ve Görkem Özdemir'e Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, ulaştırma sektörü, bulunduğumuz konumun sunduğu fırsatları ve aynı zamanda tarihimizin bize yüklediği sorumlulukları en etkin biçimde değerlendirmemiz için kritik bir öneme sahiptir. Türkiye, Asya ile Avrupa'yı, Karadeniz ile Akdeniz'i birleştiren önemli ticaret güzergâhlarının kavşak noktasında yer alan, aynı zamanda etki alanını Orta Doğu'dan Balkanlara, Kafkasya'dan Doğu Akdeniz'e uzanan geniş bir coğrafya içinde barındıran stratejik bir köprü ülkesidir. Bu avantaj geliştirilerek ulaşım ağları sayesinde uluslararası rekabette öne geçmemizi, bölgemizi hem ekonomik hem de politik açıdan daha istikrarlı kılmamızı sağlamaktadır. Son yıllarda ulaştırma alanında ortaya konulan irade, sadece fiziksel projelerin hayata geçirilmesiyle sınırlı kalmamış, aynı zamanda kurumsal altyapının güçlendirilmesi, hizmet kalitesinin yükseltilmesi ve verimli kaynak yönetimi ile ilkelerinin benimsenmesiyle perçinlenmiştir. Uzak Asya'dan, Basra'dan Türkiye üzerinden Avrupa'ya ulaşması öngörülen Kalkınma Yolu Projesi ülkemize önemli fırsatlar sunacaktır. Ayrıca, Türkiye-Azerbaycan kardeşliği daha da güçlendirilecek. Türk dünyasını karadan birbirine bağlayacak tarihî ve stratejik nitelikte bir adım olan Zengezur Koridoru Türk ve Türkiye Yüzyılı'nın önemli bir unsurudur. Ülkemize önemli fırsatlar sunan Orta Koridor Projesi'nin tamamlayıcı öğesi olan Bakü-Tiflis-Kars demir yolu Türk dünyasının ekonomik kalkınması ve refahı için büyük öneme sahiptir. Bu projeler, Türkiye'ye ekonomik olduğu kadar siyasi üstünlük sağlayacak, Türk Devletleri Teşkilatı üyesi ülkeler arasında iş birliğinin derinleşmesine ve gelişmesine de destek olacaktır.

Karayolları Genel Müdürlüğümüzün koordinasyonunda yürütülen geniş ölçekli otoyol, viyadük, tünel ve kavşak çalışmaları engebeli arazi koşullarını avantaja çevirirken kırsal kesimlerin de ülke ekonomisine dâhil olması potansiyelini artırmıştır; bu sayede, geçmişte coğrafi engeller nedeniyle ürünlerini pazara geç ulaştıran üreticilerimizin şimdi çok daha hızlı bir şekilde tüketiciyle buluşma şansı vardır. Kırsal kalkınma açısından böylesi bir dönüşüm tarım sektörünün gelişmesine, istihdamın artmasına, kültürel etkileşimlerin yoğunlaşmasına, yerel turizm faaliyetlerinin çeşitlenmesine önemli katkılar sağlamaktadır.

Havacılık sektörü de artık sadece yolcu taşımakla sınırlı olmayan ekosistem hâline gelmiştir. Havalimanlarımız birer lojistik merkez, uluslararası konferansların buluşma noktası, tıbbi ekipmanların ve insani yardımlaşmaların hızlı sevk edilebildiği stratejik üsler konumuna yükselmiştir. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğümüzün denetiminde yeni hatlar, genişleyen uçuş noktaları, hizmet kalitesi ve emniyet standartlarının geliştirilmesi hem ülkemizi global havacılık alanında güçlü bir şekilde bağlamış hem de yerli hava yolu şirketlerimizin marka değerini yukarıya taşımıştır.

Dünyadaki ekonomik güç dengelerinin değiştiği, Asya-Pasifik ekseninin güçlendiği ve Avrupa Birliği ülkelerinin tedarik zincirlerini çeşitlendirme arayışında olduğu bir dönemde Türkiye'nin kara yolları ve hava yolu bağlantılarının güçlenmesi stratejik bir hamledir; böylece, küresel üretim ağlarında ara nokta değil, rekabetçi bir merkez konumuna gelebiliriz. Uluslararası taşımacılık anlaşmasının artırılması, hava sahası yönetiminin modern teknolojilerle desteklenmesi ulaştırma sistemimizi çok boyutlu bir dönüşüme tabi tutmuştur. Ayrıca, iklim değişikliğinin giderek daha etkili olduğu bir çağda ulaştırma politikalarımızın çevresel sürdürülebilirlik boyutuna dikkat etmek şarttır. Yeşil yakıt teknolojilerinin kullanımının artırılabilmesi, bisiklet ve yaya dostu ulaşım modellerinin kent içi planlara entegre edilmesi, elektrikli araçlar için şarj altyapılarının yaygınlaştırılması geleceğe yatırım yapmanın en büyük somut yollarındandır.

Değerli milletvekilleri, bütün bu hedefleri hayata geçirirken şeffaflık, hesap verilebilirlik ve denetim mekanizmaları gözetilmeli, kamu kaynaklarının verimli kullanımı ön planda tutulmalıdır. Müteahhit hizmetlerinde kalitenin artırılması, ihale süreçlerinin etkin denetlenmesi, yerel yöneticilerle istişare kanallarının açık tutulması, sivil toplum örgütlerinin görüşlerine kulak verilmesi bu alandaki başarının sürdürülebilirliğini temin edecektir.

Bir diğer yandan, deniz yolu taşımacılığımızın da ihmal edilmemesi gerekir. Deniz yolu, maliyet avantajı ve yüksek taşıma kapasitesiyle dikkat çekerken aynı zamanda küresel ticaret koridorlarında söz sahibi olmamızı kolaylaştırmakta. Limanlarımızın demir yolları ve kara yoluyla entegre edilmesi intermodal taşımacılığa imkân tanıyarak zaman ve maliyet tasarrufu sağlamaktadır. Böylece, Türkiye, Akdeniz'den Karadeniz'e uzanan hatlarda daha rekabetçi, Avrupa-Asya rotalarında daha cazip bir istasyon hâline gelmektedir.

Bir ülkenin ulaştırma vizyonu onun refah, barış ve istikrar arayışının simgesidir. Ulaşım, insanları birbirine bağlar, dağılan ticaret yollarını birleştirir, ortak pazarları güçlendirir, farklı etnik, kültürel ve dinî topluluklar arasındaki iletişimi kolaylaştırır. Bu çerçevede, ulaşım projeleri millî birlik ve bütünlüğü pekiştirir, ortak değerler etrafında kenetlenmeyi güçlendirir. Bütçe teklifi çerçevesinde Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü için ayrılan kaynakların uzun vadeli planlama, dinamik stratejiler ve yüksek sorumluluk bilinciyle kullanılması ülkemizin kazancına olacaktır. Bu doğrultuda Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak attığımız her adımda millî menfaatleri ön planda tutarak istikrarlı, gelişime açık, yerlilik ve millîlik esasına bağlı bir ulaştırma vizyonunu savunmaktayız. Bu vizyonun hayata geçmesi için hem merkezî idare hem yerel yönetimler hem de sivil toplum kuruluşlarıyla el birliğiyle çalışılmalıdır.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; konuşmamı sonlandırmadan önce, geçtiğimiz yıl yine bu kürsüden dile getirdiğim bir hususu ve önerimi bir kez daha yüce Meclisimizin takdirine sunmak istiyorum. İnsan doğası gereği her bireyin kendi yetenekleri ve eğitimleri icabı birbirinden farklı meslekleri ve uzmanlık alanları bulunmaktadır. Devlet kurumlarını da aslında böyle değerlendirmek gerektiğini düşünüyorum. Örneğin, bir terziden ekmek pişirmesini beklemek, bir inşaat ustasından otomobil tamir etmesini beklemek, bir elektrik teknikerinden sağlık sektöründe başarı beklemek hepimizin takdir edeceği gibi zayıf orandadır hatta aynı sektördeki mesleklerden olan oto lastikçisinin oto kaportası, oto kaporta ustasının oto elektrik tesisatı, oto elektrikçisinin ise oto mekanik tamiratı yapmasını bekleyemeyiz. Bunun gibi, her sektörde örnekleri çoğaltabiliriz konunun anlaşılması bağlamında. Durum böyleyken milyon TL'ler harcanan ve ülkemizin gelişmişliğinin göstergesi tarım yatırımlarımızın, turizmimizin milletimize ulaşması hizmeti noktasında hayati öneme sahip olan yollarımızın yapımında dünya ülkeleri arasında başarı sıralamasına girmiş, hükûmetlerin hizmeti noktasında ismini altın harflerle yazdıran, yol yapımında uzman kadroları, teknoloji ve ekipmanlarıyla yoğun mesai harcayan Karayolları Genel Müdürlüğü gibi bir kurumumuz varken Anadolu'nun coğrafyasında il, ilçe, köy, yayla yollarımızı yani tüm yol ağlarımızı niçin işin uzmanı Karayolları değil de belediyeler, özel idareler, orman müdürlüklerine havale ediyoruz? Yani yanlış anlaşılma olmasın, ekipman ve uzmanlık alanı olmayan kuruluşların yaptıkları yol çalışmaları bir Fransızca dil hocasının öğrencisinin fizik ve biyoloji dersine girmesi gibi tezat kaldığını düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Konal, lütfen tamamlayın.

ERTUĞRUL GAZİ KONAL (Devamla) - Toparlıyorum.

İşin uzmanı olmayan kurumların yanlış tarihlerde, yanlış hava koşullarında yanlış uygulamalarla devletimizin göndermiş olduğu hizmetlerin ziyan olmasına istemsizce neden olduğunu düşünüyorum. Bu hususta, Meclis olarak bürokratlarımız ve ilgili bakanlıklarımızın ortak bir çalışmayla Anadolu'daki yol ve ulaşım sıkıntısını tez vakitte çözüme kavuşturacağına inanıyor ve bekliyorum.

Yine, aynı şekilde, başka bir düşüncem de bu çağda bu teknolojiyle bölge müdürlüklerine, Karayolları bölge müdürlüklerine yüklenen sorumluluğun ağır geldiğini düşünüyor, Karayolları il şefliklerinin il müdürlüğü statüsüne getirilerek yetkilerinin artırılması gerektiğini düşünüyorum. Böylelikle, bölge müdürlükleri bulunan şehirler Bakanlığımızdan gelen yatırımlardan aslan payı alırken bağlı olduğu iş şeflikleriyle hizmet bekleyen şehirlerimizin içinde bulunduğu mağduriyetin bir nebze olsun azalacağını düşünüyor, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Konal, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Mersin Milletvekili Levent Uysal'a aittir.

Sayın Uysal, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA LEVENT UYSAL (Mersin) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun 2025 yılı bütçesi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimi saygıyla selamlıyorum efendim.

Türk ve Türkiye Yüzyılı hedefleri doğrultusunda millî ve güçlü bir teknoloji altyapısı için çalışmalar yapılmaktadır. Bu kapsamda BTK, bilişim altyapısının gelişmesi, tüketici haklarının korunması ve etkin rekabet ortamının sağlanmasında önemli bir rol almaktadır. Peki, 2023-2024 yılında BTK ülkemiz için neler yapmıştır? Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; elektronik haberleşme sektöründe 460 firma faaliyet göstermektedir, bu firmalara 840 yetki belgesi verilmiştir. Sektörel yatırımlar 2023 yılında yüzde 70 artmıştır efendim. Elektronik haberleşme sektörü ülke ekonomisine -bu çok önemli bir rakam efendim- 225 milyar lira katma değer sağlamıştır. Peki, bu rakamı nasıl elde etmiştir? Geniş bant internet abone sayısı 94 milyona, fiber abone sayısı 7 milyona, mobil abone sayısı 92 milyona ve 4,5G abone sayısı 85 milyona ulaşmıştır. Böylece BTK, 2023 yılı genel bütçesine tam tamına 38 milyar lira katma değer sunarak en fazla katma değer üreten düzenleyici Kurum olmuştur.

Değerli milletvekilleri, BTK'nin gerçekleştirdiği projeler arasında en önemlisi ve bütün dünya için çok değerli olan, çocuklarımızın ve gençlerimizin zararlı internet içeriklerinden korunmasıdır. Bu doğrultuda, 50 milyon ailenin güvenli internete ulaşımı sağlanmıştır ve daha fazlası için bütün gayretimizle çalışıyoruz. Ben de bir baba olarak bu önemli çalışmaları destekliyor ve teşekkür ediyorum efendim.

Bununla birlikte, 5G haberleşme altyapısı çalışmalarında da tam olarak yerli ve millî TÜRKSAT uydusu uzaya gidiyor. 5G haberleşme altyapısı tamamlanmıştır. Bugünkü dünya düzenine baktığımızda teknolojinin iletişimle buluşmasının ne kadar önemli olduğunu hepimiz görüyoruz ve BTK hayata geçirdiği bu önemli projelerle Türkiye'nin gelişimine büyük bir katma değer sağlıyor. BTK'nin gerçekleştirdiği proje kapsamında Türkiye olarak çok önemli bir başarıya da imza atmış bulunuyoruz, bunun da gururla altını çiziyorum. 200 ülkenin yer aldığı Birleşmiş Milletler Küresel Siber Güvenlik Endeksi'ne göre verilen raporda, ülkemiz bütün alanlarda tam not almıştır ve rol model ülkeler listesine çıkmıştır. Bu başarının ışığında siber güvenlik konusunda atılan önemli adımları da detaylandırmak isterim.

Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi yani USOM 104 bin zararlı bağlantıyı engellemiştir, aynı zamanda 16 binden fazla kurum ve kuruluşa siber ataklara karşı uyarılarda bulunarak bunların girişimle karşılaşmamasını sağlamıştır. Ayrıca, USOM, 7 bin uzmanın bulunduğu Siber Olaylara Müdahale Merkezi kurmuştur. Öte yandan, 64 milyon kullanıcının bulunduğu e-devlet uygulamasında ise ülkemiz 37 ülke arasında 10'uncu sırada yer alarak Avrupa Birliği ortalamasının üstüne çıkmıştır.

Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; son olarak belirtmek isterim ki bir de BTK Akademimiz vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı

BAŞKAN - Sayın Uysal, lütfen tamamlayın.

LEVENT UYSAL (Devamla) - Tabii ki efendim.

BTK Akademi, 9 alanda 250 farklı eğitim vererek 2 milyon kullanıcıya ulaşmıştır. Aziz Atatürk'ün dediği gibi, dünyada her şey için, medeniyet için, hayat için, başarı için en hakiki mürşit ilimdir, fendir."

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 2025 bütçemiz milletimize hayırlı uğurlu olsun.

Saygılarımla efendim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Uysal.

Diğer söz talebi Çankırı Milletvekili Pelin Yılık'a ait.

Sayın Yılık, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA PELİN YILIK (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşların bütçeleri üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuzun görüş ve değerlendirmelerini aktarmak üzere huzurlarınızdayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sağlıkta insan merkezli yaklaşımla birey ve toplumun sağlık hakkını en üst düzeyde korumak, sağlık sorunlarına zamanında, uygun ve etkin çözümleri yüksek hizmet kalitesiyle sunmak, insanların ekonomik ve sosyal yaşamlarında sağlıklı bireyler olmalarını sağlamak ve yaşam kalitelerini yükseltmek bir ülkede sağlık uygulamalarının genel amacıdır. Ünlü bir düşünürün söylediği gibi, sağlık her şey değildir ama sağlık olmadan her şey bir hiçtir. Bedenen ve ruhen sağlıklı nesillerin yetişmesi kalkınmada beşerî sermayenin oluşumu için de bir gerekliliktir. Bu kapsamda, Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunduğumuz ruh sağlığı kanun teklifimiz gündeme alınmalıdır.

Sağlık politikasının bir diğer amacı olan, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve tıp etiğinin merkezinde yer alan, sağlıklı insanlardan sağlıklı bir toplum meydana getirmektir. Dünya Sağlık Örgütü Anayasası'nda yer alan ve kısaca sağlık hakkı olarak bilinen, mümkün olan en yüksek sağlık standardına sahip olma hakkı da kuşkusuz en temel insan hakkıdır. Bu kapsamda sağlık hizmetlerinin etkili, verimli, adaletli bir şekilde düzenlenmesi, finansmanının sağlanması ve sunulması devletimizin sorumluluğundadır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak sağlık politikamızın temeli, doğumda beklenen yaşam süresini uzatan, yaşama sevincini ve yaşam kalitesini önceleyen, vatandaşlarımızın ve sağlık hizmeti sunanların memnuniyetini hedef alan, hayatı değerli kılan bir yaşam standardının inşasıdır.

Bir ülkenin sağlıklı bir topluma sahip olabilmesi için ekonomisinin güçlü olması, ekonomik büyümenin sağlanıp sürdürülebilir kılınması ve toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak sağlık hizmetlerinin aksamadan sunumu gerekmektedir. Bu kapsamda, ülkelerin sağlık sistemine ayrılan bütçe miktarları kadar bütçelerin doğru sağlık hizmeti fonksiyon alanlarına aktarılması elzemdir. Günümüzde sağlık hizmetlerine yüksek pay ayıran ülkeler, bu alana yapılan harcamaları bir gider kalemi olarak değil, sağlıklı nesillerin yetişmesi ve toplum sağlığının korunması için yapılan yatırımlar olarak görmektedirler. Kamu harcamalarında sağlığa ayrılan payın yüksekliği ise bir ülkenin refah düzeyiyle doğru orantılıdır.

Türkiye'de sağlık hizmetlerine yapılan yatırımlarla oluşturulan kapasite neticesinde hizmet kalitesinde ve halk sağlığının korunmasında önemli ilerlemeler kaydedilmiştir ancak sağlık istatistiklerine bakıldığında, kişi başına düşen hekim, hemşire, hasta yatağı ve yoğun bakım yatağı ile kişi başı hekime müracaat sayısı gibi bazı kriterler bakımından ülkemiz henüz OECD ortalamalarının gerisindedir. Hasta memnuniyetinin sağlanması erişilebilirlikle yakından ilişkilidir, bununla beraber randevu alamama yahut ileri bir tarihe alma veya istenilen hastanede yatak bulamama gibi şikâyetler de hâlen yer yer devam etmektedir. Bu ve benzeri ihtiyacı karşılamak için yeterli personeli olan hastanelerin tam gün tam kapasite çalışması yerinde olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; genel olarak sağlık sistemlerinin performans değerlendirmesinde sağlık hizmetine erişim, sunulan hizmetin uygunluğu, teknik yeterlilik, hasta memnuniyeti, tıbbi maliyetler ve temel sağlık göstergeleri, ortalama beklenen yaşam süresi, bebek ölüm hızı, anne ölüm hızı, hastalıklardan yaşanan ölümler gibi kriterlerin temel alındığı görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, hiçbir insan vicdanının ve yüreğinin dayanamayacağı, dünya üzerinde hiçbir kötülükle kıyaslanamayacak şekilde bir cani çetenin insanın aklına getiremeyeceği, havsalasının alamayacağı yöntemleri kullanarak yenidoğan bebeklerimize, yavrularımıza kıyması, cinayet işlemesi; bu katillere verilecek hiçbir ceza yüreklerimizi soğutmayacaktır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak konuyu büyük bir titizlikle takip etmekteyiz. Büyük bir hassasiyet ve kararlılıkla yargılama süreci devam ederken bu elim olayı fırsat bilip manipüle etmeye çalışan, Türk sağlık sisteminin itibarını, ciddiyetini zedeleyici ithamları ve suçlamaları doğru bulmuyoruz. Sağlık Bakanlığımız duruma zamanında ve tüm imkânlarıyla müdahil olmuştur. Türkiye Cumhuriyeti sosyal bir devlettir ve sağlık hizmeti sunumunda tüm vatandaşlarını korumakta ve kapsamaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; doğumda beklenen yaşam süresi bakımından Türkiye'nin dünyadaki konumunun iyi durumda olduğu, özellikle yapılan sağlık harcamalarının yaşam süresine artı değer kattığı görülmektedir. Hasta memnuniyeti kapsamında ise Türkiye'nin durağan ve yavaşlayan bir konumda bulunduğu, sağlık harcamalarının son dönemde hasta memnuniyet oranını yükseltmede etkili olduğu görülmektedir. Sağlık sisteminin erişim ve kalite ayağında düşük de olsa gerileme olduğu, gerekli müdahalelerle bu konunun regüle edilebileceği aşikârdır. Hastalıkların önlenmesi, sağlıklı bir çevrenin yaratılması ve sonuçta tüm toplumun sağlık düzeyinin yükseltilmesi tüm hükûmetlerin öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır.

Türkiye'deki sağlık hizmetlerinde basamaklı sağlık sisteminin daha aktif bir şekilde uygulanması sağlık sektörünün yükünü hafifletecektir. Aile hekimliği kademesinin etkin bir şekilde hizmet vermesi sağlanmalıdır. Hekimler başta olmak üzere, hemşire, ebe gibi sağlık insan kaynağının ülke genelinde, bölgeler arasında ve sağlık tesisleri bazında dengeli ve ihtiyaca göre dağılımı sağlanmalıdır. Güçlenen aile hekimliği sistemiyle birlikte tam bir sevk sistemine geçilmesi, ikinci ve üçüncü basamak hastanelerde yığılmalara, acil ve öncelikli hastaların tedavi süreçlerinin aksamasına yol açmasının önüne geçebilecektir.

Hastane idarelerinde sağlık işletmeciliği alanında eğitim almış bölüm mezunlarına öncelik verilmesi, etkili ve verimli sağlık yönetiminin sağlanması ve sağlık harcamalarının kontrolünde nitelikli insan kaynağını işlevsel kılacaktır.

Ülkemizin yaşlanan nüfusu göz önüne alındığında, yaşlılara yönelik koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesini, yaşlı sağlığı, geriatri ve palyatif bakım hizmetleri sunan merkezlerin sayısının artırılarak yaşlıların sağlık hizmetlerine erişimlerinin kolaylaştırılmasını önemli bulmaktayız.

Doğurganlık hızının artırılması, yaşlanan Türkiye için şimdiden dikkate alınması gereken öncelikler arasında olmalıdır.

Türk sağlık sisteminin markalaşmasında ve uluslararasılaşmasında büyük bir öneme sahip olan sağlık turizmi, kamu ve özel sektör işletmelerinin kendi çabalarının yanı sıra ülke genelini kapsayacak bir markalaşma politikasıyla sağlık işletmelerinin faaliyetleri desteklenmelidir. Ülkemizin mevcut kapasitesinin dünyaya tanıtımını, bu alanda faaliyet gösteren sağlık kuruluşlarının yetki belgeleri ile aracı kuruluşların denetim mekanizmalarının güçlendirilmesini önemli bulmaktayız.

Değerli milletvekilleri, kuruluşu bulaşıcı, karantina hastalıklarının yayılmasını önleme temeline dayanan Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, hudut ve sahillerimizin halk sağlığı açısından güvenliğinin sağlanması, seyahat sağlığı, gemi sağlık denetim hizmetleri gibi önemli sorumlulukları yerine getirmektedir. Salgın hastalıkları iyi yönetmek, bunlardan daha geç ve en az şekilde etkilenmek, mücadele gücünü artırmak için Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün organizasyonunun daha da yaygınlaştırılması, beşerî ve beşerî olmayan kaynaklarıyla kriz yönetim planlarının güçlendirilmesi önem arz etmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB) sağlık bilim ve teknolojileri alanında ülkemize ve insanlığa hizmet etmek, planlı ve sürdürülebilir kalkınmaya destek sağlamak amacıyla kurulmuştur. TÜSEB'in kuruluş amacına uygun olarak sağlık teknolojileri ve bilim alanında gerçekleştireceği araştırma ve geliştirme faaliyetleriyle sağlık alanına ve Sağlık Bakanlığına bilimsel anlamda büyük katkı sunacağını öngörmekteyiz. Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı, nitelik ve niceliksel altyapısıyla sağlık bilimine sunacağı katkılarla sağlık alanının TÜBİTAK'ı hâline getirilebilir. Türkiye'nin küresel bir ilaç, AR-GE ve üretim merkezi olması, ilaç ve tıbbi cihaz alanında rekabetçi konuma ulaşması önem arz etmektedir. Ayrıca, ilaç, teknoloji, aşı gibi üretim ve AR-GE çalışmalarıyla ülkemizin dışa bağımlılığını azaltmakta önemli rol üstlenebilir.

Bu duygu ve düşüncelerle sözlerime son verirken 2025 yılı bütçemizin ülkemize ve aziz Türk milletine hayırlı olmasını diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Yılık, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'a ait.

Sayın Ersoy, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığı, Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2023 Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul görüşmeleriyle ilgili olarak Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygılarımla selamlarım.

Ülkemiz kapsamlı bir sağlık ve sosyal güvenlik sistemine sahip olması nedeniyle önemli bir hizmeti vatandaşlarımızla buluşturmaktadır. Sağlık hizmetlerinin erişilebilir olması ve kaliteli bir hizmetin sunuluyor olması hayati önemdedir. Vatandaşlarımıza verilen sağlık hizmetlerinin kesintisiz olarak devamı, sunulan imkânların geliştirilmesi, günümüz bilim ve teknoloji şartlarına göre güncellenmesi, uluslararası alanda rekabet edebilmesi gerekmektedir. Vatandaşlarımıza sunulan bu imkânlarla ilaç ve sağlık harcamalarındaki artış kişilerin sağlık durumlarına da olumlu etki etmiş, bununla beraber gereksiz ilaç kullanımının önüne geçilmesi de önemli hâle gelmiştir. Sağlık hizmetlerinin geliştirilmesinin sağlık çalışanlarımıza verilen önem ve değerle yakından ilişkili olduğuna, onların sorunlarının çözümüyle doğru orantılı olduğuna inanmaktayız.

Sayın milletvekilleri, Dünya Sağlık Örgütü ve çeşitli kaynaklardan elde edilen verilere göre, dünyada 5 trilyon dolarlık bir sağlık turizmi hareketliliği vardır. 2023 yılında toplam 1,4 milyon kişi sağlık hizmeti almak için ülkemize gelmiş ve 2,3 milyar dolar gelir elde edilmiştir. Ülkemizin sağlıktan elde edeceği payın finansman olarak şöyle bir önemi vardır: Normalde 10 liralık bir malı ihraç etmek için 7,5 liralık bir ithalat yapmak gerekiyor. Buna karşılık sağlık turizmiyle verilen 10 liralık bir hizmette sadece 2 liralık bir gider söz konusudur, buradaki kazanç 8 liradır. Sağlık turizminin ülkemize olan katma değeri ise yüzde 80'dir.

Ülkemizin ekonomisine büyük katkısı olan sağlık turizminde tabiri caizse merdiven altı uygulamaların artması ve yaşanan olumsuz durumlar sektörün büyümesine engel olmaktadır. Yurt dışından gelen hastalar bu olumsuzluklardan büyük oranda etkilenmekte, yaşadıkları bu olumsuzlukları kendi ülkelerinde sıklıkla dile getirmekte ve ülkemizin sağlık turizmine büyük zarar vermektedir. Ülkemize büyük ekonomik katkı sağlayan bu sektörün genişlemesine engel olmamak adına, yapılan denetimlerin ve cezaların artırılmasına yönelik çalışmaların yapılması gerektiğine de dikkat çekmek istiyorum.

Sosyal devlet olma hedefinde sağlıkta uygulanan desteklerin ne yazık ki son günlerde kötüye kullanılmasıyla vicdanları sızlatan olaylara neden olması toplum olarak hepimizi derinden üzmüştür. Özellikle geçtiğimiz günlerde bazı özel hastanelerin yenidoğan ünitelerinde yaşanan olaylar nedeniyle Meclisimiz duruma kayıtsız kalmamış ve tüm partilerin oy birliğiyle araştırma komisyonu kurulmasına vesile olunmuştur. Bu araştırma komisyonuyla gereken tüm incelemelerin yapılıp bu suistimallerin önüne geçmek en büyük isteğimizdir.

Özellikle pandemi döneminde ve deprem bölgesinde doktorların ve sağlık çalışanlarının kendi hayatlarını tehlikeye atarak hastaları sahiplenmesini büyük bir minnetle izlemişken ve bu kutsal görevi büyük bir özveriyle yerine getirdiklerine tanık olmuşken böyle vicdansızca bir olayın yaşanması, tarihin en acımasız insanlık dramından biri olarak yerini almıştır. Sadece para için yenidoğan bebekleri yoğun bakımda tutup ölümlerine neden olan bu katil çetesi toplumumuza ve sağlık camiasının onuruna büyük zarar vermiştir. Mahkemeye intikal eden bu davanın en kısa zamanda sonuçlanarak en ağır cezaların verilmesini diliyoruz.

Değerli milletvekilleri, daha önce dile getirdiğimiz ve yapılan çalışmalara destek verdiğimizi belirttiğimiz, ülkemizde 18 yaş altı 30 bin civarında Tip 1 diyabetli çocuğumuzu ilgilendiren sensörlü şeker ölçüm cihazlarının geri ödeme kapsamına alınması haberini hastalarımızla birlikte sabırsızlıkla beklemekteydik. Nihayet Cumhurbaşkanımız pazartesi günü müjdeyi vererek, 18 yaş altındaki Tip 1 diyabet hastası evlatlarımız için sensörlü cilt altı glikoz izlem cihazlarının Sosyal Güvenlik Kurumumuz tarafından geri ödeme kapsamına alındığını duyurdu. Buradan Sayın Cumhurbaşkanımıza, Sayın Bakanımıza ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Evlatlarımıza acil şifalar, ailelerine de hayırlı olsun dileklerimi iletiyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, açıklanan son verilere baktığımızda, Türkiye ilaç ihracatı 2024 yılı Ocak ayında 2023 yılı Ocak ayına göre yüzde 40,81 oranında artmış ve 193 milyon dolara ulaşmıştır. Türkiye ilaç ithalatı ise bir önceki yılın ocak ayı rakamıyla karşılaştırıldığında yüzde 12,60 oranında azalmış ve 366 milyon dolar olarak açıklanmıştır. Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun "İlaçta Yerli Sanayi" başlığında yer aldığı gibi, Türkiye'nin küresel ölçekte ilaç, AR-GE ve üretim merkezi olması ilaç ve tıbbi cihaz alanında rekabetçi bir konuma ulaşması açısından önem arz etmektedir.

Savunma sanayisindeki millî ve özgün bakış açısıyla uygulanan yeni teşebbüsleri teşvik etmek, ihtiyaçlara göre yönlendirmek, yabancı sermaye ve teknoloji katkısı imkânlarını araştırmak ve bu konudaki devlet katılımının planlanması ilkesinin sağlık sektöründe de uygulanması ülkemize sağlayacağı katma değer açısından büyük önem arz etmektedir.

Değerli milletvekilleri, küreselleşen dünyada özellikle zoonotik yani hayvanlardan insanlara geçen hastalıklar gittikçe artmakta ve bu hastalıkların kontrol altına alınması da günden güne zorlaşmaktadır. Zoonotik hastalıkların toplum sağlığı üzerindeki etkilerini azaltmak ve yayılışını kontrol altına almak için doktor ve veteriner hekim gibi farklı meslek dallarından bilim insanlarının birlikte çalışması gerekmektedir. Tek sağlık kavramı, zoonotik hastalıklar başta olmak üzere, bulaşıcı hastalıklarla mücadelede insanların, hayvanların ve çevrenin bir bütün olarak ele alındığı tek bir sağlık yaklaşımını ifade etmektedir. Batı Nil virüsü, ebola hemorajik ateşi, sars, maymun çiçeği, deli dana hastalığı ve kuş gribi gibi hayvandan insana geçen hastalıkların salgınları bize insan ve hayvan sağlığının birbirine sıkı sıkıya bağlı olduğunu hatırlatıyor. Tür kaybı, habitat bozulması, kirlilik, istilacı yabancı türler ve küresel iklim değişikliği gibi olaylar gezegenimizdeki yaşamı karasal vahşi doğadan ve okyanusun derinliklerinden en yoğun nüfuslu şehirlere kadar kökten değiştiriyor. Bulaşıcı hastalıkların artışı yalnızca insanları, onların gıda kaynaklarını ve ekonomilerini değil, aynı zamanda dünyamızın canlı altyapısını destekleyen, kritik derecede ihtiyaç duyulan, biyolojik çeşitliliği oluşturan fauna ve florayı da tehdit ediyor. İnsanlığın çevre yönetiminin ciddiyeti ve etkinliği gelecekteki sağlığımız için hiç bu kadar açık bir şekilde bağlantılı olmamıştı diyebiliriz.

21’inci yüzyılın hastalık savaşlarını kazanmak ve gelecek nesiller için dünyanın biyolojik bütünlüğünü güvence altına almak, hastalıkların önlenmesi, gözetimi, izlenmesi, kontrolü ve azaltılması ile daha genel olarak çevrenin korunmasına yönelik disiplinler arası ve sektörler arası yaklaşımlar gerekir. Dünyada sağlık için global anlamda verilmesi gereken mücadelenin önemini biliyoruz ancak sağlıkta millî politikaların izlenmesinin ülkemiz adına önemli olduğuna da dikkat çekmek istiyorum. Güçlü bir sağlık sisteminin ise sizin de bildiğiniz gibi, iyi yetişmiş, konusunda uzman, etik değerleri özümsemiş sağlık çalışanlarıyla oluşturulacağı unutulmamalıdır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, beyannamemizde yer aldığı gibi, hayatı anlamlı ve değerli kılan bir sağlık sisteminin tesis edilmesi için çalışmalarımızın devam edeceğini bildirir, Sağlık Bakanlığımızın 2025 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diler, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ersoy, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi adına söz talepleri karşılandı.

Şimdi birleşime kırk dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.43

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.27

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Adil BİÇER (Kütahya)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Çatalca'daki bir fabrikanın işçilerinin taleplerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biliyorsunuz, 8 Temmuz 2024'ten bu yana Polonez işçileri direnişlerini devam ettiriyorlar. Nedir direnişlerinin gerekçeleri? Kendileri bir sendikaya üye oldular ve sendikaya üye oldukları için de işten çıkarıldılar. Bu, aslında Anayasa'ya göre temel bir hak, herkes istediği sendikaya üye olabilir ama ne yazık ki bu bir işten çıkarma gerekçesi yapıldı. 3 Kasım 2024 tarihinde Çalışma Bakanı Vedat Işıkhan onlarla görüştü ve söz verdi, sorunlarını çözeceğine dair söz verdi ama üzerinden tam otuz sekiz gün geçmiş olmasına rağmen hâlihazırda sorunları çözülebilmiş değil. Kendileri 26 Ekim 2024'te başlatacakları anayasal hak yürüyüşü için hazırlıklarını yapmışlardı ancak bu yürüyüşleri de polis barikatıyla, polis copuyla karşılık buldu, o günden bugüne de direnişlerini devam ettiriyorlar. Şimdi, dört gündür başlattıkları bir açlık grevi eylemi var ve bu açlık grevi eyleminde de fenalaşan, sağlığını gittikçe yitiren işçiler var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, lütfen tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim.

İşçilerin talebi çok açık ve net; bir an önce bu sorunun giderilmesini istiyorlar. Bu konuda haklı olduklarını biliyorlar çünkü Çalışma Bakanlığının gelen müfettişleri de bu durumu tespit etmiş ama buna rağmen Hükûmet ısrarla sorunu görmezden geliyor ve işçilerin haklarını gasbetmeye devam ediyor.

Biz de bir kez daha buradan, Meclis Genel Kurulundan, bütçenin konuşulduğu, halkın içinde olmadığı bütçenin konuşulduğu bu zeminden Polenez işçilerinin taleplerinin yanında olduğumuzu ve yalnız olmadıklarını ifade ediyoruz. Hükûmete ve Çalışma Bakanlığına da Polonez işçilerinin isyanını, haklı haykırışını duyma çağrısını buradan yapıyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kılıç Koçyiğit. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 162) (Devam)

2.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2023 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 225 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2023 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2023 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/922) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 163) (Devam)

A) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Nükleer Düzenleme Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Nükleer Düzenleme Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI (Devam)

1) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi İzmir Milletvekili İbrahim Akın'a ait.

Sayın Akın, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AKIN (İzmir) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımız; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. Evet, bugün Enerji Bakanlığının bütçesini görüşüyoruz ve Enerji Bakanlığı hakkında DEM PARTİ'nin görüşlerini sizlerle paylaşmak istiyorum.

Şimdi, bütçenin aslında daha çok halkın bütçesi olmasını istiyoruz ama zaman içerisinde sözlerimde söyleyeceğimi baştan söyleyeyim, maalesef bu bütçe, bir kere, halkın bütçesi değil, sermayenin bütçesi.

Bütçenin ve diğer politikaların toplumsal hayat üzerinde büyük etkisi olduğunu hepimiz biliyoruz. Enerji politikalarımızı ve bütçelerimizi hazırlarken bir tercih yapmamız gerekiyor; halktan yana mı olacağız yoksa sermayeden ve şirketlerden yana mı olacağız? Biz, halktan ve doğadan yana olmasını istiyoruz, sizlerse iktidar olarak şirketlerden yanasınız. Biz, elektriğin temel ihtiyaç olduğunu ve şirketlere devredilmemesi gerektiğini söylüyoruz, siz kamunun değil şirketlerin ihtiyacını önemsiyorsunuz. Biz, elektriği üretimden dağıtıma kamunun yönetmesini istiyoruz, siz, tam tersine, şirketlerin yönetmesini istiyorsunuz. Biz, bu bütçenin saray bütçesi olduğunu iddia ediyoruz ki kimse bize Meclisin noktasına virgülüne dokunamadığı bir bütçeyi milletin bütçesi olarak yutturamaz.

Sayın milletvekilleri, büyük şirketlerin kontrolünde olan tüm ekonomilerin temel özelliği büyüme odaklı aşırı enerji tüketimidir, bu da enerji kaynaklarının ve enerji yollarının üzerindeki savaşları beraberinde getirir. Enerji savaşlarında halkların, yoksulların, sıradan yurttaşların ne çektiğini merak edenler Suriye'deki savaşa bakabilirler. Suriye'deki savaşın yüz binlerce insanın hayatını kaybetmesine ve milyonlarca insanın da yerinden yurdundan edilmesine yol açtığını hepimiz yaşayarak görüyoruz. Bu savaşın en önemli nedenlerinden bir tanesi de bölgedeki enerji kaynaklarını ve enerji koridorlarını kontrol etme savaşı olmasıdır. Umuyoruz ve istiyoruz ki bu savaşın yarattığı tek adam rejiminin sonuçları bütün dünyada ve Türkiye'de görülmüş olur ve buradan ders çıkartılmış olur.

Değerli halklarımız, biz bu bütçenin ve Bakanlığın bütçesinin halkın bütçesi olmadığını ısrarla söylüyoruz, şimdi bunlarla ilgili gerekçemizi açıklayacağız: O yüzden soruyoruz ki halktan yana mı olacaksınız yoksa şirketlerden yana mı olacaksınız? Şu anda karşımızda duran Enerji Bakanı halkın ve milletin değil bizce şirketlerin ve sermayenin temsilcisidir. Türkiye'nin enerji sektöründeki özelleştirmelerle şirketler kazançlarını katladı, halkın enerjiye erişimi ise zaman içerisinde giderek daha pahalı hâle getirildi.

Sayın milletvekilleri, Türkiye'nin enerji üretimde devlet neredeyse yok ama şirketler gün geçtikçe büyüyorlar. 2006 yılında Türkiye'de özel sektör enerji üretiminin sadece yüzde 40'ını gerçekleştiriyordu ancak 2023 yılına geldiğimizde özel sektör şirketleri şu anda üretimin yüzde 80'den fazlasını gerçekleştiriyorlar. Bugün Türkiye'nin enerji dağıtımında ve satışında ise devletin hiçbir kurumu yok ama Aksa, Enerjisa, Limak, Kolin, Cengiz ve Bereket şirketleri, bu 6 şirket bunu paylaşmış durumda.

2013 yılında tüm enerji dağıtımını ve satışlarını özel şirketlere devrettiniz. Bu şirketlerin hepsi az önce adını saydığım 6 holdinge bağlı ve bu alanda kamuyu tamamen tasfiye ettiniz. Türkiye'de devlet sektörü toplam enerji üretiminin yaklaşık yüzde 20'sini gerçekleştiriyor ve onu da özel şirketlere veriyor. Şirketler devletten ucuza aldıkları elektriği üzerine kâr koyup vatandaşa pahalı olarak satıyorlar. AKP'nin bu şirketlerle nasıl bir bağı olduğunu merak ediyoruz; arkada planlanan hesapları, yapılmasını görüyoruz. Kapalı kapılar ardında her türlü ilişkilerin gerçekleştiği kamuoyu tarafından da bilinmekte ama tahmin etmekte de zorlanmıyoruz. Bakanlığa sormak istiyoruz: Nedir sizi bu memleketi böyle parsel parsel satmaya teşvik eden şey? Nedir, Cerattepe'de, Akbelen'de, Kaz Dağları'nda ve adını sayamadığımız yüzlerce yerde bölgeyi şirketlere peşkeş çekmeye yönlendiren şey, nedir?

Elektrik fiyatlarındaki artış iktidarın enerji politikalarının bir özetidir. 2015 yılında yaklaşık 40 kuruş olan elektrik birim fiyatı 2024 yılında en düşük kademeli konut birim fiyatında 2 lira 7 kuruş oldu yani 2015'ten bugüne elektrik birim fiyatları en az 5 kat arttı. Geçtiğimiz günlerde yapılan yeni bir düzenlemeyle yıllık 5 bin kilovatsaatin üzerinde elektrik kullanan meskenler için sübvansiyon kaldırıldı; bu, önümüzdeki 2025 yılından itibaren yaklaşık 10 milyon konutta elektrik birim fiyatları yüzde 60 daha artacak anlamına geliyor. Bu durum halka büyük bir külfet yaratacak yani iktidarın yaptığı hiçbir şey halkın yararına değildir.

Sayın milletvekilleri, bu iktidarın özelleştirmeyle zenginleştirdiği şirketlerden biri de DEDAŞ'tır. AKP Hükûmeti döneminde DEDAŞ eliyle tarımsal alan kullanımındaki elektrik birim fiyatları artırılmış, çiftçilerimiz büyük ölçüde bunu ödeyemediklerinde polisiyle, askeriyle, jandarmasıyla tahsilat için gidilmiş, alamadıklarında da elektrik santralleri kaldırılmış ve insanlarımız üretimden düşürülmüştür. Bu şirketin temel olarak bölgede halkımız tarafından bilinen gerçekliği şudur: Mafya gibi çalışan, arkasına polisini, jandarmasını bekçisini almış ve her türlü tahsilatı yapmaya çalışan... Neredeyse bir devlet şirketi gibi işleri yürütülmektedir oysa bu şirket bir kamusal şirket değildir, özel bir şirkettir. Buradan sizin şahsınıza sesleniyoruz: Bölgedeki halkımızın en büyük mağdur olduğu konu budur ve acilen bu konunun düzeltilmesi gerekir.

Sayın milletvekilleri, kısa bir süre önce gerçekleştirilen COP29 Toplantısı'nda Türkiye, 2053 Net Sıfır Emisyon tahminlerini tekrarladı fakat bugünkü enerji politikalarıyla bu hedefe ulaşmak da mümkün değildir. Enerji Bakanlığı verilerine göre ise 2023 yılında Türkiye'nin toplam elektriğinin yüzde 57,2'si fosil yakıtlardan kullanılmaktadır. Bu iktidar önümüzdeki yıllarda kömür santrallerini arttırmayı hedefliyor. Buradan bir kez daha uyaralım; kimseyi kandıramazsınız, kömür kullanarak yapılacak yöntemlerle iklim krizini önlemek değil, artırıyorsunuz. Bu iktidar halkı yoksullaştırdığı gibi aynı zamanda doğayı tahrip ediyor ve iklim krizini derinleştiriyor.

Sayın milletvekilleri, iktidarın enerji politikalarındaki samimiyetsizliğinin bir diğer örneği ise sürekli dillendirilen, dillerden düşürülmeyen temiz enerji ve yeşil enerji aldatmacasıdır. Aslında, gerçek anlamda temiz ve yenilenebilir bir enerji politikasına karşı değiliz ama iktidar, yol verdiği talana yeşil enerji maskesini takıyor, uyguladığı kapkara politikalarına yeşil bir elbise giydirmeye çalışıyor ve herkesi uyutacağını ve aynı zamanda bunu herkese yutturacağını düşünüyor. Sözde yeşil enerji politikalarınızın uygulandığı her yerde halkın büyük tepkisi var çünkü yaptığınız iş bütün insanların yaşamını tehdit ediyor.

Yenilenebilir enerji sektöründe verilen teşvik kapsamında kamu arazilerini şirketlere peşkeş çekiyorsunuz; bu uygulamaların kuralsızca yapılması kabul edilebilir bir şey değildir. İktidarın bunu sermaye transferi olarak yaptığını biliyor ve görüyoruz. Bunun son örneğini Bitlis'te yaşadık. Bitlis'te geçmiş dönemde AKP milletvekilliği yapan ve şirketi olan, güneş enerji santralinin ruhsatını alan vatandaş kuralsızca sit alanları üzerinde enerji santralini kurmaya çalıştı. Çevre Bakanlığına gittik, toplantı yaptık, kendilerine itirazlarımızı söyledik, belgelerle sit alanı olduğunu söyledik ve nihayet sadece o bölgede mevcut GES yapılmasını engelleyebildik ama bunlarla ilgili çok daha fazla yerlerde olduğunu biliyoruz ve görüyoruz. Yürütülen HES, RES, GES ve nükleer enerji santralleri ve aynı zamanda JES'ler ülkemizde sürekli zarar üreten bir şirketler topluluğu hâline gelmiş durumdadır.

Sayın temsilciler "JES'lerin uygulanması sırasında Avrupa'da ilk sıradayız." diyorlar. Saray temsilcisi buradan ilk sırada olduğumuzu söyledi ancak JES'lerin yarattığı sonuçları söylemedi. Burada 2 grup başkan vekili Manisalı; Manisa'da, Aydın'da, Denizli'de JES'lerden dolayı yaşadığımız her şeyi tek tek orada gören insanlar sanırım bunu kabul etmeyeceklerdir çünkü örneğin, Manisa'nın Üzüm Ovası'nda JES'lerden dolayı neredeyse tamamen üzüm üretilemez hâle geldi, Aydın'ın inciri ihraç edilemez hâle geldi. İnsanlar isyan ediyorlar tarlalarındaki akan sulardan dolayı sağlıklı ürün üretemedikleri için ve ihracat yapamadıkları için.

Şimdi buradan tekrar sesleniyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akın, lütfen tamamlayın.

İBRAHİM AKIN (Devamla) - Milyonlarca insanın yoksullaşması, doğal yaşam alanlarının belirli gruplara peşkeş çekilmesi pahasına şirketlerin kârlarına kâr katıyor; AKP iktidarının enerji politikasının özeti budur.

Sayın milletvekilleri, şimdi kısaca DEM PARTİ'nin çözüm önerileri konusundaki görüşlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum: Bu bütçe halktan yana değil, zenginlerden ve patronlardan yanadır. Enerji Bakanlığı bütçesinde halka ucuz, sağlıklı, kurallı, denetimli, temiz enerji politikaları üretilmesi gerekir. Katılımcı, demokratik bilim insanlarıyla ortak bir akıl etrafında pratik örgütlenmesi gerekir. "biz yaptık oldu" mantığıyla olması mümkün değildir. Özelleştirmenin tüm enerji üretim tesislerinde, enerji dağıtımında ve satışında kamulaştırılması gerektiğini savunuyoruz. Biz, sağlıklı geçiş sürecinin örgütlenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Sağlıklı, güvenli, standartlara uygun yenilenebilir enerji üretiminin önündeki engellerin kaldırılması ve kendi kendine yeter kentlerin yaratılmasını istiyoruz. (DEM Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akın, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'ya ait.

Sayın Kordu, buyurun. (DEM Parti sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA AYTEN KORDU (Tunceli) - Sayın Başkan, sayın vekiller ve bizleri izleyen değerli halkımızı, herkesi saygıyla selamlıyorum.

Halkların çoğunun yararlanamadığı ama halkın refahı adına yürütüldüğü iddia edilen bütçelerin bir kez daha halkların yararına değil, AKP ve yandaşları ve sermayedarların yararına göre oluşturulmuş bütçeler olduğunu bir kez daha söylemek istiyorum.

Kamu anlayışından uzak, neoliberal politikalarla enerji sektörü tamamen özelleştirilmiş, enerji üretimi ve dağıtımı sadece kâr ve zarar hesabına indirgenerek halkın ucuz, kaliteli doğal gaz ve elektrik gibi temel enerjiye ulaşımı bile sağlanamamıştır. "İstihdam sağlama, kalkınma ve dışa bağımlılığı azaltma." denilerek enerji politikası doğanın talanıyla ya insanların göç etmesine ya da bulunduğu yerde "iş yaratma" adı altında bütün geleceği yok eden politikalara mahkûm edilmek istenmektedir.

Artan HES'ler, RES'ler, başta madenler olmak üzere yenilenebilir enerji olarak öne sürülen RES ve GES projeleri, bölgenin ekolojik yapısını dikkate almadan tarihsel hafızayı yok etme üzerine inşa edilmektedir. Hasankeyf, Kaz Dağları, Murat Dağları, Karadeniz Bölgesi, İliç ve Munzur havzası ve yine Şırnak, Ağrı dâhil olmak üzere pek çok yerde yapılmak istenen maden projeleri bunların en somut örnekleridir.

Değerli vekiller, coğrafyanın yüzde 60'ının maden sahası olarak ilan edildiği bilinmektedir. AKP-MHP iktidarının maden yasalarında defalarca yaptığı yasal değişiklikler yerel ve uluslararası madencilik tekellerine daha rahat faaliyet gösterme imkânı sağlamakta ve yaşam alanları giderek yaşanmaz hâle getirilmek istenmektedir. Özellikle altın, bakır, kurşun gibi madenler köyleri ortadan kaldırmakta, siyanürlü ağır metallerle yapılan çalışmalar yaşamın bütününe geri dönülmez hastalık ve ölüm bırakmakla birlikte, ekoloji ve insana dair tarihsel hafızayı yok eden bir yaklaşımla ilerlemektedir. İliç altın madeninde patlayan siyanür borusu ve para cezasıyla üstü örtülen doğa katliamı pek çok oda, sendika ve ekolojistler tarafından "Bu liç yıkılacak." denilmesine ve uyarılmasına rağmen dikkate alınmamış ve tonlarca liç yığılarak iş güvenliğinin alınmamasıyla 9 işçinin yaşamını yitirmesine yol açmıştır. Bu ekokırım faciasıyla yaşanan felaketin sorumluları sorumluluğu üstlenmediği gibi, Bakanlığınız dahi sorumluluğu üstlenmemiştir.

Bu ekokırım zihniyeti, sömürü düzeniyle Soma başta olmak üzere yüzlerce emekçi madenlerde can vermiştir. İşte, bu yüzden, özelleştirmeye karşı çıkan Çayırhan işçileri ve Polonez işçileri dâhil yerin altında, üstünde, her yerde emekçiler mücadelesini yürütmeye devam etmektedir. Balıkesir İvrindi, Uşak Eşme ve Munzur havzasında yayılarak ilerleyen, Murat Dağları ve altın madenleri dâhil olmak üzere, uluslararası büyük şirketler korkunç kârlar sağlayarak, topraklara zehir bırakarak ilerlemekteler. Bu ülkede madencilik, getirisi büyük gelirlerden bahsederek gerçekleşiyor. Bu kocaman bir yalandır. Altın kullanımı ihtiyaç için değil, spekülasyon ve yatırım aracı olarak kullanılırken madenler, teknolojide ihtiyaç dışı büyük şirketleri daha çok zengin etme amacı olarak kullanılmaktadır. Erzincan İliç örneği gibi, birçok maden işletmesinin ekolojik bir suç olduğu hâlde hâlâ nadir topraklar elementi konusunda uluslararası şirketlere çağrı yapılıyor olması coğrafyanın binlerce İliç olması demektir. Munzur Üniversitesinde yine Nadir Toprak Elementleri Araştırma Bölümü'nün kurulması Dersim'de gerçekleştirilmek istenen maden politikalarından da bağımsız değildir.

Bakın, bu ülkede kayyumlar Dersim'de olduğu gibi maden şirketlerinin önünün daha fazla açılması için yürütülüyor. Kayyumlar belediye binasına atanmadı; halkın bütçesine, halkın yerel hizmetlerine, diline, inancına ve varlıklarına atanmış kayyumlardır. Dersim Belediyesi Eş Başkanı ve Ovacık Belediye Başkanı madenlere karşı çıktığı için on yıl sonra iktidar ve yargının eliyle birlikte suç gösterilerek kayyum atanması İliç'ten Geyiksuyu ve Ovacık hattına kadar Munzur havzasında gerçekleştirilmek istenen maden çalışmalarından bağımsız bir yaklaşım değildir. Dersim ve Ovacık Belediyelerine kayyum gerçekleştirildiğinde görüldüğü üzere, buna karşı direnen belediyelerin bölgenin kutsalları olan doğayı korudukları için maden işletmelerinin çıkarları uğruna cezalandırılmışlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kordu, lütfen tamamlayın.

AYTEN KORDU (Devamla) - İşte bu gerçekle şu çok iyi bilinsin ki Dersim halkının toprağını sermayeye peşkeş çekmek uğruna yüzlerce de kayyum atasanız köklerini "..."[3] topraklarından, halkı değerlerinden koparamayacaksınız.

[3] *Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.*

Enerji politikası, bütçesi halkın ihtiyaçlarını önceleyen, yaşam alanlarını, habitatını ve ekolojisini koruyan bir anlayışla ele alınmalıdır. Kalkınma, büyüme, istihdam, cari açıkları kapatma yalanlarıyla tekelci, sömürücü, sermayedarları önceleyen bütçeler, halkın bütçesi olamaz.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kordu, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Mersin Milletvekili Perihan Koca'ya ait.

Sayın Koca, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA PERİHAN KOCA (Mersin) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Öncelikle ekranları başında bizleri izleyen değerli halkımızı ve cezaevlerinde rehin tutulan Sevtap Akdağ, İlknur Birol, Figen Yüksekdağ, Leyla Güven şahsında tüm siyasi tutsak arkadaşlarımızı, yoldaşlarımızı buradan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Evet, değerli hazırun, ben öncelikle Sayın Enerji Bakanı da buradayken COP29 Toplantısı'ndan başlamak istiyorum konuşmama. Biliyorsunuz, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı'nın 29'uncusu geçtiğimiz ay Azerbaycan Bakü'de yapıldı. COP29 adıyla yapılan bu toplantıda iklim değişikliğiyle ilgili radikal dönüşümler bekleyen dünya halklarına ne yazık ki bir kez daha yeni bir felaket müjdesi sunulmuş oldu. İklim değişikliği için o toplantıdan çıkan yöntem ise çıka çıka yeni bir nükleer felaket çağrısı oldu çünkü nükleer enerjinin 3 katına çıkarılması deklarasyonuna atılan imza sayısı bu toplantıda artırıldı ve Türkiye de bu deklarasyona imza atan ülkeler arasına katılmış oldu. Yani bu demek oluyor ki değerli hazırun, Akkuyu'da başlatılan nükleer tehdit ve ekokırım projelerine yenileri eklenecek. Sermaye için yapılan ölüm projeleri Mersin'den sonra Sinop'a ve İğneada'ya da tek tek sıçrayacak. Ülkenin her yeri -deyim yerindeyse- aslında saatli bombalarla donatılacak nükleer santrallerle beraber.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; Akkuyu ölüm santraline dair sanıyorum bu kubbenin altında çokça konuştuk, defaatle uyarılarda bulunduk, Akkuyu'nun nasıl bir ölüm ve zehir saçan ekokırım projesi olduğunu anlattık. Çukurova havzası başta olmak üzere doğa, yaşam ve tüm canlılar açısından nasıl bir ölüm vadettiğini konuştuk, ne menem bir yıkım projesi olduğunu konuştuk. Akdeniz'in su sıcaklığını artırdığını ve artırma potansiyeli çok yüksek olduğu için iklim yıkımına farklı boyutlarda sebebiyet vereceğini ifade ettik. Aktif bir fay hattı olan deprem bölgesinde bulunduğu için barındırdığı risklere işaret ettik. 6 Şubat depremlerinden sonra hâlihazırda orada iki derin yarık, iki derin çatlak oluşturduğuna dair uyarılarda bulunduk. Santralin temelinde beton dökülerek doldurulma yapıldığı için oluşmuş olan çatlaklardan ve yarıklardan bahsettik.

Yine, Akkuyu'nun sadece nükleer ekolojik bir felaket değil aynı zamanda halk sağlığı sorunu olduğunu, bir işçi sağlığı sorunu olduğunu da bu kubbenin altından defaatle ifade ettik, uyarılarda bulunduk çünkü işçi sağlığı ve işçi güvenliğinden tümüyle yoksun olan bir inşaat projesinden bahsediyoruz ve Akkuyu Nükleer Santrali her daim sistematik olarak iş cinayetleriyle beraber bizim önümüze, gündeme geliyor; kölelik koşullarında bir çalışma kampı olduğu için de zehirlenmelerden bulaşıcı hastalıklara kadar birçok iş kazası ve iş cinayetiyle yine aynı şekilde gündeme geliyor.

Öte yandan, Akkuyu ölüm projesi AKP'nin yerli ve millîliğine yaraşır bir proje olarak da dikkat çekiyor çünkü yerli ve millîlik harikası olarak, biliyorsunuz, Rusya'ya yüz yıllığına tahsis edilmiş bir ölüm projesi var karşımızda. Bu da işin bir başka boyutu elbette ki. Şimdi ama bu COP29 Toplantısı'yla beraber felaketin boyutları genişliyor. Sinop İnceburun'da, İnceburun gibi doğa harikası bir bölgede,

bir yarımadada 11 kilometrekarelik bir alan şimdiden, daha nükleer proje başlamadan talan edilmiş durumda, daha şimdiden 2 milyonu aşkın ağaç o bölgede nükleer için kesilmiş durumda. Tıpkı Akkuyu'da olduğu gibi Rusya'ya da o bölgenin tahsis edileceği söyleniyor.

Ben Sayın Bakan buradayken sormak istiyorum. Biliyoruz biz, Sinop açısından da Güney Kore'yle, Japonya'yla çeşitli görüşmeler yapıldı, Rusya'yla çeşitli görüşmeler yapıldı. Son kertede herhâlde bizim bilebildiğimiz kadarıyla Akkuyu'da olduğu gibi Rusya'ya tahsis edilmiş bir ihale söz konusu. Bunu da bu vesileyle açıklar belki diye umuyorum. Ama tabii ki başka ülkelerle yapılan, emperyal güçlerle yapılan bu ihaleler, anlaşmalar bir yana Sinop'ta yine ve yeniden ölüm vadeden bir felaket müjdesi var bizim karşımızda. Bakın, Bakü Zirvesi'nde, COP29 Zirvesi'nde Cumhurbaşkanı Erdoğan kimi cümleler söyledi, kimi sözler kurdu, "Türkiye iklim krizinin en olumsuz yaşandığı ülkelerden bir tanesidir. Biz, bunun üzerinden iklim kanununu gündeme getireceğiz, Meclise bunu yakın zamanda sunacağız. İşte, Sıfır Atık Projesi var, Sıfır Atık Projesi'yle süreci yöneteceğiz." gibi cümleler kurdu. Şimdi, Bakan da buradayken gerçekten sormak istiyorum: Etkisi binlerce yılda geçmeyecek olan nükleer atıklar bu Sıfır Atık Projesi'nin neresindedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Koca, lütfen tamamlayın.

PERİHAN KOCA (Devamla) - Ülkenin dört bir yanını maden lobilerine, enerji lobilerine, nükleer lobilerine peşkeş çekerken, bu politikalar gırlayken "Sıfır Atık Kampanyası" gibi kampanyalar bu işin, bu politikaların ya da Erdoğan'ın söylediği sözlerin neresindedir? Sinop Nükleer Santrali için 2 milyon ağaç kesilmişken, Cengiz Holding Kaz Dağları'nda 1 milyondan fazla ağaç kesmişken, yine üçüncü havalimanı bölgesinde 13 milyondan fazla ağaç kesilmişken iklim krizine yönelik önlemler alma politikası bu işin neresindedir ya da siz neyin kafasını yaşıyorsunuz? Gerçekten bilmek istiyorum.

Radyoaktivitenin ölümcül zararlarından bahsediyoruz, bir yıkım gerçekliğinden, yaşamsal bir tehditten bahsediyoruz, yıllarca sadece üç kuşak, beş kuşak değil yüzlerce kuşağın ölümünden bahsediyoruz ama siz ülkenin her bir karış toprağını peşkeş çekmekte ısrar ediyorsunuz. Resmen enerji şirketleri, maden şirketleri, fosil yakıt şirketleri sizi parmağında oynatıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

PERİHAN KOCA (Devamla) - Yol yakınken bu politikalardan, ölüm kavşağından dönün. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Koca.

Diğer söz talebi Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'na ait.

Sayın Gergerlioğlu, buyurun. (DEM Parti sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilk önce, Sağlık Bakanı, şehir hastaneleri gerçeğini anlatacağım Kocaeli Şehir Hastanesi üzerinden. Öyle bir şehir hastanesi gerçeği var ki gelin benim ilime görün, bir şehir hastanesi yaptılar, seçimden bir ay önce açtılar eksikliklerle, ondan sonra hastalar burun ameliyatı için yattılar, sırtları yandı. Ne olduğunu da bulamadılar, soru önergeleriyle sorduk, cevap veremediler ve şu anda Kocaeli Şehir Hastanesi skandalı devam ediyor, şehir hastaneleri skandalı aslında devam ediyor. Çünkü devlet bir müteahhide diyor ki: "Şuraya bir şehir hastanesi yap." O da "Tamam, yaparım. Peki, para nerede?" diyor. İşte "Git, kredi al." diyor "E, tamam, kredi alacağım ama devlet garantör olacak mı?" diyor. "Evet, garantör olurum." diyor devlet. Hastaneyi yapıyor, ardından müteahhidin hastanesine yıllarca kira ödeniyor ve şu anda da daha üç dört yıl 100 milyarlarca lira para ödenecek arkadaşlar.

Sağlıkta skandallar bitmiyor, yüz binlerce sağlıkçı atanmak için bekliyor -800 bin civarında- ve hâlen atanmıyor. SMA hastalarının ilaçları ödenmiyor, Duchenne musküler distrofi hastalarının Elevidys ilacı ödenmiyor ve cevap veremiyor Sağlık Bakanı. Yine, hastanelere Kürt vatandaş gidiyor, Kürkçe derdini anlatmaya çalışıyor teyze, Kürtçe mütercim yok. Ya, bu kadar zor mu? Bir Kürtçe mütercim koyun, mesele hallolsun, vatandaş derdini anlatsın.

Şimdi, değerli arkadaşlar, yenidoğan çetesi komisyonundayım, defalarca toplantı yaptık. Komisyonun vardığı yer -daha çok şeyi araştıracağız, Sağlık Bakanlığı bürokratlarını da dinledik geçen haftalarda- vardığım kanaat şu arkadaşlar: Yani maç bitmiş, uzatmalarda bu foseptik çukuru patlamış. Yani maç bitmiş arkadaşlar. Yani o kadar bir felaket durum var ki o kadar bir denetimsizlik var ki inanılmaz. Şimdi, 2016'da bir soruşturma açılmış ve "Bir şey yok." demiş bilirkişi, kapatmış. Müfettiş "Ya, SGK'ye suç duyurusunda bulunun." demiş, bulunulmamış. Demek ki sonuç alınmamış. 2023'e geliyoruz, 2023'te yine Sağlık Bakanlığı görevlisi gitmiş, işini doğru yapmış ve "Ya, bir şey bulamadık ama bir sahtekârlık var, bulamıyorum. Ne oldu?" deyince Emniyete haber verilmiş. Fakat 2016'da haber verilmemiş, 2016'da suçlanan hastaneler 2023'te patlamış. 2016'da Emniyete haber verilse, dinlemeler yapılsa bu olmayabilirdi değerli arkadaşlar.

Yine, bakın, ben soru önergelerimle de sormuştum ve şunu anladım, Komisyonda dinledikçe şunu anladım: Birtakım meseleler komisyonlara gidiyor, bilirkişilere gidiyor ve bilirkişiler, komisyonlar bu işin üstünü örtüyor, ardından olaylar kapanıyor ve bir skandal şeklinde foseptik çukuru patlıyor. Çete mensuplarının ifadelerine baktık, çete mensupları son kontrollerde, 2023'te yani bir ihbar geldikten sonraki kontrollerde "Ya, böyle denetim görmedik." diyorlar, "Acayip bir denetim var." diyorlar. Demek ki o ana kadar doğru dürüst bir denetim yapılmamış ve o denetimlerde de çete mensupları Sağlık Bakanlığı yetkililerini uyutmayı başarmış, işin üstünü kapatmış; Emniyet dinlemeleri olmasa bu da çıkmayacaktı açıkçası.

Sonuç da şu: Denetlenme konusu son derece zayıf arkadaşlar; Sağlık Bakanlığı yetkilileri de bunu kabul etsin. Bakın, Gıyasettin Mert Özdemir şu anda yargılananlardan birisi, 2023'te hakkında bir ihbar var ve geriye dönük dinlendiğinde, 2022'de ambulans görevlisi, 2022'de de bu işleri yaptığı ortaya çıkıyor. Peki, 2022'de niye dinlemediniz Sayın Bakan, niye işinizi doğru dürüst yapmadınız, denetimler yapılmadı ve bebekler öldü bebekler değerli arkadaşlar; olacak bir iş değil!

Geldik Sayın Ulaştırma Bakanına. Bakın, ben kendisine Komisyonda demiştim ki: 85 milyonun verileri çalınıyor, haberiniz yok. "Ya, işte, o siteyi kapattık Ömer Bey." demişti. Ya, böyle olmaz Sayın Bakan. Bakın, bu iş ciddi, bilimsel bir iş. Bir ağ açısından olayı denetlemeniz, INTERPOL'e, EUROPOL'e haber vermeniz gerekiyor. Bu böyle bir site kapatmakla olmaz. Pıtrak gibi başka siteler açılıyor. Dinlemedi bizi. Ne oldu, biliyor musunuz? Sayın Bakanı çok üzecek bir şey oldu. Geçtiğimiz gün HGS uygulaması "hack"lendi, hani şu kullandığımız HGS'ler. Milyonlarca kişiye küfür gönderildi, hakaret edildi, para talep edildi falan.

Şimdi, Sayın Bakan pişmandır sanırım, o konuda bir açıklamasını bekliyorum. Yine, Akbankla ilgili büyük skandalları da kendisine anlattım. Yüz binlerce kişi belki mağdur edildi, milyarlarca lirasını hackerlar çaldı ama kendileri sadece site kapatmakla meşguller. Yine, TÜVTÜRK'te de aynı, komisyon farkı alıyorlar, bu da devam ediyor ve yine ülke öyle bir hâldeki trenler... Mesela Gebze-İzmit, benim şehrimde Gebze-İzmit otobüs hattı 56 lira, tren 95 lira. Niye bu böyle? Yani memlekette tren daha pahalı arkadaşlar. Olacak iş mi? Daha ucuz olmalıydı diyoruz ama iyi bir cevap alamıyoruz maalesef.

Bakın, Enerji Bakanlığına gelelim. Sayın Enerji Bakanı... Az evvel görüştük. Özge Ceren Deniz, kendisine Komisyonda da sormuştum, bu kişiyi biliyor musunuz? Az evvel babasıyla görüştüm. İzmir'de yağmurlu bir havada çarpıldı ve öldü kendisi ve başka bir kişi. Şimdi ne durumda biliyor musunuz? Altı ay geçti, ne GDZ Elektrik AŞ ne İZSU faaliyetlerinden menedildi, devam ediyorlar.

Hiç kimseye bir şey sorulmuyor, herkes dört dörtlük işine devam ediyor arkadaşlar. Babayla konuştum, yüreği yanık durumda. "Hiçbir kişi suçlu değilmiş, Ömer Bey, nasıl oluyor; benim kızım neden öldü?" diye soruyor. Sayın Bakan, cevaplayın, Özge Ceren Deniz neden öldü, bir cevaplayayım bakalım.

Yine, bakın, ben size Komisyonda bir soru sordum ve bana cevaben şu yazılı cevabı gönderdiniz Sayın Bakan. Neyi sordum? "Azerbaycan'dan İsrail'e sevk edilen petrolle ilgili doğru ve tatminkâr bilgileri ne zaman vereceksiniz?" demişiz. Demiş ki: "Ömer Bey, Bakanlığın şu linkinde." Ben 85 milyonun milletvekiliyim Sayın Bakan, 85 milyona hakaret ediyorsunuz "Şu linkte cevap var." diye bir milletvekiline cevap verilmez; doğru dürüst açıklama yapılır. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, o açıklamaya baktım, şu açıklama, maalesef baştan sona yalan; ben bu yalanı da burada ortaya çıkaracağım. Diyor ki: "İşte, biz o firmalara -burada Özlem Zengin de söylemişti ya- söyledik, boru hattı petrolü İsrail'e satılmasın diye rica ettik. Türkiye'nin buna izin vermesi mümkün değildir, rica ettik." Öyle değil işte, ben şimdi ispatlıyorum, sıkı durun Sayın Bakan; şu isimlere iyi bakın: Bakın, "NISSOS DELOS" ve "SEAVIGOUR" isimli gemilerin güzergâhlarını araştırdım, size belgelerle ispatlayacağım, açıklamanızın ne kadar yalan olduğunu göreceksiniz Sayın Bakan. Bakın, ne olmuş? Bu belgeleri, şu anda, şuradan size gösteriyorum. Bu gemiler AIS sistemini kapatarak güya İtalya'ya gidiyormuş gibi öncesinde konşimento veriyor ama bakın, şurada görüyorsunuz, Akdeniz'in ortasında, şurada AIS sistemini kapatıyor ve burada bir belirsizlik oluyor. Buradan İtalya'ya gidiyormuş gibi yapıyor ama biz araştırdık, uydu görüntüleriyle araştırdık. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) "Stop Fueling Genocide" isimli kampanya...

Sayın Başkan, sesimi kesmediniz; Türkçe olmayan kelimeler söyledim, İngilizce, sesimi kesmediniz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Sesimi kesmeniz için Kürtçe mi konuşmam gerekiyordu?

Vallahi, Sayın Bekir Bozdağ'ı biraz eleştirin arkadaşlar.

Bakın, uydu görüntüleri; uydu görüntülerini buldum işte; SEAVIGOUR, NISSOS DELOS gemilerinin uydusu Sayın Bakan, görün, bakın, bu gemi nerede işte. Aşdod, Hayfa Limanlarını taradık uydu görüntüleriyle, gemiyi bulduk. Yalanlar burada bitti arkadaşlar, yalanlar bitti burada. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakın, devam ediyorum: Bunu söyleyen gençler, 9 genç tutuklandı ve zulmedildi onlara; kabul etmiyorum bunu. Bakın, ben onların tutanaklarına eriştim. Şu tutanakları görüyor musunuz? Gözaltında ve cezaevinde bu genç kadınlara çıplak arama yaptınız, çıplak arama. Bakın, kendileri İstanbul Valisi Davut Gül'ün gözü önünde darbedilmişler ya. "Davut Gül gelip bağırdı, çağırdı; korumalar yere düşürdü." dediler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gergerlioğlu, lütfen tamamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - "'Protesto ne demek? Senin böyle bir hakkın yok.' dediler. Daha sonra, bakın, iç çamaşırlarına kadar detaylı bir aramaydı. Daha önce gözaltına alınmıştım, normalde böyle arama yapılmıyor. İç çamaşırlarıma kadar çıkarttılar, derin arama için üst çamaşırımızın içine elini sokup oraları aradılar." Utanmıyor musunuz arkadaşlar? Size yapılsa; eşinize, kızınıza yapılsa bu çıplak aramadan utanmaz mısınız? Bak, ne diyor... Gözaltı merkezinde çıplak arama yapılmış. Nerede o Özlem Zengin? "Çıplak arama yok." diyordu, "Çıplak arama var." diyene "Terörist." diyordu; nerede?

Bakın, ne diyor: "İç çamaşırlarınıza kadar soyunacaksınız." denmiş cezaevinde. "Tümüyle çırılçıplak mı kalacağız?" demişler, "Evet." denmiş cezaevinde. "Dedik ki: 'Utanıyoruz.' Önlük gibi bir şey vardı, onu giydi, kısa kollu, dize kadar gelen. 'Bunu giy, çok meraklı değiliz.' dediler. Önlük biraz transparandı, içi gösteriyordu. 'Eğilin ve öksürün.' dediler." Utanın arkadaşlar ya!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Gerçekleri söyleyene çıplak arama yaptırmış bir iktidarsınız! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Vallahi böyle bir hayâsızlığı yaptırmış bir iktidarsınız! Vallahi billahi burada tüm bu gerçekleri ispatladım, Sayın Bakan çıksın, buna cevap versin. Uydu görüntüleriyle de ispatladım, hepsi elimde, Sayın Bakana da gösterebilirim.

Teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gergerlioğlu, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'ne ait.

Sayın Oduncu Kutevi, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımız ve cezaevlerinde siyasi rehine olarak tutulan sevgili yoldaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Bugün, burada, Karayolları Genel Müdürlüğünün 2025 bütçesini görüşüyoruz ancak bu bütçe sadece harcama tablosu değil, aynı zamanda Türkiye'deki bölgesel eşitsizliklerin, iktidarın yirmi yılı aşkın süredir devam eden ihmallerinin ve rant odaklı politikaların utanç verici bütçesidir. Daha dün Van'ın Erciş ilçesinde, yine alınmayan önlemler nedeniyle meydana gelen trafik kazasında 2 yurttaşımızı kaybettik. Burada, bir kez daha, yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Bu bütçe, aynı zamanda, hayatını kaybeden yurttaşların, çözülmeyen sorunların ve adaletsiz bir sistemin izlerini taşımaktadır. Marmara ve Ege'de yollar, köprüler, tüneller jet hızıyla yapılıyorken Kürt kentlerinde yollar ya tamamlanmıyor ya da unutturuluyor. Batman-Diyarbakır yolu bunun en acı sembolüdür; tam on beş yıldır bu yol bitirilemedi. Sadece 2023 yılında, bitirilemeyen bu yolda 18 yurttaşımız yaşamını yitirdi, yüzlerce kişi yaralandı. Soruyorum: Bu kazalarda yaşamını yitiren canlarımızın hesabını kim verecek? Hangi bütçe bu kayıpları telafi edebilir?

Seçim bölgem Batman'da -ihmalleriniz yüzünden- yaşanan kazalar saymakla bitmez. Üzerinden bir sene geçti Sayın Bakan, ben yine bu kürsüden size Batman'daki Batman-Beşiri Yolu OSB Kavşağı'nı defalarca dile getirdim, bunun için size soru önergesi verdim ve o yolda ölümlü kazaların olduğunu dile getirdim; tam bir sene geçti ve yine bu kürsüden yine size söylüyorum: Bu yolda kazalar meydana geliyor ve sizin bu ihmalleriniz yüzünden, bir sene önce söylediğimiz ihmaller yüzünden birkaç ay önce bir aileyi siz yok ettiniz. Bu kazada aynı aileden 4 vatandaşımız maalesef hayata gözlerini yumdu, 2 kardeş ve 2 çocuğuyla birlikte yani siz bir aileyi ihmalleriniz yüzünden paramparça ettiniz; size bu konuda söyleyecek tek bir laf bile bulamıyorum. Soruyorum: Bu yolda ölen insanların hesabını kim verecek Sayın Bakan? Bir yol projesini on beş yılda tamamlamayan Karayolları Genel Müdürlüğü bu bütçeyle neyi karşılayacak?

Sözde "Türkiye'nin her yerine eşit hizmet götürüyoruz." diyenlere bu tablodaki eşitsizliğin sebebini soruyorum. Bütçedeki kaynağın bölgesel dağılımı neden eşitsiz? Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesi neden halkı öncelemek için değil, yandaş şirketlerin kasasını doldurmak için kullanılıyor? Batman-Diyarbakır, Diyarbakır-Siverek, Siverek-Urfa arasındaki yollar hâlâ neden yapılmıyor, hâlâ neden ölüm tuzağı hâlinde?

Bakın, Sayın Bakan, daha beş gün önce Siverek-Viranşehir yolunu kullandım. Bu yol 2 ilçeyi birbirine bağlayan bir kara yolu, köy yolu değil, bu yolda maalesef 2 araç yan yana geçemiyor. Köprülere geldikleri zaman bir araç duruyor Sayın Bakan, diğer araç geçiyor yani 2 ilçeyi birbirine bağlayan bir yolda bile maalesef hâlâ yol yapılmamış durumda. Övündüğünüz yollar bunlar mı diye sormak istiyoruz. Yirmi iki yıldır bitirilmeyen Siirt-Kurtalan yolu da var. Bu da sizin beceriksizliğinizin başka bir kanıtı. Kürt kentlerinde yol adı altında yapılanlar doğa katliamının ta kendisi değil midir? Gerçekler açıkça görülmektedir, bunlar bilinçli bir ayrıcalık politikasının ta kendisidir.

İktidarın pembe tablolar çizerek övündüğü projelerin arkasında tamamlanmamış yollar, eksik altyapılar, ihmaller ve adaletsizlik yatıyor. Gerçekler böyleyken kaybettiğimiz canlar sizde hiç mi vicdan muhasebesi yaratmıyor? Yol yaptık diye övünenler var. Bakın, Sayın Bakan, 2006 yılında Urfa'nın otoyol ağı 110 kilometreydi, aradan koskoca on sekiz yıl geçmiş, 2024 yılındayız ve sadece 36 kilometre eklenmiş. İktidarın önceliği halkın refahı değil yandaşların cüzdanıdır. Yap-işlet-devret modeli bu düzendeki soygunun da başka bir kılıfı diyebiliriz. Bu sömürü modelinizin adı, yoksulun ekmeğine göz dikip zenginin masasına koymaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Oduncu Kutevi, lütfen tamamlayın.

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Devamla) - Teşekkürler.

Önümüzdeki üç yıl için tam 678 milyar TL halkın cebinden zorla alınıp iktidar yandaşlarının kasasına aktarılacak. Kurduğunuz bu sömürü düzeniyle; geçmediği köprünün, kullanmadığı otoyolun, adım atamadığı hastanenin garanti ödemesini halkın bütçesinden kesiyorsunuz. Yoksulluktan çığlık atan yurttaşa sabır öğütlerken servetlerine servet katan yandaşların kasasını dolduruyorsunuz.

Buradan artık açıkça söylüyorum: İhmaller sonucu yaşanan kazalara önlem yoksa bu bütçe halkın bütçesi değildir. Şırnak'ta, Siirt'te "güvenlik" adı altında doğa katliamı yapılıyorsa bu, halkın bütçesi değildir. Bu bütçe, işsiz gençlerin geleceğine, emeklinin sofrasına, emekçinin alın terine göz diken bir soygun bütçesidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Oduncu Kutevi, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Van Milletvekili Mahmut Dindar'a aittir.

Sayın Dindar, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MAHMUT DİNDAR (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sözlerime başlamadan önce, dün Van'da yaşanan elim kazada yaşamını yitiren yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, seyahat hakkının ekonomik nedenlerle kısıtlandığı bir ülkedir. Yaşanan derin ekonomik kriz nedeniyle asgari ücretliler, emekliler, işçiler, memurlar için uçakla yolculuk yapmak artık bir lüks olmuştur.

Nüfusu çevre illerle birlikte 2 milyona varan Van'da, havalimanı altyapısı yetersiz, uçak seferleri az, uçak bilet fiyatları daha çok pahalıdır. Bugün, yakıt zamları nedeniyle otobüs fiyatları bile 3 bin TL bandına çıkmıştır. Van'dan İstanbul'a, Ankara'ya uçakla gidip gelmek zorunda kalan bir işçi, maaşının yarısını yola vermek durumunda kalıyor. Özellikle yaz aylarında, okul tatil sezonlarda ve dinî bayramlarda Van'da uçak biletleri karaborsaya düşmektedir. İran sınırında olan Van'dan Tahran'a uçak seferleri yokken Kayseri'den, Antalya'dan, İzmir'den seferler yapılmaktadır. Van ekonomisi için çok önemli olan İran turizmi ve ticareti için Van'dan Tahran'a, Tebriz'e, Şiraz'a uçuşlar düzenlenmelidir. Bir sınır kenti olan Van'da gümrüklü bir havalimanının olmaması iktidarın politik tercihinin bir sonucudur. Van Havalimanı, uluslararası uçuşlara uygun hâle getirilmelidir. Ankara'da, İstanbul'da, başka dış hatlardaki gibi gümrük avantajlarının olduğu geçişlere imkân sunulmalıdır. Her şeyden önce İran konsolosluğu veya temsilciliği Van'da daha fazla geciktirilmeden açılmalıdır. Van'a gelen İranlılar veya İran'a giden Vanlılar işlemleri için çoğu zaman Erzurum'a gitmek zorunda kalmaktadır. Sonuç olarak, Van'a gelen yolcu, kargo ve uçak sefer sayısının hem iç hatlarda hem dış hatlarda artırılması gereklidir. Van'ın ekonomik ve sosyal açıdan imkânlarının artırılması amacıyla hava, kara ve raylı ulaşım geliştirilmelidir.

Değerli milletvekilleri, Suriye'deki gelişmeleri hepimiz dikkatle izliyoruz. Demokratik ve özgür bir yaşamın inşa edilmesi Suriye ve Orta Doğu halkları açısından tarihî bir öneme sahiptir. Şu açıktır ki Türkiye'deki siyasal iktidar başta olmak üzere bölgedeki güçler Kürtlerin büyük bedellerle elde ettiği kazanımlara göz dikmiştir. Özellikle Menbiç'e yönelik saldırılar sonrası Suriye Millî Ordusu ile SDG arasında sivillerin güvenliğini garanti altına almak için bir anlaşma haberi gelse de derinleşen kaos ortamı, Rojava'nın bir kez daha bu güçler tarafından hedef alındığının göstergesidir. Bu tarihî süreçte Rojava'ya sahip çıkmak, oradaki halklar ve kadınlar öncülüğünde inşa edilen yeni yaşama sahip çıkmaktır. Onurlu bir yaşam umudunun olduğu tek yer olan Rojava'yı korumak, buradaki halkımızı yalnız bırakmamak her birimizin asli görevidir. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Kürt halkının Orta Doğu'daki tüm halklarla birlikte, özgür, demokratik bir şekilde, kendi kültürleri ve kendi hakları tanınmış bir şekilde yaşama isteği görmezden gelinemez. Bugün tarihî Kürt-Türk irtifakının test alanı Rojava'dır. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Rojava'da Kürt'ün kazanımlarını kendisine düşman olarak gören anlayış bu tarihî ittifaka en büyük zararı verir. Tüm bu nedenlerle bulunduğumuz bölgede emperyalistlerin halkları birbirine kırdırma politikasına karşı Türk-Kürt ittifakını demokratik bir zemine çekerek barış ve kardeşlik projesini başlatmamız gerekmektedir. (DEM PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Değerli milletvekilleri, iktidar bir taraftan iç barıştan söz ederken diğer taraftan kayyım atama aymazlığından geri durmamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Dindar, lütfen tamamlayın.

MAHMUT DİNDAR (Devamla) - Yirmi iki yıldır iktidarda olan, sekiz yıl kayyım gaspıyla belediyelerimizi gasbeden bu iktidar Van'ı enkaza çevirmiştir. Onurlu Van halkı kayyım uygulamalarına karşı 14-0'lık sonuçla tarihe not düşmüştür ama iktidar bu yenilgiden ders almamış olacak ki Bahçesaray halkının iradesini gasbetmiş ve kayyım atamıştır. Yerel yönetimlerin iradesi Anayasa'nın 127'nci maddesine göre olmalıdır. Kayyımlar atanmış memurlardır, kayyımlar hem hukuk dışı hem de antidemokratiktir. Baştan sonra hırsızlık, yolsuzluk ve gasp rejimi olan kayyım düzeninde ısrar AKP'yi darbeci yapmıştır. Kayyım rejimi bir darbe rejimidir ve darbeciler er geç halka hesap verecektir.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Dindar, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'a ait.

Sayın Erdoğan Sarıtaş, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce ben de bizleri izleyen değerli halklarımızı ve cezaevlerindeki mücadele arkadaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Evet, BTK, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ne yazık ki geldiğimiz noktada bir sansür kurumuna dönüşmüştür. BTK'nin tüketiciyi korumayı hedefleyen görevleri arasında kullanıcının veri ve özgürlüklerini korumak, topluma eşit hizmet alabilme hakkını sağlamak, hizmet kalitesini sağlamak ve düzenli olarak denetleme yer alıyor. Fakat verilere bakıldığında gördüğümüz şey, bu kurumun sadece denetlemeyi etkin olarak yürüttüğüdür. Onu da sansür olarak yapmayı kendilerinde hak görüyorlar.

Peki, kullanıcıların veri ve özgürlüklerini korumadığını nereden anlıyoruz? Yakın geçmişe, üç ay öncesine yani eylül ayına bakalım. Eylül ayında resmî kurumlarda kaydı olan 108 milyon yurttaşın kimlik numaralarından ev adreslerine kadar tüm kişisel verileri çalınmıştı. Yani, buradaki herkes dâhil hepimizin tüm bilgileri çalınmış arkadaşlar. AKP iktidarının toplumu boğan, özgürlüklere karşı yasakçı zihniyeti ve politikası gündelik yaşamın her alanına sızdığı gibi internete ve internet kullanıcılarına

karşı da yürütülmektedir. Konuya dair bazı örnekleri ve verileri de söyleyelim: En güncel gelişmelerden biri, 24 Ağustos 2024'te 69 "X" hesabı erişime engellendi. Engellenen hesapların çoğunun, anonim olmakla birlikte, işte Kürt sorunu üzerine yazan gazeteci ve sayfalar olduğunu görüyoruz. İnsan Hakları İzleme Örgütü ve İfade Özgürlüğü Derneğinin verilerine göre 2024 yılının ilk çeyreğinde 1 milyondan fazla "web" sitesi ve alan adı erişime engellenmiştir. Milyonlarca kullanıcının ifade özgürlüğü ve bilgi edinme hakkının ihlal edildiği belirtilmiştir. Elektronik Ticaret İşletmecileri Derneği Ağustos 2024'te Instagram'ın engellenmesinin ekonomiye günlük 1,9 milyon TL zarar verdiğini açıkladı.

Türkiye'deki internet özgürlüğü; sansür, yasal baskılar ve gözetim uygulamaları nedeniyle ciddi ölçüde gerilemiştir. Bu durum, ifade özgürlüğü ve dijital mahremiyet açısından ciddi anlamda kaygı vericidir. Bakın, uluslararası raporlarda özgür olmayan ülkeler sıralamasında Türkiye, Birleşik Arap Emirlikleri ve Venezuela'dan biraz daha iyi; Ruanda, Kazakistan ve Azerbaycan'ın ise gerisinde yer alıyor.

BTK, düzenleyici ve denetleyici kurumlar arasında bütçeden en yüksek payı alan kurumlardan biri olarak karşımıza çıkıyor. BTK'ye yapılan yatırımlar diğer kurumlara göre öncelenmiş olsa da bu artışın gerekçeleri ve harcama detayları belirsizdir.

Söz konusu harcamalar sadece BTK'yle de sınırlı değil, gelinen aşamada Türkiye'nin iletişim harcamaları konusunda da ipi göğüslediğini görüyoruz. Son yıllarda GSM operatörlerinin tarife ücretlerindeki fahiş artışlar yurttaşları isyan ettiren noktaya getirmiştir. Örneğin, 4 kişilik bir ailenin aylık iletişim gideri ek tarifelerle birlikte neredeyse 2.500 TL'yi bulmaktadır. Bu zamlarla Türkiye, dünyanın en yavaş internet hızına ve kalitesiz iletişimine sahip olup iletişim gideri en yüksek ülkelerden biri olarak karşımıza çıkıyor. Türkiye'de sabit internet ücretini 600 TL'den hesapladığımızda ortalama 16 avroya tekabül ediyor. Türkiye'de internetin diğer ülkelere nazaran ucuz görünmesinin asıl sebebi, TL'nin döviz karşısındaki değer kaybıdır. İnternet ücretinin alım gücüne, asgari ücrete göre oranını hesapladığımızda Türkiye'nin dünya ölçeğinde pahalı internet kullandığı rahatlıkla belirtilebilir.

Bilgiye erişim hakkının sürekli olarak kısıtlandığı AKP iktidarı döneminde internet altyapı problemleri nedeniyle bilgi edinme hakkı da engellenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Erdoğan Sarıtaş, lütfen tamamlayın.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Devamla) - Özellikle kırsal kesimlerde birçok yerde altyapı yetersizlikleri yüzünden internet kullanılamamaktadır.

Yine somut verilere devam edecek olursak: Dünyadaki ülkelerin internet hızlarına dair en güncel ve en fazla veriye sahip olan Speedtest firmasının en son ağustos ayında açıkladığı verilere göre Türkiye sabit internet hızında 116 ülke arasında 106'ncı, mobil internet hızında ise 58'inci sıradadır. Sıralamaya göre Türkiye'deki internet Kamboçya, Bangladeş, Guatemala gibi ülkelerden daha yavaş yani anlayacağınız Türkiye'de internet yavaş, zamlar hızlı.

Sonuç olarak AKP'nin yıl sonu karnesine bakalım: İfade özgürlüğü sıfır, basın özgürlüğü sıfır, düşünce özgürlüğü sıfır, bilgiye erişim hakkı sıfır, altyapı sıfır, internet özgürlüğü sıfır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Devamla) - Ama notu 100 olan dersleriniz de var: Sansür uygulama 100, site engelleme 100, yasakçı zihniyet 100, ses kısma 100.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Erdoğan Sarıtaş, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'e aittir.

Sayın Sakik, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; hepinize iyi bir akşam diliyorum.

Buradan, cezaevinde olan sevgili Selahattin Demirtaş'a, Figen Yüksekdağ'a, Leyla'ya, Semra'ya, bütün arkadaşlarımıza tek tek selam; hepinizin yüreğinden öpüyorum. Siz hepiniz, bu ülkenin onuru ve haysiyetisiniz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Bir başka selamım... Buradan sürgüne gidenler, uzak ülkelere gidenler; sizleri de buradan selamlıyorum ve yüreğinizden öpüyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Bir çift sözüm de Suriye'yle, Rojava'yla ilgili. Evet, bizim için önemli ve Rojava'daki, Suriye'deki gelişmeler bizi bire bir ilgilendiriyor. Bakın, Rojava, Orta Doğu'nun karanlık yüzünü aydınlığa çeviren bir harekettir; orada halklar buluşarak var olabilmek için ölümü göze alan, yok olan ve orada insanlık adına büyük bir mücadeleyi büyüten bir mücadeledir. Türkiye halkları ve Türkiye'yi yönetenler, Rojava'yla düşmanlık değil müzakereyi kurmalıdır. Eğer Kürt ve Türk halkının buluşmasını önemsiyorsak ve yeni bir sürece gireceksek Rojava'daki kardeşlerimizle müzakereyi sürdürün. Diliyorum, umuyorum, bu müzakere devam eder.

Sayın Sağlık Bakanı, bu çatı altında size çok söz söylendi. Ben de bu akşam yoksul bir kentten size birçok söz söyleyeceğim. Ağrı'dan bahsediyorum,

Türkiye'nin en yoksul kenti; bu yoksul kent çok ağır bedeller ödüyor. TÜİK'in verilerine göre kanser vakalarında 1'inci sırada, çocuk ölümlerinde ilk 5'in içerisinde, yoksullukta da aynı şekilde ve çok ciddi şekilde büyük mağduriyetler yaşanıyor.

Bakın, Türkiye'de birileri 112'ye çok rahatlıkla diğer dillerde seslenebilir; Rusça seslenebilir, Almanca seslenebilir, İngilizce seslenebilir, Arapça seslenebilir -Anadolu tabiriyle dara düştüğünde- ama bir Kürt dara düştüğünde kendi ana diliyle size seslenemiyor. Bu nasıl bir kardeşlik hukuku?

ALİ İNCİ (Sakarya) - Sesleniyor, sesleniyor.

SIRRI SAKİK (Devamla) - Bir başka şey, Alo 118; bakın, buradan diğer dillerde herkes hizmet alıyor. Bu Kürt düşmanlığınız neyin nesi? Kürt'e niye bu kadar düşmansınız Allah aşkına? (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakın, şurada gencecik bir kadın -buna iyi bakın- Dilan Durmuş, dün Beytüşşebap'ta doğum esnasında kan kaybından öldü. Sevgili arkadaşlar, bakın, yeni bir yüzyıldan bahsediyoruz; bu cumhuriyetin ilk kurulduğu dönemlerde kadınlar doğum yaparken ölüyordu, dün bu kadın öldü, orada uzman hekimleriniz yok. Aynı şekilde bir başka kadın, Deniz Erkan; bugün Şırnak'ta doğum yaparken o da öldü. Görün, bakın, buyurun. Siz bu topraklarda bu halktan ne istiyorsunuz? Neden bu halka bu kadar düşmansınız? Gittim...

MUSTAFA KÖSE (Antalya) - Ne alakası var!

ALİ İNCİ (Sakarya) - Ne alakası var!

SIRRI SAKİK (Devamla) - Ne alakası var, söyleyeceğim.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Mardin'de kadın doğum doktoru yok.

SIRRI SAKİK (Devamla) - Bakın, hastaneye gittim, hastanede doktorlar gördüm sevgili arkadaşım; gittim, gördüm. Afganistan'dan, Pakistan'dan getirdiğiniz doktorlar orada hasta bakıyor; Türkçe bilmiyor, Türkçe bilmiyor. Zaten oradaki halk belli bir yaş grubunda, onlar da Türkçe bilmiyor. Nasıl hizmet sunacaksınız? Buradan beyin göçü çekip gidiyor ama siz Afganistan'dan, Pakistan'dan, İran'dan insanları alıp buraya getiriyorsunuz.

Bakın, Sayın Bakan, Ağrı'da bir hastane yaptınız -sizden önce yaptılar- bu hastaneye gittim, dolaştım ve gördüm. Bakın, şu gördüğünüz yer bir ameliyathane; şuradan kanalizasyon akıyor, ameliyathaneye akıyor, yoğun bakıma. Siz oraya gittiniz, Ağrı halkı geldi, size feryat etti. Seçimler

öncesi alelacele bu hastaneyi alıp getirip Ağrı halkının hizmetine sunduğunuzu söylediniz. Oysaki bu hastanenin her tarafından lağımlar akıyor. Hatta ben orada küçük bir operasyon geçirdim, 2 hekim arkadaşımız -buradan teşekkür ediyorum onlara- bir küçük operasyon yapıyorlardı ama bir baktım, yüzüme sular geliyor -tıpta yeni bir gelişme mi var Allah aşkına, yüzümüze sular falan- sonra sordum onlara bu yeni bir teknik mi diye; dediler ki: "Yukarıdan kanalizasyon ve su akıyor." Ağrı bu hâlde; Ağrılılar, bu noktada çok ağır bedeller ödüyor.

Bakın, Sayın Bakan, siz buraya geldiğinizde -sırtınızı bana dönmeyin- yemin töreninde şu arka sıralarda siz ve Sayın Kurum'u gördüm, sizi tebrik ettim, döndüm size

dedim ki: Biz yoksul kentlerin vekilleriyiz; biz gelip sizden hastane ihaleleri istemeyiz, biz gelip sizden terfi, tayin istemeyiz ama biz geliriz, halkımızın sorunlarını çözün deriz, iki elimiz yakanızda olur. Ama siz ne yaptınız biliyor musunuz? Siz ne ettiniz? Yeminden birkaç gün sonra Ağrı'da bir ilçede bir evde yangın çıktı, bir anne çok ağır yaralıydı; ben sizi 10 kez aradım ama size ulaşamadım. Makbule Anne, evet, yollarda öldü; Erzurum yolunda öldü. Bu kibriniz ne? Sen ve senin bürokratların; bu Bakanlık sizin babanızın çiftliği mi? Bir ambulans bile gönderemedik, gönderemedik biliyor musunuz? (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Ve sonra Taşlıçay'da bir vatandaş yolun kenarında trafik kazası geçirdi, ambulans yok, tam bir saat yerde çırpınarak öldü. İşte, kent bu şekilde mağdur, büyük bir felaketin içerisindeyiz.

O kadar çok sorunlarımız var ki. Bakın, size bir şey daha söyleyeyim: Şu Ağrı Devlet Hastanesi var ya... "YDA" denilen bir firma var. Bu firma şu anda birçok yerde, Trabzon'da, Urfa'da, Kahramanmaraş'ta büyük hastaneler yapıyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Yapmaz olaydı!

SIRRI SAKİK (Devamla) - Bu firma Ağrı Hastanesini yapıp beş yıl içerisinde hastane çöküyorsa, bu devlet hâlâ bunlara iş veriyorsa bu devlet onlarla ortaktır. Siz onlarla ortaksınız. Böylesi hırsızlara, böylesi yolsuzluk yapanlara yeniden iş verilir mi? Bir hastane beş yıl içerisinde çöker mi? İşte, sizin hastaneniz Ağrı'da çöktü. Ağrı insanları size feryat ediyor.

ALİ İNCİ (Sakarya) - Beyefendi, Genel Kurula konuşun.

SIRRI SAKİK (Devamla) - Biz Ağrı'da doğuyoruz; Erzurum yolunda, Erzurum hastanesinde ölüyoruz veyahut da Van'da ölüyoruz. Aynı şey size yapılsa, sizin çoluk çocuğunuz burada hasta olsa, size "Eskişehir'e gidin, Eskişehir'de tedavi olun." denilse siz ne hissedersiniz? İşte, biz Ağrılılar bunu hissediyoruz. Ayrımcı politikalarınız var dediğimizde sevgili arkadaşlarımız bize dönüyor, feryat ediyor. Peki, şu firma...

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Erzurum'a çok vuruyorsun sen Sırrı!

SIRRI SAKİK (Devamla) - Bakın, bir heyet oluşturun.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Erzurum'a çok vuruyorsun!

SIRRI SAKİK (Devamla) - Bunların hepsi...

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Erzurum'dan ne istiyorsun?

SIRRI SAKİK (Devamla) - Lütfen, ben konuşayım, sonra siz de anlatırsınız.

ALİ İNCİ (Sakarya) - Bakanlara değil; bu tarafa, bize doğru konuş ya! Biz dinliyoruz sizi. (DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

SIRRI SAKİK (Devamla) - Sevgili arkadaşlar, bu Bakanla diyalog kurmak, müzakere kurmak adına günlerce aradım, aylarca aradım; onunla bir diyalog kuramadım. Ben diyalog kurmak isterdim, Ağrı'nın sorunlarını kendisiyle birlikte çözmek isterdim.

ALİ İNCİ (Sakarya) - Gidin, size randevu verir Bakan.

SIRRI SAKİK (Devamla) - Onun için, onlarca kez aramama rağmen... Sonra size okkalı laflar bıraktım, özel kaleminize. Vallahi eyvallahımız yok. Bizim iki elimiz sizin yakanızda olur. Ağrı halkının hakkını size yedirtmeyiz. Ağrı halkı değil, bölgenin bütününe siz böylesi ayrımcı politikalar uyguluyorsunuz. Sesimiz, feryadımız da bundan kaynaklıdır sevgili arkadaşlarım. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Yani sizin hepinizin tuzu kuru; biz yoksul kentlerin vekilleriyiz, yoksul bir halkın vekilleriyiz. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KÖSE (Antalya) - Saçmalama!

SIRRI SAKİK (Devamla) - Bizim onun için sesimiz bu kadar gür çıkıyor.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) - Ne alakası var? Bırak Allah aşkına!

SIRRI SAKİK (Devamla) - Yani, sizler her aradığınızda bütün bakanlar, bütün bürokratlar emrinizde, devletin bütün imkânları emrinizde; sonra tabii ki bunları söyleyeceksiniz, onu kollayacaksınız, koruyacaksınız.

Şimdi, sizden bir ricam var: Bir komisyon oluşturun, benim bu söylediklerimi, Ağrı Hastanesi... Az söyledim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Sakik, lütfen tamamlayın.

SIRRI SAKİK (Devamla) - Çok teşekkür ediyorum.

Gelin, hep birlikte oraya gidelim; sizin komisyonunuz, bu inşaat firmasının komisyonlarıyla birlikte söylediklerimizin yüzde 10'unu söylemedi. Bakın, orada 27 tane asansör yaptınız ama hiçbiri çalışmıyor; sonra ikinci bir ihale yaptınız, yine çalışmıyor.

Orada bir Sağlık Müdürünüz var -vallahi ne diyeceğimi bilmiyorum- cuma günü arabasına biner, devletin arabasına biner -iddia o- Erzurum'a gider, pazartesi günü öğleden sonra gelir. Devletin araçları bunların altında, orayı bir sömürge gibi görüyorlar. Üniversite Erzurumluların tekelinde, hastane onların tekelinde; kardeşim, düşün yakamızdan! O kentin çocukları yok mu?

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Erzurumlulardan ne istiyorsun?

SIRRI SAKİK (Devamla) - O kentin insanları yok mu? O kentte Sağlık Müdürlüğü yapacak bilgili, birikimli hekimlerimiz yok mu? Erzurumlunun ne işi var Ağrı'da?

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Meral nerede?

SIRRI SAKİK (Devamla) - İşte, diyoruz ki...

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Erzurumlulardan ne istiyorsun Sırrı?

SIRRI SAKİK (Devamla) - Benim Erzurumlulardan bir şey istediğim yok, Erzurumlular Ağrı'dan ne istiyor kardeşim?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SIRRI SAKİK (Devamla) - Biz sömürge değiliz. Erzurumlular gitsin, Erzurum'da kalsın ama bir Sağlık Müdürü 4 gününü Erzurum'da geçiremez; ben yaralı bir kentten bahsediyorum.

BAŞKAN - Sayın Sakık, teşekkür ediyorum.

SIRRI SAKİK (Devamla) - Sağlık Müdürü eğer görev yapıyorsa gelip o kentte oturmasını... (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Erzurumla uğraşma!

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) - Erzurum-Ağrı kardeştir ama..

BAŞKAN - Sayın Sakik, teşekkür ediyorum.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - İstanbul'dan Ağrı'ya tablo aynı.

BAŞKAN - Diğer söz talebi Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'a ait.

Sayın Bozdağ, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bütçe, kamusal hakları öncelemeli ve iyileştirmeli. Toplum faydasına olmayan hizmetler bütçede yer almamalı. 2025 yılı bütçesinin yaklaşık yüzde 45'i savunma ve güvenlik harcamalarına, vergi harcamalarına ve faiz harcamalarına gitmekte; buradan toplumsal refaha düşen hiçbir şey yok.

Sağlık Bakanlığı bütçesi... Bunun bariz bir örneği aslında hasta garantili şehir hastaneleri. 2025 yılı sağlık bütçesinden 104 milyar 602 milyon lira ödeme yapılacak yani genel bütçenin yüzde 10'undan fazlası buraya aktarılmış olacak; işte kamu zararı.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, gürültü var.

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) - Halkın kolaylıkla ulaşabildiği hastaneleri kaldırıp şehirlerin öte ucuna hastaneleri yapmanız da tam bir işkence.

Bakın, 2020 yılında toplam sağlık harcamalarının millî gelire oranı yüzde 5 iken 2023'te yüzde 4,3'e gerilemiş durumda. Yine, Türkiye, OECD ortalama sağlık harcamalarında sondan 3'üncü sırada. Ortalama 9,2, Türkiye ise 4,3; yarısından bile az. Bu durumda bu bütçede sağlığa ayrılan payın az olduğu ve en az 2 katı kadar bir payın sağlığa ayrılması gerektiği görülmekte. "Nereden bulacağız?" demeyin; gayet açık, bütçenin direkt olarak yüzde 45'i nereye gidiyorsa oradan rahatlıkla bu karşılanabilir. "Faizi kim ödeyecek?" diyeceksiniz, "Sermayeye sözümüz var, hasta garantili şehir hastaneleri, geçiş garantili köprüler, KÖİ'ler ne olacak?" diyeceksiniz; garantiyi kimler vermişse onlar ödesin diyeceğiz.

(Uğultular)

BAŞKAN - Sayın Bozdağ, bir izin verin.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bayraktutan, Sayın Baykan, Sayın Öztunç; lütfen dışarıda muhabbet ederseniz daha memnun oluruz. İçeride hatibin konuştukları anlaşılmıyor, sizin sesiniz ta oradan buraya kadar geliyor. Yani herkese saygı gösterirseniz daha çok saygı görürsünüz.

Sayın Bozdağ, buyurun.

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) - Teşekkürler.

Bakınız, toplum, nitelikli bir sağlık hizmeti almak istiyor; daha önemlisi, hastalanmamak istiyor ve bunun koşullarının sağlanmasını istiyor. Demokratikleştirilen bir sağlık sisteminde sağlık politikalarının belirleyicisi olmak istiyor ama her alanda olduğu gibi burada da merkeziyetçi bir yönetim anlayışı insanların sağlıklı olma hakkını tekeline almış durumda.

Bugün gerçekleşmiş olan 1 milyar poliklinik başvurusu, yine artan randevu kuyruklarıyla sistem tıkanmıştır. Hastalar bu kısır döngüde iyileşmemekte, poliklinikte randevu bulamayan hastalar acile yönelmektedirler. 2023 yılında 150 milyon 523 bin acil başvurusu olmuştur; bu sayının 100 kişi başına OECD ortalaması 27 iken ülkemizde 177'dir. Bu hastaların yüzde 80'i yeşil alan yani acil olmayan kategoridedir yani polikliniklerde, birinci basamakta çözülecek sağlık sorunları sistemin yanlış kurgulanması yüzünden ikinci basamağa, üçüncü basamağa yığılmaktadır. Bu, piyasacı sağlığın tercihiyle aslında özel sektöre alan açılmasıdır. Sağlık, kamusal hak olmaktan çıkarılarak pazar hâline getirilmiş ve hastalara çözümün adresi olarak özel hastaneler, laboratuvarlar, görüntüleme merkezleri gösterilip sermayenin büyümesi teşvik edilmiştir. 2022 yılında devletin genel sağlık harcaması yüzde 65 artarken özel sektör yüzde 94,4 oranında artmıştır. Özel hastane sayısı iktidarınız boyunca 2 katına,

özel hastane yatak sayısı ise 3 katına çıkmıştır. Özel hastanelerin cihaz sayıları -MR, ultrasonografi, mamografi gibi cihazlarda- kamudan daha fazla kapasiteye sahiptir. Yani kamu, bile isteye geri bırakılmaktadır; özel sektör kamuya göre yirmi yılda 2 katından fazla büyümüş ve sağlık sektörünün bugün 1/3'ünü kontrolüne almıştır. 2021 yılında cepten sağlık harcaması yüzde 15,9 iken 2022 yılında bu oran yüzde 18,5'e kadar yükselmiştir. Sağlık hızla piyasalaşmaktadır ve toplum, sağlığa cebinden daha fazla para harcamak zorunda kalmaktadır.

Hastanelerden "hizmet alımı" adı altında laboratuvarlar ve görüntüleme merkezleri, hatta yoğun bakımlar bile kiralanmış ve niteliksiz kılınmıştır. Görüntüleme hizmet alımı, tanı atlama ve yanlış tanılar yüzünden hasta da hekim de muzdarip durumda. Kâr hırsı insan sağlığını ikinci plana itmekte, sağlık güvenliği de tehdit edilir hâle gelmektedir.

Piyasacı sağlık sisteminiz yani siz Sayın Bakan, bu çarkın hizmetindesiniz; bu çarkta yaşanan sağlık hakkı ihlallerine kayıtsız kalmakta, denetimsiz kılmaktasınız. Yenidoğan çetesi olayı tam da böyle bir zeminde ortaya çıkmıştır. Bu sağlık sisteminin uygulayıcısı, ısrarcısı siz ve sizden önceki Bakanlar bu sonuçlardan birinci derece sorumludur. İstifa etmenizi ve bu Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın son bulmasını istiyoruz. Sağlık sistemi hastalık üreten, çete faaliyetlerine izin veren, meslek onuruna, etik ilkelerine zarar veren bir çürümüşlük içerisindedir. Hasta-hekim arasındaki güven ilişkisi zedelenmektedir ve bunun sorumlusu hekim değildir; tam da övündüğünüz ve faturasını sağlık emekçilerine, topluma kestiğiniz bu sistemdir.

Koruyucu sağlık hizmetlerine yapılan yatırımların azalması, toplum sağlığına önem verilmediğini göstermektedir. Birçok sağlık göstergesinde bunu görüyoruz ve bölgesel eşitsizlikler hızla artmakta. Kızamık vaka sayıları 2022 yılında 127'di, 2023 yılında 5.088'e çıkmış durumda. Bakanlığınız yıllardır kızamık aşılamasında yüzde 95 düzeyine erişildiğini söylüyor. Bu salgınların yaşanmasıysa bu verilerin doğru olmadığını gösteriyor. Eğer doğru olduğunu iddia ediyorsanız o zaman bu vakalardaki artışın nedeni nedir? Yine, önlenebilir birçok kronik hastalık, bağımlılık artıyor. Tüm bunlar, halk sağlığı uygulamaların geri bırakıldığının en yalın göstergeleri.

Bruselloz ve şarbon gibi endemik hastalıklar bugün Ağrı, Van, Bitlis, Muş illerinde oldukça yüksek oranda görülmekte; ne hayvan sağlığı ne de insan brusellozunu önlemek için etkili bir çalışma yapılmaktadır.

Bebek ölüm hızı, bin canlı doğumda 2023 yılında 9,8'e yükselmiş durumda, OECD ülkeleri ortalaması 3,6; Kürt coğrafyasında 14,9 yani Türkiye ortalamasının 1,5 katı. 5 yaş altı ölüm hızı artmış durumda.

Hekim dağılımı orantılı değil; Kürt coğrafyasında 100 bin kişiye düşen uzman hekim sayısı 73 iken Türkiye ortalaması 119.

Tüm bu tabloda biz, halk sağlığı yatırımlarının artmasını, eşitsizliklerin giderilmesini beklerken siz yeni yönetmeliklerle aile hekimlerine performans dayatan, iş ve ücret güvencesini ortadan kaldıran bir çalışmayı dayatıyorsunuz. Aşıya, tarama testleri için kitlere ulaşılamıyorken, toplum HPV ve grip aşısının ücretsiz olarak yapılmasını bekliyorken kirasını bile ödemekte güçlük yaşayan ASM'ler, bugün "Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın birinci basamağını nasıl piyasaya açarız?" diye hedef olmuş durumda. Şiddet doğuran sağlık sisteminde "rapora ücret" gibi şiddeti artıracak yeni uygulamalar devreye sokulmaktadır.

Sayın Bakan, aile hekimleri, sorunlarına dikkat çekmek için toplam sekiz gün iş bıraktı, dönüp bakmadınız. Onlara "Siz ne işe yarıyorsunuz ki?" demek yerine oturup dinlerseniz hakikatte yaşanan sorunlar ile uygulamalarınızın neden olduğu yıkımı daha kolay göreceksiniz.

Bir diğer konu: Ana dilinde sağlık hizmeti almak haktır. Türkçe bilmeyen bir hastanın yakınının tercümanlığında dahi doğru bir anamnez almak mümkün değil, doğru tanı ve düzgün bir tedavi yapılamaz. Pratikte tercüman bile aslında sorunu çözmede yetersiz, hasta mahremiyeti ve sırrı açısından da sorun teşkil etmekte. Kürtçe tercüman bulundurulması için Bütçe Komisyonunda verdiğimiz önergeler kabul edilmemişti. Ana dilinde sağlık hizmeti sunumu aşamasına kadar en azından geçici de olsa tercüman bulundurulması konusunda adımlar atmalısınız.

Cezaevleri... Sürekli sağlık hakkı ihlalleri yaşanmakta. Mahpuslar revire, hastaneye ulaşmakta zorluk yaşıyorlar. Kronik hastalığı olan mahpuslar düzenli olarak alması gereken ilaçlara erişim sorunu yaşamakta. Yine, ağız içi arama dayatması mahpusların hastaneye gitmekten erinmesine neden olmakta. Sağlıklı gıdaya, temiz içme ve kullanma suyuna ulaşmakta zorluklar yaşanıyor. Yeni tip, S ve Y tipi hapishaneler tam bir tecrit ve izolasyon mekânları. Yine, üçlü protokol nedeniyle muayene sırasında kelepçeli muayene yapılmakta, hasta mahremiyeti ve hekimin sır saklama yükümlülüğü ihlal edilmekte. Konu hasta olduğu için konunun öncelikli muhatabı burada Sağlık Bakanlığı olmalı ve bu hak ihlallerinin önüne geçilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bozdağ, lütfen tamamlayın.

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) - Teşekkürler.

Bir de e-doktor uygulaması var. Sayın Bakan, bu konuya nasıl yaklaşıyorsunuz? Sorumdur: Sanal bir ortamda, kayıt altında, tam bir fiziki muayene yapılamadan ve anamnez alınamadan, hasta mahremiyeti korunamadan yapılan ve birçok sağlık hakkı ihlali içeren bu uygulama nasıl tasvip edilebilir? Mesela, işkence ya da kötü muameleye uğrayan bir mahpus durumunu doktoruna nasıl anlatacak, nasıl aktaracak?

Sonuç olarak, bu bütçe yetersiz ve bu bütçe tercihleri toplum sağlığından yana değil. Öncelikle piyasacı sağlık sistemi terk edilmeli, bütçede sağlığın payı artırılmalı ve koruyucu sağlık hizmetleri öncelenerek nitelikli, ücretsiz, ulaşılabilir, ana dilinde eşit bir sağlık hizmeti sunumu sağlanmalıdır.

Saygılarımla. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Bozdağ.

Diğer söz talebi Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'a ait.

Sayın Olan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başlarında bizleri izleyen cezaevindeki siyasi tutsak arkadaşlar ve değerli halkımız; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Türkiye'de yurttaşların sağlığıyla gerçek anlamda ilgilenen bir sistem olduğunu düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Bu iktidarın bildiği bir tek şey vardır, o da "yurttaşın cebindeki parayı nasıl alabilirim"in hesabını yapmaktır. Sosyal güvenlik kapsamında olan bir hasta, bugün eczaneden içeri girdiği andan itibaren elindeki mevcut reçetesinin yaklaşık yüzde 30'unu fark olarak ödemektedir. Peki, nedir bunlar:

1) Muayene katılım payı

2) Reçete katılım payı

3) İlaç katılım payı

4) Fiyat farkı

5) SUT kapsamından çıkarılan ilaçlara ödenen pay.

Bütün bunlar yetmezmiş gibi, bütçe görüşmeleri sonrası Meclise gelecek olan Genel Sağlık Sigortası Yasası'ndaki değişiklikle 2 TL olan katılım payı 10 kat artırılarak 20 TL'ye çıkarılacaktır. Ayrıca, bu 20 TL'nin de tekrar 10 kat artırılıp 200 TL'ye çıkarılması Bakanlığın yetkisine verilecektir. Dolayısıyla hastanın reçetedeki payı en az yüzde 50'lere çıkacaktır.

Sayın Bakan, bu durumda yatan hastalardan da katılım payı almayı düşünüyor musunuz?

EROL KELEŞ (Elazığ) - Yüzde 50 az alınacağını niye söylemiyorsun?

HÜSEYİN OLAN (Devamla) - Eczacıları tahsildar yaparak toplattığınız katılım paylarıyla toplumu her alanda sömürmeye devam ederek sağlığı ticarileştirdiniz. İktidar, koruyucu sağlığı bitirirken tedavi odaklı sağlık politikasını önceledi fakat tedavinin ana ögesi olan ilaç yokluğu hakkında hiçbir şey yapmadı. Her ne kadar "İlaç kuyruğunu kaldırdık." deseniz de bugün piyasada olmayan ilaçlar yüzünden hasta, elindeki reçeteyle eczane eczane dolaşmaktadır. Oysa ilaç bulunabilir, erişilebilir ve güvenilir olmalıdır. Hâlihazırda tedarik sıkıntısı ve stok miktarı çok düşük olan ürün sayısı 469 çeşittir, hatta bazı ilaçlar aynı gün bitmektedir. "Biz ucuz ilaç veriyoruz." propagandası yapmak gerçeği yansıtmıyor. Gerçek şudur: En pahalı ilaç, bulunamayan ilaçtır. Vatandaş karaborsaya düşen ilaca internetten kaçak yolla getiren çantacılardan ulaşmaya çalışıyor. Bugün, erişilemeyen ilaç yokluğunun oranı yüzde 15'i aşmıştır.

İlaca erişememenin 2 tane nedeni vardır: Birincisi, ilaç fiyat kararnamesindeki euro kurunun 21,67'yle sabitlenmesidir. Bu, çok kolay aşılabilir. İlaç fiyatlarını enflasyona endekslersiniz bu sorun çözülür. Diğer bir neden de hasta bazlı yenilikçi ilaçların Türkiye'de üretilmemesi.

Sayın Bakanım, 2018 yılında Avrupa'da 168 tane yenilikçi ilaç üretiliyor, Türkiye'de ise 33'tür; bugün geldiğimiz 2023 yılında Avrupa'da yine sabit kalmış -170 civarı- ama Türkiye'de bu 6 adete düşmüş. Peki, bu tablodan hiç rahatsızlık duymuyor musunuz Sayın Bakanım?

Bütçeden insan yaşamını sonlandıran uçaklara, SİHA'lara, toplara, tanklara pay ayırıp övüneceğinize SMA'lı, DMD'li ve kişi bazlı birçok hastalığı tedavi eden yenilikçi ilaçlara pay ayırıp kendi yurttaşını yaşatmak daha insani, daha vicdanidir; aynı zamanda sorumluluk gereğidir. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Bütün bunlar yetmezmiş gibi bir de karşımızda sık sık değiştirilen Sağlık Uygulama Tebliği var. Bu tebliğ, aslında sağlığı sabote eden bir tebliğdir. Neden mi? Birkaç örnek vereyim:

Birçok sarf malzemesi MEDULA'da gerçek fiyatının çok çok altındadır ve hasta bu farkı cebinden ödeyerek alıyor.

İkinci bir neden: İnsan immünglobulinlerinin kronik inflamatuvar demiyelinizan polinöropati hastalığında kullanım dozu kilogram başına 2 gram olmasına rağmen SUT bunu 400 miligrama düşürüyor. Şimdi, hangisi doğru; doktorun verdiği reçetedeki, rapordaki doz mu doğru, SUT'un kendisine göre biçimlendirdiği mi doğru?

SUT'ta 28 tabletlik ambalajlar ilk kullanımda 28 güne tekabül etmiş, SUT ikinci paketi vermemek için bunu 28'e uygulamış. En sonunda bir ayı 28 güne de indirdiniz, tebrik ediyorum sizleri(!) (DEM parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Olan, lütfen tamamlayın.

HÜSEYİN OLAN (Devamla) - Tamam Sayın Başkan.

En önemli husus: SUT'ta endikasyonu tanımlı olmayan hastalıkların ilacı ödenmiyor, vatandaşa mahkeme kapısını gösteriyorlar. Hasta vatandaş mahkemeye gidiyor, kazanıyor, geliyor eğer sağ kalmışsa, hayatını kaybetmemişse ilacını alabiliyor. Bunun gibi binlerce mağdur hasta var, onlarca endikasyon bu şekilde; bunun derhâl düzeltilmesi lazım.

Yıllardır parmak uçlarını delik deşik ettiğimiz Tip 1 diyabet hastası çocukların sensör bedelini ısrarlarımız sonucunda nihayet yılbaşında vermeyi kabul ettiniz, onun da üçte 1'ini veriyorsunuz. Peki, ilacın ve sarf malzemelerinin hastaya ulaşmaması için SUT'u zapturapt altına almaya çalışan SGK'nin kendisi ne yapıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN OLAN (Devamla) - Kısacası bu bütçenin şifresi 3S'tir: Savaş, saray ve soygun bütçesidir. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Olan, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun söz talepleri karşılanmıştır.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.54

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Adil BİÇER (Kütahya)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31'inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Şahısları adına söz taleplerine geldik.

Lehinde olmak üzere Ankara Milletvekili Orhan Yegin'e söz veriyorum.

Sayın Yegin, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Gün boyu muhalefet milletvekillerimizi dinledik burada hep beraber. İstifade ettiğim konuşmalar oldu, içimden onlara teşekkür ederken bir yandan "rant bütçesi" "soygun bütçeleri" "yandaş bütçeleri" "halkı ayrıştıran mezhepçi bütçe" "yurttaşların cebini soyup sermayenin cebini dolduran bütçe" "etnik farklılıklara zulüm bütçesi" "bir halka düşmanlık eden bütçe" gibi cümleler kuran kişiler de oldu.

YUNUS EMRE (İstanbul) - Çok doğru açıklamalar, çok doğru açıklamalar, kutluyorum.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Onları da dinledim ve onları dinlerken içimden şu ifade geçti: Yahu, insaf yok, vicdan yok da mahcubiyetiniz de mi kalmadı arkadaşlar, bu kadar olmaz! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, Allah nasip etti, millet takdir etti; milletin karşısına çıktığımız günden beri milletin desteğini alan, duasını alan bir hareket olarak yürüyoruz. İktidara geldiğimizde kimseyi ayrıştırmadan, kimsenin teninin rengine, mezhebine, etnik aidiyetine, bölgesine, yöresine, memleketine bakmadan, ayırt etmeksizin herkesi bu çatının altında yaşamayı hak eden ve bu devletin ürettiği hizmetin standartlarını yükselterek, bu yükselmiş hizmet standardından ziyadesiyle hak eden insanlar olarak görüp hizmet etmenin gayreti içerisinde olduk. Bu süreçlerde çok engellerle karşılaştık, bizi yolumuzdan etmek isteyenler çok oldu, müdahaleler oldu, çok asimetrik sınamalara muhatap olduk ama hiçbir şeyi bahane etmeden, milletin meselesi neyse, onlara verdiğimiz taahhütler ve sözler neyse hepsini gerçekleştirmek için, hiçbir bahanenin arkasına sığınmadan mücadele ettiğimiz gibi, aynı zamanda o kirli planları yok etmek için de mücadelemizi aksatmadan sürdürmeyi Allah bizlere nasip etti.

Şimdi, geçmişi kötülemek için söylemiyorum; hizmet eden, taş üstüne taş koyan herkesten Allah razı olsun ama arkadaşlar, bakın, vaktiyle vatandaşını gelir grubuna göre sınıfa ayırarak sağlık hizmeti sunan bir devlet anlayışından "Sen SSK'lisin, şu hastaneye gidebilirsin." "Sen BAĞ-KUR'lusun, buraya gidebilirsin." "Sen buraya gidebilirsin." diye ayrıştıran, "Sen BAĞ-KUR'lusun, ilacını şu eczaneden alabilirsin." "Sen SSK'lisin, kapının önündeki, sokağındaki, caddendeki eczaneden ilaç alamazsın ücretini ödemeden." diyen bir anlayıştan "Ben bu anlayışı kaldıracağım, vatandaşımı ayırt etmeksizin bütün vatandaşlarıma hizmet edeceğim." diyen bir sağlık hizmeti anlayışına...

Burada, bölgeye farklılık yapmakla, bir etnik aidiyete düşmanlık etmekle bizi suçladılar çok çirkin bir şekilde. Bugün, Van'ın Bahçesaray'ında, Ağrı'nın Doğubayazıt'ında, Erzurum'un İspir'inde, Hakkâri'nin Yüksekova'sında sarı çizmeli Mehmet Ağa'nın gelinini doğuma yetiştirmek üzere havalanıp gidip alan ve doğumdan sonra geri yerine götürüp bırakan ve bunun için tek bir ücret talep etmeyen bir sağlık sistemine dönüştürmüşüz biz Türkiye'yi arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Şırnak'ta öldü, Şırnak'ta öldü! Şırnak'ta öldü, Şırnak'ta!

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Ölenlere ne diyorsun? Şırnak'ta, Beytüşşebap'ta ölenlere ne diyorsun?

ORHAN YEGİN (Devamla) - Şimdi, on beş yılda 3 kilometrelik Bolu Dağı Tüneli'ni tamamlayamayan, seksen yıllık ömründe sadece toplam 50 kilometre uzunluğunda tünel yapan bir Türkiye'yi, sadece Artvin Yusufeli Barajı'nın etrafında üç yılda 53 kilometre uzunluğunda tünel yapabilen bir kapasiteye ulaştırmışız; arkadaşlar bizim çalışmalarımıza kötü karne çizmeye çalışıyorlar.

AYHAN BARUT (Adana) - Gerçekleri söylüyoruz, gerçekleri!

ORHAN YEGİN (Devamla) - Kurulu güçte, hidroelektrikte Avrupa'da 2'nci; rüzgârda Avrupa'da 7'nci; güneşte Avrupa'da 8'inci; jeotermalde Avrupa'da 1'inci hâle getirdiğimiz bir Türkiye'de... 2002'de 5 ilde 50 merkezde doğal gaz hizmeti verilen bir Türkiye'yi bugün 81 ilde ve 885 yerleşim yerinde, köylerde doğal gaz hizmeti sunan bir devlet noktasına getirmişiz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ya, Urfa'da elektrik yok, elektrik! Urfa'da elektrik yok!

ORHAN YEGİN (Devamla) - Siz, bizi zenginin devleti olmakla, bölgeler arası ayrımcılıklarla, bize oy verene göre hizmetle, vermeyene göre hizmet etmemekle suçlayamazsınız arkadaşlar; bunlar çok yanlış işler.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Urfa'da elektrik yok, elektrik! Urfa'nın köylerinde telefon çekmiyor, neden bahsediyorsunuz?

ORHAN YEGİN (Devamla) - Bir zamanlar petrol ve gaz aramak için yabancı sondaj firmalarına...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Urfa'nın köylerinde telefon çekmiyor, telefon!

ORHAN YEGİN (Devamla) - ...sadece kira için ödediği paralarla, bugün 2 tane sismik, 4 tane derin sondaj ve diğer destek gemileriyle, üretim filomuzla, kendi araçlarımızla, kendi mühendislerimizle ve arkadaşlar, kendi bağımsız siyasi irademizle gaz arayan, gaz bulan ve onu işte milletine veren bir ülke hâline getirmişiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yegin, lütfen tamamlayın.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Urfa'nın köylerinde telefon çekmiyor, telefon.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Şimdi arkadaşları dinliyorum, bilgiler yanlış. "Dünya nükleerden vazgeçiyor, biz tesis kuruyoruz." diyorlar. Nükleeri 3 katına çıkarma deklarasyonunu imzalayan ülke sayısı bugün 30'u aştı arkadaşlar.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Urfa'nın köylerinde telefon çekmiyor. Elektrik şehir merkezinde yok.

ORHAN YEGİN (Devamla) - "En pahalı interneti vatandaşa biz kullandırıyoruz." diyorlar. 1'inci Norveç 75 euro, 2'nci İzlanda, 3'üncü Avustralya, 4'üncü Amerika, 5'inci İngiltere; 73 ülke arasında 60'ıncı sıradayız -12,7 euro- bize "dünyanın en pahalı interneti" diyorlar.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Enflasyon...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Urfa'nın köylerinde telefon çekmiyor, ne internetinden bahsediyorsun, internet bize çok lüks bir şey.

ORHAN YEGİN (Devamla) - "En pahalı elektriği ve gazı vatandaşa satıyorsunuz." diyorlar, bugün Eurostat verilerine göre Avrupa'da 2024 yılında hane halkına en ucuz doğal gazı da elektriği de veren ülke biziz arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Verdiğiniz bilgiler de yanlış, araştırmalarınız da yanlış; bunlar doğru işler değil arkadaşlar.

Arkadaşlar, özetle şunu söylemek istiyorum: Şimdi, biz bu memlekette ne bölgesel ne mezhepsel hiçbir ayrım yapmadan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Kardeşim, Urfa'nın köylerinde elektrik yok, su yok, telefon çekmiyor, yolları yapılmıyor.

BAŞKAN - Sayın Yegin, süreniz bitti, bir dakika uzatmayı da verdim.

(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, hatip yanıltıyor. Bakın, dün ve bugün 2 kadın doğum esnasında yaşamını yitirdi, kan kaybından yaşamını yitirdi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Boş laflar söyleyip kamuoyunu yanıltmayın.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Hiç de boş laflar değil.

ORHAN YEGİN (Ankara) - Boş laflar söyleyen sizsiniz.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Şırnak'ta ve Beytüşşebap'ta 2 kadın yaşamını yitirdi doğum esnasında.

BAŞKAN - Peki, Sayın Sakik, teşekkür ediyorum.

Şimdi, değerli milletvekilleri...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Burada gelip bölücülük yapan sizsiniz.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Boş boş konuşuyorsunuz.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) - Çok boş konuştun, çok.

BAŞKAN - Sayın vekiller, Sayın Yegin...

Değerli milletvekilleri, şimdi, yürütme adına Sayın Bakanlara söz vereceğim.

İlk söz, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan Bayraktar'a ait.

Sayın Bayraktar, buyurun. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; ekranları başında bizleri izleyen aziz milletim; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2025 yılı bütçesini takdim etmek üzere huzurlarınızdayım. Sizleri şahsım ve Bakanlığım adına saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Bakanım, Urfa'da elektrikler kesik, bilginiz olsun.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) - Urfa'ya sen gittiğinden beri Urfa çöktü ya!

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Enerji ve tabii kaynaklar alanında temel görevimiz, vatandaşlarımıza sürekli, kaliteli, kesintisiz enerjiyi en ucuz, en düşük maliyetlerle ve çevreye uyumlu bir şekilde sunmaktır.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Valla, bize elektriği verin; kaliteli mi olur, kalitesiz mi olur... Urfa'da elektrik yok.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Kaçak elektrik kullanmasınlar...

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Kaçak elektrik istemiyoruz.

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Ya, bir sus artık ya! Bir sus artık!

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ya, söylüyorsunuz, söylüyorsunuz da vallahi yok ya, köylerimizde elektrik yok. Allah'ım ya!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Kaçak elektriğe son verin!

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) - Tanal yeter, Tanal!

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Onun için, Türkiye Yüzyılı'nda enerji arz güvenliğini sağlarken ülkemizi enerji ve madenlerde bağımsız kılmak ve Sayın Cumhurbaşkanımızın ortaya koyduğu "2053 Net Sıfır Emisyon" hedefine ulaşmak doğrultusunda politikalarımızı şekillendiriyoruz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Telefonlar çekmiyor Urfa'da.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Türkiye, yer altı kaynakları açısından çok zengin bir ülke. Üretilen maden çeşitliliği açısından dünyada 7'nci sırada yer alıyoruz. Sahip olduğumuz bu potansiyeli ekonomiye kazandırmak adına çalışmalarımızı "önce insan, sonra çevre, sonra da katma değerli madencilik" anlayışıyla sürdürüyoruz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Efendim, elektrik bir insan hakkıdır. Urfa'ya elektrik gelsin Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Malumunuz, ülkelerin gelişmişlik düzeylerini belirleyen en önemli unsurlardan biri, sahip oldukları yer altı zenginliklerini kullanma kabiliyetleridir. Zira, madencilik yatırımları, özellikle ilgili yerel ekonomiye önemli bir katkı sağlar, istihdam oluşturur ve sosyal refahı artırır. Bugün, madencilik sektörü olarak biz, 155 bin emekçimizle büyük bir aileyiz. Madenlerimizin güvenilir ve sürdürülebilir bir şekilde işletilmesini temin edebilmek için, arama faaliyetlerinden üretim süreçlerine kadar her aşamada radar, sonar, "drone", elektronik takip ve dijital uyarı sistemleri gibi farklı teknolojileri kullanarak kapsamlı denetimler yapıyoruz. Bu çerçevede, 2024 Kasım sonu itibarıyla yaptığımız denetim sayısı 8.546'ya ulaştı; inşallah, yıl sonuna kadar yaklaşık 9 bin saha denetimi gerçekleştirmiş olacağız. Faaliyeti tamamlanan maden sahalarının rehabilite edilmesi, temel öncelikli konularımızdan bir tanesi. Madenciliğin çevreyle, doğayla ilgili boyutunu asla göz ardı etmiyoruz. Aslında bunu, sadece bugünün sorumluluğu değil aynı zamanda gelecek nesillere olan bir borç olarak görüyoruz. Onun için çevreyle uyumlu, çevreye rağmen değil, çevreyle birlikte madencilik anlayışını benimsiyoruz. Madencilik faaliyetlerinin sonlandırıldığı alanları yeniden doğaya kazandırıyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) - Kaç yerde yaptınız Sayın Bakan? Kaç tane örnek var? Her yer delik deşik, terkedilmiş maden ocaklarıyla dolu.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Bu kapsamda bugüne kadar 45 ilde 9 bin hektar rehabilitasyon alanına 21 milyon ağaç diktik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Madencilik sektörümüzün gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payını yirmi yıl içinde bugünkü fiyatlarla 65 milyar liradan 270 milyar liraya; yıllık maden ihracatımızı ise aynı sürede, AK PARTİ iktidarları döneminde 7 kat artırarak 5,7 milyar dolara yükselttik.

Sahip olduğumuz bor rezervlerinin katma değerli üretimini sağlayarak Türkiye'yi yüzde 60'ın üzerindeki pazar payıyla küresel bor pazarının lideri konumuna getirdik. 2024 yılında yüzde 97'si ihracat olmak üzere 2,5 milyon ton bor ürünü satışından toplam 1,3 milyar dolarlık satış geliriyle inşallah bu sene yeni bir rekora imza atacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, 2023 yılında kömür ve altın dâhil, ara ve uç ürünler hariç olmak üzere toplam madencilik ithalatımız yaklaşık 40 milyar dolara ulaştı. Özellikle son dönemde dünyada yaşanan tedarik zinciri sorunları ve madencilik ürünlerinin bir ticari yaptırım aracı olarak kullanılması nedeniyle ülkemizin ihtiyaç duyduğu madenlerin kendi kaynaklarımızdan sağlanması hayati bir önem arz ediyor. Bunun için madencilikte yurt içi üretimin yanında yurt dışındaki sahalarımızda da üretime odaklandık. Asya'dan Afrika'ya, farklı coğrafyalarda yürüttüğümüz madencilik çalışmaları kapsamında Nijer'de ruhsat sahibi olduğumuz altın sahalarının birinde 2025 yılında ilk üretime başlıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Stratejik ve kritik madenlere, savunma sanayisi ve ileri teknoloji gerektiren alanlarda, özellikle enerji dönüşümünün temel unsurları olan yenilenebilir enerji, depolama, elektrikli araçlarda yoğun olarak ihtiyaç duyulmakta. Nadir toprak elementleri alanında Eskişehir Beylikova'da keşfettiğimiz rezervleri işleyeceğiz...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - E, bu madenlerde bu kadar ölüm niye oluyor?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - ...ve ülkemizi bu alanda çok önemli bir tedarikçi hâline getireceğiz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Bakanım, bu madenlerde ölüm oranı niye yüksek?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Dünyanın 2'nci en büyük nadir toprak elementleri rezerv sahasında üretimimizi geliştirmek için gece gündüz çalışmaya devam ediyoruz.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Türkiye Yüzyılı'nda büyük ve güçlü Türkiye için ithalatımızın yüksek olduğu petrol ve doğal gazda yeni keşifler yaparak ve altyapımızı her geçen gün güçlendirerek enerji arz güvenliğimize katkı yapıyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanımızın 2002'de ortaya koyduğu "Türkiye'de her hane halkına doğal gaz hizmeti götüreceğiz." hedefi kapsamında o gün sadece 5 ilde olan doğal gazı bugün 81 il, 896 yerleşim yeri ve 222 organize sanayi bölgesine götürdük yani nüfusumuzun yüzde 85'ine doğal gazı kullanma imkânı sunduk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Urfa'nın 13 tane ilçesinin yarısında yok.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Vatandaşlarımız, özellikle kadınlarımız doğal gaz konforunu yaşarken aynı zamanda şehirlerimizin hava kalitesini de iyileştirdik. Artan bu doğal gaz talebimiz ve yıllık 50 milyar metreküpün üzerindeki tüketimle Türkiye doğal gazda Avrupa'nın 4'üncü büyük tüketimine sahip ülkesi.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Depolamada kaçıncı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz yirmi yılda devreye aldığımız doğal gaz iletim ve dağıtım boru hatları, yer altı doğal gaz depoları, kara LNG terminalleri ve yüzer gazlaştırma tesisleriyle doğal gaz altyapımızı ve giriş kapasitelerimizi artırdık. Özellikle LNG alanına yaptığımız yatırımlarla son sekiz yılda gazlaştırma kapasitemizi 5 katına çıkararak 161 milyon metreküpe ulaştırdık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu gelişmiş altyapının yanında, millî enerji ve maden politikamız kapsamında yeni bir vizyon ve yeni bir anlayışla kendi sondaj ve sismik araştırma gemilerimiz, kulelerimiz ve insan kaynağımızla petrol ve doğal gaz arama ve üretim stratejisini de hayata geçirdik. Kara alanlarımızın yanında mavi vatanımızda ve farklı coğrafyalarda yoğun arama çalışmaları yapıyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Doğu Akdeniz'de yapıyor musunuz şu anda?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - "Coğrafya kaderdir ancak enerjide dışa bağımlılık kader değildir." anlayışı içerisinde inançla ve azimle yaptığımız çalışmalar neticesinde 2020 yılı Ağustos ayında, pandeminin ortasında Sakarya Gaz Sahası'nda tarihimizin en büyük doğal gaz keşfini gerçekleştirdik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Karadan 170 kilometre mesafede ve deniz yüzeyinin 4.000-4.500 metre altında bulunduğumuz gazı yine, dünyada rekor sayılabilecek bir sürede, üç yıl içerisinde vatandaşlarımızın kullanımına sunduk.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - O zaman niye gaza zam geliyor?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Sakarya Gaz Sahası'nda günlük üretimimiz 7 milyon metreküpü buldu. Yurt içi ve yurt dışı toplam üretimimiz ise 20 milyon metreküp/güne ulaştı. Bu üretimle yaklaşık 20 milyon hanemizin; 8,6 milyonun ihtiyacını artık kendi doğal gazımızla karşılar hâle geldik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sakarya Gaz Sahası'ndaki üretimi hızla artırıyoruz, 2025 yılının ilk çeyreğinde günlük 10 milyon metreküpe, sonraki süreçte de 40 milyon metreküp/günlük üretime çıkmayı hedefliyoruz. Böylelikle, yaklaşık 17 milyon konut abonesinin gaz ihtiyacını Sakarya Gaz Sahası'ndan karşılayacağız.

Petrol ve doğal gaz arama ve üretimine yönelik yürüttüğümüz çalışmaları sadece yurt içiyle sınırlı tutmuyoruz. İzlediğimiz aktif enerji diplomasisiyle, bölgemizdeki ülkeler başta olmak üzere kıtaları aşan coğrafyalardaki petrol ve doğal gaz projelerimizin de sayısını her geçen gün artırıyoruz. Bu kapsamda, tamamı Türk mühendisler tarafından dizayn edilerek Türkiye'deki tersanelerde millî imkânlarla inşa edilen sismik araştırma gemimiz Oruç Reis Somali'deki faaliyetlerine devam ediyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Doğu Akdeniz'de var mı sondaj?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Hedefimiz, sadece ülkemizin değil aynı zamanda dost ve kardeş ülke Somali'nin de kalkınmasına, refahına katkıda bulunmaktır. Önümüzdeki dönemde yurt dışında çok daha aktif, çok daha güçlü bir şekilde varlığımızı hissettireceğiz. Irak'ta, Libya'da, Afrika'da, Orta Asya'da, Kafkas coğrafyasında, Güney Amerika'da uluslararası ortaklıklarla petrol ve doğal gaz üretimimizi artırmayı hedefliyoruz.

Değerli milletvekilleri, elbette bugünlere kolay gelmedik, birçok farklı sınamadan geçtik, birçok farklı zorlukları aştık. Devasa projeleri yürütürken dışarıda bizim gelişmemizi, büyümemizi, bölgemizde söz sahibi bir ülke olmamızı istemeyenler vardı; içeride de yaptığımız her işe sırf muhalefet etmek için "Arayamazsınız, bulamazsınız, bulsanız da üretemezsiniz." diye karşı çıkanlar eksik olmadı.

CAVİT ARI (Antalya) - Akdeniz'de çıktı mı Sayın Bakan? İki yıldır soruyoruz: Akdeniz'deki aramanız ne oldu? Kaç para harcadınız? Ne kadar gaz bulundu? Kaç kuyu açıldı? Defalarca sorduk, cevap veremediniz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Yaşadığımız tüm zorluklara rağmen, Sayın Cumhurbaşkanımızın ortaya koyduğu güçlü siyasi iradeyi ve aziz milletimizin dualarını arkamıza alarak, kendi insanımızla, kendi mühendislerimizle, Türkiye olarak petrol ve gaz aramacılığında büyük bir başarı hikâyesi yazdık, büyük bir paradigma değişikliğine gittik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Böyle mi buluyorsunuz, böyle mi buldunuz? Kaç kere sorduk, cevap veremediniz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Bu yeni strateji, kendi filomuzla, kendi insan kaynağımızı oluşturarak, kendi ekipmanlarımızı geliştirerek, daha önce arama yapmadığımız coğrafyalarda aranmadık hiçbir yer bırakmayarak enerjide tam bağımsız

Türkiye hedefine doğru yürümek anlamına geliyordu. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bugün bu milletin bir ferdi olarak iftiharla söylüyorum ki Fatih, Yavuz, Kanuni ve Abdülhamid Han derin deniz sondaj gemilerimizle; Barbaros Hayreddin Paşa ve Oruç Reis sismik gemilerimizle Türkiye, dünyanın en modern arama ve üretim filosuna sahip ülkelerinden biri konumuna gelmiştir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; en önemli ithalat kalemlerimizden biri olan petrolde ise zorlu bir coğrafyada; bir zamanlar adı terörle anılan, gidilemeyen, girilemeyen Şırnak Gabar'da cumhuriyet tarihimizin en büyük petrol rezervini keşfettik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Delik deşik ettiniz Gabar'ı, delik deşik ettiniz! Bütün ağaçları kestiniz, doğayı katlettiniz!

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Bu keşifle birlikte Şırnak'ın adı artık terörle değil; üretimle, istihdamla ve kalkınmayla anılmaktadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Rahatsız olanlar bağırıyor işte!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Şırnak, olmayan hastanelerle, olmayan öğretmenlerle, açılamayan AMATEM'lerle anılıyor!

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Gabar'da üretimin artırılması ve yeni sahalarda arama çalışmaları için, Ankara'dan İzmir'e kadar bir mesafeye denk gelen toplam 540 kilometre yol yaptık ve buradaki üretimimizi son bir yıl içerisinde 2,5 kat artırarak bugün itibarıyla 61 bin varilin üstüne çıkardık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bölgenin tamamında sondaj faaliyetlerimizi devam ettirerek 2025 yılında 143 yeni sondaj yapmayı hedefliyoruz. Gabar sahasıyla birlikte yurt içi ve yurt dışında ulaştığımız 160 bin varilin üzerindeki günlük üretimimizle 6,6 milyon araca yetecek yakıt ihtiyacını karşılayabiliyoruz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin enerjide merkez ülke konumunu güçlendirmesi, üretici ve tüketici ülkeleri tek noktada buluşturması, alternatif kaynak ve güzergâhlarla enerji maliyetlerini düşürmesi için yeni iş birliklerinin geliştirilmesi fevkalade önem arz etmektedir.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Yandaşlarınızı mı zengin edeceksiniz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Bu anlayışla, enerji alanında bölgesel iş birliklerimizi geliştirmeye ve "kazan-kazan" anlayışı içinde bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da ülkemizin ve bölgemizin enerji güvenliğine katkı sağlayacak projeleri geliştirmeye devam ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SÜMEYYE BOZ (Muş) - "Kazan-kazan" denkleminde halk yok, sermaye ve iktidar var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Diğer taraftan, İstanbul Finans Merkezi içinde enerji ve madenciliği de kapsayan uluslararası bir ticaret merkezi oluşturuyoruz. Bu anlamda, iyi işleyen, şeffaf, likiditesi yüksek bir enerji ve maden borsasına inşallah kavuşacağız.

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Çok gaza gelmeyin Bakan!

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Güçlü doğal gaz altyapımızla komşularımız olan Bulgaristan ve Yunanistan'ın yanı sıra, sınırımızın olmadığı Macaristan, Romanya, Sırbistan ve Kuzey Makedonya'ya Türkiye artık doğal gaz ihracı gerçekleştiriyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Önce Urfa'ya verin, önce Urfa'nın ilçelerine doğal gaz verin. Urfa'nın ilçelerinde doğal gaz yok, Romanya'ya veriyoruz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Türkiye, bugün artık kendi gazını üreten, kaynak ve güzergâh çeşitlendirmesini sağlamış, güçlü altyapısı ve tedarik portföyü sayesinde ihracat kabiliyeti olan, Avrupa'nın arz güvenliğine katkı sağlayan, enerjide merkez bir ülke konumuna gelmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Gereksiz alkışlamayın, Bakanın insicamı bozuluyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; ülkemizdeki elektrik talebi son yirmi yılda, AK PARTİ iktidarları döneminde, 3 kat arttı. Bu yüksek talebi karşılamak amacıyla AK PARTİ hükûmetleri döneminde kurulu gücümüz 32 bin megavattan 115 bin megavata ulaştı.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - E, niye Urfa'da sürekli elektrikler kesiliyor?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Rüzgâr ve güneş kurulu gücümüz, o "çöp" denilen güneş kurulu gücümüz neredeyse sıfırdan 31 bin megavatın üzerine çıktı.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Niye kesiliyor Urfa'da elektrikler?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Ve bu sayede 23 Keban Barajı'na eş değer kurulu gücü devreye aldık ama altını özellikle çizmek isterim ki bugün geldiğimiz noktada Türkiye sadece rüzgâr ve güneşten ürettiği elektrikle ülkedeki tüm konutların yıllık elektrik ihtiyacını karşılayabilir hâle geldi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Bakan, Sayın Bozdağ orada oturuyor, Urfa'nın köylerinde elektrikler kesiliyor sürekli.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Yenilenebilir enerjide mevcut kurulu gücümüz yüzde 60'a, yerli kaynakların payı ise yüzde 70'e çıktı. Kıymetli vekillerimiz de sabahki bölümde konuşmalarında değindiler, Uluslararası Yenilenebilir Enerji Ajansının verilerine göre yenilenebilir enerjide Türkiye dünyada 11'inci sırada, Avrupa'da 5'inci sıradayız ama inşallah, 2025'te Avrupa'da ilk 3'e, dünyada ise ilk 9 ülke arasına gireceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yenilenebilir enerjiden elektrik üretimini sadece yakıt anlamında millîleştirmiyoruz, aynı zamanda yerli ekipmanlarımızla, yazılımımızla ve kendi insan kaynağımızla yapmamız da en önemli önceliklerimizden bir tanesi. Kullanılan aksamlarda güneş santralleri bazında yüzde 75, rüzgâr santrallerinde ise kule, kanat ve jeneratörde yüzde 70'in üzerinde yerlilik seviyelerine ulaştık. Bu sayede 2014 yılında yenilenebilir enerji sanayimiz sadece 27 şirketten oluşurken bugün 500 şirket bu alanda faaliyet gösteriyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu sayede yaklaşık 50 bin insanımıza yeni yeşil istihdam imkânı sağlamış olduk. Elektrik altyapımıza yaptığımız yatırımlarla Avrupa'da en büyük 2'nci iletim şebekesine, ayrıca 1,4 milyon kilometrenin üzerinde elektrik dağıtım hattına sahibiz. Avrupa'da elektrik talebinde en yüksek 3'üncü ülke olan Türkiye, elektrikli araçlar, dijitalleşme, yapay zekânın da etkisiyle 2035 yılına geldiğinde yaklaşık 510 teravatsaatlik bir enerjiye ihtiyaç duyacak. Bu yüksek talebin temiz enerji ağırlıklı karşılanması için Yenilenebilir Enerji 2035 Yol Haritamızı geçtiğimiz ekim ayında kamuoyuyla paylaştık. Bu yol haritasıyla birlikte önümüzdeki on bir yılda rüzgâr ve güneş kurulu gücümüzü 4 katına çıkaracağız, 120 bin megavata yükselteceğiz. Bu yatırımlar arasında ülkemizde bir ilk olacak toplam 5 bin megavat gücünde deniz üstü rüzgâr santralinin kurulumunu gerçekleştireceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Birleşik Arap Emirlikleri'ne mi yaptıracaksınız?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Ayrıca, 2035 yılına kadar her yıl en az 2 bin megavatlık yerli aksam kullanım şartlı YEKA yarışması yapacağız.

Bu hedef kapsamında Türkiye'yi doğudan batıya, kuzeyden güneye kuşatacak bir yeşil enerji koridoru oluşturmak için ülkemizde bir ilk olarak 40 bin megavatlık yüksek voltajlı doğru akım iletim hatlarını da devreye alacak, elektrik şebekemizi çok daha güçlü bir hâle getireceğiz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Urfa'yla ilgili projeniz nedir Sayın Bakanım?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Yenilenebilir enerjiye yönelik olarak koyduğumuz bu büyük santral ve altyapı yatırım hamlemizin toplam tutarı yaklaşık 110 milyar dolardır. Bu sayede başta bu projelerin yapılacağı illerdeki vatandaşlarımız olmak üzere önemli bir istihdam imkânı oluşturacağız. Ayrıca, bölge ekonomisine, esnafımıza da büyük bir katkı sağlayacağız.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Türkiye'nin uluslararası iklim taahhütleri, Avrupa Birliği Sınırda Karbon Düzenlemesi nedeniyle sanayimizin karşı karşıya olduğu emisyonsuz enerji gereksinimi ve daha rekabetçi enerji fiyatları için mevcut yenilenebilir enerji yatırımlarımızın 3 katını bu yatırımları bugüne kadar gerçekleştirdiğimiz sürenin yarısında yani çok daha hızlı bir şekilde tamamlamamız gerekiyor. Bu bağlamda, yenilenebilir enerji sektöründe ülke olarak reform niteliğinde düzenlemelere ihtiyaç duyuyoruz. Tüm dünyada olduğu gibi, yenilenebilir enerji yatırımlarında izin süreçlerini hızlandırmamız gerekiyor.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Daha ne kadar hızlandırabilirsiniz ki, jet hızıyla yapıyorsunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Bu kapsamda, kırk sekiz ayı bulan izin süreçlerini, çevreyle ilgili hassasiyetleri asla göz ardı etmeden, yirmi dört ayın altına çekmek için gerekli yasal düzenleme inşallah Meclisimizde sizlerin desteğiyle hayata geçtiğinde, güneş ve rüzgâr enerjisi alanında yatırım hızımız önemli ölçüde artacak.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yani Urfa'nın elektrik sorunu çözülecek değil mi Sayın Bakan?

CAVİT ARI (Antalya) - Tarım topraklarına dikkat edin Sayın Bakan, tarım topraklarına. Tarım topraklarını azaltıyorsunuz bu yolla.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2050'de küresel Net Sıfır Emisyon hedefine ulaşılabilmesi için nükleer enerji kilit bir rol oynuyor. Bu kapsamda, nükleer enerjiyi 2050 yılına kadar 3 katına çıkarma deklarasyonuna geçtiğimiz kasım ayında Bakü'de düzenlenen Birleşmiş Milletler Taraflar Konferansı'nda, COP29'da biz de imza attık. Şunu net olarak ifade etmek istiyorum: Nükleer enerji, arz güvenliğimiz ve iklim hedeflerimiz açısından bir zarurettir. Bu nedenle, ülkemizin yetmiş yıllık nükleer enerji hayalini Akkuyu Nükleer Güç Santrali projemizle gerçeğe dönüştürüyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Bu hayali Rusya gerçekleştiriyor olmasın?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Dünyadaki en büyük nükleer güç santral şantiyesi olan Akkuyu'da tüm ulusal ve uluslararası güvenlik standartlarına uygun olarak 4 nükleer reaktörün inşası aynı anda devam ediyor. Santralin ilk ünitesini en kısa zamanda, tüm engellemelere rağmen, devreye almayı hedefliyoruz. Akkuyu sahasında şu anda 30 binin üzerinde insan çalışıyor. Santral tamamen devreye alındığında da 4 bin kişiye sürekli bir şekilde istihdam sağlayacak. Diğer taraftan, Sinop ve Trakya nükleer güç santrali projelerimizi ve küçük modüler reaktörlere yönelik çalışmalarımızı da sürdürüyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Rusya'yla mı planlıyorsunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Nükleer enerji sektöründe faaliyet gösteren kuruluşlarımız, kısa bir süre içinde uluslararası düzeyde yetkinlik kazandılar. Kamu şirketimiz olan Nükleer Teknik Destek AŞ (NÜTED) Macaristan'daki nükleer güç santralinin denetim süreçlerine katıldı ve bu alanda bir anlamda ülkemizin ilk hizmet ihracını da gerçekleştirmiş oldu.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Kiril alfabesi okuyabilen var mı NÜTED'de? Olası bir tehlike anında okuması gerekir.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; enerji verimliliği, en ucuz ve en temiz enerji kaynağı. Bu alanda yaptığımız çalışmalarla Uluslararası Enerji Ajansının verilerine göre 2023 yılında enerji yoğunluğumuzu bir önceki yıla göre yüzde 4,5 azalttık ve yüzde 1 olan dünya ortalamasına göre çok daha büyük bir gelişme sağladık.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ama Urfa'da elektrikleri kesiyorsunuz; talep mi azalıyor?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Sanayi tüketimi azaldığı için olabilir mi acaba?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Ayrıca, enerji verimliliği alanındaki yatırımlar sayesinde 45 bin yeni istihdam oluşturduk. Enerji verimliliğinde 2024-2030 yıllarını kapsayan II. Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı'nı kamuoyumuzla bu yılbaşında paylaştık. Bu plan kapsamında 2030 yılına kadar birincil enerji tüketimimizi yüzde 16 oranında düşürerek toplamda 100 milyon ton emisyon azaltımını hedefliyoruz. Bunun için kamu ve özel sektörde 2030 yılına kadar toplam 20 milyar doların üzerinde yatırım planlıyoruz. Bu yatırımlarla önümüzdeki on beş yıl içinde 46 milyar dolar değerinde enerji tasarrufu sağlayacağız.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Termale ne kadar yatırım yapıyorsunuz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Yine, kamu binalarında 2030 yılına kadar asgari tasarruf hedefi biliyorsunuz, Cumhurbaşkanlığı genelgesiyle yüzde 30'a yükseltildi.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sorularımıza cevap vermiyorsunuz Sayın Bakan, milletvekillerinin sorularına cevap verin lütfen.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Bu sayede, kamu binalarında 2030 yılına kadar yıllık 6 milyar lira değerinde enerji tasarrufu yapmış olacağız.

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Bakan, yaz saati uygulaması iptal olacak mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Diğer taraftan, iklim değişikliğiyle mücadelenin en önemli araçlarından biri olan karbon fiyatlaması için gerekli emisyon ticaret sisteminin altyapısını EPİAŞ bünyesinde hazır hâle getirdik, inşallah, yine, iklim kanununun yasalaşmasını müteakip devreye alacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; enerji sektörü için çok kısa sayılabilecek, son birkaç yıl içinde, birçok krizi beraber yaşadık. Pandemi, tedarik zincirinde yaşanan kırılmalar, yüksek enerji ve emtia fiyatları, artan sermaye maliyetleri, bölgemizde yaşanan jeopolitik gerilim ve sıcak çatışmalar enerji sektörümüz için birçok riski beraberinde getirdi. Yaşanan bu süreçte oluşan yüksek maliyetlerin vatandaşlarımıza yansımasını önlemek için sağladığımız destekleri önemli ölçüde artırdık. Bu bağlamda, tüm vatandaşlarımızın elektrik ve doğal gaz faturalarında 2023 yılında 328 milyar liralık, 2024 yılının on bir aylık döneminde ise 314 milyar liralık tutar devletimiz tarafından karşılandı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Hâlihazırda meskenlerde kullanılan elektriğe düşük tüketim kademesinde yüzde 60, yüksek

tüketim kademesinde yüzde 40, doğal gaza ise yüzde 63 oranında destek sağlıyoruz yani 1.000 liralık faturanın 600 lirasını devlet olarak biz karşılıyoruz. Bunun yanında, dar gelirli hanelere elektrik tüketim desteği -Aile Sosyal Hizmetler Bakanlığımız bütçesinden Cumhurbaşkanı kararı kapsamında hanedeki nüfusa bağlı olarak aylık 150 kilovatsaatlik tüketim seviyesine kadar- veriyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Elektrik kesintilerinden bahsedin Sayın Bakan, SEDAŞ'ın yapmadığı altyapı çalışmalarından bahsedin; SEDAŞ altyapı yapmıyor, haberiniz yok.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - 2024 yılının başından itibaren 4,1 milyon haneye 8,1 milyar lira elektrik tüketim desteği, 654 bin haneye ise 1,4 milyar liralık doğal gaz tüketim desteği sağladık.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Nasıl izin veriyorsunuz? Sayın Bakan, siz değil saray mı karar veriyor bu işe? Siz cevap vermiyorsanız başkaları karar veriyor demektir.

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Hatibi dinle, hatibi!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Saatlerce elektrik kesiliyor Kocaeli'de.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Bunun yanında, yine bu yıl içerisinde 1,6 milyon haneye 1,4 milyon ton kömür dağıtımı yaptık. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Elektrik şirketlerini kim kolluyor Sayın Bakan?

AYHAN BARUT (Adana) - Yaz saati uygulamasını iptal edin, adınız tarihe altın harflerle yazılsın.

ŞAHİN TİN (Denizli) - Ya, dinlemeyi öğrensenize.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Ayrıca, geçen yıl hayata geçirdiğimiz Aile ve Gençlik Fonuna petrol, doğal gaz ve maden üretiminden sağlanan gelirlerden 6 milyar liranın üzerinde bir tutarı aktardık ve özellikle deprem bölgesinde yaşayan gençlerimizin yuva kurmalarına destek sağladık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEKİR BOZDAĞ (Şanlıurfa) - Sayın Bayraktar, lütfen tamamlayın.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Bakanlığımız 2023 yılı bütçe ödeneği toplamı 34,6 milyar lira olup kesin hesap rakamlarına göre bütçemizin gerçekleşme oranı yüzde 98'dir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Buradan, bu bütçenizden Urfa'ya ne kadar aktarıyorsunuz Sayın Bakanım?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Yine, Bakanlığımız merkez teşkilatı ile İlgili kuruluşlarımızın 2025 yılı bütçe teklifi genel aydınlatma giderleri dâhil olacak şekilde 63,3 milyar liradır.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Enerji Bakanlığının bütçesinin Urfa'ya katkısı ne kadar Sayın Bakanım?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - Bu vesileyle sözlerime son verirken daha müreffeh ve daha güçlü bir Türkiye inşa etme hedefimiz doğrultusunda hazırladığımız, insanı merkeze aldığımız...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - İzmir'de ölen Özge Ceren Deniz'den bahsedin, su birikintisine basan insanlarımız elektrik çarpmasından ölüyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR (Devamla) - ...2025 yılı bütçemizin, milletimiz, devletimiz ve Bakanlığımız için hayırlara vesile olmasını diliyor; Gazi Meclisimizi bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bayraktar, teşekkür ediyorum.

Yürütme adına ikinci söz talebi Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'na aittir.

Sayın Uraloğlu, buyurun. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Bakan, siz Enerji Bakanı gibi olmayın, sorulara cevap verin.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU - Gazi Meclisimizin Sayın Başkanı, değerli milletvekilleri; Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile bağlı ve ilgili kuruluşlarımızın 2025 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi ve 2023 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşülmesi vesilesiyle sizlerin huzurundayım.

Yapacağımız görüşmelerin ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, sizleri saygıyla, sevgiyle, muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Bu süreçte katkılarından dolayı Plan ve Bütçe Komisyonunun bütün üyelerine, önceki dönem bakanlarımıza, çalışma arkadaşlarıma ve bu süreçte sizlerin yapacağı her türlü katkı için sayın milletvekillerimize de teşekkür ediyorum.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı olarak, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde son yirmi iki yılda AK PARTİ hükûmetlerimiz döneminde ulaştırma ve haberleşme alanında büyük ve önemli projelere çok şükür imza attık. Ülkemize âdeta çağ atlattık.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Urfa'nın köylerinde telefonlar çekmiyor, elektrikler yok "Çağ atladık." Nasıl çağ atladık?

AYHAN BARUT (Adana) - Adana Havalimanı'nı niye kapattınız? Yılda 5 milyon garantili yolcusu olan Adana Havalimanı'nı niye kapattınız?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Ülke sathında 2.003 şantiyede görev alan arkadaşlarımızla birlikte toplam 223 bin çalışanımızla kara yolu, demir yolu, hava yolu, deniz yolu ve haberleşme projelerimizle ülkemizin ulaşım ve iletişim ağını her geçen gün geliştiriyoruz. Böylece, yük ve yolcu taşımacılığı ile veri iletişiminde daha hızlı, daha güvenli ve çevreye duyarlı bir dönemi başlattık.

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Bakanım, Adana Havalimanı'nı niye kapattınız? Seksen yedi yıllık havalimanımızı niye kapattınız?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Türkiye Yüzyılı'nda Bakanlığımız faaliyetlerini insan ve çevre odaklı, akıllı ve güvenli entegre ulaştırma sistemleri ve hızlı iletişim ağlarıyla dünyada öncü olmak vizyonuyla yürütüyoruz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Efendim, Urfa'nın köylerinden şehre bile ulaşılamıyor, dünyaya nasıl ulaşsın ya! Telefon çalışmıyor, internet çekmiyor, elektrik yok.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Ulaştırmada küresel değişimleri de dikkate alarak gerçekleştirdiğimiz projelerle insanımızın yaşam kalitesini yükseltiyor, ülkemizin kalkınmasına önemli katkılar sağlıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Afete dirençli Net Sıfır Emisyon Hedefi'ni gözeten, dijitalleşmeye önem veren ve riskleri yönetebilen ulaştırma politikalarımızla projelerimizi planlıyoruz ve yürütüyoruz.

AYHAN BARUT (Adana) - Adana Havalimanı'nı neden kapattınız Sayın Bakan?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Yürüttüğü faaliyetlerin karbon emisyonunu hesaplayan ilk bakanlık olarak iklim değişikliğinin etkilerini önemsiyor, tüm projelerimizin çevreye duyarlı ve ekolojik dengeyi korumasına önem gösteriyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Hackerlar HGS'yi "hack"ledi, sizi de "hack"lemesin Sayın Bakan!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Ülkemiz, Asya, Avrupa ve Afrika olmak üzere üç kıtayı birbirine bağlayan jeopolitik konumu ve önemli ticaret yollarının üzerinde bulunması nedeniyle lojistik ve ulaşım açısından bir merkez hâline geldi.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Önemli ticaret yollarından biri İpek Yolu, Mardin'den geçiyor ve yollar bozuk.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Allahutaala bu coğrafyayı bize nasip etti, çok şükür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Yine, benzer bir haritayı gösteriyorum. Ülkemiz dört saatlik uçuşla, sadece dört saatlik uçuş süresiyle...

AYHAN BARUT (Adana) - Ulaştıramıyorsunuz Sayın Bakan, ulaştıramıyorsunuz.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - ...yaklaşık 1,5 milyar insanın yaşadığı ve Dünya Bankası verilerine göre 51,2 trilyon dolarlık gayrisafi millî hasılaya sahip 67 ülkenin tam merkezinde bulunuyor. Söz konusu konumumuzun getirdiği bu avantajlardan hareketle, ulaşım ve iletişim stratejilerimizi küresel ve bölgesel şartları dikkate alarak oluşturuyoruz ve geliştiriyoruz.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Hani, yol yapıyordunuz, yol bile yapmıyorsunuz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Urfa'nın yollarının standartları niye düşük?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Çin, Doğu Asya ve Hindistan'dan gelen yükleri Basra Körfezi'nden Avrupa'ya taşıyacak Kalkınma Yolu Projesi'yle uluslararası iş birliği çalışmalarımızı yürütüyoruz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Bakanım, Akçakale'yle Ceylânpınar'ın yolunu yapamadınız, bırakın Avrupa yollarını!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Yine, projenin ülkemizdeki geçişinin demir yolu olarak 2.094 kilometre, kara yolu olarak da 1.923 kilometrelik kesiminde yapım çalışmalarını yürütüyoruz.

Olmazsa olmaz projelerimizden bir tanesi de Zengezur geçişi. Bu Zengezur geçişinin hayata geçirilmesiyle Azerbaycan'a, bütün Orta Asya'ya ve Uzak Doğu'ya erişimi doğrudan da sağlamış olacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Önce Ceylânpınar ile Akçakale'nin yolunu yapın, Suruç ile Akçakale'nin yolunu yapın.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ hükûmetlerimiz döneminde uluslararası emtia fiyatlarını dikkate aldığımızda, sadece Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımızın yaptığı yatırımların toplamı 281 milyar dolardır; hayırlı uğurlu olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Gece gündüz, yağmur çamur demeden aralıksız çalışıyoruz. (CHP sıralarından gürültüler)

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Yağmur çamur olunca biz de hareket edemiyoruz çünkü yollarımız çok bozuk Sayın Bakan.

AYHAN BARUT (Adana) - Adana Havalimanı'nı neden kapattınız?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Ülkemizin ve vatandaşımızın hizmetine yeni projeler sunarak hizmet yarışı veriyoruz.

Bakın, sadece 2024 yılında 4 sektörde, 28 ilde toplam 118 milyar liralık 51 projeyi bitirerek hizmete açtık. Geçen yıl onayladığınız bütçemizin net çıktılarından bir tanesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Hepsi sizin memleketinizde oldu galiba, biz hiçbirini göremedik!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Demir yollarında 10.948 kilometre olan ağımızı 13.919 kilometreye çıkararak mevcut hatlarımızın büyük bölümünü elektrikli ve sinyalli hâle getirdik.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Urfa'ya hızlı tren ne zaman geliyor Sayın Bakan? Urfa'ya ne zaman geliyor hızlı tren Sayın Bakan?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Ülkemizi hızlı trenle buluşturarak hızlı tren ağımızı 2.251 kilometreye çıkardık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ankara-Sivas hızlı demir yolu ağını hizmete açtık.

ULAŞ KARASU (Sivas) - Bakan, 10 bin olacaktı, 10 bin! Hedefiniz 10 bindi.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Hızlı tren hatlarıyla, ülke genelinde açıldığı günden itibaren tam 92 milyon yolcuya hizmet ettik.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - İpek Yolu İpek Yolu olalı böyle bir zulüm görmedi! Bin yıllık İpek Yolu şu anda darmaduman durumda.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - 2028 yılına kadar demir yolu hat uzunluğunu 17.287 kilometreye, 12 olan lojistik merkez sayısını da inşallah 25'e çıkaracağız.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Peki, Urfa'nın ne zaman olacak?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - 2053 yılına kadar demir yolu hat uzunluğumuzu 28.590 kilometreye çıkararak ülkemizin her tarafına inşallah ulaşmış olacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Ankara-Sivas yolu dört saat, hani bir saat elli dakika olacaktı!

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Kızıltepe-Viranşehir yolundan haberiniz var mı?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - 2025 yılında Kayseri, Niğde, Sivas lojistik merkezleri, Çerkezköy-Kapıkule Hızlı Tren Hattı, Gelemen-Tekkeköy Demir Yolu İltisak Hattı, Torbalı-Ödemiş-Çatal-Tire, Malatya-Elâzığ sinyalizasyon projelerini tamamlayarak hizmete alacağız.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Kızıltepe-Viranşehir?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - İstanbul Kuzey Demir Yolu Hattı'nı hayata geçirerek Asya ve Avrupa'yı tekrar birbirine bağlayacağız inşallah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP ve DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

AYHAN BARUT (Adana) - Adana Havalimanı'nı neden kapattınız Sayın Bakan?

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Mardin, çevre yolu olmayan tek büyükşehir Sayın Bakan!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Sayın Başkanım, hatip duyulmuyor.

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Bunlar susmuyorlar Başkanım. Birazcık saygınız olsun ya!

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Mardin'de çevre yolu yok!

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Sivas'tan hızlı tren Erzincan'a ne zaman gelecek?

ULAŞ KARASU (Sivas) - Sivas'a hızlı tren gelmedi Vekilim, üç buçuk saatte geliyor, üç buçuk saat.

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri...

Sayın Bakan, bir izin verirseniz...

(CHP ve DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, değerli arkadaşlarım; lütfen Sayın Bakanı dinleyelim. Zira, o kendi görüşlerini, kendi bütçesini anlatacak, sizler de dinleyin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Başkan, kötü bir şey söyleyen yok.

CAVİT ARI (Antalya) - Eksikler söyleniyor, eksikler.

BAŞKAN - O yüzden, eğer laf atmadan dinlersek daha iyi anlaşılır. Sayın Bakanın konuşmasına lütfen izin verelim.

ULAŞ KARASU (Sivas) - Başkanım, Adanalıların içi yanıyor, içi.

BAŞKAN - Sayın Bakanım, buyurun.

Siz Genel Kurula hitap edin efendim.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Obaköy-Kırıkkale-Çorum Hızlı Tren Projelerine ve Amanosları demir yolu ve otoyoluyla geçen Dörtyol-Hassa Projemizin yapım çalışmalarına inşallah başlayacağız. Sivas-Çetinkaya-Malatya, Gaziantep-Şanlıurfa, Şanlıurfa-Mardin...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Nerede?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - ...Sivas-Kurtalan Hızlı Tren Projelerinin yatırım programına öncelikle alınmasına gayret edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Nerede? Biz hiç görmedik.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Kaç yılında bitecek?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Samsun-Sarp Hızlı Tren Projesi'nin inşallah etüt proje çalışmalarına başladık. Buradan, Samsun'dan Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Artvin'e kadar bu projeyi de inşallah bizler hayata geçireceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - İhaleyi kime verdin, ihaleyi? İhaleyi hangi cemaat aldı?

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Nerede Erzincan, nerede Sayın Bakan?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - 2028 yılına kadar mevcutta devam eden 3.092 kilometre uzunluğundaki...

AYHAN BARUT (Adana) - Adana Havalimanı'nı geri istiyoruz Sayın Bakan. İlçelere dahi havalimanı yaparken bir büyükşehrin havalimanını neden kapattınız?

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Ya, bir Erzincan'a gel, Erzincan'a!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - ...Ankara-İzmir, Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep, Bandırma-Bursa-Yenişehir-Osmaneli, Halkalı-Kapıkule, Yerköy-Kayseri ve Karaman-Ulukışla hızlı tren hatlarımızı tamamlamayı da planlıyoruz.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Ne zaman? Ne zaman?

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Siz tüneli yaparsınız, onlar bakarlar, bakarlar!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Değerli milletvekillerimiz, yüksek hızlı tren projelerimizi ülkemizin dört bir tarafına ulaşacak şekilde yaygınlaştırıyoruz. (DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

AYHAN BARUT (Adana) - Türkiye'nin 4'üncü büyük kentinin havalimanını neden kapattınız?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Değerli milletvekilleri, şuraya özellikle dikkatinizi çekmek istiyorum sükûnete davet ederek: Türkiye Yüzyılı hayallerinin gerçek olduğu bir vizyon ifadesinden size bahsedeceğim. Bizim hayallerimiz raflarda çürümüyor, bizim hayallerimiz raylarda hayat buluyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Ray yoktu, hayal oldu!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Kırk sekiz saatte, sadece kırk sekiz saatte rüya gibi bir yolculukla bütün Türkiye'yi trenle gezeceğiz inşallah; Allahutaala bunu yapmayı bize nasip etsin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Ne zaman bitiyor?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Ülkemiz genelinde 1.015 kilometrelik kent içi raylı sistem hattının 434 kilometresini Bakanlığımızca biz gerçekleştirdik, 91 kilometrelik hattın yapımına devam ediyoruz, 384 kilometrelik yeni hattın da planlamasını yaptık. Gayrettepe-Kâğıthane Metrosu'nu, Bakırköy-Bahçelievler-Kirazlı Metrosu'nu, Sirkeci-Kazlıçeşme Raylı Sistem ve Yaya Odaklı Yeni Nesil Ulaşım Projesi'ni, Kocaeli Şehir Hastanesi Tramvay Hattı'nı, Halkalı-İstanbul Havalimanı Metrosu'nun ilk kesimini hizmete açtık çok şükür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Kaç yıl sürdü ya? Yıllarca sürdü o tramvay hattı, bir türlü bitiremediniz yıllarca!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Daha önce tamamlayarak hayata geçirdiğimiz Marmaray'da günde 600 bin...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Ya, bilmesek burada anlatacaksın Sayın Bakan!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - ...Başkentray'da 65 bin,

İZBAN'da 230 bin, Gaziray'da 7 bin yolcuyu taşıyoruz.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Mardin-Urfa yolunda insanlar böbrek taşı düşürüyor Sayın Bakan!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Raylarımızda hareket eden bütün demir yolu araçlarımızın yerli ve millî olarak geliştirilmesi ve üretilmesi çalışmalarımıza da aralıksız devam ediyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Siyonist İsrail'in ZIM firmasının gemileri limanlarımızda niye cirit atıyor Sayın Bakan, oraya gelin! Siyonist İsrail'in ZIM firmasının tüm limanlarımızda gemileri!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ hükûmetlerimiz döneminde Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde yaptığımız ulaştırma ve altyapı yatırımlarıyla Karayolları Genel Müdürlüğümüzde 1.714 kilometre olan otoyol ağımızı 3.796 kilometreye...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - O yolları yapan işçilere kadro verin! Taşeron işçilere kadro verin! Yolları yapan işçilerin kadrosunu verin, kadrosunu! Hâlâ taşeronda!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - ...sadece 6.101 kilometre olan bölünmüş yolu 29.701 kilometreye, 8.591 kilometre olan BSK'yi 31.669 kilometreye, sadece 50 kilometre olan tüneli 789 kilometreye, 311 kilometre olan köprü ve viyadüğü tam 796 kilometreye çıkardık, çok şükür. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Rize'deki heyelandan bahset Sayın Bakan, 4 genç öldü, 4 genç!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Bakın, 2024 yılında sadece Aydın-Denizli Otoyolu'nu, İzmir ve Gaziantep şehir hastaneleri kavşaklarını, Antalya Şehir Hastanesi bağlantı yolunu, Mardin-Kızıltepe Kuzey İmar Çevre Yolu'nu...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Mardin-Kızıltepe yolu rezalet durumda!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - ... Nallıhan Kuş Cenneti Tüneli ve Viyadüğü'nü, Sivas-Malatya yolu, Yağdonduran Tüneli'ni, Tavşanlı-Emet Çevre Yolu'nu...

ULAŞ KARASU (Sivas) - Sivas-Malatya yolu ne zaman bitecek Bakanım? Geminbeli Tüneli ne zaman bitecek?

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Mardin-Kızıltepe yolunun neresini yaptınız ya, çok merak ediyorum!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - ...İstanbul Çekmeköy-Alemdağ-Taşdelen Köprülü Kavşağı'nı, Balıkesir Kuzeybatı Çevre Yolu'nun 1'inci etabını, Bolu Güney Çevre Yolu'nu, Bursa-Bilecik devlet yolunu, Yahyalı-Develi İl Yolu'nu, Osmaniye Sakızgediği Kavşağı'nı, Artvin-Yusufeli merkez Viyadüğü'nü, Tekirdağ Barbaros Limanı bağlantısını, İznik Çevre Yolu'nu, Hatay deprem konutları bağlantı ve imar yollarını...

HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Tatvan Çevre Yolu'na gel Sayın Bakan, Tatvan Çevre Yolu'na!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Ardahan Âşık Şenlik Tüneli'ni ve bağlantı yolunu, Van-Hakkâri yolunun 1'inci tüpünü, Güzeldere Tüneli'ni, Bergama Çevre Yolu'nu, Kâhta-Narince-Siverek yolunu, Giresun Eğribel Tüneli'ni, Şanlıurfa Balıkayağı Kavşağı'nı...

HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Tatvan Çevre Yolu'nu açın, Tatvan Çevre Yolu'nu Sayın Bakan!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - ...Mersin-Antalya Yolu Altınorfoz Viyadüğü'nü, Amasya-Tokat yolu Şehit Ahmet Özsoy Tüneli'ni...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Şu söylediklerinizle gerçekler arasında bir alaka yok! Gerçek değil ama!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - ...Tarihî Avanos Köprüsü'nü, Elâzığ-Harput İl Yolu'nu, Afşin-Elbistan yolunu ve son olarak TEKNOSAB Kavşağı'nı...

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Siverek yolunu yapmış olsaydınız geçen hafta olan kazada kendi üyenizi kaybetmezdiniz.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Daha sayayım mı? Hayırlı uğurlu olsun. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Ayrıca, yıl bitmeden -bununla da yetinmiyoruz- Hakkâri-Yüksekova T1 Tüneli'ni...

HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Yirmi iki yıldır bitmeyen Bitlis-Baykan yolunu sel bastı Sayın Bakan.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - ...Konya Çevre Yolu 2'nci kesimini, Malatya Çevre Yolu 2'nci kesimini de bitirerek inşallah hizmete açacağız. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Yatırımlarımızla vatandaşımızın ulaşım taleplerini karşılıyor, başta can ve mal güvenliği olmak üzere birçok alanda insanımızın yaşam kalitesini artırıyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Gebze-Darıca Metro Hattı ne zaman bitecek Sayın Bakan? Beş yıldır "Önümüzdeki yıl bitecek." diyorsunuz. Gebze-Darıca Metro Hattı aklınıza geldi...

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Trafik araç sayısı ve seyir sayıları katbekat artmasına rağmen, ölüm sayısını 100 milyon kişi başına yüzde 80 azalttık, çok şükür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Yapmadığınız yollarda insanlar ölüyor Sayın Bakan, lütfen onları da konuşun.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Kayyum atıyorsunuz, çevre yolu yapmıyorsunuz! Bu nasıl iş!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Akıllı ulaşım sistemlerini tesis etmek için Akıllı Ulaşım Sistemleri Mimarisi'ni oluşturduk ve inşallah, çalışmalarına da pilot projeyle Hasdal-İstanbul Havalimanı arasında başladık.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Kocaeli'de tüm ihaleler yandaş Eze firmasına. Neden böyle?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Deprem konutlarındaki 300 kilometrelik yolu bitirdik, hizmete açtık.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - İhaleyi bitiremeyen, geç bırakan Eze firmasına veriyorsunuz sürekli ihaleleri.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Yine, 2025 yılı içerisinde çalışmalarımıza hız kesmeden devam edeceğiz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Kocaeli'de ulaşım felç. Gölcük-İzmit arası on dakikayken bir buçuk saatte gidiliyor.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Bu kapsamda, Edirne-Kırklareli bölünmüş yolunu, Yenikent-Temelli yolunu Hatay Havalimanı yolunu, Samandağ Çevre Yolu'nu, Çorum-Osmancık yolu yani Kırkdilim Tünellerini...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Kocaeli'ye gel Sayın Bakan!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - ...Ordu Şehir Hastanesini, Van Çevre Yolu'nun 1'inci ve 3'üncü etaplarını, Rize-Artvin arasındaki Dallıkavak Tüneli'ni...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Yani bilmesek... Burada konuşuyorsun Sayın Bakan!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - ...Bursa-Orhaneli Doğancı Barajı varyantını, Sivas Geminbeli Tüneli'ni, Tarihî Payas Çayı Köprüsü'nü ve birçok projeyi bitirerek inşallah milletimizin hizmetine sunacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ULAŞ KARASU (Sivas) - "Bitireceğim." diyor, bundan önceki de bitirecekti; o gitti, bu geldi.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Herkes "Bitireceğim." diyor.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - On yedi yıldır bitmedi ya!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Yine, 2025 yıl içerisinde Kınalı-Malkara Otoyolu, Adıyaman-Çelikhan Yolu, Yalova Güney Çevre Yolu, Antalya Sanayi, Uncalı, Duraliler ve Kepezüstü Kavşakları, Elâzığ-Baskil yolu ve Muş-Bulanık yolunun yapım çalışmalarına da başlıyoruz.

ULAŞ KARASU (Sivas) - Senden önceki de "Bitecek." diyordu.

CAVİT ARI (Antalya) - Antalya kavşakları ne zaman bitecek Sayın Bakan?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Bunlar da hayırlı uğurlu olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Tarih verin, tarih! Ne zaman bitecek?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın "Yol medeniyettir." vizyonuyla büyük kara yolu projelerimizle ülkemizi yarınlara taşıyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) - "Yapacağız." demek yetmiyor, ne zaman yapılacak Sayın Bakan? Daha başlamadınız bile.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Yol medeniyetse nerede diğer şehirler?

CAVİT ARI (Antalya) - Bir yıldır söylüyoruz, başlayamadınız. Bir yıl önce "Başlayacağız." dediniz, bir sene geçti Sayın Bakan.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - On İkinci Kalkınma Planı'nda 2028 yılında bölünmüş yol uzunluğumuzu 31.250 kilometreye yükselteceğiz.

CAVİT ARI (Antalya) - Tam bir sene geçti, ortada proje yok, temel yok, ihale yok; hiçbir şey yok.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Bu doğrultuda, Ankara-Kırıkkale ve Antalya-Alanya yollarının yapım çalışmalarına başladık, hayırlı uğurlu olsun, değerli Parlamentomuzun milletvekilleri.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Kocaeli-Derince Liman Otoyol Projesi'nden bahsedin! Yirmi yıldır yapamadığınız projeden bahsedin!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Yine Ankara'dan Akyazı'ya gidecek olan yeni bir otoyolunu programımıza aldık.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Danıştay sizin ihaleyi iptal etti Sayın Bakan, bir ondan bahsetsene!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 26 olan havalimanı sayımızı 58'e yükselttik.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Derince perişan! Derince Liman Otoyol Projesi...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Havalimanı var, uçak yok, ne yapalım?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - 55 milyon olan terminal kapasitesini 347 milyona çıkardık. 81 olan hava anlaşması ülke sayısını 179'a, 60 olan toplam uçuş nokta sayısını 348'e, 150 uçağımız vardı, onları tam 702'ye çıkardık. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Derince Liman Otoyol Projesi'ne gel Sayın Bakan; ihalenizi Danıştay iptal etti. Mahvettiniz Kocaeli'ni.

AYHAN BARUT (Adana) - Adana Havalimanı'nı neden kapattınız Sayın Bakan?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Ayrıca, yıl içerisinde Çukurova Havalimanı'nı, Kayseri Havalimanı terminal binasını ve "Kargalar mı uçacak?" dediğiniz Sabiha Gökçen'in 2'nci pistini bitirerek hizmete açtık. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

AYHAN BARUT (Adana) - Çukurova Havalimanı'nı su basıyor, haberiniz var mı?

ULAŞ KARASU (Sivas) - Çukurova'yı ilk yağmurda su bastı, ilk yağmurda.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Niğde havaalanını ne zaman yapacaksınız?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Ülkemiz, geçtiğimiz yıl Avrupa ve dünya havalimanları yolcu trafiği sıralamasında Avrupa ülkelerinde 3'üncü ve dünyada da 7'nci oldu, çok şükür. 2002 yılında 34 milyon olan yolcu sayımız hava yollarında geçen sene 213 milyon, inşallah bu sene 231 milyon olacak. Yolcu ve çevre dostu havalimanı sayımız...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Niğde'ye de yapın, Niğde'ye!

AYHAN BARUT (Adana) - Adana Havalimanı, Adana!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - 52 havalimanımız, Uluslararası Havalimanları Konseyinin Havalimanı Karbon Akreditasyonu Programı'ndan sertifika almaya hak kazandı, çok şükür.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Herkes emekli oldu, gitti ama havaalanının temeli atılmadı ya!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - İhaleleriniz patlıyor Sayın Bakan.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Yerli ve millî gözetim radarımızı geçen sene hizmete aldık. Esenboğa Havaalanı'nın 3'ncü pistini ve kulesini 2025 yılında inşallah hizmete açıyoruz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Var olan havalimanlarını kapattınız.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Gümüşhane-Bayburt Havalimanı ve Yozgat Havalimanı'nı da inşallah 2026'da hizmete açacağız.

AYHAN BARUT (Adana) - Adana'ya kötülüğünüz neydi Sayın Bakan, onu söyleyin!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Bakan, nerede sis çöken yer varsa oraya havaalanı yapıyorsunuz.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Denizcilikte 550 bin DWT olan tersane kapasitemizi 4,79 DWT'a, 37 olan tersane sayımızı 85'e çıkardık.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Sayın Bakan, Belen-Hatay yolunu niye yapmadınız?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Ülkemizde 8,9 milyon DWT olan Türk sahipli filo büyüklüğünü 52,7 milyon DWT'a ulaştırarak dünyada 11'inci sıraya çıkardık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) 2021 yılında hizmete aldığımız Filyos Limanı'nı sizler biliyorsunuz.

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Hangisini! Yandaşa verdiğinizi mi?

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Karadeniz'den çıkın...

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Yine, Doğu Karadeniz'deki Rize Lojistik Limanı'nda çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Mavi vatanımızda, Doğu Akdeniz'de etkinliklerimizi artırıyoruz.

ORHAN SÜMER (Adana) - Sayın Bakan, Karadeniz'den bir çıkın Allah rızası için!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yerli ve millî Gemi Trafik Hizmetleri Yönetim Merkezimizi hizmete alıyoruz.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Hatay'a gel, Hatay'a! Hatay'a ne yaptınız?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - 2024 yılında Haliç Yat Limanı ve Kompleksi'nin 1'inci etabını, İskenderun Balıkçı Barınağı ve sahil tahkimatını günün CHP'li belediyesi yapmadığı hâlde biz yaparak onu da hizmete açtık. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Karlı Ağzı Balıkçı Barınağı'nı hizmete açarak altyapı ağlarımızı güçlendirdik.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Yolları yap, yolları! Belediyenin işini yapmak sana mı kaldı!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - 2025 yılında Aydıncık Yat Limanı, Gazipaşa Yat Limanı ve Demre Yat Limanı üstyapı projesini tamamlayıp hizmete alacağız.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Bakan, "Demre'yi geçen yıl yaptık." dediniz, bilmediğiniz için, sizi yanılttıkları için "Yaptık." dediniz, yapmadığınızı ben söyledim size, ben! Bakanlığınızdan haberiniz yok!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Gazi Meclisimizin değerli üyeleri, haberleşmede 23 milyon olan mobil abone sayımızı yaklaşık 93 milyona, geniş bantı yine 93 milyona, 81 bin olan fiber ağ uzunluğumuzu yaklaşık 580 bin kilometreye çıkardık.

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Sulara gömdüğünüz Hasankeyf'te internet altyapısı yok Sayın Bakan! Hâlâ Hasankeyf'te altyapı yok Sayın Bakan!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Ülkemiz, e-devlet uygulamaları arasında 37 ülke arasında 83 puanla 10'uncu olarak AB ortalamasının üzerinde yer aldı.

CAVİT ARI (Antalya) - Şimdi "Önümüzdeki dönem yapacağız." diyorsunuz, geçen dönemki sunum kitapçığınızda "Demre'yi yaptık." diye konuştunuz! Haberiniz yok ne yaptığınızdan!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Tren fiyatları otobüsten niye pahalı Sayın Bakan? Çok basit bir şey soruyorum. Tren Gebze-İzmit 95 lira, otobüs 56 lira. Çok basit bir soru bu.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Uluslararası Telekomünikasyon Birliğinin Global Siber Olaylar Endeksi'nde tam puan alarak "rol model ülke" kategorisinde yer aldı.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Dünyanın ilk yolu olan İpek Yolu şu anda yamalı durumda ve siz kalkmış yaptığınız yollardan bahsediyorsunuz ya!

ULAŞ KARASU (Sivas) - Bakanım, WhatsApp yine gitti, WhatsApp gitti!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - “Uzayda söz sahibi olanın dünyada gücü olur.” prensibiyle, TÜRKSAT 6A uydumuzu uzaya gönderdik ve inşallah, sene sonuna kadar da onu hizmete alacağız ve şu gurur haritasına, 5 milyar insana biz hizmet vermiş olacağız; hayırlı uğurlu olsun değerli milletvekilleri. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Demre’yi bilmeden söylüyorsun Sayın Bakan, Demre’yi!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Yine, 2025 yılı içerisinde Türkiye Kart’ı inşallah 18 ilimizde hayata geçireceğiz.

Değerli milletvekilleri, Sayın Başkanım; son günlerde sosyal medya platformlarında dezenformasyon, siber korsanlık, nefret söylemi, telif hakları ihlalleri, çocukların istismar edilmesi ve akran zorbalığı gibi olumsuzluklar maalesef ön plana çıkmıştır.

ULAŞ KARASU (Sivas) - 85 milyonun bilgileri çalındı, sesiniz çıkmıyor!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Sosyal medya ve internet dünyası her şeyiyle kutsanacak bir özgürlük alanı asla değildir; aksine, yukarıda ifade etmeye çalıştığım başlıklar altında düşünce özgürlüğünü ve insanların hakikatle bağını yok eden boyutları da vardır.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Tecavüzcüleri yargılayın...

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - TÜİK raporlarına göre, nüfusumuzun yüzde 66’sı sosyal medya kullanıcısı, yüzde 87’si ise internet kullanıcısı, internette geçirilen zaman yedi saat ve dünya ortalamasının yaklaşık yüzde 7 fazlası.

Yine, sosyal medya platformlarında toplam 303 milyon 97 bin aktif hesabımız bulunduğunu da özellikle söylemek istiyorum. Buradan hareketle, insanların bilgiye erişimi, bunların kendi hayatına ve ihtiyaçlarına yönelik kullanımı zamanın ruhunu yakalamak açısından elbette kıymetlidir.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Çocuklar bilgiye erişemiyorlar çünkü derin yoksulluk içerisindeler Sayın Bakan.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Ancak dijital dünya, özellikle çocuklarımızın -altını çizerek söylemek istiyorum- popülerlik, beğeni ve izleme, görüntülenme sayısı faktörleriyle her geçen gün daha fazla çevrim içi kalmalarını sağlamaya yönlendirmektedir. Karşımızda kelimenin tam manasıyla sosyal bir tehdit bulunmaktadır. Bu durumun farkında olan Amerika, İngiltere, Avustralya gibi ülkelerin sorunu önlemeye yönelik çeşitli düzenlemeleri, tedbirleri, kısıtlamaları ve tamamen kapatmalara kadar giden kararlar aldığını hep beraber görüyoruz. Yeni bir sosyal medya okuryazarlığı bilincine ve bakış açısına ihtiyacımız var. Bu noktada, 16 yaş altındaki çocuklarımızı sosyal medya ve on-line oyunların zararlarından korumak ve bu tür içeriklerin yayılmasını engellemek için yasal düzenlemeler yapma ihtiyacı artık bir zorunluluk hâline gelmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ULAŞ KARASU (Sivas) - Kumarı yasaklayın, kumarı, kumarı; bahsi yasaklayın.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Düzenleme ilk olarak, internet servis sağlayıcılarının, sosyal ağ platformlarının sorumluluklarını ve denetimini artıracaktır. Aile, Adalet ve İçişleri Bakanlıklarımız başta olmak üzere tüm kurum ve kuruluşlarımızla birlikte çalışmalarımızı yapıyoruz. Yüce Meclisimizden de sizlerden de gerekli yasal düzenlemeleri biz bir vatandaş olarak, yönetici olarak bekliyoruz. İnanıyorum ki hep birlikte hareket ederek bu tehlikeyle başa çıkabilir, çocuklarımıza ve gençlerimize daha güvenilir bir gelecek sunabiliriz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ülkede kumarhaneleri yasaklayın! Uyuşturucuyla mücadele etmiyorsunuz. Urfa'nın tüm okullarının çevresinde uyuşturucu var.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde son yirmi iki yılda hayata geçirdiğimiz yatırımlarla Türkiye Yüzyılı'na jeostratejik konumumuzun gereğini en iyi şekilde değerlendirerek ulaştık çok şükür. Ülkemizi uluslararası alanda vazgeçilmez bir düzeye çıkardık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Bakan, siz bırakın çocukları korumayı, HGS sisteminizi koruyamıyorsunuz! Hackerlar "hack"liyor HGS'yi.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Sizlerle paylaştığım veriler birer sayı olmanın ötesinde, vatandaşımızın hayatını doğrudan etkileyen hizmet ve eserlerdir. Yollarımızda araçlarımız, raylarımızda trenlerimiz daha hızlı ve güvenli, limanlarımız ulaşım ağımıza daha entegre.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Bunu bir Şanlıurfa meydanında söyleseniz herkes size güler Sayın Bakanım!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Havalimanlarımızda uçuş ve yolcu trafiği rekorları kırılmakta, mobil kapsama alanımız Türkiye'nin dört bir yanını kapsamakta, insanımız çok daha hızlı internet hizmeti almaktadır.

ULAŞ KARASU (Sivas) - Sivas'ın köylerinde telefon yok Sayın Bakan!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Ulaşım ve iletişim bir ülkenin ekonomik kalkınmasının ve sosyal gelişiminin temel taşlarından biridir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bakan, lütfen tamamlayın.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Tamamlıyorum.

Türkiye bu alandaki yatırımları ve projeleriyle hem kendi vatandaşlarının hayatını kolaylaştırmakta hem de uluslararası arenada güçlü bir Türkiye için durmadan, yorulmadan daha çok çalışmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Bozdağ, Urfa'nın köylerinde telefon çekiyor mu, Sayın Bakana sorar mısınız? Orayı en iyi bilen sizsiniz.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - Sözlerime son verirken beni sabırla dinlediğiniz için sizlere teşekkür ediyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Ama sorularımıza cevap alamadık Sayın Bakan, sabırla dinledik ama sorulara cevap yok!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU (Devamla) - 2025 yılı bütçemizin ülkemiz, milletimiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, sizleri saygıyla selam selamlıyorum.

Kalın sağlıcakla. (AK PARTİ sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Emir, bir dakika, şu anda görüşmeler devam ediyor bildiğiniz gibi.

MURAT EMİR (Ankara) - Tam da onun için konuşacağım.

BAŞKAN - Ama görüşmelerin sonunda bizim uygulamamız, bir sataşma varsa o zaman vereceğim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Evet, yürütme bittikten sonra.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, bir dakikalık bir süre istiyorum.

BAŞKAN - Efendim, işlemi bitireyim, ondan sonra.

ULAŞ KARASU (Sivas) - Sorularımıza cevap vermiyorlar!

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, tam da usulle ilgili konuşacağım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yürütme bittikten sonra!

BAŞKAN - Sayın Başkan, hiçbir turda arada işlem yapılmadı, ben de yapmadım, diğer Başkan Vekilleri de yapmadı. İzniniz olursa, turu tamamlansın, ondan sonra bir sataşma varsa ben size söz vereceğim.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, bir dakika, usulle ilgili görüşümü ifade edeceğim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Böyle bir usul yok!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Böyle bir usul yok!

BAŞKAN - Efendim, ondan sonra, işlemi bitireyim, işlemi bitirdikten sonra.

MURAT EMİR (Ankara) - Ama işlem, işlem olmuyor Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Başkanım, şu anda devam eden bir işlemin ortasında benim İç Tüzük gereği söz verme imkânım yok.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, Sayın Bakanlar Genel Kurulu, Genel Kurulda yapılan müzakereleri hiçe sayarak... (AK PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

ULAŞ KARASU (Sivas) - Sorulara cevap vereceksiniz, hesap vereceksiniz, hesap versinler!

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, izin verin onu biz takdir edelim.

Değerli milletvekilleri, değerli arkadaşlarım; Genel Kurulun düzen içerisinde çalışmasının usulünü Anayasa ve İç Tüzük belirliyor, bizim takdir hakkımız sınırlı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Ama Sayın Bakanlar sataştı, sataştı!

BAŞKAN - Sayın Bakan konuştu ama benim gördüğüm kadarıyla Bakan kendi meramını anlattı ve işlem devam ettiği için Sayın Emir, benim söz verme imkânım yok. İşlemin bitiminde ben size söz vereceğim, tamam mı?

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, ben sataşmadan söz istemiyorum, usulle ilgili yanlış var. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - İşte, İç Tüzük 60'a göre de o zaman vereceğim Sayın Başkan.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Bakanlar Genel Kurulda yapılan eleştirileri duymak istemiyorlar, Genel Kurulda sorulan sorulara cevap vermiyorlar. Bütçe geleneğimiz böyle değil. Burada bu görüşmelerimizi yapıyor oluşumuzun sebebi milletvekillerinin millet adına sorduğu sorulara, yaptığı eleştirilere Bakanların cevap vermesidir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Tam da bu nedenle dışarıya uzmanları getiriyorlar. Eğer önceden hazırladıkları yirmişer dakikalık konuşmaları kartonlar eşliğinde yapmak için geliyorlarsa uzmanları getirmelerine gerek yok.

BAŞKAN - Sayın Emir... Sayın Emir...

MURAT EMİR (Ankara) - Buraya çıkan Bakanlar buradaki eleştirilere ve sorulara cevap vermeliler. Başka türlü, bu, Genel Kurulu ciddiye almamaktır, Genel Kurula saygısızlıktır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Emir, teşekkür ediyorum.

Şimdi, diğer söz talebi Sağlık Bakanı Sayın Kemal Memişoğlu'na ait.

Sayın Memişoğlu, buyurun. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, DEM PARTİ sıralarından "İstifa! İstifa!" şeklinde slogan atmalar ve sıra kapaklarına vurmalar)

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Saygıdeğer Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Sağlık Bakanlığımızın 2025 yılı bütçe teklifi ile 2023 yılı kesin hesabının görüşülmesi için huzurlarınızda bulunuyorum. Türkiye'nin büyük sağlık ailesini temsilen hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bugün biz burada bütçe görüşmelerimizi gerçekleştirirken vazifeleri başında sağlık hizmeti sunan Ardahan Posof'ta Aile Hekimliği biriminde görevli hekimlerimizi selamlıyorum, Çanakkale Gelibolu'da Sağlıklı Hayat Merkezindeki diyetisyenlerimizi selamlıyorum, Hakkâri Çukurca'da Toplum Sağlığı Merkezinde fedakârca görev yapan sağlık çalışanlarımızı selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, CHP ve DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Biz de grevde olan aile hekimlerini selamlıyoruz.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Fırat Sarı'yı da selamlıyor musun?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Kahramanmaraş Andırın'da 112'de, ilk ve acil yardım tıp teknisyenlerimizi selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Aile hekimleri ne istiyor sordunuz mu?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Zonguldak Ereğli'de Ağız ve Diş Sağlığı Merkezimizdeki diş hekimlerimizi selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Beş dakikası selamlamaya gitti!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Aydın Devlet Hastanesinde nöbet tutan hemşire ve ebelerimizi selamlıyorum.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Grevdekileri de selamla!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Çam ve Sakura'da beyin ameliyatı yapan, Malatya'da organ nakli gerçekleştiren hocalarımızı selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Siz ancak Fırat Sarı'yı selamlarsınız!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Kırşehir'de vatandaşlarımızın tedavileri için gerekli ilaçlara ulaşmasını sağlayan eczacılarımızı selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Çetelerinizi de selamlıyor musunuz?

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Yenidoğan çeteni de selamla!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Sağlık ailemizin güçlenmesi için üniversitelerimizde, eğitim ve araştırma hastanelerimizde ders veren, sağlığın bilimini üretmek için çalışmalar yürüten akademisyenlerimizi selamlıyorum.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Fırat Sarı'yı ne yapıyorsunuz?

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - "Çetelere selam olsun." desene!

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Yurt dışına giden doktorlara da selam ver!

ULAŞ KARASU (Sivas) - Yenidoğan çetesine de selam söyle, yenidoğan çetesine!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Türkiye'nin ilaç ve tıbbi cihazda kendisine yetebilmesi için gece gündüz demeden çalışan sağlık sektörümüzün değerli girişimcilerini selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Evlatlarını kaybeden aileleri de selamla!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Hülasa, yurdumuzun dört bir yanında vatandaşlarımızın sağlığı için fedakârca, özveriyle gayret eden bütün sağlık ailemizin her bir ferdini tek tek selamlıyor, canıgönülden teşekkür ediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 2002 yılından itibaren Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde sağlık sistemimizde büyük bir değişim ve gelişim gerçekleştirdik. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Evet, ilk defa bebekler öldü, bebek çetesi gördük ilk defa! Sayenizde yenidoğan çetesini de gördük!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - AK PARTİ hükûmetleriyle Sağlıkta Dönüşüm Programı'nı hayata geçirdik.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Otopark çetesi vardı, uyuşturucu çetesi vardı, sayenizde yenidoğan çetesi de oldu!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Başta, asrın felaketi olmak üzere son dönemde yaşadığımız tüm afetlerde ve onun öncesinde küresel Covid-19 salgını krizinde dünyaya örnek olduk. Pandemi döneminde gelişmiş ülkelerde sağlık hizmetleri kesintiye uğradı.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - İstifa et!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Sözde demokrasi ve insan hakları ihraç eden ülkelerin birbirlerinin sağlık malzemelerine el koyacak kadar, yoğun bakım hastası seçecek kadar...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - O yoğun bakımlarda çocuklar öldürüldü, çocuklar!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - ...yaşlılarını ölüme terk edecek kadar çaresiz kaldıklarına hep beraber şahit olduk.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - O yoğun bakımlarda çocuklar öldürüldü, çocuklar!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Aynı dönemde biz, kesintisiz şekilde tüm vatandaşlarımıza sağlık hizmetimizi sunduk, ihtiyaç sahibi devletlere de yardım ettik. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Bebeklerden bahset, bebeklerden!

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - İstifa et!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Kıymetli milletvekilleri, Sağlık Bakanlığı bütçesi kapsamında söz alıp katkı sunan ve eleştiride bulunan milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Hâlâ çıkıp konuşabiliyorsunuz ya!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Ancak bazı eleştirilerde sağlık sistemimizin büyüklüğünü, kapsayıcılığını ve erişilebilirliğini göz ardı eden yaklaşımları da gördüm.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - İstifa et!

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Hâlâ orada konuşabilme ferasetini gösteriyorsunuz ya, utanmalısınız!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bakın, ben size sadece bir günümüzü anlatayım. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, sen istifa et!

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Yenidoğan çetesini anlat.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Türkiye'de bir günde 2 milyon 800 bin muayene, 18 binden fazla ameliyat, 500 binden fazla radyolojik görüntüleme hizmeti gerçekleştiriyoruz.

SÜMEYYE BOZ (Muş) - O bir günde çetelerin çetelesini tuttunuz mu Sayın Bakan?

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Niye soruşturmanın gereğini yapmadınız, onu anlat.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Aile hekimleri niye grevde?

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Yoğun bakımdaki hastaların bir gününü anlat.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Her gün, her gün 3 milyondan fazla vatandaşımıza sağlık hizmeti veriyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Aile hekimleri niye grevde?

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Alınamayan randevuları anlat, alınamayan randevuları.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bu sayı böyle ifade edildiği zaman dile kolay ancak dünyada 60 ülkenin nüfusu 3 milyondan az.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sayın Bakan, yoğun bakımda bir bebek ne yaşıyor, onu anlat bize.

SÜMEYYE BOZ (Muş) - İnsanların hayatını sayı olarak değerlendiremezsiniz Sayın Bakan.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Doktoru olmayan hastaneleri anlat.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Dolayısıyla sağlık hizmeti sunduğumuz vatandaş sayımız bile başlı başına takdir edilmesi gereken bir husustur.

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Bu nasıl bir aymazlıktır!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bugün bütün dünyada yaşlanan nüfus, kronik hastalıklar, sağlık personeli eksikliği, sağlık sistemlerine yetersiz yatırım...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Hem "3 çocuk yap." deyip hem bu kadar insana hizmet vermenin takdirini bekliyor!

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Bakanlığınızın yüz karasısınız Sayın Bakan!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - ...Covid sonrası bitkinlik gibi nedenlerle sağlık hizmetlerinin sunumunda ciddi zorluklar yaşanıyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Denetlememişsiniz Sayın Bakan, denetimden sıfır verdim size!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Avrupa'nın birçok ülkesinde sağlık hizmetine erişmek için, ameliyat olabilmek için aylarca, yıllarca bekleniliyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - "Denetim" diye bir şey yok hastanelerde. 2016'dan beri ne dolaplar dönmüş hastanelerde, haberiniz yok ya!

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Alınamayan randevuları söyleyin, randevuları! Bir yıl sonraki MR randevularından bahsedin!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Saygıdeğer milletvekilleri, bugün, Avrupa'nın ne kadar kötü durumda olduğunu anlatmak için söylemiyorum; Türkiye'nin sağlık hizmetlerinin ne kadar kapsayıcı ve erişilebilir durumda olduğunun anlaşılması için ifade ediyorum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Sen neden bahsediyorsun ya!

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Doktor olmayan hastanelerden bahsedin!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Elbette bizim zaman zaman zorluklarla karşı karşıya kaldığımız durumlar oluyor...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Göç eden doktorlardan bahsedin!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - ...ancak ülkemizin nüfus büyüklüğü ve günlük sağlık hizmeti kapasitemiz dikkate alındığında dünyada örnek gösterilen bir noktada olduğumuzu ifade ediyorum. (CHP sıralarından "İstifa! İstifa!" şeklinde slogan atmalar)

BAŞKAN - Sayın Bakanım, lütfen izin verin.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulda büyük bir uğultu var. Lütfen, Sayın Bakanı dinleyelim. Sizin konuşmalarınızı o dinledi, siz de ona izin verin.

Sayın Bakan, siz Genel Kurula hitap edin, millet sizi dinliyor.

Buyurun Sayın Bakanım.

(AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP ve DEM PARTİ sıralarından "İstifa! İstifa!" şeklinde slogan atmalar, sıra kapaklarına vurmalar)

Sayın Bakanım, buyurun.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Tüm bu hizmetleri sunarken de kaynaklarımızı son derece verimli ve başarılı bir şekilde kullanıyoruz. OECD ve Avrupa Komisyonu raporlarında sağlık harcamalarına göre sağlık hizmetlerinden en üst seviyede memnuniyet elde eden ülke özelliğimizi koruyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - O hangi ülkeymiş?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Saygıdeğer milletvekilleri, bugün geldiğimiz noktayı ve gelecek hedeflerimizi doğru ifade edebilmek adına...

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Makamınızı terk etmediniz bari kürsüyü terk edin, konuşmayın Sayın Bakan.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - ...2002 yılında hangi noktadaydık, 2024 yılında hangi noktaya ulaştık, neleri başardık; bunu doğru ortaya koymamız gerekir.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bir kere de OECD ülkelerine bak ya, bırak 2002'yi!

SÜMEYYE BOZ (Muş) - İstifa etmiyorsunuz, bari kürsüden inin.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Öncelikle şunu ifade edeyim: Sağlık ailemiz her geçen gün güçleniyor. 2002 yılında toplam 379 bin sağlık çalışanımız vardı, bugün bu sayı 1,5 milyona ulaştı.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Göç eden doktorlar nerede peki? "Giderse gitsin." dediğiniz doktorlar nerede?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bakanlığımıza bağlı kurumlardaki sağlık çalışan sayısı 2002 yılında sadece 257 bindi, bugün biz bu sayıyı 873 bine çıkardık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Doktor olmayan hastaneler var bu ülkede!

SÜMEYYE BOZ (Muş) - AK PARTİ sıralarından bile güçlü bir alkış gelmiyor!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - 92 bin olan hekim sayımız bugün itibarıyla 222 bin. 2002 yılında 114 bin ebe ve hemşireyle hizmet verirken bugün 327 bin ebe ve hemşireyle hizmet vermekteyiz. Hekim ve hemşire sayımızda artış hızımız Avrupa Birliği ve OECD ülkelerinin çok üzerindedir.

Değerli milletvekili, son yirmi iki yılda sağlık altyapı yatırımlarımıza büyük önem verdik. Sayın Cumhurbaşkanımızın "hayalim" dediği sağlıkta Türkiye Yüzyılı'nın fiziki şaheserleri olan şehir hastaneleri vizyonunu hayata geçirdik. Hastanelerimizin ortalama yaşı kırk dokuz yıldı, son yirmi iki senede hastanelerimizin yüzde 80'ini yeniledik veya yeniden inşa ettik. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Böylece, hastanelerimizin ortalama yaşını on üç yıla kadar düşürdük ve düşürmeye de devam ediyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Ağrı hastanesinden bahset, Ağrı Devlet Hastanesinden.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Mevcutta sahip olduğumuz 172 bin yatak kapasitemizin 144 binini AK PARTİ döneminde yenilenen hastanelerimizle elde etti. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ULAŞ KARASU (Sivas) - Kapattığın hastanelere ne oldu, kapattıklarınıza ne oldu?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Ayrıca, yataklı servislerimizde çok önemli bir dönüşüm gerçekleştirdik.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Kardiyoloğu, nöroloğu olmayan hastane var bu ülkede, onlardan bahsedin.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - 8-10 hastanın kaldığı, tuvaleti, banyosu olmayan koğuş sistemini geride bıraktık, tek ve 2 kişilik oda sistemine geçtik.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Parayla satıyorsunuz o odaları, parayla!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bakınız, detayları sizinle paylaşayım: 2002 yılında kamu hastanelerimizde 7 binden az nitelikli yatak vardı, bugün itibarıyla nitelikli yatak sayımız yani tek ve çift kişilik yatak oranımız tam 20 kat artarak 141 bine geldi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Kıymetli milletvekilleri, birileri sağlık altyapımıza dair haksız ithamlarda bulunurken ben de sizlere uluslararası bazı kıyaslamalarla gerçekleri aktarmak istiyorum.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Gerçekleri yaşıyoruz Sayın Bakan, elimize gelen kâğıtları okumuyoruz!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bir daha söylüyorum, ben de sizlere uluslararası kıyaslamalarla bazı gerçekleri anlatmak istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Yenidoğan çetesini anlatın siz bize!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Erişebilirlik sağlık sistemlerindeki en önemli parametrelerden biridir.

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Sayın Bakan, sizden rica ediyorum, şimdi Batman Devlet Hastanesinden randevu talep edin, bilin bakalım kaç ay sonra size randevu gelecek.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bakın, bugün, ülkemizde yıllık kişi başı hekime müracaat sayımız 11,4'tür, bu oran Avrupa Birliğinde 6,7, OECD genelinde ise 6,4'tür yani vatandaşlarımız gelişmiş ülkelerdeki kişilere göre hekime çok daha kolay ulaşabiliyor.

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Sizden rica ediyorum, şimdi, burada, Meclis kürsüsünden Batman Devlet Hastanesinden muayene talep edin.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Gelelim diğer bir parametreye. Otuz yedi hafta olarak doğan bebekler "prematüre" olarak adlandırılır. Dünyada bu şekilde doğan her 10 bebeğin 1'i maalesef hayatını kaybediyor. Buna karşılık, biz, prematüre bebeklerimizin yüzde 95,2'sini hayatta tutmayı başaran, bu bebekleri yaşatabilen sağlık çalışanlarına ve sistemine sahibiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - O zaman yenidoğan çetesi nasıl oluştu? Niye denetim yapmadınız? Yenidoğan çetesi nasıl oluştu Sayın Bakan?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Yeri gelmişken, yoğun bakım yatak kapasitemize de değinmek isterim. 2002 yılında sadece 869 yoğun bakım yatağımız varken bugün 28 kat artırarak 25 bine çıkardık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Kaçı özel, kaçı kamu? Yüzde kaçı özel o yoğun bakımların?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Hastaneler taşeron firmalara kiraya verilmiş haberin yok! Yenidoğan yoğun bakımları kiraya verilmiş Sayın Bakan, kiraya verilmiş.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bugün Avrupa Birliğinde 100 bin kişiye 19,6 yoğun bakım yatağı düşerken ülkemizde bu rakam 38,4'tür.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Ya, bebekler ölüyor sen hâla "100 bin kişi" diyorsun!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Yenidoğan yoğun bakımlar kiraya verilmiş, yenidoğan çetesi almış onları!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bu veriler ülkemizin sağlık altyapısının ne kadar güçlü hâle geldiğini gösteren en önemli verilerdir. (DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Mafya, çete, sermaye iş birliğinin altyapısı bu, sağlık altyapısı değil! Mafya, çete, sermaye iş birliğinin, iktidar iş birliğinin altyapısı!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Saygıdeğer milletvekilleri, acil sağlık hizmetlerinde de âdeta çağ atladık. Kara ambulanslarımıza ilaveten envanterimize kazandırdığımız 16 hava aracıyla acil durumlarda vatandaşlarımıza hava ambulans hizmeti vermekteyiz. Sadece 2024 yılında 6,5 milyon vatandaşımızı ambulanslarımızla sağlık tesislerimize taşıdık.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Peki, gidemeyenlerin de var mı çetelesi?

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Ağrı'da sizi 10 kez aradım; yolda öldü, yolda!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Üstelik bütün bu hizmetleri de vatandaşlarımıza ücretsiz hâlde sunduk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - 112 ambulanslarında dönen dolapları anlat Sayın Bakan!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Türkiye son yirmi iki yılda sağlığın dijital dönüşümü kapsamında da çok önemli mesafeler katetti.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Niye farklı yerlere hasta götürüldü?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Devreye aldığımız teknoloji, altyapı, yazılım ve uygulamalar Türkiye'de dijital dönüşümün öncüsü oldu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - 112 sistemi nasıl altüst edildi?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bugün sadece e-nabızı 76 milyondan fazla vatandaşımız aktif olarak kullanıyor.

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Dijital sayacınız var mı ölümlerin oranını belirtmek için Sayın Bakan? Dijital bir sayaç da olmalı, kaç çocuk, kaç bebek öldü? Sermayeye kaç kişi kurban edildi?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Günlük 1 milyon 300 bin vatandaşımız MHRS sistemini kullanarak hastanelerimizden randevu alabiliyor.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Urfa'da doktor yok, doktor!

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Ne zamana alıyor o randevuyu, kaç ay sonraya alıyor randevuyu?

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Mardin'de yanık ünitesi yok.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - İlaç Takip Sistemi'mizde kayıtlı 12 binden fazla ilaç türü bulunuyor. 35,5 milyar kutu ilacı takip edebiliyoruz.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Mazıdağı yangınında insanlar cayır cayır yandıktan sonra Mardin'de tedavi alamadılar çünkü yanık ünitesi yok.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bakın, gelinen aşamada uluslararası yayınlanan raporları takdirinize sunuyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Bozova'da doktor yok, Urfa merkezde doktor yok, Viranşehir'de doktor yok, Siverek'te doktor yok, Akçakale'de doktor yok, Harran'da doktor yok, hastane yok Harran'da.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Avrupa Komisyonunun 2024 yılında yayınladığı, E-Devlet Ölçütü Raporu'na göre Avrupa Birliği ortalamasının 67 puan olduğu sağlık kategorisinde Türkiye, 90 puanla 4'üncü sırada, nüfus büyüklüğüne göre 1'inci sırada bulunuyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Kocaeli'de müteahhidin hastanesi, şehir hastanesi için devlet hastanelerinin kapasitesini azalttınız Sayın Bakan!

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Yenidoğan çetesinde kaçıncı sıradayız?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Bakan, Kocaeli'deki hastanelerin kapasiteleri niye azaldı? Şehir hastanesini niye kolladınız?

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Yenidoğan çetesinde kaçıncı sıradayız Sayın Bakan! Var mı dünyada örneği? Siz İl Sağlık Müdürüydünüz!

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Viranşehir'de doktor yok, Ceylânpınar'da doktor yok, Silvan'da doktor yok!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Saygıdeğer milletvekilleri, Sağlıkta Dönüşüm Programı'yla birlikte Türkiye'nin sağlık hizmetlerinde geldiği noktayı ve sahip olduğu kapasiteyi bu şekilde ortaya koymuş olduk.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Ne şekilde!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Peki, bununla yetinecek miyiz? Elbette hayır.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Bozova'da da doktor yok, Halfeti'de doktor yok, Birecik'te doktor yok, Suruç'ta doktor yok!

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Durmak yok yola devam; ranta devam, talana devam, ölüme devam, çetelere devam!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Cumhur İttifakı'mızdan aldığımız güçle milletimize olan sorumluluklarımızı en iyi şekilde yerine getirebilmek için çalışıyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın ifade ettiği şekilde; koruyan, geliştiren ve üreten sağlık modeliyle Sağlıkta Türkiye Yüzyılı Programı'nı hayata geçiriyoruz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Peki, bu başlattığımız yeni dönemin temel başlıkları ve hedefleri nelerdir, vaktim elverdiğince onlardan da bahsetmek istiyorum.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Yenidoğandan bahsedin Sayın Bakan, yirmi dakikanız kaldı.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Öncelikle, Üreten Sağlık Modeli'mizden başlayacağım.

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Sorulara cevap ver, sorulara!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Yeni dönemde ülkemizin büyümesine ve kalkınmasına katkı sunacak, marka ve katma değer oluşturacak Üreten Sağlık Modeli'ni devreye alıyoruz.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Yeni özelleştirmeler mi yapacaksınız?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Millî sağlık, teknoloji hamlemizin lokomotifi olacak yeni TÜSEB vizyonumuzla fikirden ürüne giden bir ekosistem inşa ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, bakın, buraya özellikle dikkatinizi çekmek istiyorum. Üreten Sağlık Modeli'miz, ülkemizin sağlık alanında yeterliliğini ve sürdürülebilirliğini en üst seviyeye taşıyacağımız, kendi ihtiyaçlarımızı karşıladığımız gibi dünyaya teknoloji ve ürün ihracı yapabileceğimiz çok büyük bir adımdır.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Ya, Değerli Bakanım, ne Üreten Sağlık Modeli! Bozova'da doktor yok ya, Urfa merkezde doktor yok, Silvan'da doktor yok, Siverek'te doktor yok!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bunu yaparken ülkemizin yetişmiş insan gücüne, akademisyenlerimize, hocalarımıza, sanayicilerimizin üretim kapasitesi ve girişimciliğine, devletimizin ve Bakanlığımızın sahip olduğu kabiliyetlere ve tecrübeye sonuna kadar güveniyoruz. AR-GE ve üretim süreçlerini planlıyor, bilgi, deneyim ve finansal destek veriyoruz. Bu amaçla, ilk önemli adım olarak Etlik, Bilkent, Çam Sakura'dan başlamak üzere şehir hastanelerinde Teknoloji Transfer Ofisleri kuruyoruz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sen Ağrı'ya gel, Ağrı'ya!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bu sayede başta hekimlerimiz olmak üzere uygulamanın içerisinde olan ve ihtiyaçları en iyi bilen sağlık çalışanlarımızı sürece dâhil ediyoruz. Bundan böyle bir fikirle kapımızı çalan her sağlık çalışanımıza patentten hukuki yardıma, AR-GE'den finansal desteğe kadar her türlü katkıyı sunacağız ve onları sanayicilerle de üreticilerle de biz buluşturacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - 800 bin sağlıkçı atanamıyor Sayın Bakan, 800 bin genç!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Artık, sanayicinin kapımızı çalmasını beklemiyoruz, biz gidip ziyaret ediyoruz; üretim kapasitelerini yerinde görüyor ve hangi adımları birlikte atabiliriz onu planlıyoruz.

Kıymetli milletvekillerimiz, burada önemli bir çalışma daha yürütüyoruz. Ülkemizin hâlen ithal etmek durumunda kaldığı tıbbi cihaz ve ilaçlardan en yüksek miktarda ve en yüksek bedellerde temin ettiğimiz ürünleri tek tek çalıştık.

NEJLA DEMİR (Ağrı) - Vatandaş ameliyat malzemesini kendisi alıyor hastanelerde, Ağrı'da.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Buradaki hedefimiz, doğru eşleştirmelerle üniversite, sanayici ve TÜSEB buluşmasını bir an önce sağlayarak dışa bağımlılığımızı minimize etmektir.

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Muş'taki hastanede doktor yok, hizmet yok, sağlık personeli yok, gerekli alet yok!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Tanı ve teşhis ürünleri, tıbbi cihaz ile aşı ve ilaç geliştirme projelerini destekliyoruz; bu kapsamda, vermiş olduğumuz AR-GE desteğini 2025 yılında 2 katına çıkarıyoruz.

Nadir hastalıkların tanısında büyük önem taşıyan Genom Merkezimizde örneklem sayımızı son iki ayda 3 katından fazla artırdık; böylelikle, tanısı konulmayan nadir genetik hastalıkların tanısını koyabilir hâle getirdik.

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Ataması yapılan hiçbir sağlık çalışanı, doktor Muş'ta kalmıyor, hemen tayin istiyor, başka yere geçiş istiyor. Kürt illerindeki...

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Türkiye Ulusal Genom Projesi kapsamında ülkemizde kanser ve nadir hastalıklar başta olmak üzere gen tedavilerine erişim, yeni tedavi yöntemleri geliştirme ve nitelikli insan kaynağı konularında birleştirici bir sistem geliştiriyoruz yani sahip olduğumuz büyük sağlık verimizi bilim dünyamızla paylaşıyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Yenidoğan çetesine gelemediniz Sayın Bakan! Denetim nerede, denetim?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Böylelikle, bu verilerin sağlık teknolojilerinin ve yeni ürünlerin gelişmesine hizmet etmesini ve uluslararası rekabette yerli bilişim sektörümüzün etkin güç hâline gelmesini amaçlıyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Ayakta uyutmuşlar sizi Sayın Bakan, ayakta uyutmuşlar!

SÜMEYYE BOZ (Muş) - SMA ve DMD hastaları için ne gibi...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sağlık sistemi suistimal ediliyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Çeteler uyutmuş sizi! Denetim hak getire, denetim!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Saygıdeğer milletvekilleri, Plan ve Bütçe Komisyonunda ifade etmiştim, biz Sağlık Bakanlığıyız hastalık bakanlığı değil; vatandaşlarımızın hastalanmadan sağlıklı kalmaları için çalışıyoruz.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Önce var olanı koruyun.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Dinle, dinle!

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Dinlenecek tek bir kelime yok, dinlenecek tek bir söz yok. Söylediği hiçbir şey ciddiyet sahibi insanların dinleyebileceği bir şey değil.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bakanlığımız elbette tedavi edici sağlık hizmeti sunuyor ancak biz önceliğimizin koruyucu sağlık hizmeti olması gerektiğine inanıyoruz. Vatandaşımızın sağlığa eriştiği ilk kapının aile hekimleri olmasını istiyoruz.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Aile hekimlerine bu ülkede yabancı...

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Siz bile dinlemeye tahammül edemiyorsunuz, siz bile!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bu nedenle sağlık sistemi içerisinde aile hekimliğinin daha işlevsel hâle getirilmesi için çalışıyoruz. Yeni yönetmelikle hedeflediğimiz de tam olarak budur.

KAYIHAN PALA (Bursa) - Onun için mi o grevi yapıyorlar?

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Aile hekimleri karşı o yeni yönetmeliğe; nasıl olacak bu iş?

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Grevdeler, iş bırakıyorlar; grevde...

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Peki, bu yeni yönetmeliğe neden ihtiyaç duyduk? İstedik ki aile hekimi ile sağlık sorumluluğunu taşıdığı nüfus arasındaki bağ daha da kuvvetlensin. Vatandaşlarımız aile hekimini tanısın, aile hekimlerimiz hizmet ettiği komşularını tanısın.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Sayın Bakan, aile hekimleri grevde; haberiniz var mı?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - İstedik ki vatandaşlarımızın sağlığı hastalanmadan korunsun, alacağımız önleyici ve koruyucu tedbirlerle halk sağlığı muhafaza edilsin.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Grev yaptıklarından haberiniz var mı acaba?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - İstedik ki vatandaşımız doğru yerde, doğru zamanda etkin tedavi alarak şifa bulsun.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Yönetmelik iptal edilmeli.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - İstedik ki kronik rahatsızlıkları bulunan vatandaşlarımızın hastalıkları etkin bir şekilde takip edilsin. İstedik ki küresel sağlık sorunu hâline dönüşmüş antibiyotik direncini ülkemizde en aza indirelim, mümkünse ortadan kaldıralım.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Beceremeyince aile hekimlerine mi kesiyorsunuz faturayı?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - İstedik ki aile hekimliğiyle hastaneler arasında kuvvetli bir bağ ve entegrasyon kurulsun; aile hekimimiz sadece vatandaşımızın kendisine geldiğinde değil, onun hastanedeki tedavi süreçleriyle ilgili de etkin bir rol alsın.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Beceremeyince aile hekimlerine kestiniz faturayı!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Tüm bunları hayata geçirirken aile hekimlerimizin mevcuttaki haklarından hiçbir şekilde geriye gidiş olmasın.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Nasıl olmasın ya! Grevdeler ya! Bütün hekimler grevde ya!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Onları motive edecek ilave teşvik mekanizmaları yürürlükte olsun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sekiz gün grev yaptılar Sayın Bakan; haberiniz yok mu? Haberiniz yoksa biz bildirelim.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - İşte, 30 Ekim 2024 tarihli yeni Aile Hekimliği Yönetmeliği'mizle de tam olarak bunu hedefledik.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Sayın Bakan, karşılar buna, karşılar aile hekimleri...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Bir de onları dinleyin, bir de onları.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bakmayın siz birilerinin "Aile hekimi bundan sonra ilaç yazamayacak, vatandaş hastaneye giderse aile hekiminin maaşı kesilecek." gibi yalan yanlış iddialarına. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Aile hekimleri söylüyor.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Aile hekimleri söylüyor onu.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Doktorlara bir yalancı demediğiniz kalmıştı!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bir kere şunu açıkça ifade ediyorum: Biz görevini, sorumluluklarını yerine getiren aile hekimlerinin mevcutta sahip olduğu maaş ve teşvik ödemelerinde hiçbir surette kesintiye gitmedik ve de gitmeyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - O zaman niye grev yapıyorlar?

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Kendi doktorlarınıza yalancı mı diyorsunuz Sayın Bakan?

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Siz bir Sağlık Bakanı olarak...

ULAŞ KARASU (Sivas) - Aile hekimlerinin maaşı ne kadar?

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Dinle, dinlemeyi öğren!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Tam aksine, yeni ilave teşvik mekanizmaları getirdik. Aile hekimlerimize verdiğimiz teşvik ödemelerini 3 kat arttırdık; 14.800 TL'den 44.600 TL'ye çıkarttık. Elbette bu yeni teşvikleri getirirken bunları belirli kriterlere bağladık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Yenidoğan çetesine gel!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Beri gel, beri gel, çetelere gel!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Dinle, dinle de öğren!

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Maraş'a gel, Maraş'a!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Aile hekimlerimiz ve vatandaşlarımız için son derece samimi ve yapıcı bir tutumla çıkarttığımız bu yönetmeliğin sahadaki uygulamasını da aynı hassasiyetle takip edeceğimizi bilmenizi isterim.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Siz şu anda aile hekimlerine açık açık hakaret ediyorsunuz ya!

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Son bir dakika ve yenidoğan çetesiyle ilgili hiçbir şey söylemediniz.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Birinci basamak sağlık hizmetlerimizi güçlendirmeye devam edeceğiz ve buradan vatandaşlarımıza ve sağlık ailemize yeni bir müjde vermek istiyorum: 2025 yılında bin yeni aile sağlığı merkezi açacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Allah için müjde verme!

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Siz önce hesap verin, hesap!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Mahalle kültürünü yaşatacak ve kurumsal kimliği yansıtacak çok güzel aile sağlığı merkezleri projeleri hazırladık, yeni yılla birlikte bunları hızla inşa edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Tabii, tabii, projeleri yaparsınız; içinde doktor yok, hemşire yok, ekipman yok ama siz ihale almak için sağlık merkezleri açarsınız; biz bunları biliyoruz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Urfa'ya doktor atayacak mısınız?

ULAŞ KARASU (Sivas) - Hangi yandaşa para kazandıracaksınız?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Hâlen ülke genelinde 269 Sağlıklı Hayat Merkezimiz var. Bu merkezlerimizde beslenme danışmanlığından kanser taramalarına, sigara bırakma polikliniklerinden çocuk ve ergen sağlığına kadar 16 farklı alanda hizmet veriyoruz. Önümüzdeki dönemde 100 adet daha Sağlıklı Hayat Merkezini daha hizmete almayı hedefliyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Doktor bulabilecek misiniz onlara?

BAŞKAN - Sayın Memişoğlu, lütfen tamamlayın.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Urfa'ya yeteri kadar doktor ataması yapılacak mı?

BAŞKAN - Sayın Memişoğlu, lütfen tamamlayın.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Urfa'ya yeteri kadar doktor ataması yapılacak mı?

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Bakanım, devam et sen, devam et!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Devam, devam, devam.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Sayın Başkanım, yalnız benim sözümü çok kestiler, birkaç dakika daha...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - İstifa et!

MURAT EMİR (Ankara) - Verin Sayın Başkan, verin, biraz daha konuşsun!

BAŞKAN - Süreler sabit, ona göre siz buyurun.

ULAŞ KARASU (Sivas) - Yenidoğan çetesini anlatacaksa verin Başkan.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Nasıl olsa hiçbir şey anlatmıyor.

MUSTAFA VARANK (Bursa) - Sen devam et Bakanım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Yenidoğan çetesi için beş dakika...

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Peki.

Değerli milletvekilleri, Bakanlık olarak sağlık sektöründe birinci... (CHP sıralarından "İstifa! İstifa!" şeklinde slogan atmalar, sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN - Sayın Bakan, süreniz bitmek üzere.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Devam, devam, devam.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Yeri gelmişken yenidoğan konusuna da kısaca değinmek istiyorum.

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Son on beş saniye...

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Biliyorsunuz, konuyu tüm ayrıntılarıyla Plan ve Bütçe Komisyonunda açıklamıştık. Öncelikle, bir kez daha vurgulayacağım, bu insanlıktan nasibini almamışlar çetesi... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sizin denetim yapmadığınızdan çıktı.

BAŞKAN - Sayın Bakan, bir dakika son kez uzatıyorum.

Buyurun.

(CHP sıralarından "İstifa! İstifa!" şeklinde slogan atmalar, sıra kapaklarına vurmalar; DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Bakan, buyurun.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Konuşması çok kesildi.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bu insanlıktan nasibi almamışlar çetesi bizim gayretimizle Sağlık Müdürlüğü, Emniyet teşkilatı ve yargı mercileri arasında koordineli bir çalışmayla çökertildi.

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Çeteleşme bir sistem meselesidir.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Denetimlerimizde sıra dışılığı fark eden...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Bebekler o arada öldü, hangi gayret?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - ...CİMER ihbarıyla daha somut bir hâl alınca konuyu adli bir operasyona dönüştüren biziz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bakın, bu kadar teknik takibi yapan bu devletin savcıları, bu devletin Emniyet mensupları, bu denetimi gerçekleştiren bu devletin sağlık personelleri. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ULAŞ KARASU (Sivas) - O aşamada ölen bebeklerin hesabını kim verecek?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bakmayın, bakmayın siz bugün birilerinin operasyon yapıldıktan altı ay sonra ortaya çıkıp iddianamenin aleniyet kazanması üzerinden iki ay geçtikten sonra, tüm "tape" kayıtları ve dijital materyalden elde ettikleri bulgular kamuoyuna yansıdıktan sonra sanki konuyu kendileri ortaya çıkarmış gibi sözde kahramanlık yapanlara. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Evet, Sayın Bakan, lütfen tamamlayın.

(CHP sıralarından "İstifa! İstifa" şeklinde slogan atmalar, sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN - Sayın Bakan, siz buyurun, siz hitap edin, buyurun.

(CHP sıralarından "İstifa! İstifa" şeklinde slogan atmalar, sıra kapaklarına vurmalar)

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Madem ellerinde bilgi belge vardı, iddianame yayınlanana kadar akılları neredeydi? (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bu bilgileri neden kendilerine sakladılar, neden savcılara, yetkili makamlara vermediler? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ULAŞ KARASU (Sivas) - Sen hastaneleri niye kapatmadın? Hastaneleri niye kapatmadın, niye kapatmadın hastaneleri?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Sen neredeydin, sen neredeydin?

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - İhbar geldiğinde niye gereğini yapmadınız? 8 çocuğu göz göre göre öldürdünüz.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bir kere daha altını çizelim; hekimliğin temel misyonu hayatı korumaktır, meslek ahlakı ve vicdandan zerre taviz vermeyen bir hekimin ölümlere seyirci kalması mümkün değildir.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - 8 bebeği göz göre göre öldürdünüz!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Yenidoğan çetesi nasıl yoğun bakımları kiraladı?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU (Devamla) - Bu insanlıktan nasibini almamışlar çetesine bakarak tüm sağlık sistemini ve çalışanlarını töhmet altında bırakmak vicdansızlık değil midir?

(AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Soruyorum sizlere: 1,5 milyon sağlık çalışanının bulunduğu bir ülkede üç beş vicdansızın, hırsızın, uğursuzun yüzünden hasta hekim arasındaki güven ilişkisine zarar verilmesi hanginize katkı sağlar? (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Bakan, Ağrı'yla ilgili ciddi iddialar var, tek kelime etmedin; utan be!

BAŞKAN - Sayın Memişoğlu, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri...

(CHP ve DEM PARTİ sıralarından "İstifa! İstifa!" şeklinde slogan atmalar, sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, şimdi, şahısları adına, aleyhte olmak üzere, İzmir Milletvekili Mehmet Salih Uzun'a söz veriyorum.

Sayın Uzun, buyurun. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Başkan, biz de söz istiyoruz ama.

Başkan, bundan sonra söz verecektiniz.

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Sayın Bakan, Ağrı'yla ilgili bu kadar ciddi iddialar var, tek laf edemedin! (AK PARTİ sıralarından "Otur yerine!" sesleri, gürültüler)

MEHMET SALİH UZUN (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

MUSTAFA VARANK (Bursa) - İnsanlar konuşarak, insan olmayanlar hırlaşarak anlaşır! (CHP ve DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

ULAŞ KARASU (Sivas) - Senin Bakanlığını da gördük, senin Bakanlığını!

MEHMET SALİH UZUN (Devamla) - Bugün üç Bakanlığın bütçesi görüşülüyor ama...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Uzun, bir dakika... Sürenizi baştan alacağım.

Değerli milletvekilleri... Değerli milletvekilleri...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri; bakın, sabahın on birinden beri Genel Kurul aralıksız çalışıyor.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Varank'a söyle Başkan, Varank'a!

BAŞKAN - Şimdi, sayın, kıymetli bir vekilimiz hitap ediyor; lütfen dinleyin!

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Öbür tarafa Başkan, Varank'a söyle, Varank'a!

BAŞKAN - Karşılıklı sataşmalar bu konuşmaların verimini olumsuz etkiliyor.

Ben bütün Genel Kuruldaki arkadaşlarımızın Sayın Uzun'u saygıyla dinleyeceğine inanıyorum ve Sayın Uzun'a yeniden söz veriyorum.

Sayın Uzun, buyurun.

MEHMET SALİH UZUN (Devamla) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün üç Bakanlığın bütçesi görüşülüyor ama ben bu beş dakikalık konuşma süremi sadece bir Bakanlığın yani Enerji Bakanlığının bütçesiyle ilgili kullanacağım. Bunun bir nedeni elbette süre; topu topu beş dakikalık sürem var, üçüne birden yetmez ancak Enerji Bakanlığıyla ilgili konuşacağım dedim ama burada bütçesini sunmak üzere gelen, yaklaşık otuz dakika konuşup ilk beş dakikasını selamlamaya ayıran ama günlerdir kamuoyunu meşgul eden bebek cinayetleriyle ilgili konuşmasını son bir dakikaya bırakan Sağlık Bakanını kınamadan da edemem. (CHP, DEM PARTİ, İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Değerli milletvekilleri, ben bir müddet önce bu kürsüde bir konuşma yapmıştım ve bugünkü siyasi kadroların tabiatla ilişkisinin problemli olduğunu söylemiştim ve "Son yıllara bakın; tabiatı tahrip eden, ormanları tahrip eden, toprağın altını üstüne getiren ne kadar proje varsa bu siyasi kadronun aklına geldi." demiştim. Evet, öyle oldu, gerçekten öyle oldu, hâlâ öyle olmaya devam ediyor. Tabiata karşı bu kadar acımasız, bu kadar agresif, bu kadar nobran tavırlar hâlâ devam ediyor ve her Allah'ın günü yeni bir uygulamayla, yeni bir örnekle karşılaşıyoruz. İşte, bugün haberlerde yine vardı. İnsanın içi acıyor Kaz Dağları'nda olup bitene, insanın içi acıyor Bayramiç'te olanlara, içi acıyor insanın gerçekten. (AK PARTİ sıralarından "Kaz Dağları'nda villa yapanlara söyle sen onu!" sesi) Ne uğruna, ne uğruna? Maden uğruna. Evet, arkadaşlar, gerçekten her ülke gibi benim ülkem de madenlerinin, doğal kaynaklarının, yer altı kaynaklarının değerini bilecek ve bunları değerlendirecek ama her şeyin bir dengesi var, her şeyin bir ayarı var, her şeyin bir kıvamı var. Bir vilayetin toplam alanının yarısından fazlası, dörtte 3'ü maden ruhsatı için ayrılabilir mi? Ordu milletvekillerimizi dinleyin; Ordu'nun yüzde 74'ü, o bölgedeki dağlık alanların neredeyse tamamı maden ruhsat sahası ilan edilmiş; bu olabilir mi?

AYHAN BARUT (Adana) - Bunlar talancı, talancı!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Hadi cevap verin bakalım, hadi cevap verin!

MEHMET SALİH UZUN (Devamla) - İşte, şimdi son örnekler, benim milletvekili olduğum İzmir'in Ödemiş ilçesinin Horzum köyü, Manisa Turgutlu'nun Baktırlı köyü; o alanlarda da şimdi yeni yeni planlar konuşulmaya başlanmış ve son örnek Kırşehir. Kırşehir'de maden arama ruhsatı verilmemiş ilçe kalmadı, ilçe! Kırşehir Milletvekili Metin Bey burada geçenlerde anlattı, yahu Seyfe Gölü, Seyfe, cennet; flamingolar dâhil 200'den fazla kuşun konakladığı Kuş Cenneti ki geçenlerde bir kararnameyle koruma alanları yarı yarıya daraltıldı neredeyse. Ne uğruna? Yine maden uğruna!

Değerli milletvekilleri, dediğim gibi, bu iktidarın tabiata karşı böyle nobranca, agresif tavırları başlı başına bir mesele ama tek meselemiz o değil, bir başka meselemiz daha var. Hani bu ruhsat alanları veriliyor ya, tahsisler yapılıyor ya, sözüm ona kuralı var, kaidesi var, ihalesi var ama ne hikmetse bütün ihaleleri aynı kişi kazanıyor, o meşhur 5'liden biri kazanıyor; Cengiz Holdingi kastediyorum. Ülkede ne kadar maden varsa hepsi Cengize veriliyor. Kaz Dağları'nda altın aranacak, Cengize; Sinop'ta bakır çıkarılacak, Cengize; Seydişehir'de alüminyum satılacak, Cengize; yetmez, hava Cengize, su Cengize, laf olsun diye söylemiyorum, gerçekten hava Cengize, su Cengize; rüzgâr santrali lazım, hava Cengize; hidroelektrik santralleri lazım, dereler Cengize, su Cengize; termik santral lazım, o da Cengize... (DEM PARTİ, İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Uzun, lütfen tamamlayın.

MEHMET SALİH UZUN (Devamla) - Toparlıyorum.

Yetmez; havaalanı lazım, Cengize; kara yolu lazım, Cengize; demir yolu lazım, Cengize; köprü lazım, Cengize; hastane lazım, Cengize; postane lazım, Cengize; yerin altı Cengize; yerin üstü Cengize! Her şey bir kişiye verilir mi ya? (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Ne veren vermekten utanıyor ne de alan almaktan utanıyor.

Değerli arkadaşlar, hani eskiden aileler okula çocuklarını teslim etmeye gittiğinde öğretmenlere derlerdi ya "Eti senin, kemiği benim." diye. Yahu, birisi buna "Bu memleketin eti senin, kemiği benim." mi dedi ya! Nedir bu ya!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - "Yürü ya kulum." dedi!

MEHMET SALİH UZUN (Devamla) - Bu hesap bir gün dönecek.

Değerli milletvekilleri, emin olun, bu hesap bir gün dönecek, emin olun, dönecek.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sahtekârlık zirvede!

BAŞKAN - Sayın Uzun, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, ikinci tur üzerinde şahısları adına ve yürütme adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Sayın Emir...

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

BAŞKAN - Söz talebiniz mi var?

MURAT EMİR (Ankara) - Evet.

BAŞKAN - Ben, biliyorsunuz, bugün açıkladım; konuşmaların sonunda söz taleplerini karşılamayacağımı söyledim.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, pek kısa bir söz istiyorum.

BAŞKAN - Ama İç Tüzük 60'a göre size pek kısa bir söz vereyim.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Biraz önce uyarmıştım ama Sayın Sağlık Bakanı da gün boyu burada konuşulan yenidoğan çetesiyle ilgili sorulan soruların en basitine bile cevap vermekten kaçtı.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Anlamadıysan ne yapalım? Çok güzel de cevap verdi. Anlama problemin varsa bizim sorunumuz değil!

MURAT EMİR (Ankara) - Millet adına sorularımıza cevap vermedi. Milletin Meclisinden kaçan, bu Meclisten kaçan bilsin ki milletten kaçar ve milletin içine çıkamaz bundan sonra.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Anlamak istemeyene yapacak bir şey yok!

MURAT EMİR (Ankara) - Şu hâliyle Sayın Bakana sesleniyorum: Bir hekim olarak kendinize bunu yapmayın, çocuklarınıza böyle bir miras bırakmayın. Ya burada, gelin, sorulan sorulara cevap verin ya da o görevi bir an evvel bırakın Sayın Bakan.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul zurna az.

MURAT EMİR (Ankara) - Siz bu soruları cevaplamaktan kurtulamayacaksınız.

Bakın, bir Bakan var... Duymuyorsunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Emir, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Bakan bir işaret yapıyor oradan, zannederim, duymakta zorlanıyor ama bence onun sorunu kulağında değil kalbinde.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Sen anlamakta zorlanıyorsun!

MURAT EMİR (Ankara) - Beyninde sorunu olabilir ama kalbinde büyük bir vicdansızlık olduğunu görüyorum çünkü işittiğini duyamıyor. (AK PARTİ sıralarından "Ayıp ya!" sesleri, gürültüler)

Bana işaret yapıyor "Duymuyorum." diye. (AK PARTİ sıralarından "Yazıklar olsun be!" sözleri, gürültüler)

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Ne demek? Senin beyninde sorun var! Nasıl bir terbiyesizlik ya!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Duy, duy! Söylediklerimi duymanız lazım!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Senin beyninde problem var ki anlamakta problem yaşıyorsun. Senin aklında bir problem var.

MURAT EMİR (Ankara) - Biz burada yenidoğan çetesini konuşuyoruz aylardır, tüm Türkiye'nin gözü burada, biz milletin vekilleriyiz, burası milletin Meclisi, milletin Meclisinde sorulan sorulardan kaçamazsın.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Sen kalsaydın Plan Bütçede, öğrenirdin!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Sözünü geri al! Kimseye söyleyemezsin!

MURAT EMİR (Ankara) - Bu milletin eli senin yakandan asla düşmez. Bunu da böyle bil.

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit...

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Sen kalsaydın Plan Bütçede, öğrenseydin!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Sen kendine bak, anlamakta problem yaşıyorsan o senin problemin! Anlamakta problem yaşıyorsan o senin problemin!

MURAT EMİR (Ankara) - Burada var. Al, burada var, cevaplamamışsın hiçbirini; al, burada var! Burada var, hiçbirini cevaplamamışsın. Ben buradan sordum hepsini.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - O "beyinsiz" dediğin senin anlamakta zorlandığın için.

BAŞKAN - Ya, izin verin.

Sayın Kılıç Koçyiğit, İç Tüzük 60'a göre kısa bir söz veriyorum.

Buyurun.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Kalsaydın, öğrenirdin.

MURAT EMİR (Ankara) - Burada var, hiçbirini cevaplamamışsın. Ben buradan sordum hepsini.

BAŞKAN - Sayın Emir, meramınız kayda geçti.

Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun.

9.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, tarihî anlar vardır, toplumun vicdanını yaralayan olaylar vardır, kamuoyunun asla tahammül edemeyeceği meseleler vardır. Bu meselelerden biri de yenidoğan çetesi ve skandalıydı. Şimdi, Sayın Bakan dünya kadar konuştu -arkadaşlar söyledi- beş dakikasını selamlamaya ayırdı; iyi hoş. (AK PARTİ sıralarından laf atmalar, gürültüler)

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Konuşturmayan kimdi! Konuşturmayan kimdi; cevap istiyorsan dinleyeceksin susup!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Kalan yirmi dakikasını sağlıktaki dönüşümü, sağlıktaki çürümeyi... Sağlıktaki piyasacı anlayışa dair tek bir öz eleştiri yapmadan, sistemin işlemeyen yönlerine tek bir cümle kurmadan ve bu ülkedeki halkın sağlık hakkının gasbedilmesine dair tek bir söz kurmadan, en sonuna doğru da "Yenidoğan çetesine de kısaca değineceğim." dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Cevap istiyorsanız susup dinleyecektiniz!

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, sürenizi uzatıyorum, bir daha uzatmayacağım.

Lütfen buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu bile aslında meselenin ne kadar yüzeysel ele alındığını gösteriyor. Kendisi İl Sağlık Müdürüydü, sabahtan beri farklı partilerden hatipler, arkadaşlar, milletvekili arkadaşlar, grubumuz kendisine dünya kadar soru sordu, tek bir soruya cevap vermedi, soruşturmaya dair tek bir söz kurmadı ama buradan döndü, sadece ve sadece laf kalabalığı yaptı. Biz bunu halk adına kabul etmiyoruz.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Verilen cevabı dinlemezseniz olacağı budur.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bir piyasalaşmış sağlık sistemi yeni doğmuş bebekleri katletti. Bunun sorumlusu kim? Biz soruyoruz AKP Grubuna: yenidoğan bebekleri para için katleden bu sistemi kim inşa etti? (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Yargıda, yargıda; yargı bir cevap verecek.

ALİ TAYLAN ÖZTAYLAN (Balıkesir) - O sistemi PKK'lı doktorlar inşa etti.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Biz zamanında "Sağlıkta dönüşüm değil; bu, sağlıkta yıkımdır; bu piyasalaşma insan hayatını ticarete çevirir, sağlık alınıp satılmaz." dediğimizde itiraz ediyordunuz. Buyurun, görüyorsunuz işte sonuçlarını.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Kılıç Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Tamamlayacağım Sayın Başkan, tutanağa geçireyim.

BAŞKAN - Bitti, ben size söyledim, ona göre...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Tutanağa geçireceğim izin verirseniz.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Doktor PKK'lı mıydı acaba?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bakın, bu mesele böyle kapanmaz.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Doktor neden, terörden mi ceza almıştı?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sağlık Bakanını bir yurttaş olarak, bir milletvekili olarak, bir anne olarak bu ülkedeki herkes adına istifaya davet ediyoruz; buyursun, istifa etsin. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Doktor terör örgütüne mi bağlıymış, oradan cezalı mıymış acaba?

BAŞKAN - Peki, Sayın Kılıç Koçyiğit, teşekkür ediyorum.

Sayın Çömez, İç Tüzük 60'a göre söz veriyorum.

Buyurun.

10.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Sağlık Bakanı bugün ortaya koyduğumuz soruların, ortaya koyduğumuz endişelerin hiçbirine cevap vermedi. Konuşmasının sonunda birkaç cümle, biraz da sert bir tavırla "E, madem biliyordunuz, niye engellemediniz?" dedi.

Şimdi, ben, kendisine şunu soracağım: Siz, Sayın Bakan, "Çok gizli operasyon yapıyoruz." dediğiniz tarihten itibaren tam 10 çocuk hayatını kaybetmiş, hepsinin tarihleri burada; neredeydiniz o zaman, niye bunlara cevap veremediniz? Siz madem bu operasyonu yapıyordunuz, bu çocuklar neden öldü; göz göre göre bu hastanelerde bu yavrular neden öldü? Neden öldü; bunların tek tek cevabını vermeniz lazım. Öte yandan diyorsunuz ki: "Niye bize haber vermediniz?"

Sayın Bakan, senin dünyadan haberin yok. Ben sana on ay önce bir soru önergesi verdim, Anayasa gereği senin on beş gün içerisinde cevap vermen gerekiyordu. Dedim ki: Çeteler var. Şimdi, diyorsunuz ki: "Efendim, iddianameden aldın." İddianameden almadım.

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Aynı şeyi kaç defa tekrar ettiniz? Bakan Bey kürsüdeyken konuşturmadınız.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Lütfen sabırla dinleyiniz.

İddianameden almadım. Ben burada tam sekiz ay önce soru önergesi verdim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Bu, nasıl bir usul? Aynı şeyi söz aldınız, konuştunuz. Dinlemiyorsunuz ki cevap versin.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Cevap almak istiyorsanız dinleyecektiniz, hem konuşturmayıp hem de "Cevap vermedin." diyemezsiniz.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Lütfen sabırla dinleyin.

BAŞKAN - Sayın Çömez, lütfen tamamlayın. İlave süre vermeyeceğimi ifade ettim.

Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, tam sekiz ay önce soru önergesi verdim, hiçbirine cevap vermedi, bütün detayları yazdım.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Dinlemediniz ki...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - 2016'da sana rapor verilmiş Sayın Bakan, neredeydin Allah'ını seversen?

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Dinlemedin, dinlemedin!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - 2023 Ocak ayında kendi personelin rapor yazmış sana, neredeydin? Niye cevap vermedin bunlara? 2023 Ağustos ayında senin adamların denetim yapmış, bütün belgeler burada, neredeydin? Şimdi utanmadan, sıkılmadan çıkmışsın diyorsun ki: "Bunları dava dosyasından aldı." Senin görevde olduğun sürece ve "Gizli operasyon yapıyorum." dediğin sürece 10 çocuk hayatını kaybetmiş. Vicdan azabından uyuyamaman lazım.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Cevap isteseydin susup dinlerdin!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Senin gibi birisi bu ülkede Sağlık Bakanlığı yapamaz; sen bu ülkenin sağlığı için tehlikelisin, sen bu ülkenin sağlığını yönetecek kabiliyet ve kapasitede değilsin. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Onun için diyorum ki bir an önce hatta şu salonda istifanı ver çünkü sen bu sistemi yönetecek kabiliyete sahip değilsin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Şahin, İç Tüzük 60'a göre pek kısa bir söz veriyorum.

Buyurun.

11.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu ile Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, 3 Bakanlığımızın...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ya, vicdanınız körelmiş, vicdanınız! Vicdanınız körelmiş sizin, hissetmiyorsunuz, acıyı hissetmiyorsunuz, toplumu hissetmiyorsunuz, vicdanınız körelmiş! Size ne anlatalım biz burada?

EJDER AÇIKKAPI (Elazığ) - Vicdandan bahsedenlere bakın ya! Helal olsun!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Dağa kaçırılan kız çocukları ile partinizin arka tarafından kaçırılan çocukları da vicdanınız kurtarıyor değil mi?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ya, aynı retorik ya! Bırak ya! Başka bir şey söyleyin ya!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Hadi oradan! Üç ayda bir parti adı değiştiriyorsunuz ya!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Başka bir şey söyle.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Sonra da vicdandan bahsediyorsunuz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Başka bir cümlen varsa söyle.

BAŞKAN - Sayın Şahin, siz Genel Kurula hitap edin, millet sizi duyuyor, onları duymuyor, siz buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan, beni duyabiliyor musunuz?

BAŞKAN - Tabii, ben duyuyorum sizi, millet de duyuyor, siz hitap edin.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Arkadaşlar, benim sesim çok yüksek çıkar, ondan yana bir sorun yok.

BAŞKAN - Süreyi yeniden başlatıyorum, buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, bugün burada 3 Bakanlığın bütçe sunumları oldu. Biz sabahtan beri sorular soruyoruz, eleştiriler yöneltiyoruz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Hikâye anlatıyorlar bize.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Yani 3 Bakanımız da maalesef burada bir faaliyet raporu sundu.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - İcraatlarını anlattılar, rahatsız mı oldun? Soda iç biraz, hazmedersin!

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Bakın, yaz saati uygulamasından kamu-özel iş birliği yatırımlarına kadar çok net sorular soruldu. Maalesef, maalesef sorulara cevap verilmedi.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - İcraatlarını anlattılar; soda iç biraz, hazmedersin!

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Hanımefendi, bize laf atan hanımefendi, sanırım doktor.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Kendi hastanesi var.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Bakın, doktorlarımızla ilgili vahim bir iddia var, kamuoyu vicdanını rahatsız eden çok vahim "yenidoğan çetesi" diye bir konu var. Şimdi, biz, sabahleyin ortaya bir belge koyduk, AK PARTİ Grup Başkan Vekili arkadaşımız "Yalan." dedi.

Arkadaşlar, bu belge; devlet kayıtları, Bakanlığın kayıtları. 2016 Ocak ayında başlatılan bir inceleme var, inceleme raporundan sonra başlatılan bir soruşturma var. Bu soruşturma 2016 Kasım ayında kapatılmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Şahin, lütfen tamamlayın, ilave süre vermeyeceğim.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Bakın, bu soruşturmadaki en vahim durum şu: Bu soruşturmada ismi geçen insanlar bugünkü davada da sanık olarak yargılanıyor. Yani o gün birileri ya görevini kötüye kullanmış ya da görevini ihmal etmiş.

Arkadaşlar, biz şimdi diyoruz ki: Bu soruşturmayı o gün kimler kapatmıştır ya da kapatmak istemiştir?

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Yargıda, yargı cevaplayacak.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Arkadaşlar, bu soruşturma 2016 yılına kadar uzatılmalıdır. İsteyen arkadaşlar gelip bakabilir; burası devletin kayıtları, Bakanlığın kayıtları. Kendi Bakanlığınızın kayıtlarına da itiraz ediyorsanız pes doğrusu!

Evet, Teşekkür ediyorum Başkanım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ediyorlar, ediyorlar; her şeye itiraz ediyorlar.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, ben sistemdeyim.

BAŞKAN - Sizin söz talebiniz yok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sistemdeyim.

ULAŞ KARASU (Sivas) - Olmaz mı!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Olmaz mı Sayın Başkan, olmaz mı!

BAŞKAN - Benim burada gözükmüyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sistemdeyim, evet.

BAŞKAN - Peki, İç Tüzük 60'a göre sana da pek kısa bir söz veriyorum Sayın Akbaşoğlu.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Efendim, milletvekilleri arasında ayrımcılık yapılamaz. Biz de istiyoruz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Akbaşoğlu'nun sözünü lütfen verin Sayın Başkan, olmaz, hakkını yemeyin, itiraz ederiz!

BAŞKAN - Buyurun.

12.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Ankara Milletvekili Murat Emir, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Bugün, 3 Değerli Bakanımızın sunumlarını dinledik. Ben, yapmış oldukları hizmet ve bu güzel bütçe sunumları için 3'ünü de ayrı ayrı tebrik ediyorum. Burada bir laf kalabalığı yok, hizmet ve eser çokluğu var, tebrik ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu bir başarı hikâyesidir. Yirmi iki yıl milletin iradesiyle üst üste yapılan seçimlerle iktidarda olan ak kadroların bu milletin hizmetinde olduğunun en somut ifadelerini, hizmet ve eserlerinin bir kısmını hep beraber kamuoyuyla paylaşma imkânı buldular. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Sayın Bakanlarımız neyi nasıl anlatacaklarını kendileri takdir ederler. Herkes usulü bilmeli ki soru-cevap kısmı biraz sonraki bölümde cereyan edecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, lütfen tamamlayın.

İlave süre vermeyeceğim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Biraz sonra soru-cevap kısmında milletvekillerimiz sisteme girerek Sayın Bakanlarımıza istedikleri soruları sorabilirler, onların da cevaplarını alırlar.

Sağlık Bakanımızla ilgili de kendileri de ifade ettiği gibi, Plan ve Bütçe Komisyonunda yenidoğan çetesiyle ilgili bütün sorulara müdellel ve detaylı bir şekilde cevap vermiştir.

CAVİT ARI (Antalya) - Burası Genel Kurul, burada anlatacak.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - İşte, bütün bilgi ve belgeler buradadır. Yenidoğan soruşturma kronolojisi de buradadır. Bu gerçekleri çarpıtarak kişisel şovlara dönüştürmek kimseye yakışmaz.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Sizin bildiğinizi Bakan bilmiyor mu da cevap vermiyor?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çeteleri çökerten ak kadrolardır, Sağlık Bakanlığıdır. Cezasını da verecek olan yargıdır. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 162) (Devam)

2.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2023 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 225 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2023 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2023 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/922) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 163) (Devam)

A) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Nükleer Düzenleme Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Nükleer Düzenleme Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI (Devam)

1) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, şimdi, otuz dakika süreyle soru-cevap işlemi yapacağım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Oldu mu? (AK PARTİ sıralarından "Oldu" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - İlk soru, Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'e ait.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Oldu mu? (AK PARTİ sıralarından "Oldu" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Evet, Sayın Özer, buyurun.

Mustafa Hakan Özer...

İkinci soru, Konya Milletvekili Barış Bektaş'a ait.

Sayın Bektaş, buyurun.

(Uğultular)

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Başkanım, bu gürültüde nasıl konuşalım?

BAŞKAN - Sayın Bektaş, millet sizi dinliyor; televizyonlar mikrofon açık olduğunda her şeyi evlere taşıyor.

Buyurun.

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Süreyi tekrar başlatır mısınız Başkanım.

BAŞKAN - Baştan başlatıyorum.

MURAT ÇAN (Samsun) - Süreyi yeniden başlatın.

BAŞKAN - Süreyi yeniden başlattım.

Sayın Bektaş, buyurun.

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Ulaştırma Bakanı Sayın Uraloğlu'na sormak istiyorum. Konya'nın bir çevre yolu olmaması, şehir merkezinde ciddi bir trafik yaratıyor.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Başkanım, Hakan Özer konuşamadı.

BAŞKAN - O geçti, ben ona söz verdim.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Konuşamadı, duyulmadı ki.

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Yıllardır Konyalılara söz verdiğiniz çevre yolu projesi ne zaman tamamlanacaktır? Her seçim dönemi vadedilen ama yirmi iki yıldır temeli atılmayan metro projesi ne zaman hayata geçirilecektir? Yılan hikâyesine dönüşen Seydişehir Alacabel Tüneli ne zaman açılacaktır? Ereğli ilçemiz için büyük önem taşıyan Konya-Ereğli Yüksek Hızlı Tren Hattı ne zaman tamamlanacaktır? Konya-Alanya arasındaki ulaşımı hızlandıracak olan Kuşyuvası tünellerin akıbeti nedir? Akşehir-Yalvaç-Şarkikaraağaç Ayrımı Projesi ne zaman tamamlanacaktır?

Son olarak, Konya'nın uzun yıllardır beklediği sivil havaalanı yapılmasıyla ilgili bir planınız var mıdır?

BAŞKAN - Evet, Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk...

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım. Sorum Ulaştırma ve Altyapı Bakanımıza olacak.

Sayın Bakanım, göreve geldiğiniz günden bugüne ulaşım alanında ülkemize katma değer sunan projelerinizi yakından takip ediyor, bu anlamda özverili çalışmalarınızı saygıyla karşılıyor ve samimiyetle ifade etmek istiyorum ki şahsınızın böyle önemli bir kurumun başında olmasını ülkemiz adına büyük bir şans olarak görüyorum. Sunduğunuz ve sunacağınız hizmetlerin Türkiye Cumhuriyetine prestij katacağına gönülden inanıyorum.

Sayın Bakanım, öncelikle Kırıkkale'mizde Sulakyurt-Balışeyh kara yolunun, Çerikli E-88 Kara Yolu'nun ve diğer projelerin yapımından dolayı şahsınıza ve Karayolları Genel Müdürümüze ve değerli bürokratlara teşekkür ediyorum.

Kırıkkale'miz adına sormak istediğim 1'inci soru: Yapım aşamasında olan Ankara-Kırıkkale-Delice Otoyolu ne zaman tamamlanacaktır?

İkinci sorum: Seçim bölgem Kırıkkale'de planlanan başkaca projeler var mıdır?

BAŞKAN - Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı...

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız Sayın Alparslan Bayraktar, Sağlık Bakanımız Sayın Kemal Memişoğlu, Ulaştırma ve Altyapı Bakanımız Sayın Abdulkadir Uraloğlu'na sunumları için teşekkür ediyorum.

İlk sorum Ulaştırma Bakanımıza: Şanlı şehrimize hava ulaşımında verdiğiniz destekle sefer ve güzergâh sayımız arttı. İnanç turizminde dünyanın göz bebeği konumundaki Şanlıurfa'mıza ve bölgemize bu desteğinizi uluslararası uçuşlarda da verecek misiniz?

İkinci sorum Sağlık Bakanımıza: Sağlık Bakanlığı bütçesinin merkezî yönetim bütçesi içindeki payı 2025 yılında yüzde 6,4 yükselmiştir. Bu artış hangi öncelikle sağlık hizmetlerine yönlendirilecektir, koruyucu sağlık hizmetlerine katkı sağlayacak mı?

Enerji Bakanımıza da sorum: Ülkemizde altın arama faaliyetlerinin siyanürle yapıldığı iddiaları doğru mudur, şayet doğru değilse hangi yöntem kullanılmaktadır?

BAŞKAN - Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur...

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İlk sorum Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanına: Depremin üzerinden yirmi bir ay geçti, Hatay'da sürekli elektrikler kesiliyor ve onlarca mahalle bir anda karanlığa bürünüyor. Depremzede çocuklar soğuğa mahkûm. Elektrik şirketlerinin altyapıyı bir an önce iyileştirmesini neden sağlamıyorsunuz, yoksa sözümüz geçmiyor mu Sayın Bakan? Hatay karanlıktan ne zaman kurtulacak?

İkinci sorum Sağlık Bakanına: Hatay'da sağlık hizmetlerinde yaşanan sorunlara dair birkaç soru önergesi verdim. Verdiğiniz cevaplara göre Hatay'da sağlık hizmetleri dört dörtlük. Peki, o zaman dört dörtlükse her gün onlarca yoğun bakım hastası yatak bulması için neden milletvekillerini arıyor, hastalar neden yollarda ölüyor? 70 bin Hataylının aile hekimi neden yok? "Hatay'da kamuda radyasyon onkolojisi var." diyebiliyor musunuz? Yaralı, yıkık Hatay'a ne zaman sahip çıkacaksınız Sayın Bakanlar?

BAŞKAN - Adana Milletvekili Ayhan Barut...

AYHAN BARUT (Adana) - Ulaştırma Bakanına soruyorum: Dünyanın en güvenli havalimanlarından biri olan, yılda 5 milyonu aşkın yolcunun kullandığı, seksen yedi yıllık Adana Havalimanı'nı neden kapattınız? "Sadece yolcu uçuşlarına kapattık." demeniz ne kadar gerçekçi? Buna kendiniz de inanıyor musunuz? Buranın kapatılmayacağına dair sözünüzü unuttunuz mu? Tüm haklı itirazlarımıza rağmen, 50 milyon euroya revize edilecek Adana Havalimanı'nın yerine 500 milyon euroya yakın para harcanarak, yolcu garantisi verilerek birinci sınıf tarım topraklarına yapılan Çukurova Bölgesel Havalimanı'nın en ufak yağışta su basıp kullanılamaz hâle geldiğinden haberiniz var mı? Aprondan personeline, terminalden yolcusuna kadar tüm eksiklikler, rötarlar, uçuş iptalleri, uçakların ufacık olumsuz hava koşullarında iniş yapamadığından, kalkış yapamadığından haberiniz var mı Sayın Bakan? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül...

Buyurun.

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Sayın Ulaştırma Bakanımızdan ricamız, can Erzincan olarak özellikle Sivas'tan hızlı trenin Erzincan'a gelmesini beklemekteyiz.

Sayın Bakanım, Refahiye-Erzincan, Erzincan-Başköy-Çayırlı, Kemah-İliç yolları ne zaman bitecek? Özellikle Sakaltutan-Kelkit yolundaki Ahmediye Tünelleri programda var mı?

Sayın Bakanım, uzun yıllardan beri bekleyen Erzincan-Trabzon demir yolunu özellikle rica etmekteyiz.

Sayın Bakanım, Erzincan Üniversitesi ile Erzincan merkezinde 25 bin öğrencimiz var, bunların merkeze gelmesi için mutlaka raylı sistemi sizden özellikle rica ediyorum.

Sayın Sağlık Bakanımız, can Erzincan'da yapılan hastanemizin üniversiteye bağlanmaması, şehir hastanesi olmasını çok önemsiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman...

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Enerji, Ulaştırma, Sağlık Bakanlıklarımız ülkemizde ve Erzincan'ımızda büyük hizmetler yapmıştır, Erzincanlı hemşehrilerim adına teşekkür ederim.

Yatırım programında olan Erzincan Kızıldağ, Sakaltutan ve Ahmediye Tünellerinin, kış aylarında yol kapanmalarına son verilmesi için, bir an önce yapılmasını istiyoruz.

Erzincanlı hemşehrilerimin en büyük hayali olan hızlı tren hattının yatırım programında yer alan Sivas-Erzincan bölümünün bir an önce yapılmasını arzu ediyoruz.

Erzincan-Kemah-İliç yolunun bir an önce yapılmasını, Erzincan-Refahiye-İliç-Kemaliye-Malatya hattının bitirilmesini istiyoruz.

Sağlık Bakanımızdan yapımı biten Dörtyol Hastanemizin bir an önce açılmasını istiyoruz.

Enerji Bakanımızdan Erzincan, Kemaliye ve Otlukbeli ilçelerimize doğal gaz getirilmesini talep ediyoruz.

Bütçemizin hayırlı olmasını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Şırnak'ta binlerce ağaç kesilerek, doğa talanıyla, suyu, havası kirletilerek "özel güvenlik bölgesi" adı altında halka yasakladığınız, halka kapattığınız alanlardaki petrol sahaları, söylenilene göre ülkedeki en büyük ekonomik kalkınma ve katkı alanı. Peki, Şırnak'a ait bu kaynak, bu kalkınma Şırnak'a neden uğramıyor? Şırnak'a yoksulluk, yoksunluk ve işsizlik üreten politikaların müsebbibi bu bakanlıklardan hepsi ya da hangisi? 3 bakanlık burada ancak yol yapımları bitmiyor. İpek Yolu şehirler arası yol bile değil.

Üç günde 2 genç kadın, kadın doğum uzmanı olmadığı için can verdi ancak sadece bu da değil, kardiyoloji doktoru yokluğundan kalp krizinden yaşamını yitiren, beyin kanaması geçiren hastalardan, cerrah eksikliğinden kilometrelerce öteye ameliyat için yönlendirilenler, yeterli yataklı servis olmadığı için kilometrelerce ambulanssız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez...

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

İlk sorum Sağlık Bakanına: Sağlık hakkına erişim sorunu Şırnak'ta ve tüm çevre ilçelerinde yaşanmaktadır. Yıllardır Silopi'ye 50 yataklı kadın doğum ve çocuk hastanesi açılması beklenilmektedir. Söz konusu hastane ne zaman hasta kabulüne başlayacaktır?

2'nci sorum Ulaştırma Bakanına: Şırnak'ta çıkarılan petrol için 540 kilometre yol yapan devlet, yıllardır Van-Şırnak kara yolunu, Cizre-Silopi arasındaki yolu bitirmiyor; karşılıklı iki aracın bir yolda geçemediği Şırnak-Beytüşşebap yolu için adım atmıyor. Sayın Bakana soruyorum: Şırnak'ta yapımı devam eden yollar ne zaman bitirilecektir?

3'üncü sorum da Ulaştırma Bakanına: Şırnak-İzmir arası uçak seferleri yapılmamaktadır. Bu seferlerin başlaması için bir planlamanız var mıdır?

4'üncü sorum Enerji Bakanına: Yıllardır DEDAŞ zulmüyle imtihan edilen Kürt halkının enerji sorunu çözülecek mi? DEDAŞ'a verilmiş olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Yalova Milletvekili Meliha Akyol...

MELİHA AKYOL (Yalova) - Yalova'mız için önem arz eden Yalova Güney Çevre Yolu Projesi'nin ihalesi 24 Aralık 2024 tarihinde yapılacaktır. Bizler hemşehrilerimiz için canla başla çalışmaktayız. "Yapamazsınız." diyenlere karşı bugün geldiğimiz noktada projemizin ihale tarihinin belirlenmesiyle birlikte tüm Yalovalı hemşehrilerimize verdiğimiz sözleri birer birer tutmanın gururunu yaşıyoruz. Çevre yolumuz şehrimizin ulaşım yükünü azaltacak, ekonomimize değer katacak ve Yalova'mızın geleceğine hizmet edecek bir eser olacaktır.

Cumhurbaşkanımız Sayın Tayyip Erdoğan liderliğinde şehrimize ve ülkemize hizmet etmeye devam edeceğimizi belirtiyor, kıymetli destekleri için Ulaştırma ve Altyapı Bakanımız Sayın Abdulkadir Uraloğlu başta olmak üzere bu süreçte emeği geçen tüm yetkililere teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Mersin Milletvekili Perihan Koca...

PERİHAN KOCA (Mersin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sağlık Bakanı biraz önceki vahim konuşmasıyla, gerçekten, AKP'nin bir halk sağlığı sorunu olduğunu, bir kez daha, ne yazık ki ortaya koymuş oldu. Yenidoğan bebek çetesi skandalından sonra açıkçası kendisine bir soru sormak benim için de zül ama aile hekimlerinin sesini, feryadını bu kürsüden duyurmak istiyorum. Aile hekimleri zulüm yönetmeliğine karşı 2-6 Aralıkta meslek onurları için iş bıraktılar Kemal Bey ve neden iş bıraktıklarını yurttaşlara bir bildirgeyle açıkladılar. Ben onların sesini buraya taşımak istiyorum:

1) Reçetelerimize karışılarak hastalarımızın maddi ve tıbbi olarak mağdur olmalarını istemiyoruz.

2) Raporların paralı olmasını değil, halkımız için bilimsel olmasını istiyoruz.

3) Hastalarımızın müşteri, puan, katsayı değil, insan olarak değer görmesini istiyoruz.

4) Son altı ay ASM'ye gelmeyen vatandaş için ihtar istemiyoruz.

5) Yılda 7 defadan fazla sağlık merkezine giden sağlık hakkının kısıtlanmasını istemiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Adana Milletvekili Orhan Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) - Ulaştırma Bakanına: Açıldığı günden bugüne kadar Çukurova Bölgesel Havalimanı uçuş sayısı ile kapattığınız Adana Şakirpaşa Havalimanı'nın uçuş sayısı ne kadardır? Ayrıca, Çukurova Bölgesel Havalimanı'nı bir yağış sonrası su basması ve alt otoparklarının âdeta havuza dönmesindeki altyapı eksiklikleri tespit edilmiş midir, sorumlular hakkında idari işlem başlatılmış mıdır? Havalimanının bu nedenle gördüğü maddi zarar ne kadardır?

Yine, Çukurova Havalimanı yolunda yaklaşık 7 kilometre boyunca aydınlatma bulunmuyor ancak yüklenici yandaş firmanızın boy boy reklamları devam ediyor.

Ayrıca, sorum tekrar Enerji Bakanına: Adana'da maalesef günlerce süren elektrik kesintileri yaşanıyor; bu durum esnafı, işletmeleri, tarım sektörünü doğrudan etkiliyor, zarara uğramasına yol açıyor. Sorduğumuz zaman altyapının yetersiz olduğu, yenilemediklerini söylüyorlar.

Ayrıca, Sağlık Bakanı biraz önce kendi yandaş doktorlarına selam çaktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN SÜMER (Adana) - Ben de buradan sormak istiyorum: "Giderlerse gitsinler." dediğiniz doktorlardan özür dileyecek misiniz?

BAŞKAN - Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Sayın Enerji Bakanı, kış saati uygulamasına geçmemekte neden ısrar ediyorsunuz; neden bu konuda sorulan sorulara cevap vermiyorsunuz; neden çocuklarımızı, vatandaşlarımızı kışın karanlığa mahkûm ediyorsunuz?

Diğer sorum da iletim hatlarındaki sorunlardan dolayı birçok bölgede elektrik kesintisi yaşanıyor ve vatandaşlar mağdur oluyorlar, beyaz eşyaları yanıyor, bununla ilgili çözüm adımlarını ne zaman atacaksınız?

Ulaştırma Bakanına -bu bütçede değişiklik yapıyorum- Bursa hızlı trenini sormuyorum, Bursa hızlı treniyle ilgili olarak Bursa halkı adına sizi artık protesto ediyorum. Sorum şu: Demir yolu ulaşımında Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğünde 2025 için 69 milyar 850 milyon dış proje kredisi kullanacaksınız. Bu kredi nerede, hangi koşullarda kullanılacak? Hazine garantisi verilecek mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Hangi projelere aktarılacak? 5'li çeteler için mi kullanılacak?

BAŞKAN - Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk...

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) - Teşekkür ediyorum.

İlimizin acil ihtiyacı olan elektrik nakil hatlarının yenilenmesi ve 200'e yakın trafo ihtiyacının giderilmesi 2025 Yılı Yatırım Programı'nızda yer alıyor mu? Samsun-Sarp Demir Yolu Projesi'nin çalışmasına başlanmış olmasını bölgemiz için değerli buluyorum, teşekkür ediyorum.

Ordu ilimizde Karayollarımızın devam eden 24 tane projesi var. Ordu Çevre Yolu, Ordu-Kabadüz-Çambaşı yolu, Ordu-Gölköy yolu başta olmak üzere 2025 Yılı Yatırım Programı'nda bu 24 projenin kaçına bitirilecek kadar ödenek ayırmayı düşünüyorsunuz? Fatsa Çevre Yolu için bir proje çalışması var mıdır? 2024 yılı içerisinde Ordu-Giresun Havalimanını sefer sayıları anlamında aktif olarak kullanamadık, 2025 yılı içerisinde farklı noktalara sefer sayıları artırılacak mı?

Teşekkür ediyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Ulaştırma Bakanına soruyorum: Niğde havaalanı ne zaman yapılacak? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, süre biraz geç başladığı için 2 vekile daha soru hakkı vereceğim.

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Giresun Otoyolu'nda oluşan heyelanda 4 insanımızı kaybettik. Bunun gibi onlarca mühendislik yapısında oluşan afet, mühendislik jeolojisinin önemini bir kere daha ortaya koymakta. Binlerce jeoloji mühendisi işsiz gezerken güvenli mühendislik projeleri ve güvenli kentlerin oluşması için Enerji ve

Ulaştırma Bakanlığının yanı sıra tüm ilgili bakanlıklar neden yeteri kadar jeoloji mühendisi istihdamı gerçekleştirmez? Kamu mühendisleri milyarlarca liralık projelere imza atarken açlık sınırı altında ücretlere neden talim ederler? Ücret ve özlük haklarının iyileştirilmesi konusunda çalışma yapmıyor musunuz? Yapmıyorsanız neden diye soruyorum?

Seksen yedi yıldır çalışan, hiçbir kaza yaşamadan hizmet veren Şakirpaşa Havalimanı depremde lojistik, güvenlikte stratejik bir havalimanıydı neden kapattınız? Bunun yeniden açılmasını bekliyoruz.

MTA jeotermal, nadir elementler, fay zonları ve afet dirençli kentler için spesifik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya...

OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

140'tan fazla ülkeye ihracat yapan Çorumlu üreticilerimiz ve hemşehrilerimiz Çorum'a gelecek hızlı treni büyük bir merakla beklemektedir Sayın Bakanım. Çorum'a gelecek hızlı tren projesi ne durumdadır? Bir an önce ihale edilecek midir?

Enerji Bakanımıza: Sayın Bakanım, denizlerimizdeki doğal gaz aramasında son durum nedir?

Yine, Enerji Bakanımıza: İhtiyaç sahiplerine verilen kömür desteklemelerindeki son durum nedir? BOTAŞ'ın özelleştirilmesi düşünülmekte midir Sayın Bakanım?

Yine, dağıtım şebekelerinin yenilenmesi, kesintisiz elektrik arzı için yapılan yatırımlar nelerdir Sayın Bakanım?

Bir de Enerji Bakanımıza yine: Sakarya Gaz Sahası'nda ne kadarlık üretim yapılmaktadır?

Sağlık Bakanımıza bir sorum var: Genel bütçe kaynaklarıyla yaptığımız şehir hastaneleri ve yatak kapasiteleri ne kademededir?

Tüm Bakanlarımıza sunumları için ayrıca teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, şimdi, Sayın Komisyon Başkanına milletvekillerinin sorduğu sorulara cevap vermek üzere söz veriyorum.

Sayın Başkan, buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri tarafından sorulan sorulara ben değil, Sayın Bakanlarımız cevap verecektir.

Bütçemiz hayırlı olsun.

Enerji Bakanımızdan başlıyoruz.

MURAT EMİR (Ankara) - Siz verseniz daha iyi verirsiniz Sayın Muş.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; tüm gün yapılan konuşmaları büyük bir dikkatle takip ettik, bize yöneltilen soruları not aldık. Elbette, tüm sorulara bu kısıtlı süre içerisinde cevap vermemiz mümkün değil ancak soru ve eleştirilere baktığımızda genel olarak birbiri içerisinde çelişkili, realiteden uzak değerlendirmeler olduğunu, milletimizin beklentileri ve ülkemizin ihtiyaçlarının çok net anlaşılmadığını görüyoruz. Bu anlamda, muhalefetle aramızda mutabakat içerisinde olmamız gereken, millî güvenliğimizin ayrılmaz bir parçası olan enerji ve madenler konusunda maalesef derin görüş ayrılıkları var. Muhalefet diyor ki: "Türkiye nükleer yapmasın, gelişmiş ülkeler nükleere sırt çevirdi." Biz diyoruz ki: Türkiye, 2050 yılına kadar 20 bin megavat nükleer kapasiteye sahip olmalı. Bu sayede, 30 milyar metreküp doğal gaz ithalatını önlemeli ve 140 milyon ton karbon emisyonu azaltmalıdır.

Bakın, bizim Bakü'de imza koyduğumuz iklim değişikliğiyle mücadele için nükleeri 3 katına çıkarma deklarasyonuna bizimle birlikte imza koyan birkaç ülke Kanada, Fransa, Japonya, Kore, Hollanda, İsveç, İngiltere, Amerika Birleşik Devletleri.

Şimdi, ya bunlar gelişmiş ülke değil ya da muhalefet nükleer enerji konusunu hiç anlamamış. Muhalefet diyor ki: "Yenilenebilir enerji yatırımlarını yapmayalım. Saçma sapan, çöp olacak güneş enerjisi yatırımı olmasın, jeotermal olmasın, rüzgâr olmasın." Biz diyoruz ki: Türkiye tüm yenilenebilir, çevreyle dost enerji kaynaklarını azami şekilde ekonomisine katmalı, hem iklim değişikliği mücadelesine katkı sağlamalı hem de enerjide ithalatını azaltmalıdır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - CHP'nin programında yazıyor ya!

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Bakan, sorulara cevap verir misiniz, polemiğe gerek yok.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Tarım arazisine kıyıyorsunuz, tarım arazisine.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR - Muhalefet diyor ki: "Mavi vatan masaldır." Biz diyoruz ki: Mavi vatan bizim için Türk denizciliğinin destanıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Akdeniz'den Karadeniz'e, Somali'den inşallah, yakın zamanda Libya'ya kadar bu destanı yazmaya devam edeceğiz.

Muhalefet diyor ki: "Sizin göreviniz vatandaşa maliyetine elektrik vermek." Biz diyoruz ki: Biz vatandaşımıza maliyetin altında elektrik ve doğal gaz veriyoruz. Yani ne dediğinizin farkında değilsiniz, âdeta şecaat arz ederken sirkatin söylüyorsunuz. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - EÜAŞ'ın maliyet fiyatının üzerinde satıyorsunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR - Bize "Maliyetine elektrik verin." derken aslında "Desteği kesin, vatandaşa zam yapın." diyorsunuz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Elektrik Üretim AŞ'nin maliyetinin üzerinde elektrik satıyorsunuz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR - Bakın, değerli milletvekilleri, biz AK PARTİ olarak 2002'den bugüne enerji fiyatlarında vatandaşlarımıza hep destek olduk, onların enerji alım gücünü hep iyileştirdik. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - EÜAŞ'ın elektrik üretim maliyetine bakın.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Matematiği var onun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR - 2002'de asgari ücretle geçinen bir vatandaş aldığı ücretin yüzde 20'sini elektrik faturası için ödüyordu, doğal gaz için de yüzde 25'ini ödüyordu yani asgari ücreti alır almaz yüzde 45'ini enerji faturasına ödüyordu.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Hangi bakanlığı yönettiğinizin farkında değilsiniz. Kilovatsaati 100 kuruşa elektrik üretiliyor EÜAŞ'ta, 2 katı rakamla satılıyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR - Bugün, Aralık 2024 itibarıyla vatandaşımız asgari ücretin sadece 2,4'üyle elektrik faturasını ödüyor, 5,6'sıyla doğal gaz faturasını ödeyebiliyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bugün Türkiye'de vatandaşlarımız Avrupa'da meskende en ucuz elektriği kullanıyor ve Satınalma Gücü Paritesi'ne göre de yine enerji fiyatlarında Avrupa'nın en ucuz 2'nci ülkesi Türkiye.

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkanım, hiçbir soruya cevap vermedi, polemik yapıyor bak!

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR - Biz vatandaşlarımıza enerji desteğine devam edeceğiz. Muhalefete tavsiyem şu: Siz yönettiğiniz belediyelerde vatandaşlara astronomik su faturaları ödetmek yerine seçimde vadettiğiniz sözleri tutun, bu en temel kamu hizmetinde vatandaşa sürekli zam yapmayı bırakın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP ve DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bakan, polemiğe girme polemiğe, cevap ver!

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR - Birileri diyor ki: "Gabar'da çevreyi tahrip ediyorsunuz, doğayı katlediyorsunuz." Biz diyoruz ki: Güzel ülkemiz on yıllarca terörden çok çekti. O bölgeleri artık terör belasından kurtardık.

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Gabar'da petrol çıkıyor, Batman'da petrol çıkıyor da biz niye mazotu en yüksekten alıyoruz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR - Bugün Türkiye'nin en kaliteli petrolünü üretir hâle geldik ve bu sayede çoğunluğu Şırnak'ın ve o bölgenin evladı 3 binin üzerinde gencimize iş imkânı sunduk ve âdeta Şırnak'ı petrolün başkentine dönüştürdük. (AK PARTİ ve MHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Nerede bu 3 bin işçimiz, hiç görmedik?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR - Şimdi, biz sizin bundan rahatsızlığınızı anlıyoruz. Siz aslında, çevre görünümü altında Türkiye'nin enerjide bağımsız olmasından rahatsızlık duyuyorsunuz. Oradaki çocukların, gençlerin artık, hayata dair hayalleri olmasından, gözlerindeki umut ışığından rahatsızsınız. Bundan rahatsız olan kim varsa onlara şunu tekraren söylüyorum: İki gün önce, 9 Aralıkta 5'inci vefat yıl dönümü olan Gabar Şehidimiz Esma Çevik Astsubayımızın, adını petrol sahalarına verdiğimiz Şehit Aybüke Yalçın Öğretmenimizin ve tüm şehitlerimizin aziz hatıralarını yaşatmak için, kusura bakmayın, sizi rahatsız etmeye devam edeceğiz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Demagoji yapıyor!

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Sayın Bakan, hayal satmayın, hayal satmayın!

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR - Sözlerime son verirken Sayın Cumhurbaşkanımızın çağrısını yineliyorum: Sırf muhalefet yapmak adına yaptığımız onca yatırımı, on binlerce enerji emekçisinin 7/24 yaptığı hizmetleri hiçe saymayın. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT DİNDAR (Van) - Artık bu yalanları yemiyoruz, başka yalan öğren, vatandaş bu yalanları yemiyor!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Onlara kadro verin, kadro!

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANI ALPARSLAN BAYRAKTAR - Gelin, milletimize umut olan, aydınlık geleceğimizin teminatı olan enerji projelerimizi görün. Gabar'ı, Filyos'u, Akkuyu'yu, Bandırma Bor Karbür Tesisimizi, Tuz Gölü'nü, Silivri'yi, Karadeniz'deki sondaj gemilerimizi, Somali'yi görün. Bütün bunları siz görmeseniz de milletimiz görüyor. Biz de var gücümüzle ülkemiz ve milletimiz için çalışmaya devam ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar, DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - O petroldeki 3 bin işçinin listesini tek tek göndermezsen... 3 bin işçinin ismini tek tek göndermezsen...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Sabit saat uygulamasına aracılık ediyor, çocuklar gece karanlığında okula gidiyor!

BAŞKAN - Sayın Uraloğlu, buyurun.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; sorduğunuz soruların hepsini tek tek not aldık, hiçbirini kulağımızın arkasına itmedik. Sürem yettiği kadar burada, yetmediği kadar da sizi yazılı olarak cevaplandıracağım.

Öncelikle ortak soruları cevaplamaya çalışayım müsaade ederseniz. Yap-işlet-devret veya KÖİ projelerinde önce fizibilite yaparsınız, sonra da imkânlarınıza bakarsınız; millî bütçe mi, kredi mi, yoksa yap-işlet-devret mi karar verirsiniz. Eğer yap-işlet-devret yapacaksanız uluslararası iştirakçilere açık ihale yaparsınız. İhaleden sonra yapım, bakım, işletme ve ağır bakımını yaparak teslim alırsınız. Osmangazi Köprüsü'nün yılbaşından bugüne kadarki yığışımlı ortalaması yüzde 165 yani 40 bin olan garanti 66 bindir; bunu özellikle söylemek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Gerçekten ayıp ya!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU - Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nü 2028 yılında, Kuzey Marmara Otoyolu'nu 2030 yılında, Çandarlı Otoyolu'nu 2030 yılında, diğerlerini de sırasıyla teslim alacağız. Bunları teslim aldığımızda bizim Bakanlığımızın artık bir ödenek ihtiyacı kalmayacaktır; çok net olarak söylüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Toplam 74 tane projeyi hayata geçirdik. Bunların yapıldığı yıllardaki tutarı 51 milyar dolardır. Eğer bugün yapsaydık 83 milyar dolar olacaktı. Keşke destek verseydiniz de daha fazlasını yapsaydık, çok net olarak söylüyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

AYHAN BARUT (Adana) - Tek adam rejiminde her şey elinizde, hangi destek?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU - Yine, internet ücretleri noktasında dünyada en ucuz interneti veren 12'nci ülke olduğumuzu özellikle söylemek isterim.

Yine, dün yaşanan PTT'deki siber saldırıyla ilgili sadece mesajlaşmayla ilgili arayüz ele geçirilmiş, onun haricinde engellenmiş hiçbir veriye ulaşılamamıştır, çalınamamıştır; bunu özellikle söylemek isterim. (DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - O nasıl olabiliyor?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Orada hackerlar cirit atıyor, cirit!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU - Yine, Haydarpaşa Garı, Turizm Bakanlığımız tarafından ülkemizin, İstanbul'umuzun turizmine kazandırılacaktır.

Yine, yabancı plakalı araçların ülkemizden yük alması mütekabiliyet esasına göredir. Eğer o ülkenin kamyonu bizden yük alıyorsa biz de onların ülkesinden alıyoruz; tamamen mütekabiliyete bağlı.

Afetlere dayanıklı baz istasyonlarını yapmaya başladık, yaygınlaştıracağız inşallah.

Yine, "2024 hedeflerine ulaşamadınız." dedi Sayın Mehmet Atmaca. 320 kilometre bölünmüş yol hedeflemiştik, 328 kilometre bölünmüş yolu hayata geçirdik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bir başka soru: Ankara-Sivas Hızlı Tren Hattı'yla ilgili iklim değişikliğinden bazı sıkıntılar oldu, gideriyoruz. Onun Erzincan'a doğru devamını da inşallah yapacağız, onu da özellikle söylemek isterim.

AYHAN BARUT (Adana) - Adana Havalimanı'yla ilgili cevap bekliyoruz Sayın Bakan.

ORHAN SÜMER (Adana) - Adana var mı, Adana?

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU - Yine, Hüseyin Yıldız Vekilimiz Karayollarını seviyor, ben biliyorum. Sayın vekilimiz üzülmesin, 11.900 olan makine parkını 14.600'e, 24 bin olan personeli de 26.700'e çıkardık. Karayollarımız emin ellerdedir, vekilimiz müsterih olabilir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Taşeron işçilere de kadro verin, kadro!

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU - Yine, Hazardağlı Kavşağı'nı Elâzığ Belediyemizle beraber hayata geçireceğiz. Pertek Köprüsü'nün proje çalışmalarına devam ediyoruz, bitirdiğimizde inşallah onu da hayata geçireceğiz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Niğde-Ankara arası 410 lira oldu ya!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Yollar sadece konuşarak bitmez Sayın Bakan!

AYHAN BARUT (Adana) - Adana Havalimanı'nı neden kapattınız? Çukurova Havalimanı su altında kaldı.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU - TÜVTÜRK'ün ihale şartnamesini satın alan bütün iştirakçiler inceleyebilir ve müracaatlarında bir düzeltme gerekirse zeyilnameyle düzeltilebilir; Yavuz Aydın Vekilimiz bunu söylemişti.

Yine, Yavuz Aydın Vekilimiz Trabzon raylı sistemini söyledi. Biz başladığımız hiçbir işi yarıda bırakmadık, Allah'ın izniyle onu da bitirmiş olacağız.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Ya, dört yıldır bir hastanenin temelini atamadınız.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU - Yine, Van Havaalanı'mız uluslararası uçuşa açıktır; ihtiyaç olması, talep olması durumunda devam edebilecektir...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Bir de Niğde'ye yapalım Sayın Bakan, Niğde'ye de bir havaalanı yapın.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU - ...ve haftalık 91 sefer Van Havaalanı'mızdan gerçekleştirilmektedir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Niğde'ye de bir havaalanı yapın.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU - Yine, yap-işlet-devret projelerinde havaalanlarından 2023 yılında 545 milyon euro elde ettik ve 199 milyon euro da harcadık. Dolayısıyla 345 milyonluk bir kâr söz konusudur, bunu söylemek isterim.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Sağlık Bakanına süre kalmadı.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU - Denizli Kaklık Lojistik Merkezi'nin kullanılması faaldir, her türlü ihtiyacı karşılar, arz talep dengesine göre kullanılacaktır.

AYHAN BARUT (Adana) - "Adana Havalimanı'nı kapatmayacağız." diye söz verdiniz.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU - Yine, Domaniç-İnegöl yolunda çalışmalarımıza devam ediyoruz. Onun haricinde, Konya Çevre Yolu'muzun ikinci kesimini yıl bitmeden devreye alacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN SÜMER (Adana) - Adana'ya gel, Adana'ya!

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Batman OSB yolu ne zaman yapılacak?

AYHAN BARUT (Adana) - "Adana Havalimanı'nı kapatmayacağız." diye söz verdiniz mi vermediniz mi?

BAŞKAN - Sayın Bakan, lütfen tamamlayın.

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI ABDULKADİR URALOĞLU - Alacabel Tüneli'ni 2026'da, Ereğli'yi 2026'da tamamlıyoruz.

Yüce Meclise arz ediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

AYHAN BARUT (Adana) - Neden cevap vermiyorsunuz Sayın Bakan? Yüz kere sorduk size, yüz kere. Yüz kere soruyoruz, neden havalimanını kapattınız Adana'da? Ses yok, çıt yok; neden? Size soru sorduk, biz milletvekilli değil miyiz?

BAŞKAN - Sayın Memişoğlu, buyurun.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada sıkça dile getirilen bazı iddialarla ilgili vaktim elverdiğince cevap vermek istiyorum. Süre nedeniyle burada cevaplayamadığım diğer soruları yazılı olarak sizlere vereceğim.

AYHAN BARUT (Adana) - "Onu yaptık, bunu yaptık..." Adana Havalimanı'nı neden kapattınız?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Aslında yenidoğan konusuna yeniden girmeyecektim zira tüm gerçekleri Plan ve Bütçe Komisyonunda açıklamıştım.

CAVİT ARI (Antalya) - Ya, o Komisyon orada kaldı, burası Genel Kurul Sayın Bakan.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Yetersiz açıklama yaptın herhâlde, kâğıt geldi arkadan.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Gerçeklere tahammül edemeyenler, oradan kaçanlar öğrenememişler.

CAVİT ARI (Antalya) - Komisyonda olan var, olmayan var ya!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Buna rağmen bazılarının ısrarla kamuoyuna yalan söylemekten vazgeçmediklerini üzülerek izliyorum.

CAVİT ARI (Antalya) - Herkes Komisyona mı gelecek? Genel Kurulda anlat!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Bir Bakanın ağzına yakıştı mı bu laf?

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Hatta birilerinin patolojik yalan söyleme hastalığı olan mitomaniye yakalandıklarını psikiyatrist olmasam da bir genel cerrahi hocası olarak görüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, DEM PARTİ, İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından gürültüler)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - AKP'li Bakanın ağzına yakıştı bu laflar.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Allah şifalarını versin inşallah. Bize başvururlarsa tedavileri için de elimizden geleni yapacağımızı açıkça ifade ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Yazık sana, yazık!

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Önce kendin tedavi ol, kendin!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Gelelim bu "Seyirci kalındı." algılarına. Defalarca söyledik...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Cevap ver; hakaret etme, cevap ver!

BAŞKAN - Sayın Bakan...

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - İşin başında biz vardık.

BAŞKAN - Sayın Memişoğlu...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Sen cevap ver, hakaret etme!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - İşin doğası gereği gizlilik içerisinde yürütülen...

BAŞKAN - Sayın Bakanım...

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - ...soruşturma aşamasında... (CHP ve DEM PARTİ sıralarından sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN - Sayın Memişoğlu...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Böyle bir üslup var mı ya!

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, bir izin verir misiniz...

(CHP ve DEM PARTİ sıralarından "İstifa! İstifa!" şeklinde slogan atmalar, sürekli sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN - Bir izin verir misiniz, bir uyarıda bulunacağım; izin verin.

Sayın Bakanım, lütfen Genel Kurula hitap ederken...

(CHP ve DEM PARTİ sıralarından "İstifa! İstifa!" şeklinde slogan atmalar)

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Tahammül edin, tahammül! Bekleyin, doğruları öğrenin, doğruları!

BAŞKAN - ...daha saygın bir dil kullanalım.

(CHP ve DEM PARTİ sıralarından "İstifa! İstifa!" şeklinde slogan atmalar)

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Gerçekleri öğrenin, gerçekleri! Algı yaratmayın, algı oluşturmayın!

İşin doğası gereği gizlilik içerisinde yürütülen soruşturma aşamasında savcılık makamı ve Emniyet güçleriyle çalıştık. Özel denetimleri biz yaptık. Soruşturmanın gizliliği kapsamında elbette elde edilen her bilgi eş zamanlı şekilde bize gelmedi ancak bu ne âcizlik ne de izlemektir; bu, adli bir soruşturmanın gizliliğini korumak için başvurulan zorunlu bir yöntemdir. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

Kıdemli cerrah olarak çömezleri muhatap almadım ancak kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi sorumluluğum çerçevesinde birkaç şey söylemek zorundayım.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Hakaret etti Sayın Başkan, müdahale edin, özür dilesin!

RIDVAN UZ (Çanakkale) - Meclise hakaret bu ya! Böyle bir şey yok!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Bakın, burada, beni İstanbul İl Sağlık Müdürlüğüne Mehmet Müezzinoğlu'nun atadığı, 2016 yılındaki soruşturma kapsamında bana talimat verdiği iddia edildi. (CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından gürültüler)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, lütfen müdahale edin. Allah aşkına, Meclisin saygınlığına yakışmıyor bu üslup. Meclisin saygınlığına sahip çıkın. Sayın Başkan, lütfen müdahale edin, lütfen müdahale edin.

(CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Sayın Çömez; izin verin, uyaracağım.

Sayın Bakan, Sayın Memişoğlu, Sayın Memişoğlu...

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Bakın, İl Müdürü olarak atandığımı, İl Müdürlüğüm dönemimde hangi bakanlarla çalıştığımı görmeniz için bir kaç saniyeniz yeter. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; DEM PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN - Sayın Memişoğlu, lütfen temiz bir dil kullanalım.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Ben, Mehmet Müezzinoğlu'nun döneminde İl Müdürlüğüne atanmadım, birlikte müdür olarak hiç çalışmadım. Buna rağmen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nu saygın bir dil kullanması için uyardığına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleriyle ilgili saygın bir dil kullanalım Sayın Bakan.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, lütfen düzeltmesi için gerekeni yapın.

BAŞKAN - Ben vereceğim size söz, izin verin lütfen.

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Sayın Bakan, devam, devam!

BAŞKAN - Sayın Bakan, bize de kulak verirseniz memnun oluruz.

Şimdi, burada kullandığınız dil, Meclisin mehabetiyle pek uyuşan bir dil değil; lütfen saygın bir dil kullanın Sayın Bakan. (CHP, DEM PARTİ, İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Kendisine de aynı şekilde hitap edildi. Kendisine daha ağır ifadeler kullanıldı.

BAŞKAN - O üslup buraya yakışmaz.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Özür dilesin, özür!

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 162) (Devam)

2.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2023 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 225 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2023 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2023 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/922) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 163) (Devam)

A) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Nükleer Düzenleme Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Nükleer Düzenleme Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI (Devam)

1) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan.

Sayın Bakan, bir dakika süre veriyorum, lütfen tamamlayın.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Mehmet Müezzinoğlu'yla hiç İl Müdürü olarak çalışmadım. Buna rağmen, bu kadar basit şekilde ortaya çıkabilecek bir yalanı bile söylemekten imtina etmeyen birisinin iddialarına Gazi Mecliste cevap vermeyi zül sayarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından gürültüler)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Hadi be oradan!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bu nedir Allah'ını seversen ya! Sayın Başkan, bu nedir Allah'ınızı severseniz ya!

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Türk sağlık sistemine bu şekilde saldıran, hasta-hekim güven ilişkisine zarar vermek için çırpınan bir kişi ancak İngiltere'deki klinikler ile buradakileri karıştırabilir diye düşünüyorum.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Cevap vereceksin tabii, burası sana hesap sorma makamı! Ne zannediyorsun sen kendini!

BAŞKAN - Sayın Başkan, vereceğim size söz.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Sırrı Bey'e, gelince Ağrı'da bizim tarafımızdan yapılan hastanede ameliyat olduğunuz için geçmiş olsun, teşekkür ediyorum ancak...

BAŞKAN - Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - ...postpartum kanamanın ne olduğunu öğrendikten sonra Meclis gündemine getirin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

PERİHAN KOCA (Mersin) - Hadi oradan!

BAŞKAN - Sayın Bakan, teşekkür ediyorum, süreniz doldu.

SAĞLIK BAKANI KEMAL MEMİŞOĞLU - Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

AYHAN BARUT (Adana) - Senin kullandığın üslup senin Bakanlığına yakışmıyor; istifa et, istifa! Sana yakışıyor mu, koskoca Sağlık Bakanısın, nasıl bir üslup kullanıyorsun!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri...

AYHAN BARUT (Adana) - Derhâl istifa et, derhâl!

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, lütfen izin verin.

Sayın Çömez, buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Kürsüden konuşabilir miyim lütfen.

MURAT EMİR (Ankara) - Sataşmadan kürsüden konuşması lazım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Tamam efendim, sataşmadan söz veriyorum.

Buyurun.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinin soru-cevap kısmında yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bugün burada Sayın Bakanlara çok ama çok önemli sorular yöneltildi, belgeler sunuldu, çok önemli iddialar ortaya konuldu, çok önemli tartışmalar yaşandı fakat bu tartışmalar yaşanırken Sayın Bakanlar, özellikle Sağlık Bakanı bunlara net, tatmin edici, açıklayıcı, ikna edici ve gerçekçi cevaplar vermek yerine maalesef Meclisi itham etti, Meclisi yalancılıkla itham etti, Meclisi mitomani olmakla itham etti. (İYİ Parti, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Hayır, hayır!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Konuştursaydınız cevap alırdınız.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Adamı konuşturmadınız ki!

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Sayın Bakan tam bir acziyetin timsalidir şu anda, koltuğunda küçücük kalmıştır. (AK PARTİ sıralarından "Yuh!" sesleri, gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Hayır, alakası yok!

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Çünkü Sayın Bakan bütün bu iddialara cevap verebilecek bir kapasiteye sahip değildir, bu iddialara cevap verecek bir bilgisi yoktur. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Alakası yok!

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Bu belgelere tek tek cevap verecek bir imkânı yoktur çünkü kokuşmuş olan, çürümüş olan bu sağlık sisteminin altında yok olup gitmiştir ve eline geçirdiği mikrofonla bunlara cevap vermek yerine Meclisi itham etmektedir. Sana on ay önce, tam on ay önce soru önergesi verdim, bu çeteyi ifşa ettim, cevap dahi vermedin, veremedin.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Yargıya gitseydin, niye savcılığa gitmedin?

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Sana defalarca belge sunduk, diyorsun ki: "Mahkeme kayıtları..."

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Elinde belge varsa savcılığa niye gitmedin?

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Sayın Bakan, 2016'da sana söylenmiş, umursamamışsın, üstünü kapatmışsın. 2023 Ocak ayında senin kendi personelin...

MEHMET BAYKAN (Konya) - "Sana" değil! Biraz kibar ol!

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - ...işte, buyurun, kendi personelin açıkça sana söylemiş "Çeteler var." diye, umurunda olmamış ya da korkmuşsun ya da arkanda birileri vardı ya da mitomani hastalığına yakalandın; bilmiyorum, hangisi olduğuna sen kendin karar ver.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Sayın Başkan...

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Gizli soruşturma yürütülürken senin "Çok gizli operasyon yürütüyorum." dediğin dönemde, o dönemde eline raporlar verilmiş, bunları umursamamışsın. (AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çömez, teşekkür ediyorum.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Bunlara cevap verecek kabiliyetin yok, bunlara cevap verecek kapasiten yok, bunlara cevap verecek cesaretin yok. (AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN - Sayın Çömez, meramınız kayıtlara geçti.

Teşekkür ediyorum.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) - Şu andan itibaren istifa et diyorum, sen bu ülke için tehlikesin! İstifa et! İstifa et! İstifa et! (AK PARTİ sıralarından "Yuh!" sesleri, gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Genel Kurulda güzel bir dille konuşmanın, kimseyi incitmeden hitap etmenin mümkün olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, bakın, sükûnet içerisinde bugün Genel Kurul çalıştı. Birbirimizi saygıyla dinlesek, saygıyla hitap etsek... (Gürültüler) Bakın, saygı karşılıklı olur ama bu Meclisin mehabetini korumak hepimizin ortak görevi.

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Bakana söyle Başkanım. Sayın Bakana, Sağlık Bakanına söyle.

BAŞKAN - Burada güzel bir dille konuşmak, kimseyi incitmeden hitap etmek mümkün. Birbirimizi saygıyla dinleyip saygıyla hitap etmek hepimizin yapabileceği en güzel işlerden biri.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Onlara söyleyin önce onu.

AYHAN BARUT (Adana) - Bu uyarıyı Sağlık Bakanına yapsanız çok memnun oluruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Lütfen birbirimizi dinleyelim. Genel Kurulda hatipler konuştuğu zaman milletvekillerimizin yerlerinden attığı sözler nedeniyle konuşmalar da tam anlaşılamıyor.

Lütfen izin verin, şimdi, sataşma nedeniyle söz talepleri var, ben bu talepleri karşılayacağım, ilgili hatipler zaten gereken cevabı verecekler.

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Vermiyorlar.

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - İç Tüzük...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

13.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinin soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, Sayın Bakanı uyardığınız için teşekkür ediyoruz çünkü Bakanın üslubu aslında tam bir suçluluk psikolojisinin göstergesiydi.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Senin arkandaki vekilleri uyarsaydı ya!

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Bir de DEM PARTİ'li vekilleri uyarsaydı!

SERHAT EREN (Diyarbakır) - Ya, otur, otur, sessiz ol biraz ya! Hadsizlik yapma!

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Sensin hadsiz!

SERHAT EREN (Diyarbakır) - Terbiyesiz herif!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Dönüp burada milletvekillerine, halkın temsilcilerine "mitomani" diyebilecek kadar "Patolojik yalancısınız." diyebilecek kadar haddini, hududunu aşmış bir Sağlık Bakanıdır. Bu da kendisinin ne kadar suçlu olduğunu gösteriyor, açık ve net. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Sadece refleks gösteriyor, refleks.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sağlık Bakanı, yenidoğan çetesi olayından dolayı istifa etmek yerine, halktan özür dilemek yerine, dönüp bu Meclisten özür dilemek yerine bir de dönüp halkın milletvekillerine "mitomani" diyor ya! Önce dönsün, özür dilesin. Ben kendisini özre davet ediyorum.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Yok ya, hadi oradan!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bu Meclisten halkın temsilcilerinden özür dileyecek. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Ne özür dileyecek!

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Adamı konuşturmayacaksınız...

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Adamı konuşturmayan sizdiniz, ondan sonra...

AYHAN BARUT (Adana) - Yenidoğan çetesine bile böyle konuşmamıştır o!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Burada, hiçbir şeyin sorumluluğunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Tamamlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Lütfen sözünüzü tamamlayın, ilave süre vermeyeceğim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, burada, hiçbir şeyin sorumluluğunu hissetmeden açıklama yapamaz. Ben miyim Sağlık Bakanı? İl Sağlık Müdürü olan kendisi değil mi olay olduğunda?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Olayı o çıkardı, o!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Denetleten kendisi değil mi?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Olayı ortaya çıkaran o!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Aylarca, yıllarca olayın üstünü kapatan kendisi değil mi? Sağlıktaki bu çürümüş düzeni inşa eden AKP'nin kendisi değil mi?

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Hiç çürümüş falan değil!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Denetleten kendisi değil mi?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Dönüp bütün bu sorularımıza bütün kamuoyu adına, halk adına, bu ülkede yaşayan yurttaşlar adına sorduğumuz sorulara içten, samimi, gerçekçi cevaplar vereceğine gelmiş burada milletvekillerine hakaret ediyor.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Savcılığa başvuran kendisi değil mi?

MEHMET BAYKAN (Konya) - Dinlemediniz ki!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ben kendisini kınıyorum ve özür dilemeye davet ediyorum.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Hadi oradan! Hadi oradan!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Saygısızlaşmayın! Saygısızlaşmayın! Saygısızlaşmayın!

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Vekillerine "Saygısızlaşma." desene, vekillerine; arkaya söyle onu!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Saygısızlaşmayın! Saygıya davet ediyorum!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Senin arkandakilerin ne yaptığından haberin var mı?

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Seninkiler konuşurken söylesene!

BAŞKAN - Sayın Kılıç Koçyiğit, teşekkür ediyorum.

Sayın Emir, buyurun.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin ikinci tur görüşmelerinin soru-cevap kısmında yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, Sayın Bakan "Plan ve Bütçe Komisyonundan kaçanlar" diyerek beni kastediyor. Ben ona bir konuşma yaptım, sorular sordum ve bu soruların cevabını istiyoruz Sayın Bakan dedim.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Dinlemedin ki!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Dinleseydiniz öğrenirdiniz. Komisyona gelseydin dinlerdin.

MURAT EMİR (Devamla) - Evet, salonda değildim cevap konuşmasını yaparken ama Sayın Bakan, biliyor olmalısınız ki tutanak diye bir şey var ve biz o tutanaklardan sizin konuşmalarınızı okuyoruz. Burada yaptığım konuşmayı elimde sizin konuşmanızı sallayarak ve sizin konuşmanız

üzerinden yaptığımı da fark etmiş olmalısınız. Dolayısıyla, bize saldırarak, bize kabalaşarak, bizleri tehdit ederek, bizim sorularımızı duymazdan gelerek, küstahlaşarak ve bu milletvekillerini suçlayarak gerçekleri asla örtemeyeceksiniz. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Konuşturmayan sizsiniz!

BAŞKAN - Sayın Emir... Sayın Emir...

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Böyle bir laf var mı ya! Ne demek ya!

BAŞKAN - Sayın Emir, lütfen temiz bir dil kullanalım.

MURAT EMİR (Devamla) - Siz kimseye "patolojik yalancı" diyemezsiniz.

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Sensin küstah! Sensin küstah!

BAŞKAN - Sayın Emir, kaba ve yaralayıcı bir dil kullanmayın, lütfen saygın bir dil kullanın.

MURAT EMİR (Devamla) - "Patolojik yalancı" diyenin, "mitomani" diyenin, "Sözünüzü duymuyorum." diyenin hak ettiği kelime budur arkadaşlar. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından "Haddini bil!" sesleri, gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar) Kendisini özür dilemeye davet ediyoruz.

Siz 25 Eylülde denetim yaptınız, denetim sonuçlarında ne yaptığınızı söyleyemiyorsunuz. Üstüne yattınız, uyudunuz, sonra 7 bebek öldü.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Başkanım, Grup Başkan Vekillerinin ne ayrıcalığı var?

MURAT EMİR (Devamla) - O 7 bebeğin hesabını burada veremediğiniz için cevap vermekten kaçıyorsunuz, konuyu başka yere getiriyorsunuz. Gelin, sorulara tek tek cevap verin ama yapamazsınız.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Grup Başkan Vekillerinin ne ayrıcalığı var, özel bir statüsü mü var?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Sözünü geri alsın!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Böyle bir hakaret yapamazsınız!

MURAT EMİR (Devamla) - Altında eziliyorsunuz çünkü yapmamışsınız bir şey, görevinizi yapmamışsınız ve hâlâ suçlu olduğunuzu anlamayıp hâlâ bizi suçlayarak, bizi tehdit ederek, kabalaşarak bu sorunun üstünü örtebileceğinizi zannediyorsunuz. Sayın Bakan, sizi kınıyorum ve özür dilemeye davet ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Emir, teşekkür ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Olmaz Başkanım, Grup Başkan Vekillerine haddini bildirin ya, Grup Başkan Vekili olunca ne oluyor?

BAŞKAN - Sayın Çilez, lütfen...

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Cevap vermesi için konuşturmadınız ki.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Başkanım, Grup Başkan Vekilleri haddini bilsin ya!

BAŞKAN - İzin verin ama şimdi...

Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakın, saat on birden beri...

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Başkanım, kürsüye geçin, sataşmadan dolayı kürsüye geçin.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Başkanım, sataşma var.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Arkadaşlar...

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, ne için söz istediniz? (CHP, DEM PARTİ ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Ben sataşmadan söz veriyorum, sataşma AK PARTİ Grubuna değil.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, bütün Grup Başkan Vekillerine sıradan söz verdiniz.

BAŞKAN - Ben size o zaman yerinizden pek kısa bir söz vereyim.

Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Niye söz istediniz Sayın Akbaşoğlu, biz de anlamadık.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Hakaret var.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Bu soruyu keşke hepsine sorsaydınız Sayın Başkan.

BAŞKAN - Efendim, sataşma yok ortada.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yeniden başlatın.

BAŞKAN - Size yerinizden söz veriyorum.

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Kapatın, yeniden başlatın.

BAŞKAN - Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Üzerinize yürüyecekler Başkan, az kaldı.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

14.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Ankara Milletvekili Murat Emir'in sataşma nedeniyle yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; saat on birden beri herkesi sükûnetle dinledik, Bakanlarımız dinledi. Bütün Bakanlarımıza ve özellikle Sağlık Bakanımıza haksız ithamlar, iddialar, iftiralar bocalandı; sükûnetle dinledi.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Hakaretler...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Geldi, burada kendi hizmetlerini anlattı. Yenidoğan çetesini de kendisinin nasıl çökerttiğini ortaya koydu.

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Siz Sağlık Bakanı mısınız Sayın Akbaşoğlu? Sağlık Bakanı konuşurken...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bakan kendini savunuyor zaten.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Kendisi mi çökertmiş!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Arkadaşlar cevapları beğenmedi, "Cevap vermiyorsunuz sorularımıza." dediler. Soru-cevapta sorularına cevap verdi...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Hakaret etti.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...ama sorularla ilgili kendilerine dokunduğu için bu sefer de onunla ilgili farklı değerlendirmelerde bulundular.

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Sağlık Bakanı vekâleten sizi mi görevlendirdi Sayın Akbaşoğlu?

EJDER AÇIKKAPI (Elazığ) - İYİ Partili çete lideri o!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Bakan CHP...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın, ilave süre vermeyeceğim Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Bakan, PKK'lı bir doktor ile Büyükşehir Belediyesinde Sağlık Komisyonu Başkanının, CHP'li Başkanın bu çetenin içerisinde yer aldığını, kendi çabalarıyla, Sağlık Bakanlığının müfettişlerinin çabalarıyla, yargı sistemimizde savcılarımızın çabalarıyla ortaya çıkarmış; Hükûmetimiz, Bakanlığımız çeteyle ilgili gerekli müdahaleyi zamanında yapmıştır. (Gürültüler)

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Onca çocuk öldükten sonra mı yaptınız?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bununla ilgili hakikat ortadayken, hiçbir suçu olmadığı hâlde, bugün başından itibaren kendisini konuşturmamaya...

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Tabii, tabii!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...ve kötü üsluplarla kendisine her türlü haksız ithamlarda bulunanlara bunları iade edince burada...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Fazla yorma kendini Akbaşoğlu!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Boğulacaksın, boğulacaksın; yeter.

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, teşekkür...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Efendim, herkese aynı, iki dakikadan fazla...

Teşekkür ediyorum Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Kayda geçsin, kayda geçsin.

BAŞKAN - Kayda geçti efendim, dediğiniz her şey kayda geçti.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Kayda geçsin.

Burada Sayın Bakanımızla ilgili de bütün milletvekilleriyle ilgili de İç Tüzük hükümleri bağlayıcıdır, temiz dil herkes için geçerlidir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sonsuz süre verin Sayın Akbaşoğlu'na.

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Milletvekilleri bundan müstağni değildir ama Bakanlarımıza her türlü hakareti, haksız ithamı yapma yetkisi milletvekillerimizin de yoktur ve olamaz! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Akbaşoğlu.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Şahin, buyurun.

15.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun 162 sıra sayılı 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 163 sıra sayılı 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin soru-cevap kısmında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Akbaşoğlu keşke Sayın Bakanın hukukunu korumaya çalıştığı kadar şu Parlamentonun hukukunu korusaydı. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Parlamentonun hukukunu koruyorum, Parlamentonun!

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Biz parlamenteriz, biz seçilmiş milletvekilleriyiz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Parlamentonun hukukunu buraya göre koruyacaksınız İsa Bey. Parlamentonun hukuku burada, İç Tüzük'te yazılı!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Siz de koruyun, siz de İç Tüzük'e uyun! Hakikatleri çarpıtmayın!

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Ben Sayın Bakanı İstanbul'dan tanırım ama az önceki üslupta İstanbul'da tanıdığım Kemal Bey'i göremedim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - İç Tüzük'e uyacaksınız!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bak, İç Tüzük burada, İç Tüzük sizi de bağlıyor!

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Bakın, mesele şudur: Burada yürütme organı gelip yasama organına ayar veremez, bizim itiraz ettiğimiz nokta burasıdır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Bir kere uymuyorsunuz! İşinize gelmiyor!

BAŞKAN - Sayın Çilez, lütfen...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Olmaz Başkanım, bu burada olmaz, olmaz kesinlikle! Parlamentonun hukuku İç Tüzük'te yazılıdır ya!

BAŞKAN - Herkes birbirinin diline dikkat etmeli.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Yürütme organı gelip burada milletvekillerini mitomaniyle yani yalancılığı alışkanlık hâline getirmiş insanlar olarak suçlayamaz. İtiraz ettiğimiz husus Sayın Bakanın üslubudur. Bunu şiddetle reddediyoruz! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bakın, değerli milletvekilleri, bizim itirazımız Sayın Bakanın Meclisin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Sayın Şahin, bakın, burada, burada; işte, buna uyacaksınız, buna!

BAŞKAN - Sayın Şahin, lütfen tamamlayın, ilave süre vermeyeceğim.

HAVVA SİBEL SÖYLEMEZ (Mersin) - Peki, hatibin konuşma hakkı ne olacak?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Hah, ona uyacaksın, evet. Buna herkes uyacak burada, uyacak!

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - O İç Tüzük'ü Akbaşoğlu söz aldığında da göstereceksiniz.

Bizim itirazımız, Sayın Bakanın Meclise hesap sormaya çalışmasınadır. Burada hesap soracak olan biziz, milletvekilleridir. Milletvekillerinin, Meclisin görevi yürütmeyi denetlemektir arkadaşlar. Bakın, her şeyi konuştunuz ama 2016'daki şu belgeyle ilgili bir tek cevap vermediniz.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Cevap verildi, verildi, anlamadıysa biz ne yapalım?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Bakın, devlet ciddiyet demektir, arşiv kaybolmaz; devletin arşivleri oradadır...

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Cevap verildi, anlamadıysa yapacak bir şey yok.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - ...sizi bu konuda ciddi olmaya davet ediyorum ve Sayın Bakanımızı da bu konuda "sağlıklı eller operasyonu"nu daha geniş çaplı başlatmaya davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - "Cevap verilmedi." demeyin, "Beğenmedim." deyin.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Cevap verildi, anlamadıysa yapacak bir şey yok!

BAŞKAN - Sayın Kılıç, buyurun.

16.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Genel Kuruldaki üsluba, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'ndan taleplerine ve birleşimi yöneten Başkan Vekili Bekir Bozdağ'a ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz de Milliyetçi Hareket Partisi grubu olarak saatlerdir burada sayın milletvekillerimizi dinledik, Bakanlarımızı dinledik ve Mecliste sürekli...

İDRİS NEBİ HATİPOĞLU (Eskişehir) - Ya, bu yenidoğan çetesi CHP meclis üyesi... Değil mi bunlar ya? Neyi konuşuyoruz biz ya!

AYHAN BARUT (Adana) - Yakınlarınızdan biri ölseydi kıyameti koparırdınız ya!

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Ya, Sayın Başkan, müdahale et ya!

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Lütfen...

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri...

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Lütfen, Başkanım...

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Müdahale et Allah aşkına ya! Grup Başkan Vekili konuşuyor ya!

AYHAN BARUT (Adana) - Sizlerden birinin yakını ölseydi ne yapardınız? Burayı altüst ederdiniz. Ayıp ya!

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - İlk kez söz alıyorum, lütfen...

İDRİS NEBİ HATİPOĞLU (Eskişehir) - Neyi konuşuyoruz?

BAŞKAN - Sayın Hatipoğlu...

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Böyle saygısızlık olmaz ya, idare et şurayı!

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, bakın, böyle bir ortamda sağlıklı bir çalışma yapamayız.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Yapamayız ya, doğru!

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, milletvekillerini temiz bir dille konuşmaya, tekrar, davet ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Ama kimse kimseyi dinlemiyor. Sayın Çilez, sen de dinlemiyorsun, başkaları da. O zaman nasıl biz birbirimizi anlayacağız? Birbirimizi dinlersek anlayacağız, birbirimiz konuşurken diğerleri susarsa anlayacağız. Temiz bir dil kullanırsak, birbirimize saygıyla hitap edersek hem milletimize örnek oluruz hem de doğruyu yaparız ama şimdi herkes birbirini itham edip aynı şeyleri yapınca o zaman hepimiz de iyi örnek olmuyoruz.

Lütfen, ben, tekrar, herkesi temiz bir dille konuşmaya davet ediyorum ve sataşmalara meydan vermeyelim. Bunları söylemekten de emin olun, hicap duyuyorum. Milletvekillerimize, bu kadar güngörmüş, iyi yetişmiş insanlara "temiz bir dil" diye hitap etmek beni çok üzüyor. Yani böyle bir şeye tekrar meydan vermeyelim. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi beni uyarıyorsunuz, kabul ediyorum ama benim uyarıma gerek var mı? Bu hepimizin uyması gereken kurallar.

CAVİT ARI (Antalya) - Sağlık Bakanı herhâlde dinlemedi sizi Başkan.

BAŞKAN - Bunların bir yerde yazması gerekmiyor ama İç Tüzük'te de yazıyor, yazısız kurallarda da var, her yerde var.

CAVİT ARI (Antalya) - Sağlık Bakanı dinlesin Başkanı, meşgul etmeyin.

BAŞKAN - O yüzden hepimizin birbirimizin uyarısına ihtiyaç duymadan temiz bir dille konuşması doğru olandır.

Ben tekrar teşekkür ediyorum ve Sayın Kılıç'a söz veriyorum.

Sayın Kılıç'ın sözü kesildi, süreyi yeniden başlatıyorum.

Buyurun Sayın Kılıç.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

16.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Genel Kuruldaki üsluba, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'ndan taleplerine ve birleşimi yöneten Başkan Vekili Bekir Bozdağ'a ilişkin açıklaması (Devam)

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, kürsü arkasında sizin ifade ettiğiniz gibi "Bugün söz vermeyeceğim Grup Başkan Vekillerine." dediniz.

BAŞKAN - Aynen.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Biz de ona istinaden sizden söz istememiştik ama...

BAŞKAN - Ama sataşmalar olunca...

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Evet.

BAŞKAN - ...mecburen vereceğimi söyledim...

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Sataşmaların dışında da söz verdiniz.

BAŞKAN - ...sataşmalardan dolayı.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Bu saate kadar biz de bütün Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak bütün milletvekillerimizi, Bakanlarımızı pürdikkat dinledik ama sonunda artık ben de konuşma yapmak gereğini duydum. Üslup açısından bu gelişmeleri tasvip etmediğimizi, hakaret dolu, hatta küfür dolu bu konuşmalara Milliyetçi Hareket Partisi olarak karşı çıktığımızı belirtmek isterim. (MHP sıralarından alkışlar) Uzun zamandır da biz milletvekillerimizle de konuşuyoruz, Grup Başkan Vekillerimizle aramızda konuşuyoruz, hep üsluptan bahsediyoruz ama şu çizdiğimiz tablo, konuşmalarımızın hepsinin boşa gitmiş olduğunu gösteriyor.

Bu vesileyle söz almışken ben Sayın Ulaştırma Bakanımızdan Ordu Milletvekilimizin sorularına da yazılı olarak cevap vermenizi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kılıç, lütfen tamamlayın, ilave süre vermeyeceğim.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - ...daha sonrasında cevap vermenizi istirham edeceğim. Ordu konusunda ardı ardına sorular sordu.

İkinci bir şey de: Konya Çevre Yolu'ndan ve Kayseri Çevre Yolu'ndan bahsettiniz. Arada Nevşehir kalmıştı, o çevre yolumuzun da yapılması hususunda sizden yardım talep ediyoruz. Avanos Köprümüze katkılarınızdan dolayı da teşekkür ediyoruz.

Bir de internet noktasında çok büyük sıkıntılarımız var Nevşehir'de. Bu konuda da bize yardımcı olursanız sizlere teşekkür edeceğiz.

Çevre yoluyla ilgili verdiğim soru önergesine de nazik cevaplarınız için şimdiden hazırun huzurunda teşekkür ediyorum.

Hızlı tren konusunda bizlere de bir yol açmanız hususunda sizden bir istirhamımız var. Biliyorsunuz, Kapadokya bir turizm bölgesi ve hızlı trene çok acil ihtiyacımız var.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, özellikle de sizin kullanmış olduğunuz temiz dil için size hassaten teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, şimdi, sırasıyla ikinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ile kesin hesaplarına geçilmesi hususunu... (CHP sıralarından gürültüler)

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - ...ve bütçeleri ile kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, 69'a göre söz istiyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Emir, ben size söz verdim, onlar da cevap verdiler; karşılıklı...

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, sonrasında partimize sataşmıştır Sayın Akbaşoğlu. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Hiç sataşmadım, hiç sataşma yok, sataşma yok!

MURAT EMİR (Ankara) - İç Tüzük 69'a göre söz istiyorum Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sataşma asla yok!

BAŞKAN - Sayın Emir, ne dedi size?

MURAT EMİR (Ankara) - Yenidoğan çetesi ile bizim bir belediye meclis üyemizin ilişkisi olduğunu iddia ederek bu çeteyle partimizi ilişkilendirmiştir.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sataşma yok, adam hapiste; suçu tespit edilmiş, hapiste.

BAŞKAN - Peki, Sayın Emir, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından "Hayır!" sesleri, gürültüler)

Yeni bir tartışmaya mahal vermeyelim lütfen.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, Genel Kurulun ve sizin sabrınızı zorlamayacağım ama bunları söylemek zorundayım.

Bakın, değerli arkadaşlar... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Ne dedi de sataştı, onu söyler misin? Ne dedi de sataştı, onu da söylesene.

BAŞKAN - Sayın Emir, bir dakikanızı alabilir miyim.

Arkadaşlar, bakın, herkes dinledi, ben de dinledim yani bırakın onun takdirini biz yapalım.

KADEM METE (Muğla) - Özür dilesin önce, "Küstah!" lafını geri alsın.

BAŞKAN - Ortada bir sataşma olduğu tartışmasız...

KADEM METE (Muğla) - "Küstah!" lafını geri alsın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Mete, bakın, herkes birbirine cevap veriyor, o yüzden de bırakın sayın hatip derdini anlatsın.

Sayın Emir, buyurun.

Lütfen, yeni bir tartışmaya mahal vermeyelim, bitirelim bu işi.

MURAT EMİR (Devamla) - Yok, vermeyeceğim Sayın Başkan.

Süremi başa alırsanız...

BAŞKAN - Evet, süreyi yeniden başlatalım.

MURAT EMİR (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulda birbirimizle hele hele yenidoğan bebeklerimize kıyılmasını konuşuyorken daha dikkatli, daha ölçülü olmak zorundayız.

İDRİS NEBİ HATİPOĞLU (Eskişehir) - CHP meclis üyesi değiller mi?

MURAT EMİR (Devamla) - Bakın, yapılması gerekenleri söyleyeyim, oradan Sayın Bakan da öğreneceğini öğrensin.

HULUSİ AKAR (Kayseri) - Sen öğren, sen! Sen öğren!

MURAT EMİR (Devamla) - Bir: Biz, bir belediye meclisi üyemizin, daha önce AKP'de siyaset yapan bir kişinin...

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - Hiç yapmamış, hayır!

MURAT EMİR (Devamla) - ...bu çeteyle ilişkisi olduğunu öğrendiğimiz dakikada kendisiyle bağımızı kopardık ve o, şu anda yargılanıyor, sonuna kadar yargılansın. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, 47 sanık var. Yapılmayanı söylüyorum, Sayın Bakanın üstüne düşüp de yapmadığını ifade etmeye çalışıyorum. 47 sanık var. Böylesine, facia dolu, hepimizin kanını donduran bir çeteyle karşı karşıya kaldığımızda Sayın Bakanın şunu yapması gerekirdi: Aynen bizim yaptığımız gibi "Yargı çalışsın; ben dâhil kime kadar uzanıyorsa uzansın ve suçlular mutlaka yargılansın, hak ettikleri cezayı bulsun." demesi gerekirdi.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) - CHP'ye uzandığı kayıtlara geçti.

MURAT EMİR (Devamla) - Ama bakın, bu 47 sanıktan 1'i bile kamu görevlisi değil.

Devam ediyorum: 112 üzerinden bu yavrular bu çetelerin hastanelerine götürülüyor. Peki, 112 kimin denetiminde? Sayın Bakanın.

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Hastane sizin meclis üyenizin denetiminde!

MURAT EMİR (Devamla) - Onu görmek, gözetmek zorunda. Sen bunu nasıl seyrettin? Bunun gizli operasyonla ne ilgisi var, bunun cevabını bulmak gerekmiyor mu?

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Hastane de sizin meclis üyenizin denetiminde!

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Üst üste denetimler yapıldığı için çete yakalandı!

MURAT EMİR (Devamla) - Kimler bu suçu işledi değerli arkadaşlar, bunların yargılanması gerekmiyor mu? Biz bu cesareti ve kararlılığı görmek istiyoruz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Üst üste denetimler yaptığı için bu anlaşıldı ve çete yakalandı!

MURAT EMİR (Devamla) - İsyanımız, bu kararlılığı görememezdendir. 1 kişi 350 yoğun bakım yatağı işletiyor ve bunu Sayın Bakan biliyor, İl Sağlık Müdürü olarak biliniyor. Üstelik ne yenidoğan uzmanı var ne çocuk uzmanı var ne uzman hemşire var, kayıtlar ortada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NİLGÜN ÖK (Denizli) - Üst üste denetimler yaptığı için, üstüne gittiği için o deliller ortaya çıktı, öylelikle yakalandı.

MURAT EMİR (Devamla) - Sayın Bakan, buna nasıl göz yumdunuz? Bu sorunun cevabını niye vermiyorsunuz? (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Biraz evvel sayın hatip AK PARTİ'de görev yaptığını iddia ettiği bu çete üyelerinden birisinin...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Sataşma değil ki gerçek.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sataşma olması şu: Asla böyle bir görev yapmıyor, onunla ilgili söz istiyorum. Böyle bir görev hiç olmamıştır, bununla ilgili bir açıklama yapmak...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) - Aday adayı.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Başkan, böyle bir şey var mı ya? Böyle bir sataşma var mı ya? Bu bir sataşma olabilir mi?

BAŞKAN - Ya, Sayın Başkan, bu işi... Burada bakın herkes şeyini söyledi ama bu...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bakın, çarpıtarak, doğru olmayan, iftira...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ya Bakanlık AKP'nin ya!

BAŞKAN - Siz de söylediniz, "iftira" diyorsun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Efendim, iftira atılıyor, AK PARTİ Grubumuzda görev yaptığı söyleniyor.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akbaşoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, Bakanlık iktidarın ya, Bakanlık iktidara bağlı ya! Neyi konuşuyoruz?

BAŞKAN - Sabaha kadar buradayız.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - AKP iktidarında değil mi Sağlık Bakanlığı? Ben anlamadım, bir kişinin AKP'li olmasını mı sorun ediyorsunuz. Böyle bir şey yok ya!

4.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Ankara Milletvekili Murat Emir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakın, Komisyondaki bütün soru ve cevaplar burada. Sayın Bakanımız müdellel bir şekilde yenidoğan çetesiyle ilgili her türlü bilgiyi, belgeyi orada açıklamış, kamuoyunun bilgisine sunulmuş.

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkan herkes Komisyonda mıydı? Genel Kurulda anlatacak!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Atfını da yaptı, açıklamasını da yaptı ama sanki bunlar açıklanmamış da...

SÜMEYYE BOZ (Muş) - Açıklanmadı, evet, açıklanmadı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - ...ve kendisinin burada herhangi bir kusuru varmış gibi olayı çarpıtarak yalanı tekrar etmekle yalan hakikate asla ve kata dönüşmez arkadaşlar! (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Kronoloji burada, bu çeteyi çökerten işlemi yapan Sağlık Bakanlığı, Teftiş Kurulu Başkanlığı, İl Sağlık Müdürlüğü ve İstanbul Büyükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığıdır; bu nettir, bu konuda en ufak bir şüphe yoktur.

Burada ifade edildiği üzere, şu anda İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı Sağlık Komisyonu Başkanı olan kişi, asla ve kata, hiçbir zaman AK PARTİ'de bir görev üstlenmemiştir; bu, apaçık iftiradır. Kendisi aday adaylığı başvurusunda bulunmuş ancak hiçbir şekilde aday gösterilmemiştir, partimizle ilgi ve alakası yoktur.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bakanlık kime bağlı? Sağlık Bakanlığı kimin bakanlığı, hangi hükûmetin?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ve yenidoğan çetesiyle ilgili kimin bir ilgi alakası varsa sonuna kadar gidilecek, çete çökertildiği gibi her biri de en ağır cezaya mutlaka çarptırılacaktır! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 162) (Devam)

2.- 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2023 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 225 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2023 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2023 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/922) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 163) (Devam)

A) ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Devam)

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU (Devam)

1) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Nükleer Düzenleme Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Nükleer Düzenleme Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI (Devam)

1) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, şimdi sırasıyla ikinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ile kesin hesaplarına geçilmesi hususunu ve bütçeleri ile kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2025 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

1) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	45.332.020.000

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2025 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	34.574.633.664,31
Bütçe Gideri	33.902.919.605,40
Kullanılmayan Ödenek	671.714.058,91

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün 2025 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	7.126.628.000

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	7.116.628.000

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün 2025 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	3.311.129.569,00
Bütçe Gideri	3.228.436.363,50
Kullanılmayan Ödenek	82.693.205,50

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	2.167.066.000,00
Bütçe Geliri	3.042.371.289,08
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.850.072,81
Net Bütçe Geliri	3.040.521.216,27

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün 2025 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	3.791.488.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	3.771.488.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün 2025 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	2.055.759.778,76
Bütçe Gideri	2.048.685.624,91
Kullanılmayan Ödenek	7.074.153,85

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	1.008.373.000,00
Bütçe Geliri	2.106.574.634,61
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	12.443.440,81
Net Bütçe Geliri	2.094.131.193,80

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumunun 2025 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE ENERJİ, NÜKLEER VE MADEN ARAŞTIRMA KURUMU

1) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	2.869.267.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	2.864.267.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumunun 2025 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.198.052.175,64
Bütçe Gideri	1.079.458.780,62
Kullanılmayan Ödenek	118.593.395,02

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	950.343.000,00
Bütçe Geliri	1.090.124.708,43
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	1.527.776,99
Net Bütçe Geliri	1.088.596.931,44

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun 2025 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

1) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	2.243.803.000

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	2.243.803.000

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun 2025 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.704.179.659,26
Bütçe Gideri	1.623.425.031,40
Kullanılmayan Ödenek	80.754.627,86

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	847.250.000,00
Bütçe Geliri	1.622.984.429,23
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	12.088.844,54
Net Bütçe Geliri	1.610.895.584,69

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Nükleer Düzenleme Kurumunun 2025 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

NÜKLEER DÜZENLEME KURUMU

1) Nükleer Düzenleme Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	1.965.515.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	1.965.515.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Nükleer Düzenleme Kurumunun 2025 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Nükleer Düzenleme Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Nükleer Düzenleme Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	580.664.354,82
Bütçe Gideri	476.359.496,44
Kullanılmayan Ödenek	104.304.858,38

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	519.954.000,00
Bütçe Geliri	813.180.279,28
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	8.011.151,07
Net Bütçe Geliri	805.169.128,21

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Nükleer Düzenleme Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının 2025 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI

1) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	479.273.718.000

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının 2025 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	290.990.631.330,90
Bütçe Gideri	280.814.967.517,62
Kullanılmayan Ödenek	10.175.663.813,28

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğünün 2025 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	349.452.370.000

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	349.422.370.000

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğünün 2025 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	240.178.349.298,34
Bütçe Gideri	236.101.159.352,80
Kullanılmayan Ödenek	4.077.189.945,54

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	118.639.633.000,00
Bütçe Geliri	188.110.212.097,48
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	22.963.700,71
Net Bütçe Geliri	188.087.248.396,77

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün 2025 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	724.211.000

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	974.420.000

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün 2025 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	389.243.908,00
Bütçe Gideri	386.225.997,09
Kullanılmayan Ödenek	3.017.910,91

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	207.914.000,00
Bütçe Geliri	315.197.262,00
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	3.472.409,40
Net Bütçe Geliri	311.724.852,60

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun 2025 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	47.729.000.000

BAŞKAN - Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	47.729.000.000

BAŞKAN - Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun 2025 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	17.167.000.000,00
Bütçe Gideri	17.006.609.558,81
Kullanılmayan Ödenek	160.390.441,19

BAŞKAN - Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	13.375.000.000,00
Bütçe Geliri	17.109.528.453,81
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	2.918.895,00
Net Bütçe Geliri	17.106.609.558,81

BAŞKAN - Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sağlık Bakanlığının 2025 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

SAĞLIK BAKANLIĞI

1) Sağlık Bakanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	1.020.317.291.000

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sağlık Bakanlığının 2025 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Sağlık Bakanlığının 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Sağlık Bakanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	407.046.008.115,60
Bütçe Gideri	404.369.356.777,05
Kullanılmayan Ödenek	2.676.651.338,55

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sağlık Bakanlığının 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 2025 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	912.027.000

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	2.773.368.000

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 2025 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.751.579.968,63
Bütçe Gideri	1.537.754.401,06
Kullanılmayan Ödenek	213.825.567,57

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	872.607.000,00
Bütçe Geliri	2.109.897.774,91
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	3.732.389,80
Net Bütçe Geliri	2.106.165.385,11

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2025 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	1.857.738.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	1.855.738.000

BAŞKAN – Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2025 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	718.256.508,00
Bütçe Gideri	699.427.989,85
Kullanılmayan Ödenek	18.828.518,15

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	563.810.000,00
Bütçe Geliri	750.126.971,44
Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	2.705.407,74
Net Bütçe Geliri	747.421.563,70

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunun 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2025 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2025 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	1.728.766.000

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	1.728.766.000

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2025 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamları okutuyorum:

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2023 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	511.783.000,00
Bütçe Gideri	466.342.013,39
Kullanılmayan Ödenek	45.440.986,61

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	511.683.000,00
Bütçe Geliri	479.196.285,39
Net Bütçe Geliri	479.196.285,39

BAŞKAN - Kabul edenler… Etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığının 2023 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, böylece ikinci turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir; hayırlı olmalarını temenni ediyorum.

İkinci tur görüşmeleri tamamlanmıştır.

Programa göre kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 12 Aralık 2024 Perşembe günü saat 11.00’de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.17

VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, yüksek teknolojili sanayi üretimine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/19352)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır** tarafından yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Türker Ateş
Bolu Milletvekili

Yüksek teknoloji ürünlerinin ihracattaki payının artırılması, ülkemizin küresel pazarlarda daha rekabetçi hale gelmesi ve dış ticaret dengesinin iyileştirilmesi için stratejik bir önem taşımaktadır. Ancak, yüksek teknoloji sanayi üretiminin yıllık %21 oranında daralması, bu alandaki ilerlemeyi olumsuz etkileyebilecek bir durum olarak dikkat çekmektedir. Ürünlerin yerlileştirilmesi ve yüksek teknoloji sektörlerinin güçlendirilmesi amacıyla yapılan çalışmaların kapsamlı bir şekilde ele alınması, gelecekteki politika ve stratejilerin geliştirilmesi açısından önem arz etmektedir.

Buna göre;

1) 2024 yılı itibarıyla, Türkiye'de yüksek teknoloji ürünlerinin ihracattaki payını artırmaya yönelik özel programlar veya teşvikler mevcut mudur? Bu kapsamda, hangi sektörlere yönelik destekler sağlanmaktadır?

2) Yüksek teknoloji sanayi üretiminin yıllık bazda %21 oranında daraldığı dikkate alındığında, bu daralmayı durdurmaya veya tersine çevirmeye yönelik kısa ve uzun vadeli stratejiler nelerdir?

3) Ürün yerlileştirme ve teknolojik bağımsızlık alanında ülkemizin rekabet gücünü artırmak için belirlenen spesifik hedefler nelerdir? Yüksek teknoloji ürünlerinde yerlilik oranını artırmak amacıyla Ar-Ge ve inovasyon alanında ne gibi teşvikler sağlanmaktadır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-6382930 10/12/2024
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 21.11.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1534141 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Bolu Milletvekili Sayın Türker ATEŞ tarafından tevcih edilen 7/19352 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

BOLU MİLLETVEKİLİ SAYIN TÜRKER ATEŞ'İN

7/19352 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Yüksek teknoloji ürünlerinin ihracattaki payının artırılması, ülkemizin küresel pazarlarda daha rekabetçi hale gelmesi ve dış ticaret dengesinin iyileştirilmesi için stratejik bir önem taşımaktadır. Ancak, yüksek teknoloji sanayi üretiminin yıllık %21 oranında daralması, bu alandaki ilerlemeyi olumsuz etkileyebilecek bir durum olarak dikkat çekmektedir. Ürünlerin yerlileştirilmesi ve yüksek teknoloji sektörlerinin güçlendirilmesi amacıyla yapılan çalışmaların kapsamlı bir şekilde ele alınması, gelecekteki politika ve stratejilerin geliştirilmesi açısından önem arz etmektedir.

Buna göre;

Soru 1- 2024 yılı itibarıyla, Türkiye'de yüksek teknoloji ürünlerinin ihracattaki payını artırmaya yönelik özel programlar veya teşvikler mevcut mudur? Bu kapsamda, hangi sektörlere yönelik destekler sağlanmaktadır?

Soru 2- Yüksek teknoloji sanayi üretiminin yıllık bazda %21 oranında daraldığı dikkate alındığında, bu daralmayı durdurmaya veya tersine çevirmeye yönelik kısa ve uzun vadeli stratejiler nelerdir?

Soru 3- Ürün yerlileştirme ve teknolojik bağımsızlık alanında ülkemizin rekabet gücünü artırmak için belirlenen spesifik hedefler nelerdir? Yüksek teknoloji ürünlerinde yerlilik oranını artırmak amacıyla Ar-Ge ve inovasyon alanında ne gibi teşvikler sağlanmaktadır?

CEVAPLAR:

Cevap 1-2-3- Öncelikle, ülkemiz ihracatında yüksek teknolojili ürün ihracatının payı artış göstermektedir. Nitekim 2021 yılında 6,45 milyar Dolar olan yüksek teknolojili ürün ihracatı, 2021-2023 döneminde %41,6 oranında artarak 9,13 milyar Dolar düzeyine çıkmıştır. On İkinci Kalkınma Planı doğrultusunda, yüksek ve orta-yüksek teknolojili ürünlerin ihracatının 2028'e kadar 97 milyar Dolardan 176 milyar Dolara yükseltilmesi hedeflenmektedir.

Yerli ve milli teknoloji ile ilintili bir diğer olumlu gelişme ise, Türkiye'nin Ar-Ge harcamalarının 2002 yılındaki 1,2 milyar Dolar seviyesinden 16,1 milyar Dolar düzeyine yükseltilmesidir. Aynı dönemde, tam zaman eşdeğer (TZE) Ar-Ge personeli sayısı 29 binden 291 bine çıkarken, 1.327 Ar-Ge ve 332 Tasarım Merkezinde gerçekleştirilen 96 binden fazla Ar-Ge projesi desteklenmiştir.

Bakanlığımız yatırım teşvikleri, Türkiye'de başta sanayi ürünleri olmak üzere ithal edilen ürünlerin yerlileştirilmesi için önemli bir araçtır. Bu kapsamda hâlihazırda uygulamada olan stratejik yatırım teşvik sisteminin temel amacı ithal ikamesidir. Yerlileştirmeyi sağlayacak bu yatırımlar, ülkemizin hangi coğrafyasında yapılırsa yapılsın yüksek destek oran ve süreleri ile desteklenmektedir. Benzer şekilde; proje bazlı yatırım teşvik sisteminin temel hedeflerinden biri de ithal ikamesinin sağlanması ve arz güvenliğinin temin edilmesidir. Burada, projeye özgü desteklerle yatırımların ihtiyaç duyduğu teşvikler sağlanmaktadır. Bugüne kadar yaklaşık 2,5 trilyon lira büyüklüğünde 271 yatırım, proje bazlı ve stratejik teşvik uygulamalarından yararlanmış bulunmaktadır.

Diğer taraftan, sanayimizin yapısal dönüşümünün sağlanması için hayata geçirilen Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı (Hamle) kapsamında, yüksek teknoloji yatırımlarına Ar-Ge'den yatırıma kadarki süreçte uçtan uca destek sağlanıp sanayi girdileri yerlileştirilirken, aynı zamanda geleceğin teknolojilerinin Ar-Ge'si yapılarak orta-yüksek ve yüksek teknolojili üretimin payının artırılması hedeflenmektedir. Bu bağlamda hâlihazırdaki Makine Sektörü, Mobilite, Üretimde Yapısal Dönüşüm, Sağlık ve Kimya Ürünleri ile Dijital Dönüşüm çağrıları kapsamında 2024 yılı rakamları ile 12 milyar TL'si Ar-Ge harcaması olmak üzere toplam yatırım büyüklüğü 101 milyar TL'nin üzerinde olan 173 katma değeri yüksek projeye destek sağlanmaktadır. Böylece stratejik öneme sahip ürünlerin yerli ve milli imkânlarla üretilerek imalat sanayinde yerlilik oranlarının artırılması amaçlanmaktadır.

Yine Hamle programı kapsamında 1 Ağustos 2024 tarihi itibarıyla başlatılan Yükselen Yenilikçi Teknolojiler Çağrısıyla destekler, tüm orta-yüksek ve yüksek seviyeli sektörlere yaygınlaştırmaya devam edilmektedir. Bu çağrı ile döngüsel ekonomi ve iklim teknolojilerinden malzeme teknolojilerine, biyoteknoloji ve akıllı yaşam teknolojilerinden yeni nesil bilgi ve iletişim teknolojilerine, elektronik ve makine teknolojilerinden afet teknolojilerine birçok sahada yeni yatırımlar teşvik edilecektir. Çağrı çerçevesinde 1.058 ürün, 358 Yenilikçi Teknoloji Alanı ve 34 Kritik Hammaddeye dayalı yüksek katma değerli ürün için geliştirilecek yatırım projelerine destek sağlanacaktır.

Hamle programına ilaveten, dış ticaret açığımızın yüzde 85'ini oluşturan 284 yüksek teknoloji ürüne yönelik yatırımları hızlandırmak amacıyla, T.C. Merkez Bankası ile iş birliği içerisinde gerçekleştirilen Yatırım Taahhütlü Avans Kredisi Programı (YTAK) çerçevesinde, stratejik öneme sahip yatırımlara uzun vadeli ve uygun koşullarda finansman imkânı tanınmaktadır. Programa, TCMB tarafından 3 yıllık dönemde 300 milyar TL tutarında kaynak tahsis edilmiştir. YTAK başvuruları Bakanlığımızda kurulan komite eliyle hızlıca değerlendirilmekte şirketler proje niteliklerine göre puanlanmaktadır.

Bakanlığımızca, Hamle ve YTAK destek programlarının yanı sıra, ülkemizi yüksek teknoloji üretim üssü haline getirmek hedefiyle, tarihimizin en büyük ölçekli teşvik programı olan Yüksek Teknoloji Yatırım Programı HIT-30 hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda, elektrikli araçlar, batarya, güneş enerjisi, çip gibi yeni gelişen kritik alanlardaki nitelikli yatırımlar güçlü bir şekilde desteklenecektir. Böylece, Türkiye'nin teknoloji alanlarında kalkınma yolculuğuna büyük katkı sağlayacak özel sektör yatırımlarının ülkeye kazandırılması hedeflenirken, vergi teşvikleri ve hibe desteklerinden oluşan toplam 30 milyar Dolarlık bir kaynağın da yüksek teknoloji yatırımlarına yönlendirilmesi planlanmaktadır.

Esasen, Ar-Ge teşviklerinden teknopark uygulamalarımıza, TÜBİTAK desteklerinden KOSGEB programlarına ve girişim sermayesi fonlarına kadar pek çok uygulama ve düzenleme ile ülkemizde yeni ve yüksek teknoloji girişimlerinin yeşermesi ve ölçeklenmesi için çeşitli çalışmalar yapılmaktadır.

Bir ülkenin ileri teknoloji kapasitesini yükseltecek belki de en önemli unsur, Ar-Ge ve inovasyon ekosisteminin güçlenmesidir. Bu bağlamda 2024 yılında, TÜBİTAK programlarında 185 üniversite ve 2.750 firmanın 9.700 projesine 8,4 milyar TL tutarında destek sağlanırken, üniversitelerin TÜBİTAK Akademi projelerinde 14.300 bursiyer görev almıştır. TÜBİTAK desteğiyle yeşil teknolojilerin Türkiye'de geliştirilmesine yönelik 600 milyon lira bütçeli 74 Ar-Ge projesi hayata geçirilmiş, savunma sanayimiz için nitelikli Ar-Ge çalışmaları yine TÜBİTAK enstitülerimizde gerçekleştirilmiştir. Yerli teknolojilerin geliştirilmesine yönelik Ar-Ge ve yenilik ekosistemine katkı sağlaması öngörülen TÜBİTAK Yüksek Teknoloji Platformları kapsamında ise; yerli ilaç, yerli aşı, tıbbi cihaz, güneş enerjisi teknolojileri, ileri malzeme teknolojileri, kişiselleştirilmiş tıp ve eklemeli imalat gibi yüksek teknoloji alanlarında çalışmalar yürütülmektedir. Bu bağlamda hâlihazırda 20 Yüksek Teknoloji Platformu ile 252 proje desteklenmektedir.

Ayrıca, yerli üretime ve teknolojik dönüşüme katkı sağlamak amacıyla kamu alımlarında sanayi işbirliği projelerinin uygulanmasına devam edilerek uçuş simülatörleri, tramvay araçları, elektrikli otobüsler gibi alanlarda yerli teknoloji kullanımı teşvik edilmektedir.

Rekabet Öncesi İşbirliği Programı (*Entegre Devre Tasarım Çağrısı ve Uydu Teknolojileri Geliştirme Çağrısı vb.*) çerçevesinde ise, öncelikli alanlarda; yerli firmalarımızın işbirliği yaparak ortak parça, sistem veya platform kurabilmek amacıyla yürütecekleri Ar-Ge, yenilik ve tasarım projeleri desteklenmektedir. Benzer şekilde, Kümelenme Destek Programıyla da; nükleer sanayi, sağlık, otonom araç, havacılık ve ileri malzeme teknolojileri gibi yüksek teknoloji gerektiren alanlarda özel sektörümüzün birlikte iş yapma kültürünün geliştirilmesine devam edilmektedir.

İlave olarak, Dijital Dönüşüm Destek Programı ve Yeşil Dönüşüm Destek Programı gibi programlar vasıtasıyla; sanayimizin AB mevzuatı ve çevresel gereksinimler çerçevesindeki dönüşümüne yönelik projeler desteklenmektedir.

Öte yandan; ülkemizdeki Ar-Ge ve inovasyon ekosisteminin güçlenmesi hususunda Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ile Ar-Ge ve Tasarım merkezlerinin de önemli bir rolü ve ağırlığı bulunmaktadır. Bu kapsamda, yüksek teknoloji geliştirme üsleri olan Teknoloji Geliştirme Bölgelerine bugüne kadar 11 milyar TL'lik altyapı desteği sunulmuş olup 2025 yılında 900 milyon TL kaynak sağlanacaktır. Sayıları 2'den 104'e çıkan teknoparklarımızda inovasyon çalışmalarını sürdüren 11.086 girişimin yürüttüğü proje sayısı 78 bini aşmıştır. Ülke genelinde faaliyet gösteren 1.328 Ar-Ge merkezi ve 332 Tasarım merkezinde yürütülen proje sayısı ise 93 binin üzerindedir.

Yukarıda kısaca belirtilen nitelikli ve kapsamlı destek programlarına ek olarak, yeni dönemde teşvik sistemimiz de yüksek teknolojiden yeşil dönüşüme, istihdamdan yerel kalkınmaya bütüncül bir yaklaşımla yeniden yapılandırılmaktadır. Bu şekilde tasarlanacak yeni teşvik sistemiyle ileri teknoloji yatırımları daha fazla önceliklendirilecektir.

Sonuç olarak, Bakanlığımızca Türkiye'de 2030 yılına dek ileri teknoloji alanlarında çok sayıda yatırımın önü açılacak olup imalat sanayinde stratejik alanlardaki yerlileşme ve yüksek teknolojiye yönelik çalışmalara ara vermeden devam edilecektir.

2.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, 2024 yılında Bolu'da yatırım teşvik belgesi alan firmalara ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/19353)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır** tarafından yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Türker Ateş
Bolu Milletvekili

Bolu ilinin ekonomisini güçlendirmek, yerel işgücü istihdamını artırmak ve sanayi kapasitesini genişletmek amacıyla yapılan teşvik başvurularının değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Yatırım teşvik belgelerinin Bolu ekonomisi üzerindeki etkilerinin kapsamlı bir şekilde analiz edilmesi, yerel kalkınma stratejilerinin iyileştirilmesi açısından gerekli görülmektedir.

Buna göre;

1) 2024 yılı itibarıyla Bolu ilinde yatırım teşvik belgesi almak için yapılan başvuru sayısı kaçtır? Başvuruların sektörel dağılımı nasıldır?

2) 2024 yılı içerisinde Bolu'da teşvik belgesi almış olan firmalara sağlanan desteklerin toplam tutarı nedir?

3) Teşvik başvuruları neticesinde Bolu'da kaç yeni iş imkanı yaratılmıştır? İstihdam edilen personelin sektörlere göre dağılımı nasıldır?

4) Bolu ili için belirlenen yatırım teşvik politikalarının, ilin ekonomik büyümesine ve yerel kalkınmaya katkısı nasıl ölçülmektedir? Bu kapsamda, Bolu ilinin kalkınma hedefleri doğrultusunda yeni teşvik programları düşünülmekte midir?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-6382926 10/12/2024
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 21.11.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1534141 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Bolu Milletvekili Sayın Türker ATEŞ tarafından tevcih edilen 7/19353 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

BOLU MİLLETVEKİLİ SAYIN TÜRKER ATEŞ'İN

7/19353 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Bolu ilinin ekonomisini güçlendirmek, yerel işgücü istihdamını artırmak ve sanayi kapasitesini genişletmek amacıyla yapılan teşvik başvurularının değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Yatırım teşvik belgelerinin Bolu ekonomisi üzerindeki etkilerinin kapsamlı bir şekilde analiz edilmesi, yerel kalkınma stratejilerinin iyileştirilmesi açısından gerekli görülmektedir.

Buna göre;

Soru 1- 2024 yılı itibarıyla Bolu ilinde yatırım teşvik belgesi almak için yapılan başvuru sayısı kaçtır? Başvuruların sektörel dağılımı nasıldır?

Soru 2- 2024 yılı içerisinde Bolu'da teşvik belgesi almış olan firmalara sağlanan desteklerin toplam tutarı nedir?

Soru 3- Teşvik başvuruları neticesinde Bolu'da kaç yeni iş imkânı yaratılmıştır? İstihdam edilen personelin sektörlere göre dağılımı nasıldır?

Soru 4- Bolu ili için belirlenen yatırım teşvik politikalarının, ilin ekonomik büyümesine ve yerel kalkınmaya katkısı nasıl ölçülmektedir? Bu kapsamda, Bolu ilinin kalkınma hedefleri doğrultusunda yeni teşvik programları düşünülmekte midir?

CEVAPLAR;

Cevap 1-2-3-4- Bolu ilimizde yapılması öngörülen yatırımlar için, 2012/3305 sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" ve bu Karar'ın uygulanmasına ilişkin 2012/1 sayılı Tebliğ çerçevesinde 2024 yılında toplam 39 adet Yatırım Teşvik Belgesi (YTB) düzenlenmiştir. Bu belgeler kapsamında yaklaşık 3,6 milyar TL tutarında yatırım yapılması ve 656 kişiye istihdam sağlanması öngörülmüştür.

Mevcut teşvik sistemi döneminin genelinde ise Bolu ilimiz için toplamda 64 milyar TL tutarında ve 15 bin 108 vatandaşımıza istihdam imkânı sağlayan 453 adet yatırım teşvik belgesi düzenlenmiş bulunulmaktadır. Teşvik belgelerinin 35,7 milyar TL tutarındaki, 11.684 kişilik istihdam sağlayacak 290 adedi imalat sektörü, 16,7 milyar TL tutarındaki 362 kişilik istihdam sağlayacak 64 adedi enerji sektörü, 9,8 milyar TL tutarındaki 2.600 kişilik istihdam sağlayacak 87 adedi hizmetler sektörü, 1,6 milyar TL tutarındaki 375 kişilik istihdam sağlayacak 8 adedi tarım sektörü ve 299 milyon TL tutarındaki 87 kişilik istihdam sağlayacak 4 adedi madencilik sektörü için düzenlenmiştir.

Bolu'daki yatırımcılarımız hâlihazırda 2. bölge desteklerinden yararlanırken, 8 ilçeden 7'si (*Yeniçağa, Mudurnu, Göynük, Seben, Kıbrısçık, Mengen ve Dörtdivan ilçeleri*) ilçe bazlı teşvik sistemi kapsamında 3. bölge desteklerinden (OSB'lerde yapılır ise 4. Bölge desteklerinden) de yararlanabilmektedir. Bunların yanı sıra, orta-yüksek teknolojili ürünlere yönelik yatırımlar

4.bölge teşviklerinden, yüksek teknolojili ürünlere yönelik yatırımlar ile öncelikli yatırımlar 5. bölge teşviklerinden yararlanmaktadır.

Bakanlığımız ile bağlı ve ilgili kuruluşlarımız tarafından yürütülen teşvik ve destek programlarının uygulama sonuçları yakından takip edilmekte; etki değerlendirmeleri Bakanlığımızın ilgili birimleri ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Yapılan tespitler ışığında yürütülen Programlar, etkinlik ve verimlilik prensipleri doğrultusunda güncellenmektedir. Bu kapsamda, şehirlerimizin kalkınmasını hızlandırmak amacıyla "Yerel Kalkınma Hamlesi Programı" tasarlanmıştır. Bu Program ile Bolu ilinde, ilin kaynaklarının ekonomiye kazandırılması ve potansiyel yatırım fırsatlarının değerlendirilmesi amacıyla öncelikli yatırım konuları ve istihdama katkı sağlayacak vizyon projeler belirlenerek cazip bir teşvik paketi ile desteklenecektir.